

4/8 5

Provincie West-Vlaanderen

jaarboek 1999

Provincie West-Vlaanderen

Jaarboek 1999

Provincie

West-Vlaanderen

Jaarboek 1999

Terugblik op 1998

Het fin de siècle produceert vandaag veelal deprimerende berichten over onveiligheid, corruptie, mensenhandel... Deze signalen zijn belangrijk en er moet ernstig rekening mee gehouden worden. Toch zou het verkeerd zijn om alléén deze zaken in het daglicht te plaatsen en de indruk te wekken dat er in deze maatschappij niets meer gebeurt om gelukkig om te zijn of fier. Neem nu onze provincie West-Vlaanderen.

Een van de zaken die mij in 1998 met fierheid hebben vervuld is datgene wat op het eind van het jaar gebeurde in de kleinste stad van onze provincie, in Mese. Daar kwamen drie staatshoofden samen om in de schaduw van een nieuwgebouwde toren van de verzoening de ontluikende vrede tussen Noord-Ierland en de Ierse Republiek als het ware te bezegelen.

Dat voor een daad van internationale verzoening een stukje West-Vlaanderen werd gekozen bewijst dat deze streek de kiemen van toenadering tussen vroegere rivaliserende partijen in zich draagt. Waar eens, 80 jaar geleden, de oorlog woedde, wordt nu vrede gebracht.

West-Vlaamse koppigheid en doorzettingsvermogen waren ook op andere domeinen merkbaar. Het In Flanders Fields Museum, dat samen met het provinciebestuur gerealiseerd kon worden, ontving in het najaar de prestigieuze Silver Otter Award van de vereniging van Britse reisjournalisten, als de beste toeristisch-culturele attractie op wereldvlak. Meer nog dan de waardering voor het project op zichzelf, is de vredesboodschap die dit museum uitstraalt voor mij het belangrijkste.

Het jaarboek geeft ons per beleidsdomein waarop de provincie actief is, een aantal blikvangers mee.

De contacten met China, de renovatie van het provinciehuis Boeverbos, het proefcentrum voor biologische landbouw, het milieubeleidsplan, het nieuwe provinciedomein Fort van Beieren, de start van het Provinciaal Educatief Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking, 100 jaar Provinciaal

Technisch Instituut, integrale kwaliteitszorg in KMO's, vrouw en politie : het is slechts een zeer beperkte greep uit deze publicatie, die in een afzonderlijk katern het communicatiebeleid van de provincie toelicht.

Het jaarboek is en blijft een belangrijk element in de beeldvorming van onze provincie. Precies over die beeldvorming, maar dan eerder vanuit de invalshoek van de bebouwde omgeving en het landschap, had ik het in mijn jaarlijkse rede tot de provincieraad met als titel "Beeldkracht van een provincie".

In onze maatschappij is er een sterk groeiende aandacht voor de beeldkwaliteit van woon- en leef-omgeving. Het visuele speelt een steeds belangrijker rol bij keuze van woonplaats, recreatieve bestemmingen en vestigingslocaties voor bedrijven. De aantrekkingskracht van steden en dorpen heeft steeds minder te maken met het voorzieningenaanbod en steeds meer met uitstraling en aantrekkelijkheid.

Ik vraag daarom dat versneld verder geïnvesteerd wordt in kwaliteitsvolle openbare gebouwen en in straten en pleinen die ontmoeting, leefbaarheid, veiligheid en verfraaiing realiseren.

Maar ook de privé-sector kan hier een belangrijke bijdrage leveren door een kwalitatieve architectuur en vormgeving van bedrijfsgebouwen na te streven, als onderdeel van een eigentijds bedrijfsimago.

Een ander beeldvormend aspect is het landschap : nergens treffen we zo'n verscheidenheid van landschappen aan als in West-Vlaanderen.

Vanuit de lucht krijgen we een beeld waarbij open ruimte en groen domineren. Het valt evenwel niet te ontkennen dat bestaande woongroepen, geïsoleerde industriegebouwen, industriezones en landbouw-bedrijfsgebouwen soms agressief aanwezig zijn in het landschap.

Er is een dringende behoefte aan een systematisch beleid van landschapsofbouw.

We moeten niet alleen woningen, industriegebouwen of wegen bouwen, maar ook bouwen aan het landschap.

Mijn pleidooi voor een grotere aandacht voor het visuele beeld van onze provincie is niet enkel van esthetische aard. Zelfzorg, fierheid, welbegrepen eigenbelang en het scheppen van goede ontwikkelings- en welvaartschansen zijn andere, niet minder belangrijke argumenten.

Paul Breyne
gouverneur van West-Vlaanderen

Voorwoord

Het is niet haalbaar om voor elke vraag, wens of klacht, een ontmoeting tussen de burger en de ambtenaar te organiseren. Het is nog meer de vraag of dit wenselijk is. We moeten ons behelpen met meer georganiseerde en helaas meestal ook minder persoonlijke overheidscommunicatie.

Een eerste vereiste om doeltreffend te communiceren is dat de betrokkenen weten wie de gesprekspartner is. Heel wat diensten en initiatieven van de provincies worden echter niet als dusdanig herkend. We moeten de krachten bundelen om hierin op korte termijn verandering te brengen. Die herkenbaarheid is immers een noodzakelijke voorwaarde om als provincie op basis van ons eigen beleid en onze eigen dienstverlening te worden beoordeeld.

Dit kan pas verwezenlijkt worden wanneer elke dienst zich duidelijk profileert als de emanatie van de provincie in een specifiek beleidsdomein of voor specifieke opdrachten. Een gezamenlijke en consequent toegepaste huisstijl voor de provinciale diensten kan ertoe bijdragen dat de provincie meer als een geheel wordt ervaren, zowel door de ambtenaren zelf als door de bevolking.

Ook dit jaarboek, het twaalfde in de rij, draagt bij tot die herkenbaarheid en erkenning van onze provincie. Velen kijken elk jaar weer uit naar deze publicatie, die geen cijfermatige terugblik biedt op het voorbije jaar, maar eerder een aantal blikvangers per beleidsitem naar voren brengt.

In een afzonderlijk katern wordt één beleidsdomein uitvoeriger voorgesteld. Dit jaar opteerden we ervoor om het communicatiebeleid van de provincie voor te stellen. Een communicatiebeleid, waarbinnen dit jaarboek een klassieker is, dat de jongste jaren een hoge vlucht nam. Naast de bestaande publicaties, begaf de provincie zich ook op audiovisueel terrein en bereikten we de huiskamers van de burgers via de regionale televisie. Maar ook via het Internet komen we bij steeds meer West-Vlamingen aan huis.

De opmars van de informatie-technologie zal zich ongetwijfeld voortzetten en als provincie zijn we daar, door de uitbouw van Intranet, Extranet, GIS en een informatiseringsproject voor de provincieraadsleden, op voorbereid.

Communicatie groeit uit tot een pijler in de nieuwe, klantgerichte organisatiecultuur van de overheid. Erg belangrijk daarbij blijft het fysieke en telefonische onthaal in de verschillende administraties en instellingen.

In het nieuwe bestuursgebouw Boeverbos wordt hieraan extra aandacht besteed. In de toekomst wordt een provinciale infowinkel (Tolhuis) de "draaischijf" voor het verstrekken van wegwijsinformatie.

De infowinkel wordt een informatiebalie waar de mensen terecht zullen kunnen met hun vragen over de provinciale overheid. Rode draad bij de verdere uitwerking moet de maximale klantvriendelijkheid, de ècht lage drempel van deze extra dienstverlening zijn.

De provinciale overheid zet de nodige stappen zetten om de communicatie met de bevolking daadwerkelijk te verbeteren.

Goede communicatie zal de kwaliteit van ons beleid en onze dienstverlening ten goede komen. Het zal ook de goede kwaliteit van de provinciale dienstverlening ruimere bekendheid geven. Het zal vooral bevorderlijk zijn voor de vertrouwensband tussen bevolking en overheid, een vertrouwensband zonder dewelke wij ons werk niet effectief, noch legitiem kunnen doen.

*Werner Vens
gedeputeerde
voorzitter van de redactieraad*

Terugblik op 1998	4		
Voorwoord	6		
HOOFDSTUK 1			
WEST-VLAAMSE PROVINCIERAAD			
Dialogo	14		
Samenstelling van de provinciale instellingen	15		
De gouverneur	15		
De bestendige deputatie	15		
De provinciegriffier	16		
Het bureau en de centrale commissie	16		
De provincieraad	17		
Accenten	21		
Bovenaan de agenda van de provincieraad	21		
De provincieraad bezoekt Kent	22		
West-Vlaamse rode loper voor Duitse president	23		
Het budget van de provincie	24		
De provinciebegroting	24		
De provincierekening 1997	25		
Een eigen auditcel voor de financiën	25		
Kwaliteitszorg	26		
Personeelsbeleid	27		
Het personeelsbeleid in een nieuw kleedje	27		
Uitbreiding personeelsformatie	27		
Het provinciebestuur swingt	28		
Gelijke Kansen	29		
Nieuwe interne begeleidingscommissie	29		
Meer vrouwen in de adviesorganen	29		
HOOFDSTUK 2			
ASPECTEN VAN SAMENWERKING			
Gemeentefinanciën	32		
De nieuwe OCMW-boekhouding in een proeffase	33		
Gebiedsgerichte werking	33		
Veilig West-Vlaanderen	34		
De gouverneur als veiligheidsmanager	34		
Jodiumtabletten en nucleaire veiligheid	35		
Rampen oefening luchthaven Oostende	35		
Gemeenten sluiten aan bij Gis-West	37		
HOOFDSTUK 3			
EXTERNE RELATIES			
Inleiding	40		
Euregio Scheldemond	40		
Het beleidsplan Grensoverschrijdend Krekengebied	40		
Musica Flandrica	42		
Besturen met de bureu	42		
Noord-Frankrijk	43		
Nieuwe brochures promoten het riviertoerisme	43		
Westhoek Contact	43		
Rendez-vous	44		
Alsmaar minder muskusratten bedreigen de boer en het milieu	44		
West-Vlaamse leerkrachten op	46		
Noord-Franse banken	46		
Flanders Island of Ireland Conference	47		
Suffolk: meer dan een grensoverschrijdende partner	48		
Zhejiang, een verre buur	48		
Leader II leidt het platteland van de Westhoek naar ontwikkeling	50		
West-Vlaanderen: een Europese provincie	51		
HOOFDSTUK 4			
OPENBARE WERKEN EN INFRASTRUCTUUR			
Inleiding	54		
Waterlopen	54		
Watersnood bewijst het nut van de provinciale waterbeheersing	54		
Natuurvriendelijke oeverwerken in de Uitkerkse Polder	55		
Overstromingsgevaar in Zwevegem en Vichte geweken	56		
Beekstraat in Zwevegem en Evangelieboom in Kortrijk overstromingsvrij	56		
Meer bufferruimte voor de Mandel in Oostnieuwkerke	57		
Wegen	58		
Dorpskern Zonnebeke vernieuwd	58		
Het verkeer draait weer rond aan de rotonde Potyze in Leper	59		

Ook een rotonde in de Veldstraat in Meulebeke	59	De provincie stelt een milieubeleidsplan op	80
Riolerings- en verbeteringswerken			
in de Lappersfortstraat in Leke	60	Landschapszorg en groenvoorziening	82
N32 in Moorslede krijgt ook zijn rotonde	60	Kleine landschapselementen in de Zwinstreek	82

Gebouwen

Heraanleg van het park van het Esenkasteel	61	Landschapsbedrijfsplannen in het Regionaal	
Tuin Permekemuseum krijgt oorspronkelijke vorm terug	61	Landschap West-Vlaamse Heuvels	83
Aankoop van Nieuw Stadion in Brugge	61	Oeverversteving van de Poperingse Winterbeek	84
Recreatiepark en restaurant Walrave	61		
Renovatie provinciehuis Boeverbos	62	Natuur- en milieu-educatie	84
Officiële opening provinciehuis Abdijbeke	63	200 West-Vlaamse scholen op	

HOOFDSTUK 5

LAND- EN TUINBOUW, ZEEWETEN-SCHAPPELIJK ONDERZOEK

Inleiding	66	Week van de Zee 1998: kinderen	
Land- en tuinbouw	66	leren de kust kennen	85
Oprichting Interprovinciaal Proef-		Leren van de natuur in de Palingbeek	86
centrum voor de Biologische Teelt	66	Ruim 700 leerkrachten leren educatief	
Grensoverschrijdende contactdagen	67	materiaal kennen	86
Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen	68	Sensibilisatiecampagne Duurzaam Bouwen	87
Het 5b-programma Westhoek-Middenkust	68	Gemeenten en provincie sluiten	
Tweede editie Op de Siertoer	70	akkoord over natuur- en milieu-educatie	87
Gebiedswerking land- en tuinbouw van start	70		
PROCLAM al vijf jaar bruggenbouwer	70		
Land- en tuinbouwers bouwen aan het landschap	72		

Het Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek

HOOFDSTUK 6

RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU

Inleiding	76		
Ruimtelijke Ordening	77		
Het Provinciaal Ruimtelijk structuurplan	78		
De relatie tussen de provinciale en gemeentelijke structuurplanning	78		
Mobiliteitscel schiet uit de startblokken	78		
		Provinciedomeinen	96
Milieu en milieuhygiëne	79	Het Fort van Beieren: een nieuw provinciedomein	96
De provincie pro preventie	79	Aanleg van het Zeebos in Blankenberge	97
Nieuw duwtje in de rug voor kringloopcentra	79	Natuurontwikkeling in de provinciedomeinen	97
Gemeentepersoneel heeft oren naar opleiding geluidsmetingen	80	Vogelasiel Bulskampveld geopend	98
Het 5000ste dossier in de milieuvergunnings-commissie	80	De Palingbeek krijgt een beheersplan	98
		Recreatie en vrije tijd	98
		Autoroutes opgefrist	98
		Wandelroutenet omspannt de provincie	99

HOOFDSTUK 7

TOERISME, RECREATIE EN SPORT

Inleiding	90
Toerisme	90
Gebiedswerking kust uit de steigers	90
De Leievallei	91
De West-Vlaamse Scheldestreek	92
De Westhoek blijft verwonderen	92
Industriële archeologie	93
Toerisme Vlaanderen en de provinciale federaties van Toerisme voeren samen campagne	93
Krachttoer van Westtoer voor van Memling tot Pourbus	94
Adapt-bis 'Upgrade 300': digitaal logiesaanbod	94
Toeristische kwaliteitszorg cruciaal voor gemeenten	95

Peters en meters houden bewegwijzering fietsroutes in het oog	100	Provinciale hulp voor het gemeentelijke jeugdbeleid	114
WVT buigt zich met inrichtingsplan over De Fonteintjes	100	Gezondheidsbeleid	114
WVT wil groen wegennet inplanten	101	Logo's: een nieuw kader voor de gezondheidspreventie	114
Sport	101	West-Vlaanderen voor het eerst gescreend op baarmoederhalskanker	115
West-Vlaamse In Line Skate-tour 1998	101	Drugstory's: tien geboden voor een goede preventieve aanpak	115
Provinciale Sportdag voor Personen met een Handicap	101	Huisvesting	116
Doe Aan Sport-beurs 1998	102	Een provinciale stimulans voor sociale verhuurkantoren	116
Provinciale Trofee voor Sportverdienste 1998	102	Wonen: een lokale kwestie van belang	117
Olympische Familie	103	Experiment met eenloketsysteem in Roeselare	117
Het Olympiabad 20 jaar nat	103	Kansenfonds	118
HOOFDSTUK 8		Gelijke Kansen	118
WELZIJN		De combinatie arbeid en gezin in bedrijven	118
Inleiding	106	Beroepsgeheim	118
Personen met een handicap	107	Vrouw en politie	119
Provinciaal Platform Regionaal Overleg opgestart	107	Vrouw en politiek	119
't Groot Inleefspel	107		
Dagcentrum 't Venster	107	HOOFDSTUK 9	
Tewerkstellingsbeleid	108	ONDERWIJS EN PERMANENTE	
30 jaar Federatie West-Vlaamse Beschutte Werkplaatsen	108	VORMING	
Provinciale stimuli voor de sociale economie	108	Inleiding	122
Gezinsbeleid	109	Provinciaal Technisch Instituut	122
't Kuipje vangt kinderen na de schooluren op	109	100 jaar textielopleiding	122
Thuiszorg	109	Voortbestaan secundair textielonderwijs	123
Communicatieschriftje in de thuiszorg	109	in het PTI nu ook gewaarborgd	123
Palliatieve zorg aangekaart bij West-Vlaamse parlementsleden	110	Start van het beroepsvoorbereidend leerjaar textiel	123
Ontwikkelingssamenwerking	110	Een pak meer leerlingen in de afdeling volledig leerplan	124
Provinciaal Educatief Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking gaat van start	110	Provinciaal Maritiem Instituut	
30 miljoen projectensteun	111	Temafish: een Leonardo da Vinci-project	124
Seniorenbeleid	111	Nieuwe opleiding kustvaart aan het PTI	126
Dienstencentrum De Schelpe aan stad	111	Permanente vorming	126
Oostende overgedragen	111	Permanente vorming, meer dan ooit een must	126
Het WOAS: een bijsturing op twee sporen	112	School voor Bestuursrecht	126
Jeugd	113		
Provinciale planning inzake jeugdbeleid	113		

HOOFDSTUK 10 CULTUUR

Inleiding

Europalia '98 belicht Tsjechië	130
Cursistendag basiseducatie	131
Provinciale prijzen 1998	132
Toernooien voor liefhebbersverenigingen	134
Festival voor Jeugdmuziekkorpsen	134
Culturele uitwisseling Westfalen-Lippe en West-Vlaanderen	134
Musea van Ambachten van Land en Zee: een netwerk in West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk	135
Culturele uitwisseling Suffolk en West-Vlaanderen	136
West-Vlaanderen Muzikaal	137
De West-Vlaamse Beiaardbrochure	137
Orgelconcert in de Sint-Salvators-kathedraal in Brugge	137

Monumentenzorg, archeologie en patrimonium

Open Monumentendag 1998 in feestkledij	138
Het archeologische onderzoek in Raversijde	139
Herstel van de Sint-Niklaaskerk in Mese	139
Restauratie van de Wullepitmolen in Zarren	140
Restauratie straalkapellen Sint-Salvatorskathedraal	140

Musea

Het nieuwe museumdecreet en de aanstelling van een museumconsulent	141
De vrije kijk van koningin Elisabeth op de bevrijding in 1918	141
In Flanders Fields Museum in Ieper	142
Het PMMK, Museum voor Moderne Kunst, in Oostende	143
René Magritte en de Hedendaagse Kunst	143
Tytgat, Vanderlick en Woodman	143
De generatie van '60 vraagt aandacht	146
Een vierluik ter afsluiting	146
De educatieve werking	147
Het PMCP, Museum Constant Permeke, in Jabbeke	147

Bibliotheekwerk

WINOB op Internet	148

Archief

Goed garen gesponnen? 1800-1940	149

HOOFDSTUK 11 WEST-VLAANDEREN ECONOMISCH

Inleiding

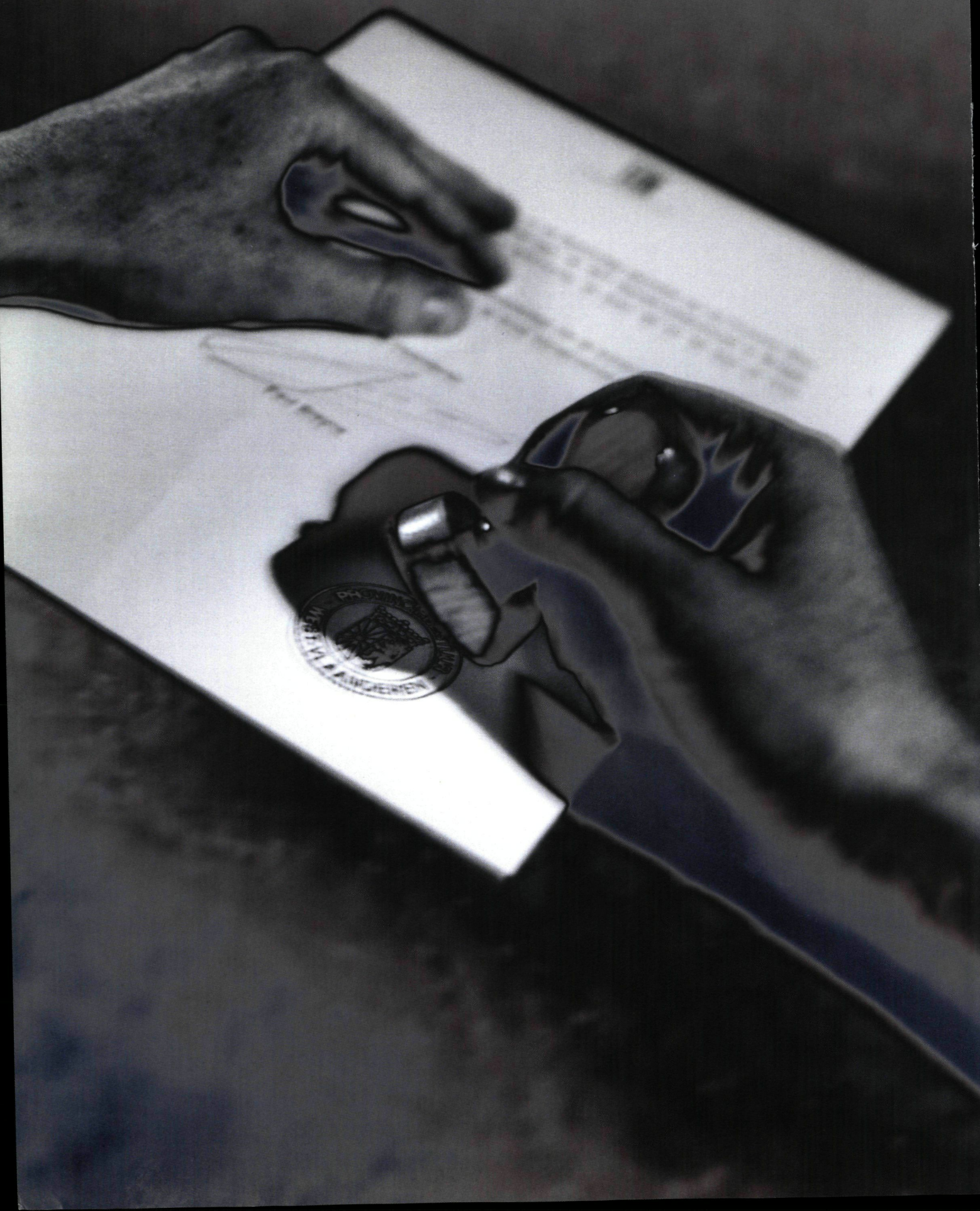
Economisch West-Vlaanderen	152
Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij	155
Buitenlandse investeerders kiezen voor West-Vlaanderen	155
Vernieuwde Toeleveringsdatabank Vlaanderen	156
Bouwvergunning voor het Vlaamse Centrum voor Kunststofverwerking	156
Toelage voor de promotie van de Zeebrugse en Oostendse zeehavens	157
Integrale kwaliteitszorg in KMO's	158

INFORMATIE

West op Zondag in een nieuwe formule

De provincie on line	159
De provincie steunt evenementen	162
Uit in West: een schot in de roos	162
West-Vlaanderen morfologisch	164
Nuttige adressen en locaties	166
Burgemeesters, secretarissen en ontvangers van de West-Vlaamse gemeenten	169
Voorzitters, secretarissen en ontvangers van de West-Vlaamse OCMW's	172
Colofon	177

West-Vlaamse provincieraad en administratie

1

Dialogo

Sedert de Vlaamse regeringsverklaring van 21 juni 1995, waarin de provincies het meest aangewezen bestuursniveau werden genoemd wanneer boven-lokale noden zich manifesteren, hebben de vijf Vlaamse provincies, onder de voortrekkersrol van de Vereniging van de Vlaamse provincies (VVP), niet stil gezeten.

Zo werd o.m. in het Charter van de VVP een duidelijke visie ontwikkeld over de rol van de Vlaamse provincies in de 21ste eeuw. In dit document werd erop gewezen dat de provincies zich moeten ontwikkelen tot moderne sterke streekbesturen en dat ze de draaischijf moeten zijn tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten.

Daarnaast werkten de Vlaamse provincies actief mee aan het advies van de commissie voor bestuurlijke organisatie (CBO) dat aan Vlaams minister Leo Peeters en aan het Vlaams parlement werd overhandigd. Dit CBO-advies formuleerde concrete voorstellen over een nieuwe bestuurlijke opbouw in Vlaanderen, onder meer ook over de herprofilering van de Vlaamse provincies.

In 1998 hebben de Vlaamse provincies gewerkt aan de concrete invulling van de principes die werden verwoord in het VVP-Charter. Op 5 december 1998 had in het Provinciaal Hof op de Markt te Brugge het colloquium "Vlaamse provincies: de streekbesturen van de 21ste eeuw" plaats. Daar discussieerden de provincieraadsleden van de vijf Vlaamse provincies over hoe deze principes daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd in de diverse beleidsdomeinen. De definitieve versie van het VVP-memorandum, dat op 8 maart 1999 door de algemene vergadering van de VVP werd goedgekeurd, zal als basis dienen voor de besprekingen met het nieuw Vlaams parlement en met de nieuwe Vlaamse regering.

Ondertussen zijn er, naast het afsluiten van een pact tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid, ook besprekingen aan de gang om tot een pact te komen tussen de provincies en de Vlaamse overheid. Het stemt mij tevreden dat de Vlaamse overheid een politiek akkoord wil sluiten met de gemeenten om de werking van het intern bestuur van Vlaanderen te verbeteren.

Ik meen echter dat de problematiek in zijn geheel moet worden aangepakt en dat er dus een globaal pact tot stand dient te komen met de drie niveaus, nl. de Vlaamse overheid, de provincies en de gemeenten.

De wazigheid van het bestuurlijke middenveld werd door de Vlaamse regering in de voorbije legislatuur niet uitgeklaard en in sommige dossiers zelfs verergerd.

Hopelijk wordt het VVP-memorandum, waarin concrete voorstellen over het profiel en de inhoudelijke taakstelling van een democratisch verkozen bestuur worden verwoord, ernstig genomen in de besprekingen die met het nieuw Vlaams parlement en met de nieuwe Vlaamse regering zullen worden gevoerd.

Ik hoop ook dat op basis van de tekst van dit memorandum een nieuwe politieke stijl tot stand komt tussen het provinciaal bestuursniveau en de Vlaamse overheid. Een stijl in de richting van gesprek, dialoog en samenwerking.

Henri d'Udekem d'Acoz

Voorzitter van de provincieraad

Samenstelling van de provinciale instellingen

• De gouverneur

Aan het hoofd van elke Belgische provincie staat een gouverneur, benoemd door de koning. Hij is het gezicht van de provincie. In West-Vlaanderen is dat de heer Paul Breyne, doctor in de rechten. De gouverneur is niet-stemgerechtigd voorzitter van de bestendige deputatie. Alleen als deze deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, heeft de gouverneur wel stemrecht. Als vertegenwoordiger van de federale regering is hij verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Als Vlaams regeringscommissaris is de gouverneur onder meer belast met het administratief toezicht op de gemeenten en lokale besturen en adviseert hij bij de benoeming van burgemeesters. Ten slotte is de gouverneur ook vertegenwoordiger en ombudsman voor de provincie. Gouverneur Paul Breyne treedt onder meer op als gastheer, inleider, voordrachtgever en aandachtige luisteraar.

• De bestendige deputatie

De bestendige deputatie vormt het dagelijks bestuur en zorgt voor de voorbereiding en uitvoering van de besluiten. De provinciegouverneur zit de bestendige deputatie voor, de provinciegriffier fungeert als secretaris en de zes leden-gedeputeerden worden verkozen uit de provincieraad. De bestendige deputatie van West-Vlaanderen is als volgt samengesteld:

Gouverneur-voorzitter:

Breyne Paul
Burg 3, 8000 Brugge

Gedeputeerden:

Vens Werner

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor algemeen beleid, juridische aangelegenheden, valorisatie intermediair bestuur,

welzijn, huisvesting en gezondheidszorg, ontwikkelingssamenwerking, economie, verzekeringen, informatie en pers, stedelijk beleid.

Peuteman Fernand

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor informatica, openbare werken, monumentenzorg, verkeer, patrimonium (verwerving, verkoop en instandhouding), economaat, investeringen voor openbare orde en veiligheid, promotie van het toerisme (Westtoerisme), vertegenwoordiging namens de provincie in het bureau van de VWP.

Van der Stichele-De Jaegere Marie-Claire

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor provinciale financiën, externe relaties, gelijkekansenbeleid, middenstand, toerisme, Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek, Instituut van de Zee, protocol, feesten en plechtigheden, promotie en onthaal.

Naeyaert Gerard

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor provinciepersoneel, sociale dienst, land- en tuinbouw, waterkering, waterbeheersing, watervoorziening, zeevisserij.

Defreyne Gerrit

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor onderwijs, kunst en cultuur

Durnez Jan

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)
verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening, milieu, natuur, jeugd, sport, recreatie, ambtenarenvorming, gebiedsgerichte werking.

Provinciegriffier:

Ost Hilaire

Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge (Sint-Andries)

De bestendige deputatie met v.l.n.r. Hilaire Ost (provinciegriffier), Gerrit Defreyne, Marie-Claire Van der Stichele-De Jaegere, Werner Vens, Paul Breyne (gouverneur), Fernand Peuteman, Gerard Naeyaert en Jan Durnez.

• De provinciegriffier

De provinciegriffier is de hoogste ambtenaar van de provincie. Hij wordt door de provincieraad benoemd. De provinciegriffier woont de vergaderingen bij van de raad en van de bestendige deputatie. Hij leidt de provinciale diensten samen met de gouverneur en de bestendige deputatie. De provinciegriffier van West-Vlaanderen is de heer Hilaire Ost.

• Het bureau en de centrale commissie van de provincieraad

Het bureau stelt de agenda van elke provincieraad op en draagt zorg voor het organisatorische aspect van de raadsvergaderingen. Het bureau telt vijftien leden, verkozen uit de raadsleden.

De centrale commissie is een overlegorgaan over de partijgrenzen heen. Deze commissie wordt gevormd door de leden van het bureau, samen met de fractie-leiders van alle politieke partijen en de bestendige deputatie.

Samenstelling bureau:

Voorzitter:

d'Udekem d'Acoz Henri (CVP)

Ondervoorzitters:

Laurent Jean-Claude (SP)

De Fauw Dirk (CVP)

Dessein Julien (CVP)

Laridon Hendrik (CVP)

Libert Willem (VLD)

Secretarissen:

Pertry Roger (SP)

Vercruysse-Haghebaert Emilienne (CVP)

Terryn Roger (CVP)

Platteau Alfred (SP)

Quaestoren:

Top Maurice (SP)

Defoort Paul (CVP)

Vandeputte Didier (SP)

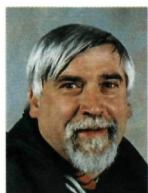
Kindt Gabriël (CVP)

Boret Walter (VLD)

• De provincieraad (op 1/6/99)

De provincieraad geeft vorm aan het beleid. De raad wordt voorgezeten door de heer Henri d'Udekem d'Acoz en telt 84 leden: 40 CVP'ers, 20 SP'ers, 15 VLD'ers, 4 vertegenwoordigers van Agalev, 2 van het Vlaams Blok, 2 van de VU en 1 onafhankelijke.

De provincieraadsleden worden om de zes jaar democratisch verkozen uit verschillende politieke partijen. De zittingen van de provincieraad kunnen bijgewoond worden door de burgers. De provincieraad is opgesplitst in zes commissies die twee dagen voor de vergaderingen van de provincieraad samenkomen om de agenda inhoudelijk voor te bereiden.

Amery Pieter
Karel Coggelaan 35
8630 Veurne
(058) 31 57 76
CVP

Carlier Lucien
Beekstraat 44
8560 Wevelgem
(Gullegem)
(056) 41 70 46
SP

de Béthune Jean
Van Belleghemdreef
8510 Kortrijk
(Marke)
(056) 22 40 40
CVP

Baekelandt André
Hondstraat 36
8700 Tielt
(051) 40 13 76
SP

Coopman Jaak
Zwanestraat 8
8770 Ingelmunster
(051) 48 76 07
CVP

Debreuck Gilbert
F. Depuydtlaan 30
8480 Ichtegem
(Eernegem)
(059) 29 91 36
SP

Bonny Karl
Bruggestraat 5
8480 Ichtegem
(059) 29 91 92
CVP

Coppens Bertine
Oudstrijderslaan 15
8531 Harelbeke
(Bavikhove)
(056) 70 06 28
CVP

Debruyne André
Diksmuidsesteenweg 357
8800 Roeselare
(051) 20 48 66
CVP

Bonte Ronny
Gruuthuselaan 5
8020 Oostkamp
(050) 83 34 30
VLD

Corijn Raf
Stationsdreef 151
8800 Roeselare
(051) 20 44 05
VLD

De Cuyper Bernard
J. Van Belleghemstraat 11
8310 Brugge
(Assebroek)
(050) 35 61 02
CVP

Boret Walter
Kasteelstraat 7
8810 Lichtervelde
(051) 72 54 48
VLD

Couvreur Stijn
Westlaan 423
8800 Roeselare
(051) 24 24 78
CVP

Decler Hilde
Gentpoortstraat 46
8000 Brugge
(050) 34 01 74
CVP

Bourdon Clifford
Vijversgracht 16
8310 Brugge
(Sint-Kruis)
(050) 37 58 10
SP

Crop-Rimbaut Jacqueline
Ingelmunstersteenweg 15
8760 Meulebeke
(051) 48 72 05
VLD

Decorte Guido
Polderstraat 8
8670 Koksijde
(Oostduinkerke)
(058) 51 67 06
CVP

Cant Jan
Lauwerstraat 19
8000 Brugge
(050) 27 59 66
VLD

Debaere Yves
Bissegemstraat 85
8560 Wevelgem
(Gullegem)
(056) 41 38 14
CVP

De fauw Dirk
Manitobalaan 29
8200 Brugge
(Sint-Andries)
(050) 38 76 89
CVP

Defoort Paul
Belhuttestraat 23
8680 Koekelare
(051) 58 93 78
CVP

Destoop-Dhondt Yolande
Staakmolenstraat 24
8793 Waregem
(St.-Eloois-Vijve)
(056) 60 24 77
CVP

Laloo Boudewijn
Berenwegel 21
8000 Brugge
(050) 33 35 66
CVP

Defreyne Gerrit
Huilaertstraat 5
8610 Kortemark
(051) 56 75 49
SP

d'Udekem d'Acoz Henri
Couthoflaan 50
8972 Poperinge
(Proven)
(057) 33 31 38
CVP

Laridon Hendrik
Kaaskerkestraat 11 bus 6
8600 Diksmuide
(051) 50 51 50
CVP

De Gryse Livia
Riddersstraat 22
8000 Brugge
(050) 34 73 91
AGALEV

Dupont Michel
Poedermagazijnstraat 99
8930 Menen
(056) 51 80 90
SP

Laurent Jean-Claude
Stokersstraat 15
8000 Brugge
(050) 33 59 77
SP

De Klerck Patrick
Dr. Fr. Verhaeghestraat 44
8370 Blankenberge
(050) 42 71 49
VLD

Durnez Jan
Capucienenstraat 104
8900 Ieper
(057) 20 38 13
CVP

Lefere Marleen
Veldstraat 78
8800 Roeselare
(051) 22 98 14
SP

Deleu Johnny
Weststraat 38
8890 Moorslede
(051) 77 98 27
SP

Hiergens Paul
Stijn Streuvelsstraat 58
8501 Kortrijk
(Heule)
(056) 35 73 84
VLD

Leplae Rudolf
Boldriesstraat 17
8930 Menen
(Lauwe)
(056) 41 31 46
CVP

Demeyere Eddy
Oude Veurnestraat 9 bus 2
8900 Ieper
(057) 21 83 30
VLD

Jodts Filiep
Steenstraat 35
8851 Ardooie
(051) 74 57 39
CVP

Levecque Jean
Zeelaan 19
8434 Middelkerke
(Lombardsijde)
(058) 23 66 12
SP

Deprez Oscar
Torhoutbaan 62
8480 Ichtegem
(051) 58 90 01
VLD

Jonckheere André
Stationsstraat 120
8780 Oostrozebeke
(056) 66 47 15
CVP

Libert Willem
Vlaanderenlaan 13
8530 Harelbeke
(056) 71 34 66
VLD

Dessein Julien
Outrijvestraat 93
8551 Zwevegem
(Heestert)
(056) 64 52 36
CVP

Kindt Gabriël
Kleine Zwevezelestraat 2
8810 Lichtervelde
(051) 72 29 38
CVP

Lievyns Maureen
Morinnestraat 12
8500 Kortrijk
(056) 21 18 66
AGALEV

Maes Isabelle
Jacquetbosstraat 1
8587 Spiere-Helkijn
(056) 45 60 72
CVP

Maes Marianne
Grote Themis 22
8490 Jabbeke (Varsenare)
(050) 38 92 59
SP

Malengier Willy
Nonnebossenstraat 20
8980 Zonnebeke
(057) 46 65 29
CVP

Monballyu Jos
Koning Boudewijnstraat
156
8520 Kuurne
(056) 70 14 50
CVP

Naeyaert Gerard
Kortemarkstraat 209
8820 Torhout
(050) 21 29 76
CVP

Nolf Danny
Wolnzachlaan 35
8970 Poperinge
(057) 33 86 91
SP

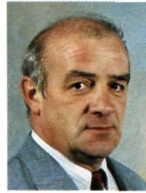
Pertry Gunter
Ligwijk 93
8900 Ieper
(057) 20 94 21
SP

Pertry Roger
Marksesteenweg 39
8500 Kortrijk
(056) 21 10 11
SP

Peuteman Fernand
Prins Alexanderstraat 8
8310 Brugge
(Assebroek)
(050) 35 36 43
SP

Platteau Alfred
Oudenaardsesteenweg
218
8580 Avelgem
(056) 64 50 34
SP

Pollentier Jef
Dullaertweg 83
8470 Gistel
(059) 27 72 72
CVP

Reubens Ingrid
Dumortierlaan 103
8300 Knokke-Heist
(050) 60 89 06
VU

Roelens René
Steenbeekstraat 30
8650 Houthulst
(051) 54 56 15
VLD

Roets-Denolf Georgine
Karel Mestdagstraat 83
8000 Brugge
(050) 31 23 08
CVP

Terryn Roger
Kleine Klijtstraat 59
8540 Deerlijk
(056) 77 78 46
CVP

Top Maurice
Papestuk 1
8530 Harelbeke
(056) 71 16 30
SP

Tulpin Eddy
Schermplantenstraat 34
8400 Oostende
(059) 80 13 05
SP

Vandaele Wilfried
Warvinge 17
8421 De Haan
(Vlissegem)
(059) 23 30 55
VU

Vande Caveye Luc
Waterstraat 28
8020 Oostkamp
(050) 82 33 10
CVP

Vandecandelaere Filiep
Hagelstraat 3
8940 Wervik
(056) 31 27 20
CVP

Vandenbulcke Pol
Weidestraat 91
8800 Roeselare
(051) 22 65 93
CVP

Vanden Bussche Marc
Polderstraat 157
8670 Koksijde
(058) 52 02 49
VLD

Vandeputte Didier
Nederweg 14 bus 7
8870 Izegem
(051) 30 97 35
SP

**Van der Stichele-
De Jaegere Marie-Claire**
Tarwelaan 6
8500 Kortrijk
(056) 22 18 91
CVP

Van Hecke-Masschelein Irène
Marshofstraat 4
8908 Ieper (Vlamertinge)
(057) 20 07 92
CVP

Verhelst Hubert
Beeweg 21
8310 Brugge
(Sint-Kruis)
(050) 36 18 25
VL.BLOK

Vanheste Willy
Kasteelwijk 39
8660 De Panne
(Adinkerke)
(058) 41 15 55
SP

Verschaete Koenraad
Godfried Devreeselaan
17/4
8500 Kortrijk
(056) 37 12 56
VL.BLOK

Van Marcke Claude
Grote Leiestraat 85
8570 Anzegem
(056) 68 79 15
VLD

Versieck Didier
Stuiverstraat 609
8400 Oostende
(059) 50 55 99
Onafhankelijk

Vannieuwenhuyze Luc
Bruggestraat 22
8700 Tielt
(051) 40 25 59
CVP

Vervaeet-Smets Myriam
Bayauxlaan 4 bus 17
8300 Knokke-Heist
(050) 60 03 42
VLD

Vanpaemel Marc
Bruggestraat 154
8730 Beernem
(050) 78 18 40
AGALEV

Viaene Jean-Marie
Heulekouter 47
8560 Wevelgem
(Gullegem)
(056) 35 16 20
AGALEV

Van Parijs Walter
Knesselarestraat 108
8730 Beernem
(Oedelem)
(050) 78 87 76
CVP

Vyvey Jean
Alfons Pieterslaan 68
8400 Oostende
(059) 50 83 53
VLD

Vens Werner
Merelstraat 3
8870 Izegem
(051) 30 41 11
CVP

Warnez Peter
Peerstalvoetweg 2
8750 Wingene
(051) 65 63 42
CVP

Vercruysse-Haghebaert Emilienne
Kraanvogelstraat 1
8400 Oostende
(059) 80 24 65
CVP

Accenten

• Dit stond bovenaan de agenda van de provincieraad

De provincieraad van West-Vlaanderen is in 1998 15 keer samengekomen. Onder meer de volgende subsidiereglementen werden aangenomen: ter ondersteuning van de regionale welzijnsraden, ter ondersteuning van archeologische projecten, voor een evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de provinciale adviesorganen en betreffen de het toekennen van toelagen aan culturele projecten in de provincie West-Vlaanderen naar aanleiding van "Vlaanderen 2002". Tevens werd het provinciaal reglement inzake huisvesting gewijzigd.

Drie beleidsplannen werden goedgekeurd: het strategisch beleidsplan toerisme, het provinciaal jeugdwerkbeleidsplan 1998-2001 en het beleidsplan 1998-1999 ter ondersteuning van regionaal overleg en regionale samenwerking in de welzijnssector.

Ook trad de provincie toe tot een aantal vzw's, zoals het Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt, de West-Vlaamse Sportpromotie, het Regionaal Sociaal Verhuurkantoor voor Midden West-Vlaanderen en de vier 'logo'-vzw's (lokale gezondheidsnetwerken).

Onder meer volgende aankopen werden goedgekeurd: die van het Fort van Beieren in Koolkerke (26 ha) met het oog op de realisatie van een nieuw provinciaal domein en de aankoop van 2 ha met het oog op de uitbreiding van het provinciaal domein De Gavers. Daarnaast werd met de gemeente Wevelgem een overeenkomst afgesloten om de Bergelenput (12 ha) in Gullegem in erfpacht te nemen. Bedoeling daarvan is het provinciaal domein Bergelen uit te breiden.

Belangrijk te vermelden is dat ook een investering van 250 miljoen fr. werd goedgekeurd als aandeel in de oprichting van een concertgebouw in Brugge.

Wat openbare werken betreft heeft de raad o.m. de volgende ontwerpen voor Brugge goedgekeurd: dat voor de restauratie van de kerkgevel van het Groot-Seminarie en de oprichting van een nieuw bureaucomplex in het bisschoppelijk paleis. Verder werd er een provinciale adviesraad milieu en natuur opgericht en werd goedkeuring verleend aan het museumconvenant tussen de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse gemeenschap.

De provincieraad keurde ook de oprichting van een opleiding beroepssecundair onderwijs weven (textiel-productie) aan het Provinciaal Technisch Instituut in Kortrijk goed.

Ten slotte ging de raad over tot de benoeming op proef van 26 personeelsleden ten behoeve van de provinciale administratie en werden vijf personeelsleden bevorderd.

Op 1 oktober 1998 hield gouverneur Paul Breyne zijn jaarlijkse redevoering tot de provincieraad. Thema dit keer was "West-Vlaanderen: bouwen aan de beeldkracht van een provincie - pleidooi voor een betere omgevingskwaliteit".

Voor de bespreking en de goedkeuring van de provinciale begroting 1999 kwam de raad vier keer samen, nl. op 6, 8, 13 en 15 oktober 1998.

• De provincieraad bezoekt Kent

Met de organisatie van een jaarlijks studiebezoek wordt aan de leden van de West-Vlaamse provincieraad de mogelijkheid geboden om nader kennis te maken met één of meerdere facetten van het beleid.

In het kader van de grensoverschrijdende samenwerking werd in 1998 een tweedaags bezoek georganiseerd aan het graafschap Kent in Engeland. Naast de bestaande contacten van de provincie met Suffolk bleek ook een samenwerking met Kent belangrijk, gezien de gemeenschappelijke problematieken op het vlak van het toerisme, het kanaalverkeer, het vervoer enz.

Op 25 september 1998 werd een bezoek gebracht aan Hell Fire Corner in Dover Castle, dat in de ondergrondse tunnels een museum met herinneringen aan WO II herbergt. De tunnels boden onderdak aan hospitalen, verblijfplaatsen en communicatiecentra. Het museum Hell Fire Corner, waar de geallieerde kant van de oorlog wordt belicht, lijkt qua opzet sterk op de Atlantikwall in Raversijde, waar vooral de Duitse kant aan bod komt. Daarna volgde een bezoek aan het Cobtree Museum, dat ingericht is door de Kent County Council en het landelijke leven in het graafschap onder de loep neemt. De West-Vlaamse delegatie kreeg bovendien de kans om in de County Hall van Maidstone een vertegenwoordiging van de Kent County Council te ontmoeten.

26 september ten slotte was voorbehouden voor een kennismaking met Royal Tunbridge Wells en de tuinen van Sissinghurst.

Tijdens het studiebezoek aan Kent was er ook tijd voor een ontspannen wandeling in de tuinen van Sissinghurst.

• West-Vlaamse rode loper voor Duitse president

De Duitse president Rudolf Herzog en zijn echtgenote brachten van 13 tot 16 juli een staatsbezoek aan België. Naast een bezoek aan Brussel en de provincie Luik werd, op uitdrukkelijk verzoek van de president, een bezoek aan de provincie West-Vlaanderen in het programma ingelast.

Na heel wat voorbereidende vergaderingen met de protocoldiensten van Duitsland, het Paleis en het ministerie van Buitenlandse Zaken werden de president en zijn echtgenote op dinsdag 14 juli om 10.30 uur verwelkomd op het stadhuis van Brugge. Gouverneur Paul Breyne en burgemeester Patrick Moenaert traden op als gastheren. Ook de voorzitter van de provincieraad Henri d'Udekem d'Acoz behoorde tot de selecte groep genodigden.

Na een bezoek aan de Heilige Bloedkapel en een boottochtje op de Brugse Reien bezochten de president en zijn gevolg het Groeninghe Museum. Daar kwamen Koning Albert II en Koningin Paola de groep vergezellen.

*De Duitse president Herzog ondertekent het gulden boek in het Provinciaal Hof.
Koning Albert, koningin Paola, gouverneur Breyne en mevrouw Herzog kijken goedkeurend toe.*

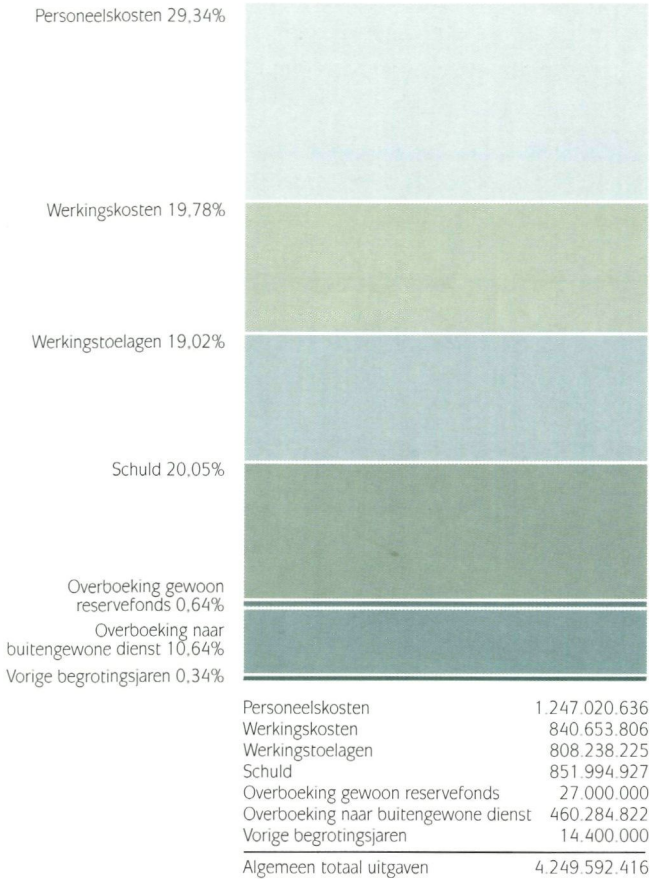
Bij een bezoek aan Brugge kan een boottocht op de Reien niet ontbreken.

Net vóór de middag werden de leden van de bestendige deputatie en de provinciegriffier in de ambtswoning van de gouverneur aan de president en ons vorstenpaar voorgesteld. Daarna boden de provincie en de stad een lunch aan in de Raadzaal van het Provinciaal Hof.

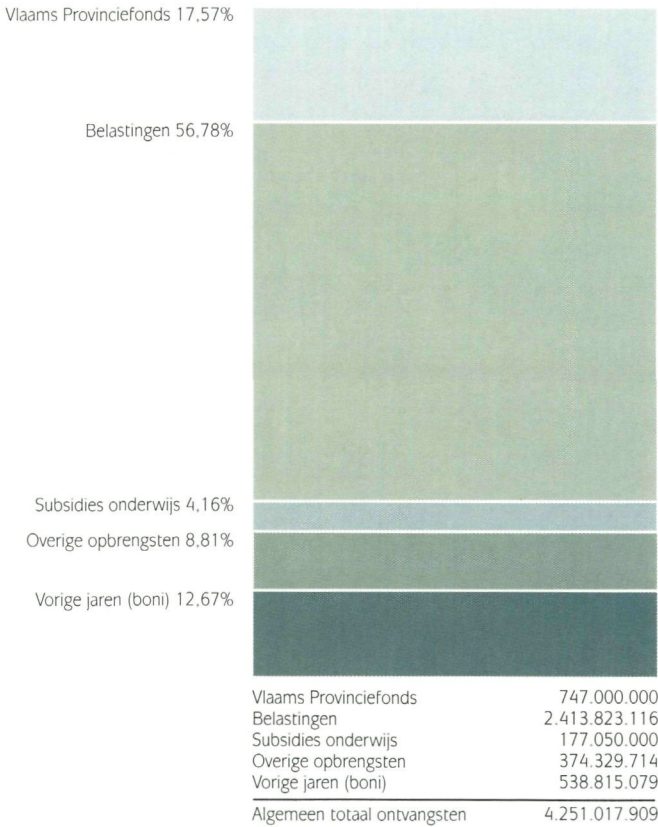
Na de middag namen de Koning en de Koningin afscheid. President Herzog woonde in het Europacollege een werkvergadering bij, terwijl zijn echtgenote een bezoek bracht aan het Zeepreventorium in De Haan.

Indeling naar kostensoorten
gewone uitgaven begroting 1998

Indeling gewone ontvangsten
begroting 1998

Het budget van de provincie

• De provinciebegroting

Het provinciale budget van 1998 voorzag in gewone dienst 4.249.592.416 fr. aan uitgaven, wat een stijging van 0,73 % betekende. De ontvangsten kenden een lichte daling van 0,22 % tot 4.251.017.909 fr., waardoor de begroting met een batig resultaat van 1.425.493 fr. kon worden afgesloten.

De ogenschijnlijke daling van de ontvangsten voor 1998 was toe te schrijven aan het buitengewoon gunstige resultaat van het vermoedelijke saldo van de vorige dienstjaren, dat in de begroting 1997 673,6 miljoen fr. bedroeg. In de begroting 1998 was dat saldo 538,8 miljoen fr. of 135 miljoen fr. minder. De raming van de belastingen voor 1998 werd globaal verhoogd met 82 miljoen fr. De eigen belastingen op gezinnen en bedrijven stegen met 5 miljoen fr. op basis van de gerealiseerde inkomsten van de vorige aanslagjaren, maar dan wel zonder dat de tarieven aangepast werden. Dat resulteerde in een totale geraamde ontvangst van respectievelijk 359 miljoen fr. en 343 miljoen fr.

De geraamde opbrengst van de provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing lag 76,8 miljoen fr. hoger dan vorig jaar, wat toe te schrijven was aan de evolutie van de belastbare kadastrale inkomens en de jaarlijkse indexatie. De totale ontvangst hiervoor bedroeg 1.710.373.116 fr.

Onder de gewone uitgaven, die de dagelijkse werking van het bestuur mogelijk maken, werd de grootste stijging genoteerd bij de werkingskosten en overdrachten. De werkingskosten werden in 1998 geraamd op 840.653.806 fr., dit is een stijging van 32.631.806 fr. of 4,04 % tegenover 1997. Het aandeel van de werkingskosten steeg van 19,15 % tot 19,78 % van de totale begroting. Verklaring hiervoor zijn het voorzien van kredieten voor de talrijk gestegen initiatieven, denk maar aan de uitbouw van de gebiedsgerichte werking op diverse locaties in de provincie, de start van het Provinciaal Educatief Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking, de volle

impact op de begroting van de ingebruikname van het provinciehuis Abdijbeke, werkingskredieten voor de oprichting van een eigen sportdienst en vooral de indiensttreding van heel wat nieuw personeel.

De overdrachten stegen met 3,36 % van 781.959.220 fr. naar 808.238.225 fr. Ze bereiken hiermee een aandeel van 19,02 % van de begroting. Naast het invoeren van kredieten voor nieuwe toelagen, zoals die aan openbare besturen voor de uitbouw van een archiefdienst en toelagen in het kader van het Provinciaal Jeugdwerkbeleidsplan, werden ook de subsidies voor sommige wedde- en werkingstoelagen van de gemeentelijke bibliotheken gevoelig verhoogd.

Belangrijkste kredietgroep binnen de gewone uitgaven blijven de personeelsuitgaven. Ze stegen met 1,96 % tegenover het vorige jaar, meer bepaald van 1.223.039.581 fr. naar 1.247.020.636 fr. Ze maken nu 29,34 % van het totale budget uit.

Ten slotte vertoonden de schulduitgaven en de overboekingen een verdere daling in de begroting 1998. De brutoschuld (inclusief leningen ten laste van de subsidiërende overheid of doorgeefleningen) nam opnieuw af tot 851.994.927 fr. of 20,05 % van de totale gewone uitgaven. In 1997 werd hiervoor 859.177.936 fr. voorzien of 20,36 % van het budget. De politiek van schuldbeheersing werd dus voortgezet.

De overboekingen daalden van 531.958.654 fr. naar 487.284.822 fr., waarvan 27.000.000 fr. voorzien werd om het gewone reservefonds te spijsen en 460.284.822 fr. om investeringssubsidies en kleinere investeringsuitgaven te financieren.

• De provincierekening 1997

De begrotingsrekening van het dienstjaar 1997 werd in de provincieraad van 26 november 1998 goedgekeurd. De gewone dienst is afgesloten met een positief resultaat van 1.786.701.028 fr. Dit saldo bestaat uit een overschot op het eigen dienstjaar van 313.345.291 fr. en 1.473.355.737 fr. van de vorige dienstjaren. Dit gunstige resultaat was voornamelijk te danken aan achterstallen van opcentiemen op de onroerende voorheffing, die pas in 1997 ontvangen en geboekt werden.

De buitengewone dienst werd afgesloten met een resultaat van 484.945.519 fr.

De thesaurierekening van de provincie voor het dienstjaar 1997 werd door het Rekenhof afgesloten op 30 november 1998. De provincieraad van 17 december 1998 nam hiervan akte.

• Een eigen auditcel om de financiën door te lichten

Door de heroriëntering van de controle van het Rekenhof op de wettelijkheid en regelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van de provincie - een gevolg van de vernieuwde provinciewet - werd binnen de dienst provincieboekhouding een eigen interne financiële auditcel opgericht. Voordien verleende het Rekenhof voor de betaling haar voorafgaand visum aan de uitgaven. De nieuwe wet schafte dit af, waardoor de controle op de begrotingsuitvoering door de provincie moest worden overgenomen. De nieuwe auditcel heeft een aantal adequate technieken uitgewerkt om bepaalde initiatieven en geldstromen financieel te beheersen, waarbij vooral de vele Europese programma's, grensoverschrijdende initiatieven en fondsen werden gevisieerd. Bovendien heeft ze alle provinciale toelagen in het kader van een specifiek provinciaal reglement gecontroleerd op buitensporige reservevorming.

Kwaliteitszorg

De maatschappelijke ontwikkelingen gedurende de laatste 20 jaar hebben ervoor gezorgd dat "kwaliteit" gewoon een must geworden is.

Voor ondernemingen is het simpelweg een concurrentievoorraude, voor ons is het een uitdaging waaraan we niet kunnen en ook niet willen voorbijgaan.

Vooreerst, kwaliteit is niet zozeer een kwestie van controle; kwaliteit moeten we samen produceren. Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) is een gestuurde, zorgvuldige manier van werken, gebaseerd op methodes en technieken, maar vooral ook op houding, een cultuur waar kwaliteit de leefregel geworden is.

Het is bekend dat de kwaliteitsontwikkeling steunt op een soliede methodologie, die toelaat op een rationele manier (meten is weten!) problemen op te lossen en samen verbeteringen door te voeren.

Maar hier wens ik vooral te beklemtonen dat de kwaliteitsbenadering ook een noodzakelijke onderbouw is voor de matrix-werking en veel kansen biedt voor iedereen.

IKZ stimuleert tot creativiteit. Het nodigt mensen uit fouten op te sporen en verbeteringen aan te brengen. Mensen worden aangesproken en kunnen doelgericht samenwerken. Daarom zal IKZ ook een stimulerend en motiverend karakter hebben.

Hierbij wil ik het belang van leren voor onze organisatie nog eens bijzonder onderstrepen. Ik stel vast dat het onderscheid tussen werken en leren steeds moeilijker te maken is. Daarom moeten wij streven naar een optimale combinatie tussen werken en leren binnen de werksituatie. Wanneer we hierin slagen hebben we ongetwijfeld een belangrijke troef voor de toekomst.

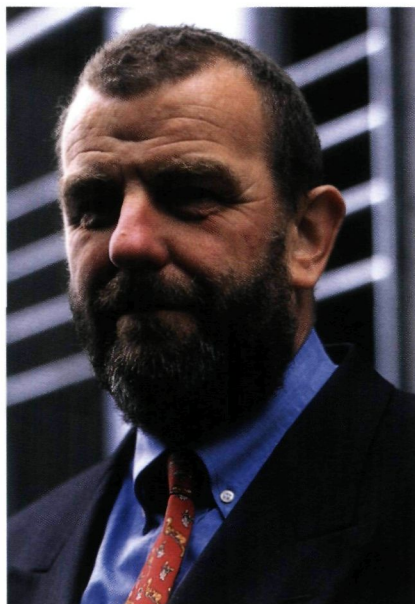
Ik beschouw IKZ dan ook als een leerstrategie, tevens als een middel tot leidinggeven. De traditionele stijlen van leiderschap krijgen het steeds moeilijker. Managers zijn op zoek naar een aangepaste manier om hun team te ondersteunen. I.K.Z. is een steun voor modern leiderschap.

Samenvattend mag ik stellen dat IKZ een zeer bruikbaar concept is voor de ontwikkeling van "provincies nieuwe stijl".

Naast de evolutie van kennis en techniek, zijn mentaliteits-, cultuur- en gedragsverandering even zeer aan de orde.

IKZ: de mensen, de organisatie, en de burger worden er beter van!

Hilaire Ost
provinciegriffier

Personeelsbeleid

• Het personeelsbeleid in een nieuw kleedje

Op 25 juni 1998 keurde de provincieraad een reeks wijzigingen goed aan het administratie statuut, het reglement op de contractuelen en het geldelijke statuut van het niet-onderwijzend provinciepersoneel.

Vertrekkend van de praktijkervaring sinds 1996 werden een aantal verbeteringen aangebracht, waaronder het actualiseren van de benaming van een aantal diploma's bij de aanwervingsvoorwaarden, het voorzien van de mogelijkheid om kandidaten met een hoger diploma uit te sluiten voor deelname aan een examen, het voorzien van een stagebegeleider bij de benoeming op proef en de vraag naar coherente personeelsbehoeftenplannen voor elke dienst.

Twee belangrijke hoofdstukken, "vorming" en "evaluatie", werden grondig herschreven.

Wat de vorming betreft werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen vorming in het kader van de functionele loopbaan (om een hogere weddenschaal te kunnen genieten) en aanvullende vorming. De evaluatie werd aangepast volgens de ervaringen van 1997, in die zin dat de coördinatierol het evaluatieproces nu kan superviseren.

Dankzij deze verfijningen, die voortvloeien uit de krachtlijnen voor een samenhangend personeelsbeleid in de lokale en regionale besturen, werd een verdere stap gezet naar meer maatwerk bij het provinciaal personeelsbeleid.

Alle wijzigingen aan het statuut sinds 1996 werden eind 1998 gecoördineerd door de bestendige deputatie.

Een optimale personeelsbezetting is een belangrijk uitgangspunt voor een slagvaardig bestuur.

• Uitbreiding personeelsformatie

De provincieraad ging in zitting van 26 november 1998 over tot de uitbreiding van de personeelsformatie van het niet-onderwijzend provinciepersoneel. Zoals voorzien in het personeelsstatuut maakte elk diensthoofd een verslag op van de personeelsbezetting van zijn dienst. Dit verslag bevatte prognoses inzake de personeelsbehoeften in de nabije toekomst, rekeninghoudend met de te verwachten evoluties in de te vervullen opdrachten en personeelsverloop. Al deze verslagen vormden de basis voor een globaal personeelsbehoeftenplan, waaruit de prioriteiten voor personeelswijzigingen bepaald werden.

Deze gehele procedure leidde uiteindelijk naar een vraag voor 30 nieuwe betrekkingen, verdeeld over diverse diensten. Verschillende diensten deden echter tevens een inspanning en leverden 8^{1/2} betrekkingen in. De personeelsformatie werd aldus uitgebreid met 21^{1/2} nieuwe betrekkingen, die in de loop van 1999 ingevuld zullen worden via aanwervings- of bevorderingsexamens.

Provincieraadsleden en personeel wagen hun kans op de dansvloer.

Niets dan blijde gezichten in de Raadszaal waar voor één keer ook champagne kon worden geproefd.

Het provinciebestuur swingt

Op vrijdag 11 september knoopten provincieraadsleden en -ambtenaren weer aan bij een langvergeten traditie: het bal van de provincie. De provinciegriffier, die al langer met het idee rondliep om de draad van 20 jaar geleden op te nemen, vond in de Open Monumentendag de geschikte aanleiding. De tiende editie stond namelijk helemaal in het teken van 'feest'.

Na de verwelkoming en een eerste glas champagne zetten de gouverneur en zijn echtgenote in de Raadszaal de eerste dans in, begeleid door het orkest Roland Keereman. Ondertussen tapte een discobar in de Militieraadzaal uit een heel ander muzikaal vaatje. Tussendoor konden alle aanwezigen aan een warm en koud buffet aanschuiven.

Gelijke kansen

• Nieuwe interne begeleidingscommissie

In de provincie is een interne begeleidingscommissie actief, die erop moet toezien dat het bij KB verplichte gelijkekansenplan en de positieve acties voor het personeel worden uitgevoerd. Vermits het beleidsplan 1997-2000 bepaalt dat die commissie opnieuw moet worden samengesteld, kregen alle huidige leden en geïnteresseerden de kans om hun lidmaatschap voor te dragen. Uiteindelijk zegden een 30-tal personeelsleden (m/v) hun actieve medewerking toe.

• Meer vrouwen in de adviesorganen

De provincie wordt geadviseerd door een heel aantal raden, zoals de provinciale milieu- en natuurrad, de provinciale verkeerscommissie en de provinciale jeugdraad. Die bestaan uit ambtenaren, politici en externe deskundigen en adviseren de provinciale overheid over het beleidsdomein in kwestie. In 1998 stemde de provincieraad een eigen reglement dat deze raden een evenwichtige samenstelling oplegt: ze mogen maximaal voor 2/3 bestaan uit personen van hetzelfde geslacht. In de praktijk betekent dit dat de meeste raden hun ledenaantal na een overgangstermijn tot 1/3 met vrouwelijke leden moeten uitbreiden.

Dit reglement zal echter moeten worden aangepast aan een nieuwe federale wet van 20 september 1998. Die stemt namelijk wel overeen met het principe van de evenwichtige samenstelling van het West-Vlaamse reglement, maar verschilt op het vlak van afwijkingen en overgangstermijn. Uiterlijk tegen 31 december 2001 moet de wet door alle adviesraden in de praktijk worden omgezet.

Tegen eind 2001 dienen alle adviesraden evenwichtiger uit mannen en vrouwen samengesteld te zijn.

Aspecten van samenwerking

2

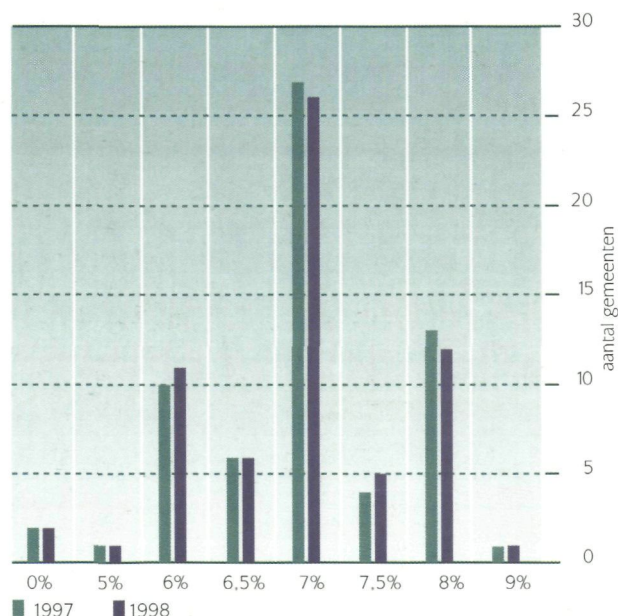

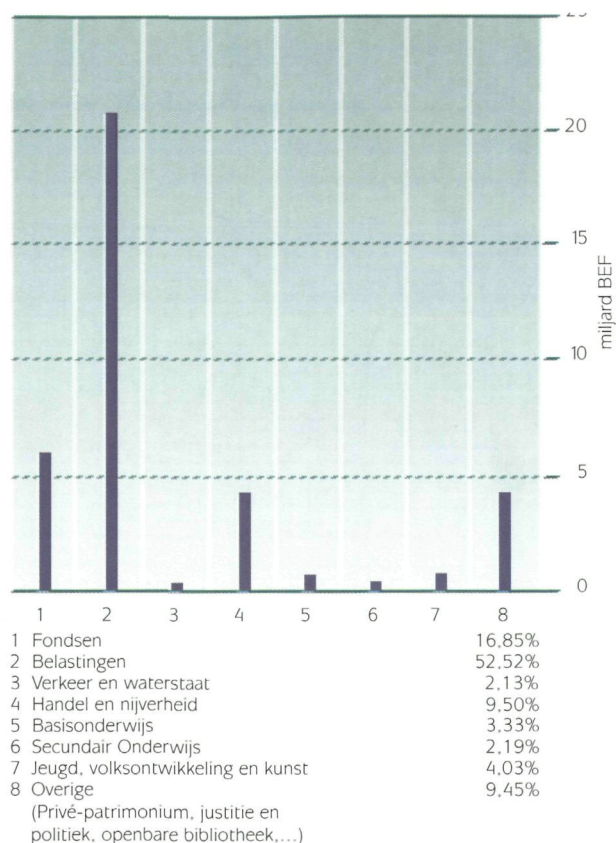
Gemeentefinanciën

De provinciale overheid heeft zoals elk jaar nauwlettend de financiële toestand van de gemeenten gevolgd. Alle 64 West-Vlaamse gemeenten konden in 1998 hun begrotingen afsluiten met een batig saldo. De bestendige deputatie juicht deze evolutie toe, maar wijst de besturen tegelijk op het belang van het meerjarige, financiële beleidsplan om ook in de toekomst de financiën op het goede spoor te houden.

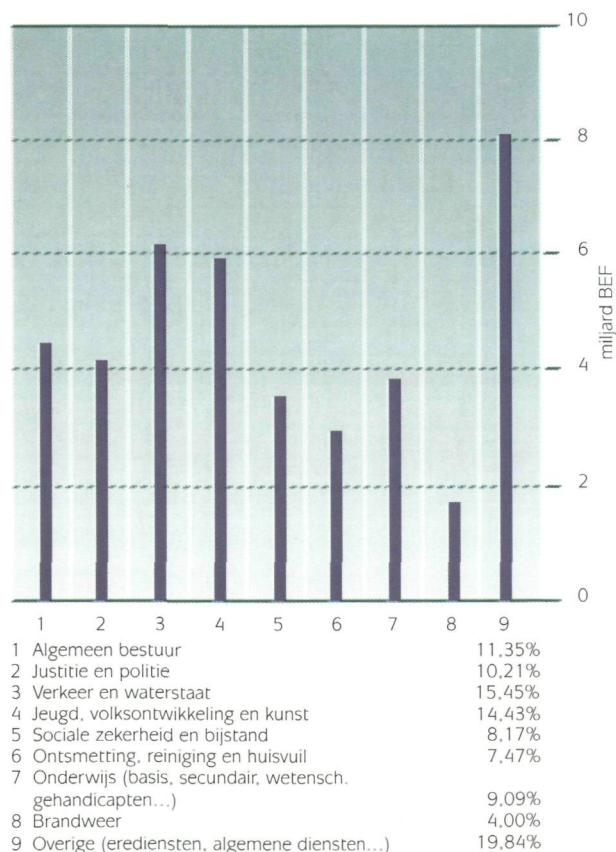
Het totaal van de gewone ontvangsten bedroeg in het begrotingsjaar 1998 ca. 40.509.468.000 fr. of 36.028 fr. per inwoner. Ruim de helft, 18.921 fr. per inwoner, betreft fiscale ontvangsten. De fondsen (gemeentefonds, Sociaal Impulsfonds) zijn de tweede grootste financieringsbron van de gemeenten. In tegenstelling tot de gewone ontvangsten zijn de gewone uitgaven gelijkmatiger verdeeld over diverse functionele groepen. Het totaal van de gewone uitgaven in het begrotingsjaar 1998 bedroeg ongeveer 40.432.094.000 fr. of 35.960 fr. per inwoner. Iets meer dan 15% van de gemeentelijke uitgaven in de gewone dienst werd besteed aan verkeer en waterstaat, onmiddellijk gevolgd door de functie jeugd, volksontwikkeling en kunst. Voor zowel de functie algemeen bestuur als justitie en politie werd ruim 4 miljard fr. voorzien. Per inwoner werd 3.268 fr. uitgegeven aan onderwijs.

Verdeling van de gemeenten volgens het procent aanvullende belasting op de personenbelasting.

Indeling gewone ontvangsten volgens functionele groep.

Indeling gewone uitgaven volgens functionele groep.

- **De nieuwe OCMW-boekhouding in een proeffase**

Om de besturen beter te laten inspelen op de eigentijdse noden voerde de Vlaamse Raad via een decreet van 17 december 1997 een nieuwe OCMW-boekhouding in. De raad sloot daarvoor aan bij het nieuwe overheidsmanagement, waar begrippen als management accounting, meerjarenplan, responsabilisering, beleids- en beheerscontrole centraal staan.

De vernieuwing beïnvloedt niet alleen de boekhouding, maar ook de organisatie van taken en bevoegdheden. De OCMW's kunnen met grote vrijheid de administratieve organisatie aanpassen en optimaliseren en het beheer van de budgetten overdragen aan budgethouders. Daarvoor wordt een procedurehandboek en een doeltreffend systeem van interne controle en rapportering vereist. De hele werking wordt ten slotte geëvalueerd en gewaardeerd door middel van een audit, zowel intern als extern. De organisatie van de externe audit wordt toevertrouwd aan de provinciegouverneur.

De nieuwe OCMW-boekhouding zal veralgemeend worden ingevoerd op 1 januari 2001, maar sommige zgn. piloot-OCMW's zijn er al mee gestart. In West-Vlaanderen zijn dat er vijf, nl. in Torhout, Hooglede, Waregem, Oostende en Brugge. Een provinciale commissie begeleidt de invoering van de nieuwe boekhouding door o.a. informatie te verstrekken en vormingsactiviteiten te organiseren.

Gebiedsgerichte werking

Op 1 februari 1996 werd in een beleidsnota het startsein gegeven voor de gebiedswerking, een vernieuwende beleidsaanpak voor het provinciale niveau.

Bedoeling daarvan was de krachten van zowel overheids- als privé-instellingen inzake economie, landbouw, toerisme, natuur en landschap, welzijn, cultuur enz. te bundelen binnen een bepaald werkgebied, de 'streek'. Bovendien wou de provincie inspelen op de tendens van de burger om zich niet alleen op zijn gemeente, maar op zijn hele regio te richten.

Een voorbeeld van een geïntegreerd project is de natuur- en landschapszorg in de Zwinstreek.

De gebiedswerking heeft zich concreet vertaald in het huisvesten van provinciale "gebiedswerkers" in de werkgebieden Brugge-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt en de Westhoek. De gebiedswerkers hebben zich ontpopt tot herkenbare aanspreekpunten voor streekbewoners, -besturen en -diensten. Drie doelstellingen stonden daarbij voorop: maatwerk, integraal werken en betrokkenheid.

Maatwerk gaat uit van de vaststelling dat elk gebied een eigen aanpak vereist. In de Westhoek worden bijvoorbeeld plattelandprojecten opgezet, terwijl in het Kortrijkse rond telecommunicatie wordt gewerkt. De provincie speelt daarbij een coördinerende rol. Bij integraal werken staat de ontwikkeling van de hele streek voorop, op allerlei terreinen. Waar vroeger te principieel vanuit de eigen invalshoek (milieu, landbouw, industrie, woning...) werd gewerkt, wordt nu in teams gewerkt die vanuit hun degelijke terreinkennis naar raakvlakken tussen de verschillende terreinen zoeken. Zo komen ze sneller tot een efficiëntere oplossing. Betrokkenheid staat voor samenwerking met lokale bewoners en besturen, die hun streek door en door kennen. Dat leidt tot een nieuwe provinciale dynamiek, met minder regelgeving en meer gebiedswerking vanuit de basis.

Het team gebiedswerkers in de regio Brugge-Oostende bestaat uit zes personen, die zich samen toeleggen op de sectoren milieu, landbouw, toerisme en welzijn. Een voorbeeld van een geïntegreerd project is de natuur- en landschapzorg in de Zwinstreek. Die is niet alleen uit milieu-oogpunt waardevol, maar ook uit agrarisch en toeristisch-recreatief oogpunt. Vandaar dat voor de acties rond kleine landschapselectementen, waterzuivering, groenbeheer en recreatieve voorzieningen met allerlei lokale partners uit de meest verschillende sectoren werd samengewerkt. De gebiedswerking Kortrijk-Roeselare-Tielt werd voorgesteld op de inwijding van haar nieuwe kantoren in Orangerie Broel op 10 december 1998. Het Westhoekteam ten slotte is met zijn gebiedswerkers in de sectoren milieu, leefbaarheid, toerisme, landbouw en welzijn het verst gevorderd van alle regio's. Die zullen uiteraard uit de ervaringen van dit team kunnen leren.

Veilig West-Vlaanderen

• De gouverneur als veiligheidsmanager

Inzake politionele en niet-politionele hulpverlening bekleedt de gouverneur in de provincie West-Vlaanderen een coördinerende en stimulerende functie.

Artikel 128 van de provinciewet bepaalt in zijn nieuwe versie dat de gouverneur in de provincie zorgt voor het handhaven van de openbare orde, te weten de openbare rust, veiligheid en gezondheid. In diverse andere wetgevingen o.a. de wet van 31 december 1963 op de civiele bescherming werd deze opdracht verder uitgewerkt.

Op het vlak van politionele veiligheid draagt de gouverneur zorg voor de realisatie van het federaal beleid in de provincie. Via het provinciaal overleg tussen gouverneur, procureur-generaal en politiediensten wordt een brug geslagen tussen het bestuurlijk gezag, de politiediensten en de officier van justitie. De gouverneur treedt ook coördinerend op bij de oprichting en werking van de interpolitiezones. Hij is voorzitter van de provinciale commissie voor de voorkoming van de misdadigheid en de commissie overleg en coördinatie tussen de politiediensten.

Op vlak van niet-politionele veiligheid is het voornamelijk de organisatie van de hulpdiensten, alsook de rampenplanning waarin de gouverneur een belangrijke rol speelt. Wanneer rampspoedige gebeurtenissen de mogelijkheden van de lokale overheden overschrijden, coördineert de gouverneur de hulpverleningsacties (fase 3 van de rampenplanning). Voor West-Vlaanderen komt daar dan nog specifiek de rampenplanning op de Noordzee bij.

Op provinciaal vlak treedt de gouverneur dus op als veiligheidsmanager. Hij stimuleert, coördineert en houdt de politionele en niet-politionele diensten alert. Het is eigen aan rampspoedige gebeurtenissen dat zij de hulpdiensten altijd voor onbekende uitdagingen stellen. De veiligheid van de bevolking is

een belangrijke bekommernis van de overheid, waar-
bij de gouverneur door zijn coördinatie poogt bij te
dragen tot het versterken van het veiligheidsgevoel bij
de West-Vlamingen.

• Jodiumtabletten en nucleaire veiligheid

In samenwerking met het Hoger Instituut voor de
Noodplanning heeft de gouverneur informatiesessies
georganiseerd over de preventieve verdeling van jodi-
umtabletten aan de bevolking in de buurt van nucle-
aire sites. Dat gebeurde op 20 oktober 1998 in
Knokke-Heist en op 22 oktober 1998 in De Panne.
Die informatieve avonden waren specifiek bedoeld
voor artsen, apothekers, hulpverleners en directies
van ziekenhuizen en kindercollectiviteiten (scholen,
dagverblijven).

In het noodplan voor nucleaire risico's op het
Belgische grondgebied staat dat jodiumtabletten het
aantal ziektegevallen in de onmiddellijke omgeving
van de plaats waar radioactiviteit ontsnapt, beperkt
kunnen houden.

Artsen en apothekers van het gehele land werden in
1998, via een parallelle informatiecampaagne van het
ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie
van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu,
uitgebreid geïnformeerd over de geplande predistri-
butie van jodiumtabletten in de omgeving van de
nucleaire sites.

Daarnaast werden specifieke informatiesessies voor
dezelfde doelgroepen gehouden in gemeenten die in
de risicocirkels van 10, 20 en 30 km van een nucleai-
re site liggen. Wat West-Vlaanderen betreft bevinden
zich kleine delen van Knokke-Heist en Damme binnen
de 30-km risicozone van de Nederlandse kerncentra-
le van Borssele. Bovendien loopt de grens van de
30-km zonecirkel van de Franse kerncentrale van
Gravelines bijna gelijk met de provinciegrens.

Al wie woont of verblijft (in scholen, fabrieken,
ziekenhuizen, crèches ...) in de buurt van nucleaire
plaatsen zal in het voorjaar van 1999 jodiumtabletten
ontvangen. Later zullen ze een jodiumbon krijgen,
zodat ze zelf de jodiumtabletten (één doos per
gezin) gratis kunnen afhalen bij de apotheker.

*Jodiumtabletten kunnen het aantal ziektegevallen
in de omgeving van een plaats waar radioactieve stralen ontsnappen,
beperkt houden.*

De predistributie moet potentiële slachtoffers toela-
ten om op tijd, d.w.z. vóór de aankomst van de
radioactieve wolk, stabiel jodium in te nemen zonder
dat zij daarvoor hun verblijfplaats hoeven te verlaten.
Schuilen biedt namelijk de beste bescherming tegen
bestraling en vermindert het risico op uitwendige
besmetting.

• Ramenpoefening op de luchthaven van Oostende

Op zaterdag 25 april 1998 vond onder de codenaam
'Victor' een rampenoefening plaats op de luchthaven
van Oostende. Het initiatief ging uit van de gouver-
neur en gebeurde in overleg met de luchthavenauto-
riteiten. Het was in de eerste plaats de bedoeling om
een aantal deelaspecten van het Algemeen Provinciaal
Rampenplan (zoals alarmering en organisatie van de
hulpverlening op de plaats van de ramp) in te oefe-
nen. Verder moesten ook de samenhang, de over-
gang en de schakels tussen de verschillende stappen
van de rampenplanning uitgetest worden. Ten slotte
moest de coördinatie tussen de verschillende discipli-
nes op het rampterrein verbeterd worden.

Een beperkte werkgroep werkte een scenario uit om
zowel het Algemeen Provinciaal Rampenplan als het
urgentieplan van de Internationale luchthaven
Oostende uit te testen. De werkgroep koos voor de

Tijdens de rampen oefening werden zowel het algemeen provinciaal rampenplan als het urgentieplan van de Oostendse luchthaven getest.

Figuranten namen de rol van gewonde op zich en worden uit het neergestorte vliegtuig gehaald.

Met wat fantasie aan de realiteit sleutelen

Voor de terreinoefening namen 40 figuranten van het Rode en het Vlaams Kruis de rol van gewonde op zich.

Zeventig zandzakjes met identificatiegegevens (naam, verwantschap met andere passagiers ...) moesten voor de dode slachtoffers doorgaan.

Een C130 deed dienst als neus van het neergestorte vliegtuig en een bus als staart.

Gemeenten sluiten aan bij Gis - West

In 1996 tekenden alle provinciale Gis-coördinatoren (GIS staat voor geografisch informatiesysteem) de krijtlijnen uit voor een gemeenschappelijke provinciale Gis-strategie, gericht op onderlinge samenwerking met het Vlaams Gewest en de gemeenten. Deze doelstellingen werden door de provincie West-Vlaanderen vertaald in de 'Gis-West' - nota. Dit samenwerkingsakkoord werd inmiddels door 50 gemeenten ondertekend.

De provincie richt haar belangstelling zowel naar het midschalige als het grootschalige niveau. Zo startte West-Vlaanderen in 1997 het project 'GPB' (Grootschalig Percelenbestand). Hierbij werden systematisch alle kadasterkaarten van het grondgebied West-Vlaanderen gescand en ter beschikking gesteld van de gemeenten. Deze operatie werd in 1998 beëindigd.

Op basis van deze bestanden is een gemeente in staat een inventarisatie te maken van de niet-bebouwde loten binnen verkavelingen of van alle bedrijven, BPA's en andere bestemmingsplannen. In de loop van 1998 konden enkele gemeenten hiervan al de eerste resultaten voorleggen.

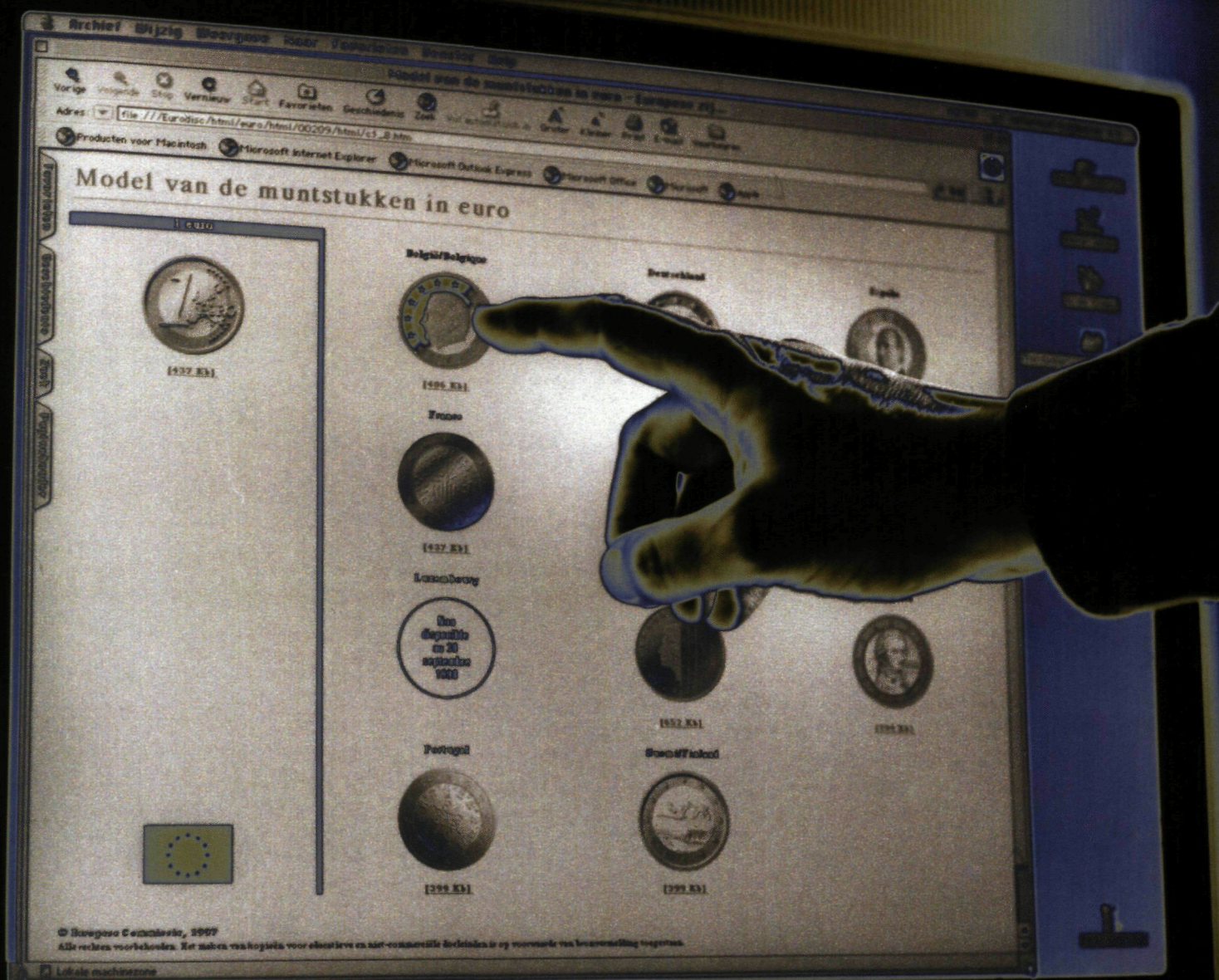
simulatie van een neergestorte Boeing 737 met 132 passagiers en bemanningsleden aan boord, waarvan 70% het ongeval niet overleefde. De oefening werd 'gespeeld' tot en met de identificatie van de slachtoffers door de dienst Dringende Sociale Interventie van het Rode Kruis.

Op dinsdag 2 juni 1998 vond op de luchthaven van Oostende de debriefing plaats. De oefening werd door de deelnemers als uitermate positief geëvalueerd, maar er werd gewezen op het niet-realistische karakter van zo'n oefening. In werkelijkheid worden hulpverleners bijvoorbeeld meer gehinderd door rondlopende slachtoffers en niet-gewonden. De evaluatie bracht aan het licht dat heel wat problemen het gevolg zijn van het feit dat de hulpverleners nog te weinig vertrouwd zijn met het Algemeen Provinciaal Rampenplan (discipline 2).

De provincie zal daarom een doorgedreven opleiding organiseren waarin alle aspecten van de rampenplanning aan bod zullen komen.

Meer concreet zal ze de opzet van de pré-triage nog meer verduidelijken. Het doel van die pré-triage (met behulp van stickers) is het opdelen van de slachtoffers volgens de ernst van hun verwondingen, zodat een rangorde van behandeling kan worden opgesteld. Directe behandeling is hier dus niet aan de orde, in tegenstelling tot de dagelijkse praktijk van een arts. Ook zal de radiofonie verder uitgetest worden en zal aan de radiodiscipline - 'geen gebruik maken van radiocommunicatie indien niet echt noodzakelijk' - gewerkt worden.

Externe relaties

3

Inleiding

1999 zal ongetwijfeld de Europese geschiedenis ingaan als het jaar van de invoering van de euro en de herziening van de Europese structuurfondsen voor de periode 2000-2006. Beide hervormingen worden niet zomaar op hoog Europees niveau bedisseld, ook de lidstaten en provincies worden er actief bij betrokken.

De provincie West-Vlaanderen vormde de voorbije tien jaar een belangrijke schakel tussen haar burgers en Europa. Sterker nog, ze is geëvolueerd tot dé provincie met een euregionale roeping en een brugfunctie naar de aangrenzende regio's. De samenwerking met enerzijds Noord-Frankrijk en anderzijds Euregio Scheldemond in het kader van de Interreg-programma's, de toenadering tot Kent en Suffolk: hier wordt de Europese integratie elke dag in de praktijk gebracht.

De provincie kijkt ook verder dan de buurregio's, want ze heeft al de eerste contacten gelegd met de lidstaten die tot de Europese Unie willen toetreden, nl. Roemenië, Polen en Hongarije. Dit moet leiden tot een permanente uitwisseling van ervaringen inzake administratie, landbouw, toerisme, milieubeheer en grensoverschrijdende samenwerking.

Vermits China zich steeds meer opwerpt als een economische wereldmacht, bracht een delegatie van het provinciebestuur in het najaar van 1998 een bezoek aan de provincie Zhejiang. Daar werden de klijtlijnen voor een verdere samenwerking uitgetekend.

Ondertussen wordt onverminderd voortgewerkt aan het Europese integratieproces. De provincie West-Vlaanderen grijpt in elk geval de kans om zich binnen dat ruime kader als bestuurlijk niveau te profileren.

Euregio Scheldemond

In 1989 startte een formele samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland (Euregio Scheldemond). Kort daarop werd in een eerste Gemeenschappelijk Ontwikkelingsconcept (GOC) voor Euregio Scheldemond een analyse gemaakt van mogelijke grensoverschrijdende projecten. Toen in december 1991 de Europese Commissie vanuit haar regionale beleid het Interreg-programma goedkeurde, betekende dat een sterke financiële stimulans voor heel wat projecten die in het GOC waren voorgesteld. Interreg wil de grensregio's door subsidies stimuleren om - in het licht van de interne markt - de samenwerking over de grens heen te ontwikkelen. Het gebied dat voor deze subsidies in aanmerking komt binnen Euregio Scheldemond behelst de hele provincie Oost-Vlaanderen, het noordelijke deel van de provincie West-Vlaanderen en de provincie Zeeland.

Euregio Scheldemond kreeg een totaalbudget van 11.09 Mecu (445 miljoen fr.) toegewezen, te verdelen onder de drie provincies voor projecten die passen binnen de thema's 'verbetering van de fysieke structuur', 'bevordering van economie, technologie en innovatie', 'bescherming van het leefmilieu', 'menselijk potentieel' en 'bevordering van de maatschappelijke integratie'. Het Interreg-programma (1994-1999) loopt echter op zijn laatste benen en momenteel heeft Euregio Scheldemond zo'n 90% van de budgetten besteed.

• Het beleidsplan Grensoverschrijdend Krekengebied

Tussen 1995 en 1997 werd het beleidsplan Krekengebied in de provincies Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen opgemaakt. Daarbij leerden de diverse beleidsambtenaren niet alleen elkaar, maar ook elkaars specifieke problemen, wetgevingen, uitgangspunten en doelstellingen beter kennen. In 1998 werden dan een aantal concrete projecten voorbereid en uitgevoerd. Zo werd in samenwerking met Euregio Scheldemond een plan voor West-Vlaanderen opgesteld om een aantal kreken te zuiveren. Voor de deelgemeenten Lapscheure en Hoeke

werden hiervoor kleinschalige waterzuiveringsinstallaties aangelegd in samenwerking met het gemeentebestuur en de Vlaamse Milieumaatschappij. Voor de restauratie van de stadswallen van Damme werd er samengewerkt met een zusterproject in Hulst (de Stenen Beer). Naast het herstel van het historische profiel worden ook een aantal natuurrecreatieve inrichtingen voorzien.

Het boomkikkeractieplan werd ook weer grensoverschrijdend aangepakt. Naast de aanleg van poelen, hagen en houtkanten werd informatie uitgewisseld en werden actieplannen op de grens uitgewerkt. Twee concrete realisaties in dit verband waren de aanleg van struikgewassen langs de zuidhelling van de Damse Vaart en de herinrichting van de Graaf-Jansdijk in samenwerking met het gemeentebestuur van Knokke-Heist, het Vlaams Gewest en Natuurreservaten vzw.

Europa steunt de grensoverschrijdende samenwerking

In de grensregio Euregio Scheldemond werd al jaren gedroomd van grensoverschrijdende projecten, want in een Europa zonder grenzen kampen de regio's aan de landsgrenzen vaak met economische problemen, die te wijten zijn aan hun perifere ligging, ver weg van het bruisende centrum. Toen de Europese Commissie het communautaire initiatief INTERREG goedkeurde, kwam de zaak in een stroomversnelling terecht. Dit subsidiefonds moest financiële hulp (tot 50%) bieden aan grensoverschrijdende initiatieven in de grensregio's, die toch 15% van het Europese grondgebied innemen.

Mede dankzij andere financiële tussenkomsten, onder meer van de provincies en de nationale overheden heeft het fonds vele grensoverschrijdende dromen gerealiseerd.

En het elan duurt voort, want INTERREG III (2000-2006) staat al in de steigers.

In samenwerking met Euregio Scheldemond werd voor West-Vlaanderen een plan opgesteld om een aantal kreken te zuiveren.

De bescherming van de boomkikker wordt grensoverschrijdend aangepakt.

• Musica Flandrica

Musica Flandrica verzoent cultuur met toerisme. Aan een reeks belangrijke concerten van gerenommeerde ensembles wordt telkens een cultuurhistorisch bezoek en een gastronomische maaltijd gekoppeld. Door promotie langs toeristische kanalen wordt het grote publiek warm gemaakt voor het culturele luik. De promotie via culturele kanalen moet dan weer mensen stimuleren tot deelname aan het diner en het bezoek. Een wisselwerking die, na vijf jaar activiteiten, vruchten afwerpt.

Door samen te werken met organisaties uit Zeeland (Festival van Zeeuws-Vlaanderen, Zuidlandtheater...) en Oost-Vlaanderen (Bijlokeconcerten vzw) krijgt Musica Flandrica dankzij Euregio Scheldemond de mogelijkheid om haar activiteiten over de provinciegrenzen heen te promoten. Zo gaf de vereniging ook in 1998 om de twee maanden een nieuwsbrief uit,

waarin ze de concerten, bezoeken, locaties en samenwerkingsverbanden van het seizoen 1998-1999 belichtte. De nieuwsbrief was gratis en kon door iedereen aangevraagd worden.

In juli 1998 werd, eveneens met de hulp van Euregio Scheldemond en de provincies West- en Oost-Vlaanderen en Zeeland, een reeks van drie concerten georganiseerd in de respectieve provinciehoofdsteden Brugge, Gent en Middelburg. Het barokensemble Il Fondamento bracht er de Vuurwerkmuziek van G.F. Händel, waarna telkens een spectaculair vuurwerk volgde. Met deze concerten wilde Musica Flandrica het bestaan van Interreg belichten.

• Besturen met de burens

Onder de impuls van het Interreg programma Euregio Scheldemond en het overlegplatform Scheldemondraad zijn in de voorbije jaren de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland steeds nauwer gaan samenwerken. In de dagelijkse praktijk werd echter spoedig duidelijk dat die samenwerking soms bemoeilijkt werd door een manifest gebrek aan kennis van en vertrouwdheid met de regelgeving, structuren en gewoonten van de burens.

Daarom werd het project Besturen met de Buren opgestart. Het is een opleidings- en vormingspakket dat zich tot beleidsmensen en ambtenaren richt in de drie provincies, in elke bestuurslaag, van plaatselijke tot centrale overheid. In het najaar van 1998 konden de deelnemers een aantal workshops bijwonen en hebben ze een opdracht rond de thema's 'landbouw en milieu' en 'toerisme en milieu' vervuld. De resultaten werden op 15 december tijdens een feestelijke happening in het Reylof in Gent voorgesteld.

MUSICA FLANDRICA

1998-1999
Concerten in Vlaanderen-aan-Zee
Concerts en Flandre-sur-Mer

MAART - APRIL - MEI 1999

*Musica Flandrica
trok in 1998 ook over de grens*

Toervaarders in binnen- en buitenland krijgen geactualiseerde vaartechnische en toeristische informatie.

Noord-Frankrijk

Sinds 1989 werkt de provincie West-Vlaanderen intensief aan een grensoverschrijdend beleid met Noord-Frankrijk. Door haar geografische nabijheid, haar expertise en haar bereidheid om personeel en financiële middelen in te zetten, werd de provincie de coördinatie en het beheer van het Interreg I- en het Interreg II-programma "Noord-Frankrijk/West-Vlaanderen" toevertrouwd.

Voornamelijk het zuidelijke deel van West-Vlaanderen komt in aanmerking voor Interreg-subsidie binnen zijn samenwerkingsverband met Noord-Frankrijk. Hiervoor kunnen projecten ingediend worden die grensoverschrijdend rond een van de volgende thema's werken: ruimtelijke ordening en versterking van de fysieke structuur, steun aan de economische samenwerking en aan research & development, leefmilieu en plattelandsontwikkeling, verdere uitbouw van de toeristische sector, ontwikkeling van het menselijke potentieel en ten slotte ook maatschappelijke integratie. Aan West-Vlaamse kant werd voor deze projecten 2.99 Mecu (of + 120 miljoen fr.) voorzien. De Franse partners kregen 5 keer meer geld toegewezen, nl. 15 Mecu (of + 602 miljoen fr.). In 1998 werd meer dan 80% van het totale Vlaamse budget besteed. Omdat van het Franse Interreg budget nog maar 30 % werd gebruikt, bestaat de kans dat het West-Vlaamse budget gespekt wordt met een deel van het resterende Franse budget.

• Nieuwe brochures promoten het riviertoerisme

Toen de nieuwe infrastructuur voor de pleziervaart op de West-Vlaamse waterwegen bijna afgewerkt was, kreeg ook de promotie ervan volop aandacht. In het kader van grensoverschrijdende Interreg II-projecten rolden drie nieuwe brochures van de persen.

De watersportgids *DELTA 98* bundelt alle nuttige informatie voor watersporters in West- en Oost-Vlaanderen, Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland. De kleurrijke uitgave werd gratis op 90.000 exemplaren verspreid via watersportsalons en toeristische beurzen, diensten voor toerisme, watersport-

winkels en sluizen. De brochure zal elk jaar in een nieuw kleedje gestopt worden.

De *Vaarkrant 98* voor de binnenwateren van West-Vlaanderen en Nord/Pas-de-Calais verscheen op 13.000 exemplaren in het Nederlands en het Frans. Toervaarders in binnen- en buitenland konden er geactualiseerde vaartechnische en toeristische informatie vinden.

De brochure *Scheep je in ... voor een natuurcruise* gaf geïnteresseerden een overzicht van de mooiste vaargebieden in West- en Oost-Vlaanderen, Henegouwen en Nord-Pas de Calais, zowel voor individuele vaarvakanties als voor kortere boottochten. In een bijlage werden fiches opgenomen met de belangrijkste bootverhuurders en chartermaatschappijen.

• Westhoek Contact

In het voorjaar stelden de vier Kamers voor Handel en Nijverheid uit de Westhoek (Armentières-Hazebrouck, Diksmuide-Ieper-Poperinge, Dunkerque en Veurne-Westkust) het Interreg-project Westhoek Contact voor aan het Interreg-secretariaat van de provincie. De opzet van het project was om samen een drietalige website op het Internet te zetten. Vanaf half november kon deze site effectief bezocht worden op het volgende adres: <http://www.wfb.net>. 'wfb' staat voor Westhoek Frankrijk-België of Westhoek Franco-Belge.

De website bestaat uit drie afzonderlijke maar complementaire delen.

Het eerste is Business to Business, een virtuele beurs die de contacten tussen de bedrijven uit de Westhoek wil bevorderen. Net zoals op de echte Business to Business, die liep op 18 en 19 november in Westhoek Expo te Ieper, krijgt elk bedrijf uit de Westhoek er de mogelijkheid zijn producten of diensten kenbaar te maken aan andere bedrijfsleiders, maar dan wel via de computer. Meer dan 150 bedrijven maakten in 1998 van deze mogelijkheid gebruik. In het tweede deel wordt de Westhoek in al zijn facetten voorgesteld: de toeristische attracties, de actualiteit, de belangrijkste cijfergegevens enz.. In het derde deel worden de bezoekers ingeleid in de nieuwste communicatiemediën.

Het initiatief wordt aangevuld met *Westhoek Contact*, een tijdschrift met een oplage van 3.500 exemplaren, dat de vier Kamers voor Handel en Nijverheid viermaal per jaar verdelen onder de bedrijven van hun regio.

• Rendez-vous

De culturele organisaties in Zuid-West-Vlaanderen en Nord/Pas-de-Calais profiteerden tot voor kort niet echt van de culturele en toeristische voordelen van hun nabuurschap. Daarom werd begin mei 1998 het Interreg-Project Rendez-vous opgestart. De culturele organisaties L'Aéronef, le Prato, Les Ateliers du 49ter en Le Grand Mix uit Noord-Frankrijk enerzijds en Overleg Cultuur Zuid-West-Vlaanderen, Dans in Kortrijk, De Kortrijkse Schouwburg, De Kreun, Humorologie, Krackrock en de Limelight uit West-

Vlaanderen anderzijds sloegen de handen in elkaar om een verregaande culturele samenwerking op het getouw te zetten. Ze kregen daarbij de steun van de provincie West-Vlaanderen en de Europese Commissie.

In het kader van dit initiatief organiseren één of meerdere deelnemers 'Rendez-vous-momenten', waarbij de organisatoren naast een culturele voorstelling het bezoek aan de grensstreek willen promoten. Rendez-vous geeft bovendien een grensoverschrijdende brochure uit, waarin de culturele, artistieke en cultureel-historische troeven van beide regio's worden toegelicht. Daarnaast worden in tweemaandelijks folders de aandacht gevestigd op de Rendez-vous momenten en de eigen activiteiten van de verschillende partners. Allemaal kunnen ze voor hun promotieacties putten uit adressenbestanden die onderling worden uitgewisseld.

• Alsmāar minder muskusratten bedreigen de boer en het milieu

De grensoverschrijdende muskusrattenbestrijding gebeurt in het kader van een Interreg II-project, dat in 1998 na drie jaar ten einde liep. Het doel van dat project: een permanente, systematische en gecoördineerde muskusrattenbestrijding in de grenszone van West-Vlaanderen en het Département du Nord. In 1998 sloten Ieper, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke en Wervik zich op hun beurt bij het Regionaal Comité Zuid-Westhoek (dat bestond uit Poperinge, Ieper en Heuvelland) aan. Bedoeling is dat de muskusrattenbestrijding ook na 1998 wordt voortgezet.

Om de ratten te bestrijden werden gemeentelijke en provinciale muskusrattenvangers in dienst genomen. Usan, de Noord-Franse partner, nam voor zijn grondgebied drie professionele vangers voltijds in dienst, die ook na dit Interreg II-project op post zullen blijven.

Uit de eerste voorlopige resultaten blijkt dat de muskusrattenbevolking in de grensstreek beneden de schadedrempel is gebracht. Nog maar weinig van die knaagdieren trekken de West-Vlaamse/Noord-Franse grens over, tot groot genoegen van de plaatselijke besturen en de lokale bevolking.

Afspraakjes aan beide kanten van de grens

Van 7 mei tot 1 juni vond in Kortrijk het festival Happy New Ears plaats en op 7 juni ontving het Ontmoetingscentrum in Marke het Internationaal Humorfestival.

Op 8 december liep dan de muzikale circusvoorstelling '33 tours de pistes' in het kader van het festival Au rayon burlesque in le Prato in Rijsel.

Geïnteresseerden konden via Rendez-vous all-in tickets bestellen, waarin de busrit, de voorstelling, een kaaschotel en een drankje inbegrepen waren.

Dankzij een gezamenlijke aanpak werd de muskusrattenbevolking in de grenszone van West-Vlaanderen met Noord-Frankrijk onder de schadedrempel gebracht.

De schade aan de wegen, dijken, oevers en gewassen is dan ook flink verminderd. Doordat de muskusrattenpopulatie fel uitdunde moesten de rattenvangers ook heel wat minder giftig lokaas uitzetten. Dat heeft dan weer een ecologisch voordeel: er komen minder chemische stoffen in de natuur terecht.

Wat de muskusrattenbestrijding in La Flandre Maritime, het noordelijke deel van Noord-Frankrijk (streek Duinkerke-Sint-Winoksbergen), betreft zijn gesprekken gestart met de vertegenwoordigers van de Groupement Intercantonal de Lutte contre le Rat Musqué de La Flandre Maritime. Het is de bedoeling te komen tot een grensoverschrijdende samenwerking tussen la Flandre Maritime en het West-Vlaamse Regionaal Comité IJzer (zone Veurne en omgeving). De provincie West-Vlaanderen legt een dossier aan voor Europa in het kader van het Interreg II-programma.

Van het Waalse front was het nieuws eerst niet zo schitterend. Uit de contacten met de gemeente Komen-Waasten en met vertegenwoordigers van het Waalse Gewest bleek dat de bestrijding van de muskusrat in die Waalse enclave allesbehalve optimaal verliep. Daarom werd een samenwerking tussen West-Vlaanderen, Noord-Frankrijk en Wallonië op poten gezet, die ondertussen al tot positieve resultaten heeft geleid in de gemeenten Mesen, Heuvelland, Ieper, Zonnebeke en Wervik.

• West-Vlaamse leerkrachten op Noord-Franse banken

Op woensdag 13 mei organiseerde de provincie West-Vlaanderen voor een 40-tal leerkrachten uit het secundair onderwijs een informatienamiddag in de Villa Mont Noir in het Noord-Franse Saint-Jans-Cappel. Leerkrachten en directies uit het algemeen en het technisch secundair onderwijs (ASO+TSO), uit alle geografische zones van de provincie West-Vlaanderen en zowel uit het vrij gesubsidieerd als uit het gemeenschapsonderwijs namen eraan deel.

De Villa Mont Noir met bijbehorend domein, waar de bekende Franse schrijfster Marguerite Yourcenar tijdens haar jeugd verbleef, is aangekocht en gerestaureerd door het Département du Nord. De villa moet uitgebouwd worden tot een heus 'Centre Départemental de Résidence d'Ecrivains Européens'.

Het bezoek vormde het startsein voor een grensoverschrijdende samenwerking in het onderwijs rond de thema's 'Europese literatuur' en 'hedendaagse schrijvers'. In dat verband werken het Vrij Technisch Instituut Brugge, het Sint-Lodewijkscollege Brugge, het Instituut Klein Seminarie Roeselare, het Koninklijk Technisch Atheneum Sint-Michiels Brugge en het Lyceum Hemelsdaele Brugge tijdens het schooljaar '98 - '99 met een partnerschool in Noord-Frankrijk samen aan een project rond een hedendaagse Europese auteur. Ze kozen respectievelijk voor Véra Feyder, Marguerite Yourcenar, Anne Provoost, Eduardo Manet en Charles Juliet.

West-Vlaamse leerkrachten op bezoek in de Noord-Franse Villa Mont Noir: het startsein voor een grensoverschrijdende samenwerking rond 'Europese literatuur' en 'hedendaagse schrijvers'.

Flanders Island of Ireland Conference

Met de steun van het stadsbestuur van Mesen bouwde de Ierse organisatie A Journey of Reconciliation Trust, die de hoop van de inwoners van Noord-Ierland en de Ierse republiek op blijvende vrede belichaamt, een vredestoren in Mesen. Zesendertig jongeren uit Noord- en Zuid-Ierland werkten zich uit de naad om de toren tegen 11 november af te krijgen, zodat Noord- en Zuid-Ierland voor het eerst in 80 jaar samen hun doden zouden kunnen gedenken. De toren werd ingewijd door de Ierse presidente Mary Mc Aleese, de Engelse Koningin Elizabeth en onze Koning Albert. Dezelfde indrukwekkende ingetogenheid heerste ook op de driedaagse vredesconferentie die van 8 tot 10 november in Ieper plaatsvond. Honderdvijftig Ieren van het Eiland Ierland namen er deel aan allerlei debatten (met o.m. EU-commissaris Padraig Flynn) en bezoeken (Somme, Ypres Salient, vredesmuseum ...).

Nog even aanstippen dat het provinciebestuur van West-Vlaanderen, de vredesprovincie bij uitstek, actief initiatieven steunt als het Regionaal Vredespark, het Vredesmuseum en het Vredescolloquium van de Ieperse Jeugddienst.

*Zesendertig jongeren uit Noord- en Zuid-Ierland
bouwden de Ierse vredestoren te Mesen.*

*Zowel de Ierse presidente Mary Mc Aleese
als de Engelse koningin Elizabeth waren op 11 november
bij de inwijding van de toren aanwezig.*

Suffolk: meer dan een grensoverschrijdende partner

De samenwerking van de Suffolk County Council met de provincie West-Vlaanderen, die dateert van 1995, werd in 1998 enthousiast voortgezet.

Op 14 september had in Ipswich, de hoofdstad van Suffolk, de jaarlijkse Algemene Raad plaats, die potentiële gebieden voor samenwerking onderzoekt, nieuwe initiatieven goedkeurt en de uitgewerkte projecten beoordeelt. De Raad boog zich over jeugdwerving, de trilaterale onderwijssamenwerking met Zeeland, cultuur, economie en welzijn.

Er werd onder meer beslist om samen deel te nemen aan Europese programma's voor Centraal- en Oost-Europa en een nota voor de Europese Commissie over de hervorming van de structuurfondsen op te stellen.

Zhejiang, een verre buur

Omdat China een van de snelst groeiende economische wereldmachten is achtten het provinciebestuur en de bedrijfswereld van West-Vlaanderen de tijd rijp om de banden met een Chinese provincie nauwer aan te halen. Met die bedoeling ondertekenden gouverneur Breyne en Lu Zushan, adviseur voor de provinciale volksregering van Zhejiang, op 17 juni 1998 een intentieverklaring tot samenwerking en het aangaan van een vriendschapsrelatie.

Van 26 oktober tot 4 november 1998 bracht een delegatie van de provincie op uitnodiging van de provincie Zhejiang een werkbezoek.

Beide provincies schoven een aantal prioritaire terreinen om samen te werken naar voren:

- land- en tuinbouw, waarin het POVLT een belangrijke rol zou kunnen spelen;
- groente- en fruitverwerking, met specifieke aandacht voor de sector van de diepvriesgroenten;
- zeewetenschappelijk onderzoek;
- milieuproblematiek: mestverwerking en afvalpreventie;
- wederzijdse promotie van de commerciële relaties tussen geïnteresseerde bedrijven;
- ondersteuning van de West-Vlaamse investeringen door Zhejiang.

Hoofddoel bij de uitbouw van deze samenwerking is de drempel voor de West-Vlaamse bedrijven, en dan vooral de KMO's, te verlagen. Als intermediair bestuur kan de provincie haar officiële contacten met soortgelijke bestuursorganen in China benutten om voor die bedrijven een concreet samenwerkingsplatform uit te bouwen. De diensten voor externe relaties van beide provincies zullen daarbij als contactpunten optreden en instaan voor de algemene coördinatie.

Door de ondertekening van de intentieverklaring met de Chinese provincie Zheijang wil West-Vlaanderen nauwere contacten leggen met China, één van de snelst groeiende economische wereldmachten.

Op uitnodiging van Zheijang bracht een West-Vlaamse delegatie er een bezoek.

De provincie wil door de samenwerking met Zheijang de drempel voor de West-Vlaamse bedrijven, vooral voor de KMO's, verlagen.

Leader II heeft aandacht voor kleinschalige, vernieuwende projecten zoals deze taxi's in het poëziedorp Watou.

Leader II leidt het platteland van de Westhoek naar ontwikkeling

Sinds het voorjaar van 1998 werkt de provincie in de Westhoek aan Leader II, een Europees programma om de leefbaarheid van het platteland te bevorderen door particuliere sociaal-economische initiatieven te stimuleren. Het programma moet kansen scheppen voor creatieve mensen met zin voor ondernemen. Kleinschalige vernieuwende projecten zijn aan de orde.

Ze kunnen betrekking hebben op verschillende sectoren. Projecten binnen de landbouwsector kunnen gericht zijn op hoevetoerisme, maar evengoed op vernieuwing in teelten of productiemethode. Ook zorgboerderijen of onderhoud van openbaar groen zijn vernieuwende tendensen. Leader II biedt de kans om nieuwe mogelijkheden uit te proberen, om te streven naar verbreding en naar een nieuwe verstandhouding met andere plattelandsactoren.

Ook de ontwikkeling van het toerisme is voor Leader II een aandachtspunt. Het platteland heeft immers ook op dit terrein tal van troeven. Actieve vakanties, nieuwe thema's aansnijden, de uitbouw van kleinschalige attractiepunten en verblijf op het platteland, de uitwerking van nieuwe en vernieuwende formules en arrangementen en de ontwikkeling van netwerken moeten inspelen en anticiperen op de behoeften van de toekomstige toerist. Ook deze initiatieven moeten passen binnen het kader van een integrale plattelandsvisie die met veel en veelzijdige behoeften en aanspraken rekening houdt.

Zuiver economische projecten behoren ook tot de mogelijkheden. Het opstarten van een nieuwe zaak, een nieuwe productielijn, het aanbieden van een nieuw gamma producten of diensten, de ontwikkeling van streekproducten ... zijn mogelijke initiatieven die de leefbaarheid van het platteland helpen bevorderen.

Ook nieuwe plattelandsfuncties worden gestimuleerd. Telecommunicatie, kunst en design, cultuur ... vinden hier een voedingsbodem en grijpen hun kans. Zo bouwt het platteland steeds verder aan een gevarieerd aanbod dat ook buiten de regio zelf een aantrekkingspool vormt.

Deze kwaliteitsvolle initiatieven helpen om het imago van het platteland te versterken als een veelzijdig en dynamisch gebied. Open ruimte, groen, rust, authenticiteit en kwaliteit bepalen de eigenheid. Dit bewaren en tegelijk vernieuwing en dynamiek op gang brengen en stimuleren is de opdracht van het Leader-programma.

West-Vlaanderen: een Europese provincie

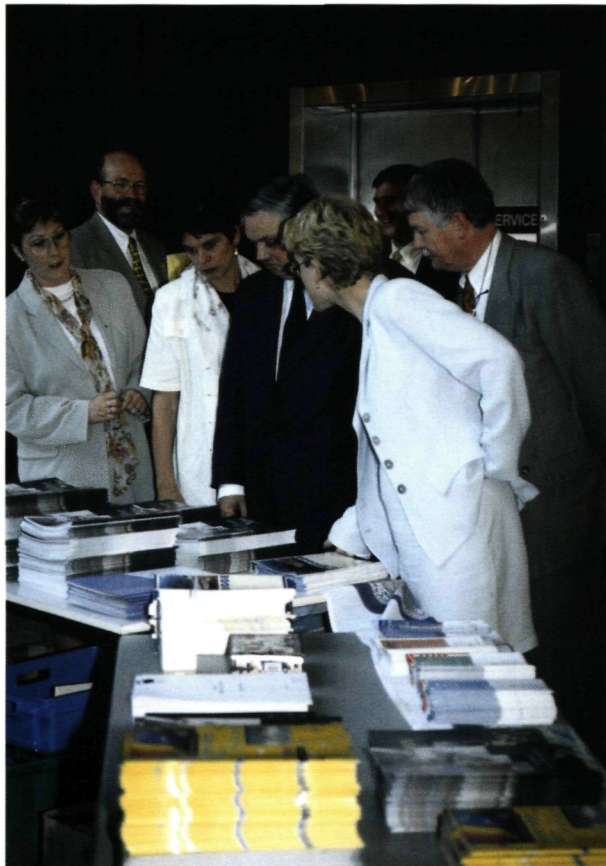
In de week van 13 tot 17 juli zette het Europees Parlement zijn deuren in Straatsburg open voor West-Vlaanderen. De hele week lichtte een grote informatiestand in de wandelgangen van het parlement in vier talen het externe beleid van de provincie toe. Ook de economische en culturele situatie van de provincie werd er uit de doeken gedaan. De haven van Zeebrugge, Flanders Language Valley, Ons Erfdeel en tal van andere onderwerpen konden vele Europarlementsleden boeien. Het geheel werd opgeleurd door een tentoonstelling met schilderijen en beeldhouwwerken van recente provinciale laureaten.

Ook gouverneur Paul Breyne bracht een bezoek aan de informatiestand en de tentoonstelling. Hij nam de gelegenheid te baat om met de voorzitter van het Europees Parlement, José Maria Gil-Robles Gil-Delgado, van gedachten te wisselen over de eigen dynamiek die de grensregio's in het eengemaakte Europa kunnen teweegbrengen.

West-Vlaanderen op bezoek in het Europees Parlement te Straatsburg.

De provincie stelde zich voor met economische en toeristische informatie, met West-Vlaams artistiek talent en met een natje en een droogje van eigen bodem.

Openbare werken en infrastructuur

Inleiding

De provincie West-Vlaanderen staat in voor het onderhoud en het beheer van 960 km onbevaarbare waterlopen, gelegen buiten het poldergebied (200.000 ha). Binnen het West-Vlaamse poldergebied (100.000 ha) moet de provincie de onderhoudskosten financieren van 630 km waterlopen van 2° categorie met 24 bijbehorende pompstations. Deze onderhoudskosten moeten worden terugbetaald aan de polderbesturen die zelf instaan voor het beheer.

In 1998 keurde de bestendige deputatie 21 projecten voor onderhoudswerken goed voor een totaal bedrag van 121 miljoen fr. Twaalf ervan werden opgemaakt in samenwerking met de betrokken polderbesturen. Daarnaast werden vier projecten voor buitengewone werken op het terrein afgewerkt, nl. de Sint-Jansader in de Uitkerkse Polder, Kasselrijbeek in Anzegem en Zwevegem, Keibeek in Kortrijk en Zwevegem en de Mandel in Staden voor een totaal bedrag van 48 miljoen fr. De overvloedige neerslag in het najaar bewees dat de jaarlijkse onderhoudswerken en de uitgevoerde waterbeheersingsprojecten wel degelijk noodzakelijk zijn.

Wat het verkeer op de gewone wegen betreft: het onderhoud van het provinciale net, dat in totaal 189 km bedraagt, is een jaarlijks terugkerende essentiële opdracht. Om de verkeersveiligheid en -leefbaarheid te verbeteren werden een drietal rotondes aangelegd en werden de dorpskernen van Zonnebeke en Leke gedeeltelijk vernieuwd.

De provincie heeft ten slotte ook haar eigen patrimonium gerenoveerd en uitgebreid. Zo werd de tuin van het Jabbeekse Permekemuseum helemaal in ere hersteld en werd in Brugge het nieuwe provinciehuis Abdijbeke in gebruik genomen.

Waterlopen

• Watersnood bewijst het nut van provinciale waterbeheersing

Het heeft zeer veel geregend in 1998. De totale jaarlijkse neerslag bedroeg in Ukkel 948 l/m², wat de hoogste waarde is in de laatste tien jaar. Volgens de waarnemingen van de Technische Dienst Waterlopen bedroeg het jaartotaal 1.373 l/m² voor het noorden van onze provincie (meetpunt Zuienkerke). De neerslag was uitzonderlijk hoog in de maanden september met 186 l/m², oktober met 180 l/s, november met 158 l/m² en december met 111 l/s.

De schade van die zondvloed bleef voor de provincie beperkt. Om de knelpunten die tijdens de laatste overstromingen van 1994 werden vastgesteld op te lossen werden de laatste vijf jaar namelijk een tiental belangrijke waterbeheersingswerken uitgevoerd voor een bedrag van 225 miljoen fr. De waterrellende van 1998 situeerde zich niet aan die knelpunten, wat bewijst dat de werken hun nut hebben gehad.

Wel zorgden de intense buien in de weekends van 1 en 15 november voor problemen in Avelgem, waar de Reytgracht in de fabrieksgebouwen van NV Balta door collectorwerken van Aquafin overstroomde. In de dorpskom van Ruddervoorde (Oostkamp) hadden woningen door de overstromingen van de Velddambeek te lijden van waterrellende. In Sint-Michiels-Brugge en Loppem veranderde de Kerkebeek in een uitgestrekt meer, waarbij wegen en tuinen onder water liepen. Op de grensscheiding Koekelare-Gistel dreigden de dijken over te lopen en door te breken langs de Moerdijkstraat. De brandweer was echter waakzaam en bracht op tijd zandzakjes aan.

• Natuurvriendelijke oeverwerken in de Uitkerkse polder

De Sint-Jansader in de Uitkerkse Polder is verbonden met de Blankenbergse vaart, die instaat voor de waterhuishouding van een poldergebied van 6.000 ha. De vaart loost het water in zee via de sluizen op de getijgebonden havengeul van de jachthaven van Blankenberge.

Door zijn ligging dicht bij de uitwateringssluizen is het effect van de peilschommelingen onmiddellijk voelbaar in de Sint-Jansader. De oevers kalfden namelijk systematisch af, op sommige plaatsen tot meer dan 3 meter.

In samenwerking met de Nieuwe Polder van Blankenberge en in overleg met de betrokken landbouwers en de Belgische Natuur- en Vogelreservaten werkte de provinciale Technische Dienst Waterlopen een project uit. Over een lengte van 750 m, vanaf de Hooistraat tot aan de samenvloeiing met de Blankenbergse vaart, werden oeverwerken uitgevoerd. Die omvatten het ruimen van het slib en de nodige grondwerken, waarbij 3.500 m³ werd weggevoerd. Verder werden de oevers versterkt met houten palen en eiken kantplanken en afgegraven onder een zacht hellend talud. De aansluitende grachten van het natuurreservaat werden voorzien van peilregelingssystemen, waardoor het waterpeil in het natuurreservaat kan stijgen en op een constant niveau kan blijven. Als sluitstuk van de werken werden in juni '98 de oevers voorzien van rietbeplantingen. Negentienduizend vijfhonderd rietplantjes toveren de verticaal afgekalfde oevers nu om tot brede rietkragen.

De kostprijs van de werken bedroeg 8,5 miljoen fr. ten laste van de provincie. Het project werd in het kader van het Provinciaal Milieuconvenant meegefinancierd door het Vlaamse Gewest. De Nieuwe Polder van Blankenberge stond in voor 6.624 m² grondaankopen bij vijf verschillende eigenaars.

*Gedeputeerde Gerard Naeyaert en ingenieur Jef Casteleyn
geven de aanzet tot de rietbeplantingen van de Sint-Jansader
in de Uitkerkse polder.*

*De rietontwikkeling aan de Sint-Jansader
in een verder stadium.*

Om de overstromingen van de Kasselrijstraat te Zwevegem op te lossen werd de Kasselrijbeek verdiept, verbreed en verlegd.

• **Overstromingsgevaar in Zwevegem en Vichte geweken**

Door de zware en langdurige regenval, vooral in de winterperiodes '93-'94 en '94-'95, liep de Kasselrijbeek over ter hoogte van de Kasselrijstraat en de Snoekstraat in Zwevegem. Ook een zijwaterloop langs de Snoekstraat trad buiten zijn oevers ter hoogte van de Zavelstaat in Zwevegem en de Otegemstraat in Vichte-Anzegem. Daardoor waren die straten dagenlang afgesloten voor het verkeer en werden woningen en landbouwbedrijven door het water bedreigd. De waterproblemen waren het gevolg van de beperkte afvoermogelijkheden en te weinig berging.

De werken werden uitgevoerd in twee fasen. De eerste fase werd uitgevoerd in 1997 en omvatte een grondige aanpassing van de zijwaterloop langs de Snoekstraat over een lengte van 625 meter. Daarnaast werd een bufferbekken met een bergingscapaciteit van 7.000 m³ uitgegraven ter hoogte van de samenvloeiing van de Kasselrijbeek.

In een tweede fase werd in 1998 het gedeelte Kasselrijbeek langs de Kasselrijstraat aangepakt over een lengte van 730 meter. De voornaamste aanpassingswerken van de tweede fase omvatten :

- het verleggen van de waterloop, zodat een ruime brede zoomweg de veiligheid van de weggebruikers kan vergroten;

- het verdiepen en verbreden van de waterloop van 3,50 m tot 7 m om de overstromingen van de Kasselrijstraat op te lossen.

Door deze verdieping en verbreding ontstond langs de Kasselrijstraat een extra bergingscapaciteit van 4.000 m³.

Afgezien van de grasbezaaiingen en de rietbeplantingen was dit project grotendeels voltooid einde '98. De totale kostprijs bedraagt 20 miljoen fr. ten laste van de provincie. Voor de realisatie van het project moest 13.776 m² grond gekocht van tien eigenaars.

• **Beekstraat in Zwevegem en Evangelieboom in Kortrijk overstroomingsvrij**

De inwoners van de vallei van de Keibeek aan de Beekstraat in Zwevegem en het gehucht Evangelieboom in Kortrijk slapen geruster nu het risico op waterrellende in hun omgeving werd weggevoerd. In perioden van hevige neerslag dreigde er telkens wateroverlast in en rond hun woningen en werden de wegen afgesloten.

Na onderzoek van de provinciale Technische Dienst Waterlopen werd geopteerd voor de uitgraving van een bufferbekken stroomopwaarts op de grensscheiding van Zwevegem en Kortrijk.

De Mandel te Oostnieuwkerke werd verbreed en voorzien van een natuurtechnisch trapprofiel.

De bergingscapaciteit van het bufferbekken bedraagt 20.000 m³. Hierdoor worden de afwateringsproblemen niet stroomafwaarts verschoven naar het centrum van Zwevegem en de Gaverbeek in Harelbeke en Deerlijk. De afwateringsproblemen van het hoger gelegen gehucht Evangelieboom werden opgelost door het beekgedeelte stroomopwaarts het bufferbekken over een lengte van 700 m te ruimen en plaatselijk de oever te versterken.

De kostprijs van de werken bedroeg 12,4 miljoen fr. De grondverwervingen bedroegen bijna 2 ha.

De waterellende veroorzaakt door de Keibeek ter hoogte van het gehucht Evangelieboom te Kortrijk vóór de waterbeheersingswerken.

In periodes van hevige neerslag vangt het bufferbekken de piekdebieten van de Keibeek op.

• Meer bufferruimte voor de Mandel in Oostnieuwkerke

De bewoners van de Meulenbroekenlaan en de Noordstraat in Oostnieuwkerke kloegen over oeverafkalvingen in hun bouwpercelen. Het gemeentebestuur van Staden vroeg de provincie om een oplossing, aangezien de Mandel er geklasseerd is als waterloop tweede categorie. Bovendien drong een verhoging van de bergingscapaciteit in de bovenloop van de Mandel zich op om de stad Roeselare te beveiligen.

Van de Meulenbroekenlaan tot de Wallebrugstraat werd de bestaande bedding over een lengte van 650 m met 5 m verbreed tot minimaal 7 en maximaal 25 m. Hierdoor werd de bergingscapaciteit met 6.500 m³ opgevoerd. De beek kreeg een natuurtechnisch trapprofiel, waardoor aanslibbingen worden beperkt en de natuurlijke vegetatie zich maximaal kan ontwikkelen. Om de stabiliteit van de achtertuinen van de woningen in de Meulenbroekenlaan en de Noordstraat te waarborgen werd de oever versterkt met houten paalwerk en riettegels met 35 % openingen. Zowel op de plasbermen als in de betonnen riettegels van de oeverversterking werden in totaal 7.000 rietplanten geplant. In augustus '98 werden de werken beëindigd. De kostprijs bedroeg 7,3 miljoen fr. ten laste van de provincie. Voor de realisatie van het project werd 7.718 m² grond, waaronder een 5 m brede onderhoudsstrook, verworven van zeven eigenaars.

Wegen

• Dorpskern van Zonnebeke vernieuwd

Op zaterdag 12 september 1998 werd met de onthulling van een monument de hernieuwde dorpskern te Zonnebeke officieel geopend door het provincie- en gemeentebestuur.

Vóór de herinrichting bestonden de centrumstraten uit een 9 m brede asfaltverharding, die gebruikt werd als rijweg en parkeerstrook, en smalle voetpaden. In de jaren '70 stond de vlotte doorstroming van het autoverkeer immers centraal, wat tot hoge snelheden en onveilige wegen leidde.

De dorpskern moest dus dringend omgebouwd worden tot een leefbare woonomgeving, met behoud van het doorgaande karakter van de verbindingswegen. Het hoofddoel was het rijgedrag van de autobestuurders te veranderen, zodat die hun snelheid automatisch zouden aanpassen. Daardoor zouden de zwakke weggebruikers (voetgangers en fietsers) zich weer veilig voelen in het verkeer.

Bij deze vernieuwingswerken werd op de hoofdassen (provincieweg-Langemarkstraat) de brede rijweg met grijze betonstraatstenen versmald en de kruispunten werden geaccentueerd door zwarte stenen. Op het kruispunt provincieweg-Langemarkstraat werd een rotonde aangelegd, waardoor alle verkeer uit de drie richtingen vlotter en veiliger kan voorbijrijden. Deze rotonde symboliseert overigens het hart van het eigenlijke centrum en dat wordt met een kunstwerk van Paul Gees - de winnaar van een wedstrijd met het thema 'De Eerste Wereldoorlog' - op het middenplein duidelijk gemaakt. In het kader van de werken aan de provincieweg werden ook de gemeentewegen in het centrum volledig vernieuwd en opgefleurd.

De Zonnebeekse dorpskern werd omgevormd tot een echte woonomgeving, met behoud van de handelsfunctie en vergroting van de toeristische aantrekkingskracht. Het geheel werd bovendien uitstekend in de ruimtelijke en stedenbouwkundige omgeving ingebed.

De kostprijs van de werken bedroeg 45,6 miljoen fr., waarvan 13,3 miljoen ten laste van het provinciebestuur en 32,3 miljoen ten laste van het gemeentebestuur. De korte termijn tussen de goedkeuring en de realisatie van het project en ook de uitvoeringstermijn van slechts 200 werkdagen bewijzen dat zo'n project echt kan op voorwaarde dat er een goede voorbereiding en vlotte samenwerking tussen de betrokken besturen is.

De Zonnebeekse dorpskern werd omgevormd tot een aantrekkelijke en verkeersveilige woonomgeving.

Bij de herinrichting van de doortocht te Zonnebeke werd de brede asfaltweg vervangen door een smalle rijweg in betonstraatstenen. Automobilisten gaan automatisch trager rijden en voetgangers krijgen meer ruimte.

• Het verkeer draait weer rond aan de rotonde Potyze in Ieper

De rotonde Potyze situeert zich op het kruispunt van de provincieweg XII: Ieper-Broodseinde (Zonnebeekseweg) en de provincieweg XVIII: Kruiskalsijde-St.-Jan (Potyzestraat-Kruiskalsijdestraat).

Deze rotonde werd jaren geleden als voorlopige oplossing aangelegd, waardoor het aantal ongevallen er reeds sterk was gedaald. Door de slechte staat van de verharding en omdat er bij uitzonderlijke weersomstandigheden wateroverlast optrad, werd geopteerd om dit kruispunt en de riolering volledig te vernieuwen.

De rotonde kreeg een buitendiameter van 17 meter, waarbij de rijweg afgewerkt is in zwarte en het middenplein in grijze betonstraatstenen. Gezien de geringe oppervlakte en de aanwezige bebouwing was het niet mogelijk vrijliggende fietspaden te voorzien. De fietsvoorzieningen op de rotonde zijn aangelegd in rode betonstraatstenen met witte aflijning en een beschermende tussenstrook in grijze betonstraatstenen. Ze worden beveiligd tegen het gemotoriseerde verkeer door stootbanden waarover gereden kan worden.

De rotonde werd bovendien verhoogd geplaatst, wat de duidelijkheid verbetert en de rijnsnelheid verlaagt. In de aangrenzende straten zijn de tussenstroken beschermd met groenzones en werden verlichte zuilen op de middengeleiders geplaatst.

De werken werden in opdracht van het provinciebestuur uitgevoerd voor een bedrag van 12,6 miljoen fr., waarvan het Ieperse stadsbestuur 620.000 fr. voor zijn rekening nam.

• Ook een rotonde in de Veldstraat in Meulebeke

In samenwerking met de gemeente Meulebeke heeft de provincie ter hoogte van de Veldstraat een rotonde aangelegd om het verkeer vlotter en veiliger te laten verlopen.

De rotonde werd aangelegd met een buitenstraal van 20 m en uitgevoerd in kleinschalige materialen, die naargelang hun functie van kleur verschillen.

De rotonde Potyze te Ieper zorgt voor een vlottere verkeerscirculatie.

Vrachtwagens krijgen aan de Meulebeekse rotonde een rammelstrook voor de wielen geschoven.

Voor de vrachtwagens is een rammelstrook voorzien, met een groenzone in het midden.

Op de aansluitingen zijn verkeersgeleiders aangelegd om het verkeer af te remmen en te geleiden. Zowel op de rotonde als op de aansluitende wegen werden fietspaden aangelegd. Smalle verhoogde verkeersgeleiders zorgen voor de maximale veiligheid van de fietsers. De provincieweg kreeg dan weer twee voetgangersstroken met zoneverlichting. De totale kostprijs bedroeg 11.531.187 fr.

• Riolerings- en verbeteringswerken in de Lappersfortstraat in Leke

In samenwerking met het stadsbestuur van Diksmuide werd door de provincie de Lappersfortstraat te Leke heraangelegd voor een totaal bedrag van 28.012.807 fr.

Deze heraanleg omvatte: een landelijk profiel met twee vrijliggende fietspaden, afgescheiden door een bomenrij, en een profiel in de bebouwde kom met een versmalde rijweg, twee aanliggende fietspaden, parkeerstroken en brede voetpaden. Tegelijk werd een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd.

Ter hoogte van de bebouwde kom wordt door de aanleg van een snelheidsremmende poort en een plateau de verkeersveiligheid en leefbaarheid voor de bewoners verhoogd.

In de bebouwde kom van Leke werd de rijweg versmald en kwamen er twee fietspaden, parkeerstroken en brede voetpaden.

• N32 in Moorslede krijgt ook zijn rotonde

Door de aanwezigheid van een aanliggende bloemenzaak was er een verkeersprobleem ontstaan op het kruispunt van de N32 ter hoogte van de Kasteelstraat in Dadizele (Moorslede). Daarom heeft de provinciale Technische Dienst Wegen-district Zuid, na gunstig advies van de provinciale verkeerscommissie, een rotonde uitgewerkt om de verkeerssituatie te verbeteren. Bovendien werkt een rotonde snelheidsremmend, zodat het invoegen uit de Kasteelstraat op de N32 vlotter en veiliger verloopt. Uniek voor Vlaanderen is het feit dat het bedrijf dat de verkeersproblemen veroorzaakte op aandringen van het provinciebestuur de helft van de kosten van de werken op zich heeft genomen.

De rotonde is uitgevoerd met een buitendiameter van 24 m, een rijwegbreedte in asfalt van 6,5 m en een strook in betonstraatstenen waar vrachtwagens kunnen over rijden. Door deze ruime afmetingen kan deze drukke provincieweg als hoofdas nog altijd vlot worden doorkruist en hoeft hij het uitzonderlijke vervoer niet te hinderen.

Omdat er op dit wegvak vrijliggende fietspaden aanwezig zijn werd geopteerd om de fietsers op de rotonde uit de voorrang te halen en te scheiden van het drukke verkeer. De fietspaden zijn aangelegd in rode betonstraatstenen met verhoogde tussenstroken om de fietsers extra te beschermen tegen het gemotoriseerde verkeer. Het middenplein is voorzien van een passende beplanting en centraal werd een verlichtingsmast geplaatst.

De resultaten zijn zonder meer positief: het verkeer op de rotonde verloopt vanuit alle richtingen en voor alle weggebruikers probleemloos.

De aanleg werd uitgevoerd voor een bedrag van 7,8 miljoen fr., waarvan het bedrijf NV Floralux 50 % en het gemeentebestuur van Moorslede 25% ten laste hebben genomen .

Gebouwen

• **Heraanleg van het park van het Esenkasteel**

Het park van het Esenkasteel in Diksmuide bestaat uit verschillende delen. Tussen het kasteel en de straat ligt een geometrisch aangelegde zone, met een rechthoekig grasveld, omzoomd door een haag en geflankeerd door twee rijen bomen. Ten noorden daarvan bevindt zich een vijver, overschaduwd door bomen. Ten westen en ten zuiden van het kasteel ligt voornamelijk grasland. Het hele park is omringd door gesloten randbeplanting.

Met uitzondering van het geometrische ingangsgedeelte wordt het park heraangelegd. Bedoeling is tot een betere visueel-ruimtelijke overeenstemming te komen tussen park en kasteel. Bovendien drong de aanpassing zich op omdat het park door het toenomen autoverkeer - een gevolg van de nieuwe bestemming van het kasteel - extra werd belast. De heraanleg doet geen afbreuk aan het wezen van het park zelf. Wel wordt er een verharde verkeerszone aangelegd voor het personeel en de bezoekers. Ook het bordes aan de voorkant van het kasteel wordt verhard. Naast het ecologische beheer wordt extra aandacht geschonken aan de esthetische vormgeving.

Het kasteelpark zal opengesteld blijven voor het publiek en ruimte bieden voor recreatie en natuurbeleving.

• **Tuin Permekemuseum krijgt zijn oorspronkelijke vorm terug**

In 1960 kocht de provincie De Vier Winden, het huis dat Constant Permeke in Jabbeke in 1929 had gebouwd. Daar hoorde ook een ruime tuin bij, waarvan de oorspronkelijk geometrische vorm gaandeweg een landschappelijk karakter kreeg. De provincie wou in 1998 het oorspronkelijke tuinbeeld zo getrouw mogelijk herstellen en besloot tot een heraanleg. Het asfalt verdween, de wandelwegen werden volgens het oorspronkelijke tracé heraangelegd en de vroegere grasvelden werden opnieuw gezaaid. De beplanting onderging een grondige

verjonging met een heraanplant van zoveel mogelijk streekeigen bomen, struiken en hagen. Ook de oorspronkelijke, achteraan gelegen poel werd opnieuw uitgegraven.

• **Aankoop van Nieuw Stadion in Brugge**

Om het nijpende tekort aan parkeerruimte bij het Brugse Boeverbos op te vangen keek de provincie uit naar uitbreidingsmogelijkheden. Daarvoor bleek enkel de site van het voormalig café Nieuw Stadion tegenover het Boeverbos in aanmerking te komen. Die site, die kon worden aangekocht voor 16,5 miljoen fr. en de naam provinciehuis Boeverbos, Filiaal II meekreeg, maakt een 80-tal bijkomende parkeerplaatsen mogelijk. Het vroegere café met depot Nieuw Stadion zal enerzijds als garage voor een deel van het wagenpark gebruikt worden en anderzijds ingericht worden tot kantoorruimte en leslokalen.

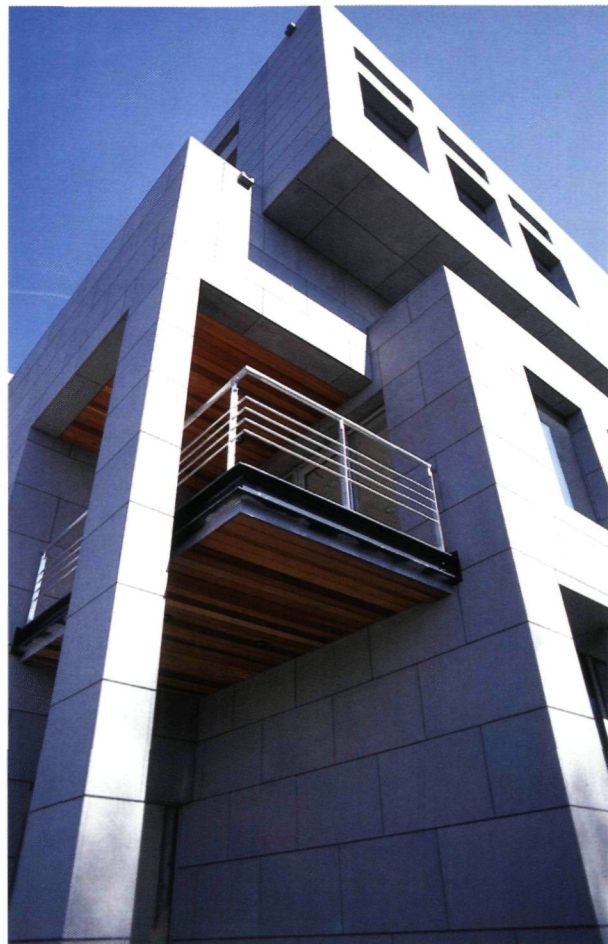
Het parkeerterrein wordt bovendien beveiligd, zodat de buurtbewoners die niet over een eigen garage beschikken er tijdens risicowedstrijden in het Jan Breydelstadion hun wagens veilig zullen kunnen parkeren.

• **Recreatiepark en restaurant Walrave**

Tussen het centraal gelegen Park 1900 en parking 2 van het domein Raversijde werd vóór de start van het toeristische seizoen een groot recreatiegebied ingericht. Dat bevat naast de traditionele speeltuigen ook een volleybalterrein en een aantal petanquebanen. Via deze recreatiezone kunnen wandelaars naar de wijk Raversijde stappen.

Aan de andere kant van park 1900, vlakbij parking 1, werd 'Walrave' geopend, een gloednieuw restaurant met cafetaria waar zowel groepen als individuele bezoekers terecht kunnen. Het aanpalende terras zal in de toekomst uitzicht bieden op de reconstructies van de middeleeuwse vissersnederzetting Walraversijde. Kinderen kunnen zich uitleven op het speelplein naast het terras.

Het nieuwe bestuursgebouw Boeverbos wordt in 1999 in gebruik genomen.

• Renovatie provinciehuis Boeverbos

In 1998 werd niet alleen ijverig gewerkt aan het nieuwe bestuursgebouw, men besliste ook om het provinciehuis zelf te renoveren. Het is de bedoeling om enerzijds het gebouw naar hedendaagse normen te moderniseren en anderzijds het personeel, dat de laatste tijd sterk toenam, genoeg werkruimte te bezorgen. Op 25 juli keurde de provincieraad de financieringsopdracht goed en begrootte de renovatiekosten op circa 170 miljoen fr. (excl. BTW). De start van de renovatie is voorzien na de zomer van 1999 en het einde in september 2000.

De provincie zocht al begin 1970 naar een "eigen" provinciaal administratief gebouw dat alle diensten onderdak zou kunnen verlenen, makkelijk bereikbaar zou zijn en voldoende parkeermogelijkheid zou bieden.

Het provinciale ambtenarenkorps was toen namelijk verspreid over meerdere gebouwen in het stadscentrum van Brugge, waaronder enkele herenwoningen die daar niet echt voor geschikt waren. Op 22 oktober 1970 werd tot de aankoop van dit domein beslist, maar in afwachting van de bouw van het Provinciaal Administratief Centrum (PAC) moest het gros van de administratie in 1972 verhuizen van haar "tijdelijke verblijf" in de vroegere Majoor Weyler Kazerne in de Hugo Losschaertsstraat naar de vernieuwde Burg nr. 4. Toen al stond echter vast dat dit gebouw in het hart van Brugge de groei van het personeelsbestand niet zou kunnen opvangen.

De bouwwerken van het Boeverbos begonnen in oktober 1972 en op 1 augustus 1974 konden de eerste diensten er hun intrek nemen. Een aantal diensten, waaronder de Griffie, bleven op Burg 4. Inmiddels werd de naam PAC vervangen door Provinciehuis Boeverbos en verrees op de site Boeverbos ook nog de West-Vlaamse Politieschool en het nieuwe bestuursgebouw.

• Officiële opening van het provinciehuis Abdijbeke

Op 27 januari 1998 werd het provinciehuis Abdijbeke officieel geopend. Dit administratieve gebouw ontleent zijn naam aan een beek die daar vroeger lag en onder meer de Brugse reien van water voorzag.

Op de plaats van Abdijbeke stond in de eerste helft van deze eeuw een wereldberoemde orchideeën-kwekerij, het "bedrijf Sander", dat op zijn hoogtepunt 175 mensen tewerkstelde. Na de sluiting werden de gronden verkaveld en bebouwd. Abdijbeke zelf dateert uit het begin van de jaren 1970 en gaf onderdak aan het ministerie van Financiën (Vennootschapsbelastingen) en de Gewestelijke Directie van de Post.

De provincie, die op zoek was naar bijkomende kantoren om het nijpende plaatsgebrek in het Provinciehuis Boeverbos op te lossen, besloot Abdijbeke na een grondig vergelijkend onderzoek aan te kopen voor 100 miljoen fr. De provincieraad verleende machtiging tot aankoop op 10 oktober 1996. Met het nieuwe gebouw beschikken de verschillende diensten nu over voldoende kantoor- en vergader-

ruimte en een kleine refter die ook voor vergaderingen gebruikt kan worden. Bijkomende troeven zijn de uitstekende ligging, zowel bij het hoofdgebouw Boeverbos als het station, en de makkelijke bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Bovendien kan bij het gebouw een flink aantal wagens geparkeerd worden en kan de kelder dienst doen als bergplaats.

Het gebouw zelf werd al in gebruik genomen eind april 1997. Een tachtigtal personeelsleden namen er hun intrek. Ze kregen nieuw meubilair, een computernetwerk met directe verbindingen naar het Boeverbos en de Burg en een hypermoderne telefooninstallatie ter beschikking. Het interieur kreeg een nieuwe verfbeurt en de nodige binnensignalisatie. Voor de opsmuk zorgde de dienst Cultuur met een aantal kunstwerken, waaronder één buiten.

In januari werd het Provinciehuis Abdijbeke officieel geopend.

Land- en tuinbouw, zeewetenschappelijk onderzoek

5

Inleiding

In 1998 nam de provincie op het vlak van de land- en tuinbouw een aantal initiatieven die inspelen op nieuwe maatschappelijke tendensen. Belangrijk was de samenwerking inzake praktijkgericht onderzoek en voorlichting voor de biologische teelt en de oprichting van landbouwcentra voor akkerbouw- en voedergewassen. Het gedifferentieerd aanpakken van de land- en tuinbouw kreeg concreet gestalte door de start van de gebiedswerking landbouw.

De 5b-acties in Westhoek-Middenkust werden op kruissnelheid gebracht. Voor het landbouwluik zijn 35 projecten goedgekeurd en 30 projectmedewerkers in de regio aangesteld.

PROCLAM, de bruggenbouwer tussen de agrarische sector en de natuur- en milieusector, vierde zijn vijfjarig bestaan met de uitgave van een nieuwe brochure.

Wat het zeewetenschappelijke onderzoek betreft, wordt vooral uitgekeken naar het Vlaams Instituut voor de Zee, dat in 1998 werd aangekondigd.

Land- en tuinbouw

• Oprichting Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt

In Vlaanderen bewerkten anno 1997 107 boeren ongeveer 820 ha land op een biologische manier. Op zich geen ontzagwekkende cijfers, maar de biologische teeltmethode heeft wel degelijk een belangrijk groeipotentieel. Dat blijkt niet alleen in onze buurlanden (o.a. Nederland en Duitsland), maar ook in Vlaanderen, waar steeds meer consumenten, afnemers en verwerkers zich voor biologische producten interesseren.

De voorbije jaren werd in het onderzoeksprogramma van het POVLT (het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw) reeds enige aandacht aan de biologische teelt besteed. Na een positieve evaluatie werd eind 1997 de tijd rijp geacht om aan de biologische teelt een volwaardig onderzoeksprogramma te besteden. Bijkomende redenen waren de toenemende vraag naar biologische producten en het besef dat de landbouw door praktijkgericht onderzoek een belangrijke impuls kan krijgen.

Half december 1997 vonden te Beitem de eerste besprekingen plaats. Op 2 juni 1998 werd de oprichtingsakte van het Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt vzw, afgekort PCBT, ondertekend door onder andere vertegenwoordigers van de provincies West- en Oost-Vlaanderen, Belbior (Beroepsorganisatie voor Biologische Telers), de Boerenbond en ABS (landbouworganisaties) en de veilingen Brava, Reo en Biogarantie. Het proefcentrum werd inmiddels erkend door de minister van Middenstand en Landbouw Karel Pinxten. Ook de provincie Antwerpen is ondertussen toegetreden.

In de eerste proeven wordt onder andere nagegaan hoe klaver het best in permanent grasland kan gekweekt worden en welke kropslarassen het meest geschikt zijn voor de winterteelt in een biologische serre. Op 1 januari 1999 werden bovendien twee voltijdse personeelsleden aangeworven. De aankoop van een proefbedrijf door de provincie West-Vlaanderen wordt in het vooruitzicht gesteld.

West-Vlaamse en Noord-Franse landbouwers gingen bij elkaar de evolutie van de biologische teelt bekijken.

• Grensoverschrijdende contactdagen

In het kader van Interreg II, een grensoverschrijdend programma tussen de provincie West-Vlaanderen en het Franse Département du Nord, wisselden beide landen begin september een aantal biologische telers en andere geïnteresseerden in de biologische teelt uit. Op 1 september 1998 waren een 40-tal Vlaamse belangstellenden te gast in drie biologische Noord-Franse bedrijven, met name een fruitbedrijf, een melkveebedrijf en een bedrijf met legkippen en groenten.

Op 22 september mochten landbouwbedrijven in Alveringem, Esen en Keiem de Franse tegenbezoekers verwelkomen.

• Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen

Het ministerie van Middenstand en Landbouw bereidt de erkenning voor van diverse Landbouwcentra (vzw's), waaronder Aardappelen, Bieten-Cichorei, Granen en Voedergewassen. Het Landbouwcentrum Aardappelen (LCA) en het Landbouwcentrum Bieten-Cichorei (LCBC) fungeren nationaal, de overige Landbouwcentra hebben een Vlaamse en een Waalse vertegenwoordiging. Bedoeling is dat elk landbouwcentrum alle proeven groepeerd en coördineert. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen vzw (LCG), de opvolger van de Werkgroep Akkerbouw Vlaanderen, heet voluit het Landbouwcentrum Granen, eiwitrijke gewassen, oliehoudende zaden en kleine industrieteelten Vlaanderen. De graan- en gewassen omvatten in hoofdzaak wintertarwe, wintergerst en triticale, de kleine industrieteelten vlas, hop en tabak. Het centrum werd opgericht op 1 juli 1998 en zal in 1999 erkend worden. Het zetelt in het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Rumeke-Beitem.

De taak van het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen omvat het uitvoeren van demonstratieproeven en het organiseren van voorlichting. In de demonstratieproeven wordt naargelang van de teelt aandacht geschonken aan rassenkeuze, bemesting, onkruidbestrijding, ziektebestrijding, insectenbestrijding, gebruik van groeiregulatoren en teelttechniek.

Gedurende het groeiseizoen worden bij de diverse proefveldhouders bezoeken georganiseerd, waar de geïnteresseerden kennis kunnen maken met het ruime aanbod van demonstratieproeven. Aansluitend worden na de oogst de opbrengstresultaten en de belangrijkste bevindingen toegelicht op voorlichtingsvergaderingen. Wat de graanproeven betreft worden alle resultaten en bevindingen verkregen in Vlaanderen samengebracht in één brochure, waarin de bevindingen besproken worden. Deze brochure *Landbouwcentrum Granen Vlaanderen - Resultaten Wintergerst, Wintertarwe, Triticale* verschijnt in de winterperiode.

In het voorjaar ten slotte worden in de diverse Vlaamse regio's studiedagen over graanteelt ingericht.

Voor andere teelten worden soortgelijke acties voorzien.

De financiering van het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen gebeurt grotendeels door het ministerie van Middenstand en Landbouw. Voorwaarde is evenwel dat de sector zelf (dit zijn de landbouwers, de toelevering, beroepsverenigingen, de landbouwers, e.a.) ook zijn duit in het zakje doet. Lidmaatschap is daarom onontbeerlijk en staat open voor iedereen.

Alle leden ontvangen in het groeiseizoen regelmatig de LCG-akkerbouwberichten met actuele informatie over de graanteelt. Bovendien worden ze geregeld gewaarschuwd over ziekte- en insectenbestrijding in graangewassen en uitgenodigd op alle voorlichtingsactiviteiten, zowel proefveldbezoeken als vergaderingen. In de winterperiode ontvangen ze de brochure *Landbouwcentrum Granen Vlaanderen - Resultaten Wintergerst, Wintertarwe, Triticale*.

• Het 5b-programma Westhoek-Middenkust

1998 was het derde jaar van de uitvoering van het 5b-programma Westhoek - Middenkust, dat moet bijdragen tot het behoud van de tewerkstelling in land- en tuinbouw in de regio.

Volgens een schatting werden tot eind 1998 voor alle 35 projecten samen de volgende activiteiten georganiseerd: 531 vergaderingen, demonstraties of proefvelden (13.800 bezoekers), meer dan 3.000 bedrijfsbezoeken en eenzelfde aantal contacten met bedrijfsleiders.

Het 5b-magazine werd een vaste waarde: 5.400 exemplaren worden trimestrieel verspreid bij alle agrarische bedrijven in de Westhoek - Middenkust.

1. De reconversie naar groenteteelt is duidelijk op gang gebracht in de Westhoek. Reconversie vraagt aangepaste mechanisatie. Een demonstratie met verschillende types plantmachines in Poperinge lokte 300 tuinders.

2. Ook voor de bloemkooloogstmachines was er veel belangstelling.

3. De tuinbouwafzetcoöperatie Afcowest in Poperinge telde eind vorig jaar 137 vennoten en de omzet bedroeg ongeveer 60 miljoen.

4. Een demonstratie van ruggenopbouw in de aardappelteelt. De opbrengst van aardappelen wordt positief beïnvloed door de ruggenopbouw.

5. De aardbeienteelt zit in de lift. Een starterscursus, individuele begeleiding en praktische ondersteuning helpen de telers.

6. Frambozen, rode en zwarte bessen, braam- en stekelbessen worden nog niet vaak geteeld in de Westhoek-Middenkust. Nochtans kunnen ze de teler een groter inkomen bezorgen. Enkele telers willen alvast de stap zetten en het POVLT begeleidt hen in het kader van het 5b-programma.

7. Het landbouwcentrum 5b was aanwezig op de tweejaarlijkse vakbeurs Agriwest in Ieper.

Tien West-Vlaamse sierteeltbedrijven namen deel aan de actie 'Op de Siertoer'.

• Tweede editie van Op de Siertoer

Net als in de andere Vlaamse provincies vond op zondag 20 september in West-Vlaanderen, de tweede, alweer succesvolle editie van Op de Siertoer plaats. Op de Siertoer is een opendeurdag van de Vlaamse siertelers, die op regelmatige tijdstippen de bezoekers rondleiden op hun bedrijf en uitleg verstrekken over de diverse aspecten van de plantenteelt. Op die manier willen ze het imago van de sector positief ondersteunen. Milieuvriendelijke teelt, het voortdurende streven naar vernieuwing en kwaliteit, het brede assortiment van geteelde planten... het kwam allemaal aan bod op dit unieke evenement. In totaal namen 88 sierteeltbedrijven, waaronder tien West-Vlaamse, eraan deel.

Op de Siertoer heeft geen enkel commercieel belang. De opbrengst van de cafetaria's en de beperkte plantenverkoop gaan daarom integraal naar het Kinderkankerfonds. Deze vzw mocht in 1998 een cheque van bijna 700.000 fr in ontvangst nemen.

• Gebiedswerking land- en tuinbouw van start

De ervaringen bij de uitwerking van het landbouwluk in het 5b-programma hebben aangetoond dat een aanpak op maat van de streek belangrijk is. Bodemkwaliteit, bedrijfsstructuren, dynamiek, ruimtelijke factoren enz. zijn zo verscheiden dat een gedifferentieerde aanpak aangewezen is. In 1998 startte de gebiedswerking land- en tuinbouw. Meteen werd werk gemaakt van de relatie met de gemeenten via overleg met de schepenen voor landbouw en de gemeentelijke aanspreekpunten voor land- en tuinbouw binnen de lokale administratie.

• PROCLAM al vijf jaar bruggenbouwer

Het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (PROCLAM) vierde in '98 zijn vijfjarig bestaan. Om daar de nodige ruchtbaarheid aan te geven organiseerde de provincie onder ruime belangstelling een academische zitting op 12 november 1998.

De kloof verkleinen tussen landbouw en milieu: dat was de opdracht waar PROCLAM de afgelopen jaren onafgebroken aan heeft gewerkt. PROCLAM werpt zich op als een permanent gespreksforum voor landbouworganisaties, natuur- en milieubewegingen en alle provinciale diensten die zich voor landbouw, natuur, milieu en recreatie inzetten. De bedoeling daarvan is dat al die organisaties en diensten, die

voordien elk op hun eigen terrein werkzaam waren, elkaars denkpatronen beter leren kennen en begrijpen. West-Vlaanderen is de enige provincie waar zo'n gestructureerd overleg bestaat.

Het belangrijkste is echter de daadwerkelijke resultaten op het terrein. Zo wijdt PROCLAM de land- en tuinbouwers in nieuwe, milieuvriendelijke technieken in, zoals het oordeelkundig omspringen met meststoffen en het beperken van de bodemerosie. Vooral op het vlak van het oordeelkundig gebruik van water in de melkveehouderij werd baanbrekend werk verricht. Met behulp van een eigen computerprogramma wordt de melkveehouder voorgelicht om de melkwinningsapparatuur met zo weinig mogelijk water te reinigen. Waar mogelijk wordt het spoelwater gebruikt voor een tweede toepassing, of wordt het gezuiverd vóór het een nieuwe bestemming krijgt, bijvoorbeeld in rietgrachten. Reeds vier jaar verricht PROCLAM daar onderzoek naar. Voor het lozen in het oppervlaktewater van water uit melkhuisjes is zo'n zuivering noodzakelijk.

Verder coördineert PROCLAM alle initiatieven in het kader van de 5b-projecten 'duurzame melkveehouderij' en 'biologische land- en tuinbouw'. Daarin helpen specialisten van externe instellingen en diensten elk op hun terrein de land- en tuinbouwers individueel om hun bedrijf op een milieuvriendelijke manier te runnen. Het bevorderen en coördineren van onderzoek en voorlichting inzake landbouw en milieu is immers een andere doelstelling van PROCLAM.

Eveneens belangrijk zijn de inspanningen die PROCLAM levert om het grote publiek te informeren over de inspanningen van de landbouwsector om naar een milieuvriendelijke land- en tuinbouw te streven. Dat gebeurt voornamelijk door middel van demonstraties en opendeurdagen.

PROCLAM is echter vooral bekend door de beplantingsactie De Groene Zetel, waarbij land- en tuinbouwers gevraagd worden om de bedrijfszetel in het landschap in te kaderen. In de Westhoek loopt deze actie onder de naam Behaag het Landschap. Land- en tuinbouwers in de deelnemende gemeenten kunnen tegen een goedkope prijs plantpakketten met streekeigen groen, hoogstamfruitbomen, hoogstambomen en nestkasten aankopen. Steeds meer gemeenten zijn overigens bereid om deze actie te subsidiëren.

Ten slotte werkt PROCLAM ook het 5b-project 'Landbouw met beperkingen' uit. Dat is een praktijkonderzoek naar de gevolgen van beheersovereenkomsten op de kwaliteit en kwantiteit van het grasland. De impact van deze overeenkomsten op de voedervoorziening, de mineralenstromen en het financiële rendement staat daarbij centraal.

PROCLAM genoot de voorbije vijf jaar vooral bekendheid door de beplantingsactie De Groene Zetel. Met deze actie wil het provinciebestuur de land- en tuinbouwers aanzetten om hun bedrijf mooi in het landschap te integreren.

• Landbouwers en tuinders bouwen aan het landschap

Hoeven en aanhorigheden maken reeds zeer lang deel uit van het rurale landschap. Vandaag is de visuele impact van de landbouwbedrijven door de omvang en het volume van de moderne stallen- en serrebouw echter veel groter dan vroeger.

De brochure *Boeren en tuinders bouwen aan het landschap* geeft de land- en tuinbouwer een aantal wenken en praktische tips om hun bedrijfsgebouwen harmonieuzer in het landschap in te passen.

Ook de architecten en de landbouwvoorlichters kunnen dit werk gebruiken om de aandacht van de bouwheer te vestigen op de integratie van een nieuw bedrijfsgebouw.

Aan de publicatie van de brochure ging veel voorbereiding en overleg vooraf. De landschapsintegratie van land- en tuinbouwbedrijven is immers complex. Esthetische vormgeving, functionaliteit en financiële haalbaarheid moesten tegenover elkaar afgewogen te worden. Bij de aanpak van de brochure werd bewust gekozen voor een realistische benadering met situaties die uit de levenssfeer van de boer en tuinder gegrepen waren en voorbeelden die op hun dagelijkse praktijk waren afgestemd.

De aanzet voor het samenstellen van de informatieve brochure werd gegeven door de West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd. Vanuit haar bekommernis voor het buitengebied als belangrijkste informele recreatieruimte bracht zij vertegenwoordigers van land- en tuinbouworganisaties, constructeurs en verantwoordelijken uit de overheidssector samen rond dit onderwerp. Dit overleg resulteerde in een reeks bijdragen die door PROCLAM verder uitgediept en aangevuld werden.

Het Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek

In 1998 legde het IZWO de nadruk op vernieuwende initiatieven en een verruiming van de bestaande contacten die de mariene wetenschap moeten populariseren.

In de context van het Euregio-Scheldemonddproject 'Natuur, Milieu en Burgers' werkte de vzw IZWO mee aan het concept van de mobiele tentoonstelling Water, Wind en Mens boetsen het Landschap, die op 12 juni 1998 officieel van start ging.

In juni 1998 engageerde het IZWO zich als partner in het projectvoorstel European Directory of Marine Research Resources (EuDIR), samen met een 30-tal Europese instellingen. Het is de bedoeling een databank van Europese mariene centra en onderzoekers op te zetten, die via Internet consulteerbaar is. Het initiatief gaat uit van de Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC) van de UNESCO, die het project ter financiering voorlegde aan de Europese Commissie.

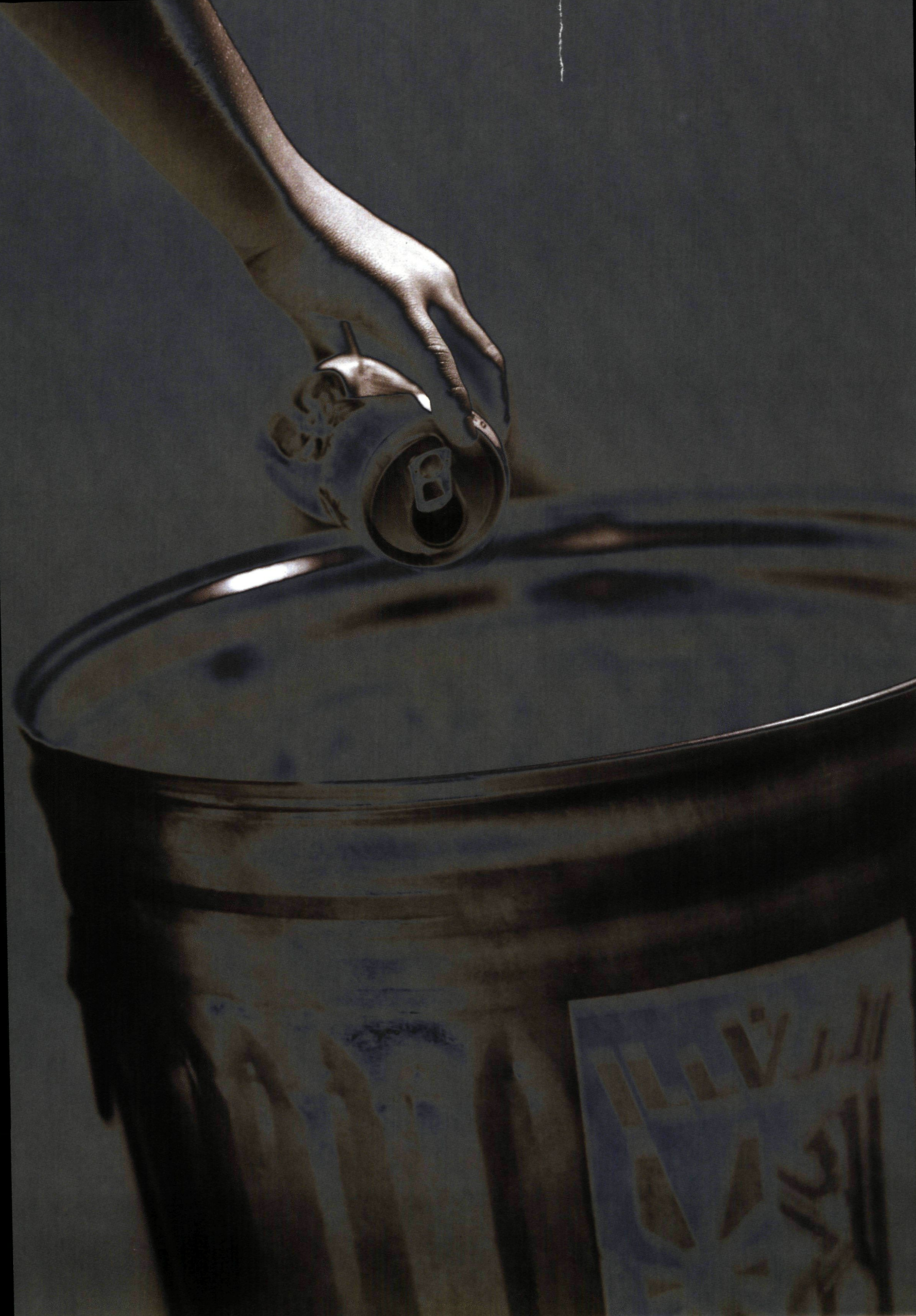
Het EU-project Commercial fish and European estuaries – priorities for management and research, waarvoor het IZWO samenwerkte met 17 mariene centra in 11 Europese landen, werd eind 1998 afgerond. De studie, die werd gefinancierd door de Europese Commissie, geeft een synthese van de huidige kennis van de estuaria als habitat voor vissen. Zij identificeert tevens lacunes en geeft de prioriteiten voor verder onderzoek aan. Deze ecologische balans van de Europese estuaria zal in boekvorm gepubliceerd worden.

Eind 1998 vertegenwoordigde IZWO ons land bij de oprichting van de European Federation of Marine Science and Technology Societies (EFMS) in Parijs. Deze federatie van niet-gouvernementele organisaties zal informatie uitwisselen en opleidingen en onderzoek in de mariene wetenschappen in Europa stimuleren. Als stichtend lid zetelt het IZWO in de raad van bestuur.

In haar vergadering van 19 december 1998, besliste de Vlaamse regering, op voorstel van minister-president Luc Van den Brande, om samen met de provincie het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) op te richten. Het VLIZ zal fungeren als centraal aanspreekpunt en coördinatieplatform voor de Vlaamse zeewetenschappen en als interface tussen de onderzoekswereld, de overheden en het grote publiek. Binnen het VLIZ wordt het Marien Datacentrum belast met het gegevensbeheer en de informatie-doorstroming tussen de verschillende mariene instanties in binnen- en buitenland.

Ruimtelijke ordening en milieu

6

Inleiding

De provincie heeft zich in 1998 intens toegelegd op milieu en ruimtelijke ordening, met de nadruk op planning. Zowel bestuurders als uitvoerend personeel hebben hun beste krachten gewijd aan deze cruciale beleidsdomeinen. In 1997 al legde de provincieraad de basis voor de nieuwe provinciale planningsstructuren op ambtelijk vlak. De nodige aanwervingen zijn ondertussen gebeurd en de planningsdiensten konden na een periode van initiatie aan de slag.

De bestendige deputatie legde in juni de contouren vast van het ontwerp van provinciaal milieubeleidsplan, dat een 200-tal concrete acties omvat, voor de periode tot 2002. Daarna volgde een uitgebreide consultatie van de bevolking en alle betrokken besturen. Het plan werd inmiddels door de provincieraad goedgekeurd en het fiat van de Vlaamse regering wordt verwacht.

Ook op het vlak van de ruimtelijke structuurplanning is de provincie zeer actief geweest. Over het Tussentijdse Document 2 werd een omvangrijke consultatie opgezet, waaruit de conclusies worden getrokken naar de toekomst toe. Het ontwerp van Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan krijgt vorm in overleg met de bevolking, de overheidsinstanties en de sectoren.

De provincie staat erop dat de bevolking, de gemeenten en de diverse actoren van dichtbij betrokken worden in het planningsproces. Betrokkenheid biedt immers de beste garanties voor een degelijke uitvoering van de plannen. Het gevaar is immers niet denkbeeldig dat de uitvoering bemoeilijkt wordt door een gebrek aan voldoende en deskundig personeel, een gebrekkige ambtelijke organisatiestructuur, een slechte afstemming van de planning op het beleid of onvoldoende financiële middelen. De provincie wil dergelijke hinderpalen voorkomen en proactief denken en handelen. Daarom heeft ze het milieubeleidsplan opgesplitst in een financieel luik, een actieplan en een personeelsluik.

Naast de planning beschouwt de provincie het vergunningenbeleid als een prioriteit. De procedures worden conform de decretale en wettelijke vereisten

afgewerkt en de termijnen worden strikt gerespecteerd. De provincie ziet dit als een vorm van behoorlijk bestuur naar de inwoners toe. Verder spant de provincie zich in om in haar besluitvorming de diverse - vaak tegenstrijdige - belangen en aanspraken op elkaar af te stemmen. Dat is allesbehalve makkelijk, maar de provincie bekijkt de discussiepunten vanuit een ruim perspectief en met het algemeen belang als belangrijkste maatstaf. De belangenafweging op het intermediaire vlak is namelijk een provinciale kerntaak. De hierna vermelde initiatieven zullen aantonen dat de provincie haar taken ter harte neemt en niet alleen dicht bij de burgers wil besturen, maar ook voor en met hen.

Ruimtelijke ordening

• Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan

Op 27 november 1997 besliste de provincieraad van West-Vlaanderen om een Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan te laten opmaken door de provinciale Planologische Dienst.

In april 1998 werd aan het provinciebestuur en externe deskundigen een eerste Tussentijds Document van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen voorgelegd. Daarin werden een aantal ruimtelijke principes voorgesteld als uitgangspunt voor het structuurplan.

In september 1998 zag een tweede Tussentijds Document met een uitgewerkt informatief gedeelte en een eerste schets van een richtinggevend gedeelte van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan het licht.

Dit document was in de loop van oktober en november het voorwerp van een meer uitgebreide consultatie met de eerder vermelde groepen, uitgebreid met de gemeenten van West-Vlaanderen, vertegenwoordigers van de maatschappelijke actoren, de Regionale Commissie van Advies en vertegenwoordigingen van de Vlaamse administraties. Deze consultatie heeft wat meer tijd in beslag genomen dan oorspronkelijk voorzien.

Op basis van het Tussentijds Document 2, de tussentijdse consultatieronde en de debatten binnen de 6de commissie van de provincieraad nam de bestendige deputatie op 10 december 1998 een eerste tussentijds besluit over het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen.

Daarna werden de teksten bijgestuurd en aangevuld en wordt bijkomend studiewerk uitgevoerd, zodat in 1999 een derde Tussentijds Document kan worden uitgebracht.

- **De relatie tussen de provinciale en de gemeentelijke structuurplanning**

Het huidige decreet op de ruimtelijke planning voorziet in een Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, Provinciale Ruimtelijke Structuurplannen en Gemeentelijke Structuurplannen, elk met specifieke bevoegdheden. Daarbij moeten de Provinciale Structuurplannen aangepast zijn aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de Gemeentelijke Structuurplannen opgemaakt worden binnen de richtlijnen van beide andere plannen.

Een aantal gemeenten in West-Vlaanderen is reeds gestart met de opmaak van een Gemeentelijk Structuurplan. De provinciale Planologische Dienst volgt de opmaak van de plannen die uitgewerkt worden in overleg met de provincie, waarvan het structuurplan ook nog in opbouw is, en de Vlaamse overheid. In afwachting van de afwerking van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan moeten de gemeenten hun structuurplan formeel ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse overheid. Wanneer de provincie beschikt over een goedgekeurd Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan, zal ze deze bevoegdheid overnemen.

- **Mobiliteitscel schiet uit de startblokken**

In januari ging de Mobiliteitscel, als onderdeel van de provinciale Planologische Dienst, van start. Ze maakte een inventaris op van alle mobiliteitsaspecten waar het provinciale beleidsniveau mee te maken heeft. Drie werkgebieden legde ze samen met de bevoegde gedeputeerden vast: de werking van de Provinciale Verkeerscommissie, de opvolging van de gemeentelijke mobiliteitsplannen en de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke aspecten van het mobiliteitsbeleid. Verder werkte de cel in het kader van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan een methodiek uit om secundaire wegen te selecteren in het kader van het provinciale structuurplan en begeleidde ze de uitwerking van een verkeersveiligheidsprogramma voor de kusttram.

Milieu en milieuhygiëne

• De provincie pro preventie

De voorbije jaren heeft de West-Vlaming met overtuiging afval leren scheiden, sorteren en recyclen. Daardoor verminderde de hoeveelheid afval die moet worden verbrand en werd er voorzichtiger omgesprongen met "eindige" grondstoffen. We zijn dus op de goede weg, wat niet wegneemt dat de totale afvalberg (restafval + gerecycleerde afval) blijft groeien. Daar is er maar één remedie tegen: afvalpreventie. Die is pas mogelijk als de burger een afvalbewuster aankoopgedrag bijgebracht wordt en tot thuiscompostering en hergebruik gestimuleerd wordt. Verschillende interessante acties werden in deze context opgezet, maar van een structurele afvalpreventie was nog niet echt sprake.

OVAM en de provincie wilden daar verandering in brengen door alle actoren die in de afvalwereld actief zijn in een lokaal netwerk te verenigen. Dit initiatief zou de versnippering van mensen en kennis moeten tegengaan, alle acties inzake afvalvoorkoming coördineren en voor doorstroming van informatie zorgen. In een proefproject, dat startte op 1 september 1998, kreeg de provincie de opdracht om na te gaan welke bedrijven en instellingen in de wereld van het huishoudelijke afval zouden kunnen worden samengebracht. Het spreekt vanzelf dat gemeenten daarin een sleutelrol te vervullen hebben.

De GOM West-Vlaanderen kreeg de opdracht om hetzelfde te doen voor bedrijfsafval. Ze verzamelt alle kennis over preventie en speelt die naar de bedrijven door. Bovendien onderzoekt ze in hoeverre de bedrijven behoefte hebben aan eerstelijnsadvies en begeleiding, zodat die later door het netwerk verzorgd kunnen worden.

Bedoeling van het proefproject is om de lokale noden op het vlak van preventie, zoals gebrek aan opleiding en kennis en problemen in het beleid van de overheid, op te sporen en aan het nog op te richten Steunpunt Preventie van het Vlaamse Gewest te signaleren. Dat zou moeten uitgroeien tot een heus kenniscentrum inzake preventie, dat de contacten tussen bedrijven, overheid, onderwijs en onderzoekcentra verzorgt.

• Nieuw duwtje in de rug voor de kringloopcentra

In West-Vlaanderen zijn er reeds elf kringloopcentra actief. Ze verzamelen herbruikbare goederen, kalefateren die eventueel wat op en verkopen ze tegen een zacht prijsje aan mensen die een koopje willen doen of wat krap bij kas zitten. Het resultaat mag er zijn: per jaar verkleinen ze de berg grof huisvuil met ruim 1000 ton. Bovendien bezorgen ze werk aan ongeveer 100 mensen die anders moeilijk aan een job geraken.

De dienst Welzijn van de provincie moedigt die sociale tewerkstelling van de kringloopcentra aan met financiële steun. Daarnaast geeft de directie Milieu, Ruimtelijke Ordening en Natuur (Mirona) van de provincie al een drietal jaar een starttoelage aan beginnende kringloopcentra. Onder meer door deze steunmaatregelen beschikt West-Vlaanderen vandaag over een gebiedsdekkend netwerk van kringloopcentra. Die kunnen best wat reclame gebruiken en dus startte de provincie in 1998 een promotiecampagne voor het grote publiek. Gemeenten en kringloopcentra ontvingen infofolders die kunnen worden uitgedeeld aan al wie herbruikbare goederen van de hand wil doen. Daarnaast liep op de regionale zenders, in samenwerking met de afvalcommunes, een promotiespot om de bevolking tot een bezoek aan een kringloopwinkel te overhalen.

• Gemeentepersoneel heeft oren naar opleiding geluidsmetingen

Lawaaioverlast is een milieuprobleem waar een groot deel van de bevolking wakker van ligt. Wettelijk is dat probleem vrij uitvoerig geregeld, maar in de praktijk blijkt het met de interpretatie van die wetgeving en de metingen van lawaaioverlast nogal eens tegen te vallen. Nog moeilijker is het voor de gemeentelijke controleambtenaren om aanwijzingen te geven over de manier waarop geluidshinder kan worden voorkomen.

Met de inhoudelijke inbreng van de stadsecoloog van Brugge en het Bestuur Milieu-inspectie werd daarom een opleiding georganiseerd. Een veertigtal ambtenaren en agenten van de gemeenten leerden er omgaan met een geluidsmeter, maakten kennis met geluidsbegrenzers en konden hun vragen kwijt over efficiënte klachtenbehandeling.

• Het 5000ste dossier in de milieuvergunningscommissie

Sinds het Vlaamse reglement betreffende de milieuvergunningen (Vlarem) op 1 september 1991 in werking trad, heeft de provinciale milieuvergunningscommissie reeds meer dan 5000 adviezen uitgebracht. In deze commissie worden alle elementen van een milieuvergunningsdossier samengebracht, waarna een globaal advies gegeven wordt aan de bestendige deputatie. Diverse diensten van de Vlaamse Gemeenschap (de afdeling milieuvergunningen, ruimtelijke ordening, gezondheidszorg, natuurlijke rijkdommen, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse gewest, de Vlaamse Milieumaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij), externe deskundigen en provinciale ambtenaren zijn in de provinciale milieuvergunningscommissie vertegenwoordigd.

• De provincie stelt een milieubeleidsplan op

Milieuproblemen stoppen niet aan de provinciale grenzen. Toch kan en wil de provincie als schakel tussen centrale en lokale overheden optreden. Daarom heeft de provincie West-Vlaanderen een dynamisch beleid uitgestippeld, waarin duurzame ontwikkeling en het samengaan van ecologische, sociale en economische doelstellingen voorop staat.

Op 30 juli 1997 kwamen het Vlaamse Gewest en de provincie West-Vlaanderen overeen dat het Vlaamse Gewest de provincie financieel zou steunen in haar milieubeleid als ze een provinciaal milieu- en natuurbeleidsplan zou opstellen. Na een uitvoerige consultatieronde bij haar eigen diensten, de gewestelijke administraties, de betrokken Vlaamse openbare instellingen, de politieke partijen in de provincieraad en de gemeentebesturen heeft de bestendige deputatie op 11 juni 1998 het ontwerp van milieubeleidsplan van de provincie West-Vlaanderen vastgesteld.

De bevolking kreeg van 1 september tot 30 oktober de tijd om daar schriftelijk op te reageren. In totaal werden 164 brieven ontvangen, waarvan 78 in de vorm van een petitie vanwege de landbouworganisaties. Verder reageerden nog 38 gemeentebesturen, 11 gemeentelijke adviesraden en 31 organisaties of burgers. Samen met de opmerkingen van de provinciale MiNa-raad en de gewestelijke administraties en Vlaamse openbare instellingen kwam het totaal op 164.

Ter ondersteuning van de formele procedure van openbaar onderzoek werd een informatie- en sensibiliseringscampagne op het getouw gezet, met als slogan 'Neem geen blad' voor de mond. Op zo'n 300 affiches, per regio verspreid via de gemeentebesturen, de gemeentelijke milieuraad, de openbare bibliotheken en de provincie zelf werden de respectieve informatie- en inspraakvergaderingen (Roeselare, Kortrijk, Diksmuide en Brugge) aangekondigd. Bovendien werd het ontwerpplan samengevat in zeven hoofdlijnen en in een informatiebrochure op 10.000 exemplaren uitgedeeld. De brochures waren in de eerste plaats bedoeld om verspreid te worden op de plaatsen van openbaar onderzoek en via de erkende bibliotheken.

Daarenboven ontving iedere gemeenteraad en iedere gemeentelijke milieuraad voldoende exemplaren om te bezorgen aan hun leden. Ook op de vier informatie- en inspraakvergaderingen werden de brochures verspreid.

Daarna heeft de provincieraad de opmerkingen en adviezen onderzocht. Hierbij werd nagegaan met welke van de ingediende opmerkingen en verstrekte adviezen rekening kon worden gehouden. Vervolgens stelde de raad op 28 januari 1999 het milieubeleidsplan van de provincie West-Vlaanderen vast door middel van een geargumenteerde besluit. Dit plan, dat gedurende de volgende vier jaar het kader aangeeft voor het provinciale milieubeleid, wordt bekend gemaakt bij de West-Vlaamse bevolking.

Om het in de toekomst ook uit te voeren zal jaarlijks een milieujaarprogramma worden opgesteld met een verslag van de stand van zaken, een overzicht van de geplande acties en initiatieven tijdens dat jaar en een overzicht van de nodige mensen en middelen. Op die manier krijgt de West-Vlaamse bevolking de garantie dat het provinciaal milieubeleidsplan niet alleen op papier bestaat.

Informatiebrochure over het ontwerp van
het provinciaal milieubeleidsplan 1999-2002

Neem geen blad voor de mond.

Geef je mening over het ontwerp van het Provinciaal
Milieubeleidsplan op de **hoorzitting** voor de bevolking.

*Iedere West-Vlaming kreeg in het najaar 1998 de kans
zijn of haar stempel te drukken op het toekomstige milieubeleid
van de provincie.*

*Het provinciaal milieubeleidsplan:
een boom van een plan met wijldvertakte betrokkenheid.*

Landschapszorg en groenvoorziening

• Kleine landschapselementen in de Zwinstreek

Het landschap van de Zwinstreek bestaat uit een rijke afwisseling van dijken, hagen, heggen, reliëfrijke weilanden en poelen. Cultuur, natuur en landbouw gaan er op een unieke manier samen.

Om de punten en lijnen in het landschap, ook wel de kleine landschapselementen genoemd, aan te leggen, te behouden en te onderhouden liep in '98 een speciale actie. Diverse lokale besturen zorgden voor de nodige ondersteuning.

Fauna en flora profiteren van de aanleg/herinrichting van poelen.

In Damme werden de poelen waar de boomkikker zich thuisvoelt aangepakt. Maar ook heel wat andere fauna en flora-elementen profiteerden van de inrichting van nieuwe poelen of het herprofilen van oude. Ook de aanleg van een mei- en sleedoornhaag van ongeveer 4 kilometer bij landbouwers in Brugge, Knokke-Heist, Zuilenkerke, Blankenberge en Damme zorgde voor een positief effect op het landschap.

• Landschapszorg in het Paddegat

In 1996 sloten de gemeenten Oudenburg, Jabbeke, Bredene en De Haan op initiatief van het provinciebestuur en de Nieuwe Polder van Blankenberge een samenwerkingsovereenkomst i.v.m. natuur- en landschapszorg in het Paddegat af. Dit voormalige ruilverkavelingsgebied van circa 1400 hectaren is een open ruimte waar landbouw, natuur, landschap en recreatie geïntegreerd worden aangepakt. In 1998 trad ook het Vlaamse Gewest (AMINAL - Afdeling Natuur) toe tot het samenwerkingsverband.

Naast de aanleg van een dertigtal groenstroken (bomenrijen, hagen, poelen ...) werden in 1998 de bermen ecologisch aangepakt, een wandelroute uitgestippeld en de fietspaden verbeterd. Alle werken in het Paddegat werden uitgevoerd door de landschapszorg. Ten slotte kregen zowel de landbouwers als de andere bewoners van het Paddegat de kans om mee te werken aan een landschapsbedrijfsplan, waarmee bestaande gebouwen beter in het waardevolle open landschap ingekaderd worden.

De aanplanting van mei- en sleedoornhaag heeft een positief effect op het landschap.

• Landschapsbedrijfsplannen in het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels

Vanaf de jaren '60 kreeg de natuur op de boerenbuiten rake klappen. De boeren zelf zagen die evolutie met lede ogen aan, maar toch voelden ze zich verplicht om zich aan de nieuwe economische wetmatigheden aan te passen.

Om hen te helpen bij het herstel van het landschap zette het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels (RLWH) in 1996 het project 'landschapsbedrijfsplannen' op het getouw. In het proefgebied de Vidaigneberg maakte een landschapsarchitect, in nauwe samenspraak met de landbouwers die daar toe bereid waren, een plan op voor elk bedrijf. Hierin werden voorstellen gedaan voor de aanleg van nieuwe hagen, houtkanten, poelen en solitaire bomen, waarbij rekening gehouden werd met de integratie van het bedrijf in het landschap. Voor de uitvoering van het plan zorgde de landschapswacht, terwijl de kosten gedragen werden door de provincie en de gemeente. De landschapswacht staat ook in voor drie jaar nazorg.

Sedert 1996 werden zo in elf bedrijven die op de flanken van de Vidaigneberg gevestigd zijn ongeveer 6450 struiken en 157 hoogstambomen geplant. Dit is goed voor zowat 5 km nieuwe en herstelde hagen en houtkanten.

Momenteel wordt het project opengetrokken naar de landschappelijke aandachtsgebieden De Bergen, leperboog en Hoppeland.

Het landschap in ere herstellen

'Het Regionaal Landschap zorgt ervoor dat het landschap niet alleen behouden blijft, maar ook nog mooier wordt.

Mijn man was een voortrekker, want hij liet als eerste bomen planten.

De burens zeiden : "Waarom moeten wij ons daarmee bezighouden?"

Maar daar zit het hem juist: de provincie geeft ons de kans

om met haar steun het landschap met hagen en bomen weer zo mooi te maken als vroeger.

Dus moeten we die kans met beide handen grijpen, vinden wij.'

(R. F., landbouwster in Westouter)

• Oeverversteving van de Poperingse Winterbeek

De oevers van de Winterbeek in Poperinge, een zijbeek van de Vleterbeek, waren door de sterke stroomsnelheid en het grote debiet in de winter sterk afgekalfd. Bovendien leed de stabiliteit onder het getrappel van de koeien in de zomer. Op vraag van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels koos de provinciale Technische Dienst bij wijze van experiment voor een natuurvriendelijke oeverversteving.

Over een lengte van 200 m kregen de oevers een nieuw profiel. Aan de voet werden palen en damplanken aangebracht. Door de landschapswacht werden op het talud, vanaf de waterlijn tot aan de kruin, inheemse struiken (zwarte els, es, zomereik, meidoorn, sleedoorn) aangeplant, waartussen gras werd gezaaid. De grasmat moet het talud de eerste jaren stabiliseren. Wanneer de struiken voldoende uitgegroeid zijn, zal hun wortelstelsel de oever verankeren. Om het geheel te beschermen tegen vertrappeling werd op de kruin een nieuwe afsluiting geplaatst.

Voor het onderhoud van de aanplantingen werd een beroep gedaan op de landschapswacht.

Natuur- en milieu-educatie

• 200 West-Vlaamse secundaire scholen op themadag Milieu en Welzijn

De regelgeving inzake milieu en welzijn evolueert voortdurend, en scholen hebben het niet makkelijk om die evolutie bij te benen. Toch hebben die wetten ook een weerslag op hun dagelijkse werking. Voorbeelden daarvan zijn de nieuwe wet op het welzijn, die de vroegere wetgeving op de veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaats vervangt, en de wetgeving inzake milieuvergunningen en afval.

Anderzijds bevat het pedagogische project van een school - de uitvoering daarvan is haar belangrijkste taak - het aanleren van milieuzorg en milieuvriendelijke attitudes bij de leerlingen. Milieu-educatie is bovendien een onderdeel van de vakoverschrijdende eindtermen. Het milieuzorgstelsel Groene School reikt scholen in dat verband een goede en praktische leidraad aan.

Over deze verschillende onderwerpen konden 200 deelnemers aan de themadag Milieu en Welzijn op 28 oktober in Kortrijk hun licht opsteken.

Een aantal scholen gaven concrete getuigenissen over hun aanpak, wat voor de meeste andere scholen inspirerend werkte.

Alle deelnemers waren het er over eens dat aan milieuzorg op school blijvend aandacht moet worden geschonken, zowel wat investeringen als infrastructuur betreft, om zo het gedrag van de kinderen fundamenteel kan wijzigen.

Natuur- en milieu-educatie: leerkrachten in opleiding.

- **Week van de Zee 1998:
kinderen leren de kust kennen**

Bijna 20.000 kinderen van het basisonderwijs in de kustgemeenten namen deel aan de Week van de Zee-editie 1998. Dit initiatief, dat voor de tweede keer georganiseerd werd, bracht de jongeren rechtstreeks in contact met de biotopen strand, duin en zee en ondersteunde zo de natuur- en milieu-educatie in onze provincie. De Week van de Zee was andermaal het resultaat van een vlotte samenwerking tussen verschillende sectoren en organisaties. Het onderwijs wierp zich op als grootste partner. Tientallen leerkrachten, en directies bereidden de week voor en 538 leerkrachten leerden, vrijwillig en in hun vrije tijd, werken met nieuwe educatieve materialen als de zoekoffer, de strandsteekkaart en het duinpoëziepad.

De grote revelatie van de Week van de Zee 1998 waren de kleuters. Ook zij deden dapper mee. Een tot nog toe wat vergeten doelgroep in de natuureducatieve werking.

Voor de scholieren van 9 jaar waren de vroege morgenwandelingen, gevolgd door een ontbijt in de duinen, een succesnummer.

Het provinciebestuur en de gemeenten ondersteunden de organisatie financieel en logistiek, terwijl vrijwilligersorganisaties de opleiding van 45 'natuurouders' en 75 'zeegidsen', die de leerkrachten bij de talrijke activiteiten moesten helpen, op zich namen.

• Leren van de natuur in De Palingbeek

De provinciedomeinen zijn een uitstekend werkterrein om het provinciebeleid inzake natuur- en milieu-educatie in de praktijk om te zetten. Een recent onderzoek, waarbij gepeild werd in hoeverre de West-Vlaming aan openluchtrecreatie deed, wees uit dat wandelen en natuurobservatie hoog scoren in de totale vrijetijdsbesteding van de West-Vlaming.

Logisch dus dat het provinciebestuur ervoor koos om haar eigen domeinen natuureducatief uit te bouwen. Het eerste in de reeks was het provinciedomein De Palingbeek in Ieper, dat in 1998 25 jaar bestond. Het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld is daarna aan de beurt.

Drie verschillende doelgroepen, met name het onderwijs, de verenigingen en de individuele bezoeker, worden gevisieerd. Voor onderwijsgroepen wordt een speelse aanpak gekozen, waarbij beleven en ontdekken centraal staan. Een van de gebruikte methodie-

Als een volleeerde weerman/vrouw leren de kinderen zelf het weer voorspellen.

ken is de veldwerkmethode, waarin de kinderen worden aangezet om aan de hand van ondersteunend veldwerkmateriaal en lesfiches kennis op te doen. Zo werd voor kleuters het project Stiene het Schaap en voor de lagere school Kriebel in de Palingbeek ontwikkeld. In de herfst namen 140 leerkrachten uit de regio deel aan een vormingsnamiddag om met de hele aanpak kennis te maken. Daarna kwamen een 90-tal klassen (1000 leerlingen) op bezoek.

Om de uitbouw van de educatieve werking professioneler aan te pakken werden er 25 Palingbeekgidsen opgeleid. Ze leerden hoe ze zowel volwassenen als kinderen het best informatie verschaffen en hoe ze kinderen kunnen leren omgaan met veldwerkmateriaal.

• Ruim 700 leerkrachten leren educatief materiaal kennen

Natuur- en milieuonderwijs in de basisschool betekent niet langer alleen maar "kennis over de natuur" onderwijzen. Kinderen moeten de natuur zelf waarnemen en beleven, of concreet: zien, ruiken, voelen, meten, zeven, graven, gissen en... missen. In toenemende mate gaan scholen naar (de) buiten en voeren ze natuur- en milieuprojecten uit. Vaak kunnen ze daar in de buurt van de school al voor terecht.

De provinciedienst Natuur- en Milieu-Educatie werkt al enkele jaren aan een uitgebreid aanbod van educatieve materialen voor het basisonderwijs. De dienst ontwikkelde rond verschillende thema's veldwerkssets of 'koffers', zoals de boskoffer, de landschapscaddy en de zeekoffer.

Omdat de meeste leerkrachten niet zo vertrouwd zijn met veldwerk buiten de klasmuren krijgen ze hier de kans nieuwe werkvormen en materialen te leren gebruiken. En dat leerkrachten daartoe bereid zijn, blijkt uit de grote belangstelling voor dit initiatief. In de gemeenten die in 1998 aan bod kwamen (Anzegem, Avelgem, Beernem, Oostkamp, Spiere-Helkijn, Zonnebeke, Zwevegem en de gemeenten van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels) namen meer dan 700 leerkrachten deel aan vormingsmomenten.

• Sensibilisatiecampagne Duurzaam Bouwen

In haar milieubeleidsplan wil de provincie de bouwsector en kandidaat-bouwers aanzetten om duurzaam te bouwen en tijdens dat proces vooral milieu-overwegingen te laten meespelen. Het gaat daarbij niet over doorgedreven keuzes in materialen of futuristische technologieën, maar over keuzes die in ieder bouwproject gemaakt moeten worden.

Drie punten staan hierbij centraal :

- integraal ketenbeheer: milieuvriendelijke materiaalkeuze, waarbij rekening wordt gehouden met de milieu-aspecten, van de winning van de grondstoffen tot aan de afvalverwerking;
- energie-extensivering: gebouwen en hun installaties zo ontwerpen dat tijdens het gebruik een minimum aan energie nodig is;
- binnenhuiskwaliteit: de kwaliteit van het binnenhuisklimaat heeft rechtstreekse gevolgen voor de gezondheid van de bewoners.

Om toekomstige bouwheren of -dames te informeren en te sensibiliseren werd een brochure opge maakt *Tips op een rij over duurzaam en financieel haalbaar bouwen & verbouwen...*. Naast die praktische tips staan in de brochure ook heel wat nuttige adressen. Ze wordt verspreid via de gemeentelijke diensten die belast zijn met de behandeling van bouwvergunningen. Ook naar notarissen, architecten, aannemers en andere geïnteresseerden worden brochures opgestuurd.

• Gemeenten en provincie sluiten overeenkomst inzake natuur- en milieu-educatie

Natuur- en milieu-educatie (NME) is een belangrijk beleidsinstrument voor lokale overheden bij de realisatie van een duurzame samenleving. Het valt op dat de gemeentebesturen steeds vaker gevraagd wordt om NME te steunen. Sommige gemeenten zijn er al lang mee bezig, al dan niet op een gestructureerde wijze of in samenwerking met andere instanties. Andere gemeenten moeten er nog aan beginnen. De provincie en de gemeentebesturen van Izegem, Moorslede, Roeselare en Staden willen hun inspanningen op dit terrein door overleg en samenwerking optimaliseren. Daarom sloten zij een samenwerkingsovereenkomst af, die op vrijdag 27 november 1998 in Roeselare ondertekend werd door de schepenen van onderwijs en milieu van de vier gemeenten en door gedeputeerde Jan Durnez.

Voor de regio Roeselare-Tielt was dit een primeur. In Zuid-West-Vlaanderen sloten Anzegem, Avelgem, Spiere-Helkijn en Zwevegem reeds in 1997 zo'n overeenkomst.

Natuur- en milieu-educatie richt zich naar verschillende doelgroepen. Als start van het samenwerkingsverband werd een project uitgewerkt om het basisonderwijs te ondersteunen bij de realisatie van zijn opdracht inzake NME. Scholen kunnen veldwerk-koffers ontlenen en hun leerkrachten kunnen leren hoe ze ermee moeten omgaan. De boskoffer wordt het eerst aangepakt. Deze koffer bevat een aantal materialen om actief met de klas aan veldwerk te doen en op een leerrijke en prettige manier het bos te ontdekken en te beleven.

Toerisme, recreatie en sport

7

Inleiding

De provincie heeft inzake toerisme, recreatie en sport weer haar beste beentje voorgezet. Het jaar 1998 zal in toeristisch West-Vlaanderen voornamelijk worden herinnerd als het jaar dat de regiowerking definitief van de grond kwam. De regio-coördinator voor de Westhoek kreeg er namelijk twee collega's bij, één voor de kust en één voor de noord-zuidas in het binnenland.

Ook werden nog meer recreatieve routes (fietsen, wandelen, paardrijden, autotrips...) in het landschap geplant. In dat kader nam de West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd het gelukkige initiatief om per bestaande route een peter of meter aan te stellen, die zijn/haar route regelmatig controleert. Op die manier verkeren de routes, net zoals hun gebruikers, altijd in topconditie.

Westtoerisme werkte zich in 1998 weer geregeld in de kijker. De blikvanger was ongetwijfeld het transnationaal 'ADAPT-bis'-project, waarbij alle logies van West-Vlaanderen in een centrale databank en op een website werden gebundeld. Reserveren in West-Vlaanderen kan nu van overal ter wereld zonder de minste problemen.

De sportdienst pakte uit met klassiekers als de Doe Aan Sport-beurs en de Provinciale Trofee voor Sportverdienste, maar ook met vrij recente initiatieven die een jong publiek aanspreken, zoals de West-Vlaamse In Line Skate-tour. Het Brugse provinciale zwembad ten slotte vierde in 1998 zijn 20ste verjaardag.

Toerisme

• Gebiedswerking kust uit de steigers

In het begin van 1998 is de gebiedswerking toerisme en recreatie voor de kustregio van start gegaan. Eerste objectief is het opstellen van een regionaal beleidsplan toerisme en recreatie voor de kust. In de loop van 1998 heeft de provincie samen met de gemeenten, hun toeristische diensten en de privé-sector het toeristische aanbod en de marketing voor de kust onder de loep genomen. Op basis van deze doorlichting werd het beleid voor de komende vijf jaar uitgestippeld.

In het kader van dat regionale beleidsplan stimuleert de provinciale overheid actief de samenwerking binnen de particuliere toeristische sector en meer bepaald de kustattracties. Zo vond op 12 oktober op initiatief van de provincie de stichtingsvergadering van de vzw Kustattracties plaats. De provincie woont de plenaire vergaderingen van deze vzw als waarnemer bij.

Vernieuwende projecten aan de kust, zoals het Frimoutcenter in Oostende, de restauratie van de Pier in Blankenberge en de renovatie van het museum van de Duinenabdij te Koksijde, werden door de dienst Toerisme & Recreatie actief ondersteund. In sommige gevallen gaf de provincie ook een financiële injectie in het kader van de Stimuli voor Toerisme, zoals ook de Vlaamse Gemeenschap dat doet in het kader van het kustactieplan.

Kortrijk, Menen, Wervik, Kuurne, Waregem en Wevelgem vormen samen De Leievallei en organiseren boottochten tijdens het zomerseizoen.

• De Leievallei

Een aantal gemeenten in de Leiestreek, nl. Kortrijk, Menen, Wervik, Kuurne, Waregem en Wevelgem, hebben zich verenigd in De Leievallei. Het is geen feitelijke vereniging, maar een los samenwerkingsverband, met een gezamenlijk budget waarmee alle activiteiten, zowel op het vlak van productontwikkeling als van promotie, gefinancierd worden. Elke deelnemende gemeente behoudt echter haar huidige toeristische infopunt.

In 1998 besloten de leden van de Leievallei, gesteund door de provinciale gebiedswerker Toerisme en Recreatie, tijdens het zomerseizoen boottochten op de Leie te organiseren. Het initiatief was een onverhoopt succes: bijna elke boottocht was volgeboekt en er was duidelijk vraag naar meer trips.

Spelevaren op de Leie

De Leievallei huurde voor haar toeristische tochtjes op de Leie een boot die ongeveer 180 passagiers en een aantal fietsen kon vervoeren.

Vier weken lang legde de boot tijdens de weekdagen een bepaald parcours af.

De ene dag voer hij bijvoorbeeld heen en weer tussen Kortrijk en Waregem, de andere dag tussen Wervik en Kortrijk.

Alle gemeenten van de Leievallei werden aangedaan, en de passagiers konden ook de heenreis met de boot en de terugreis met de fiets maken.

Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Spiere-Helkijn en Zwevegem verenigden zich in de VVV West-Vlaamse Scheldestreek en worden bijgestaan door een provinciale gebiedswerker toerisme en recreatie.

• De West-Vlaamse Scheldestreek

Op 29 mei 1998 verenigden de gemeenten Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Spiere-Helkijn en Zwevegem zich in de vzw VVV West-Vlaamse Scheldestreek. De provinciale gebiedswerker Toerisme en Recreatie volgde de werkzaamheden van deze nieuwe VVV van dichtbij.

Eén van de eerste actiepunten van de VVV was om al tijdens de zomermaanden een infokantoor te openen in het Pompegebouw van Bossuit (Avelgem). In juli en augustus kwamen er 1.185 mensen over de vloer, dubbel zoveel dan was vooropgesteld. Meteen het bewijs dat er in die gemeenten echt behoefte was aan een toeristisch-recreatief informatiecentrum en dat de ligging, op een knooppunt van fiets- en vaarroutes, uitstekend gekozen is.

• De Westhoek blijft verwonderen

Eind 1997 besloten de 18 Westhoekgemeenten, de provincie West-Vlaanderen, Westtoerisme en Bellewaerde Park om de Westhoek gezamenlijk te promoten. Dit resulteerde in een geslaagde campagne voor 1998.

De Westhoekvakantiegidsen en de logiesbrochures werden op ruime schaal in binnen- en buitenland verspreid. Alleen al op de publieksbeurzen van Antwerpen, Brussel, Luik, Rijsel en Utrecht namen 18.440 potentiële klanten de twee brochures mee. Op de mediacampagne volgde een respons van meer dan 6.500 coupons.

In mei werd dan een persweekend georganiseerd, op 26 juni wijdde Radio 2 een uitzending aan de Westhoek en op 6 en 7 juni kwam de streek in Vlaanderen Vakantieland aan bod.

Ondertussen werd flink geïnvesteerd in nieuwe projecten : het In Flanders Fields Museum kon op donderdag 26 maart 1999, iets minder dan één jaar na de opening, zijn 200.000ste bezoeker verwelkomen, terwijl het streekbezoekerscentrum voor Ieper en de Westhoek richtinggevend wordt voor het bezoekers-

*Vernieuwende projecten aan de kust,
zoals de renovatie van het museum van de Koksijde Duinenabdij,
worden actief ondersteund door de provincie.*

onthaal in Vlaanderen. De vernieuwde IJzertoren kon rekenen op 46.999 bezoekers, terwijl ook de Vredestoren in Mesen voor een toeloop zorgde. De In Flanders Fields-route, de IJzerfrontroute en De Bachten de Kupe-route werden door een flink aantal toeristen gevolgd.

• Industriële archeologie

West-Vlaanderen bezit een zeer verscheiden industrieel-archeologisch patrimonium, gaande van energiewinning, textielnijverheid, landbouw en zeevisserij tot spoor- en waterwegen. Bij excursies, die meestal door heemkundige specialisten worden gegidst, wordt daar echter weinig op ingegaan. En wat niet bij het grote publiek bekend is, dreigt ook aan de aandacht van de overheid te ontsnappen en teloor te gaan.

Daarom organiseerde de West-Vlaamse Gidsenkring Kortrijk-Menen samen met de provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie en de Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed voor alle gidsen in West-Vlaanderen de cursus 'Industrieel archeologisch patrimonium in West-Vlaanderen'. Hij vond plaats op vier zaterdagen, achtereenvolgens in Kortrijk, Diksmuide, Roeselare-Beitem en Brugge. En telkens in een andere provinciale instelling, zodat de cursisten meteen ook het provinciale patrimonium leerden kennen. De theoretische lessen werden afgesloten met een rondrit langs een aantal industrieel-archeologische sites in West-Vlaanderen.

De cursisten kregen niet alleen een pak culturele en toeristische informatie, maar ze werden ook aangemoedigd om zich verder in het industrieel-archeologisch patrimonium te verdiepen en hun kennis aan zoveel mogelijk mensen door te geven. Tweeëntwintig deelnemers werden voor hun inspanningen beloond met een getuigschrift van de provincie.

• Toerisme Vlaanderen en de provinciale Federaties van Toerisme voeren samen campagne

In 1998 werd voor het eerst een gezamenlijke promotiecampagne naar de Belgische markt toe gevoerd om het toerisme in en naar Vlaanderen te bevorderen. Westtoerisme zag hiervoor af van haar eigen campagnes voor de kust en West-Vlaanderen en bracht 6 miljoen fr. in op een gezamenlijk budget van 57,1 miljoen fr.

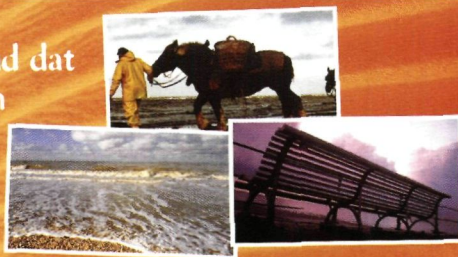
De aanvragen werden geregistreerd door middel van coupons voor de media en de mailings, bonnen in de post, de VVV en op beurzen.

Op de coupons/bonnen kon de respondent aankruisen welke provinciale brochures hij naast de Vlaanderen Vakantielandbrochure wou bestellen.

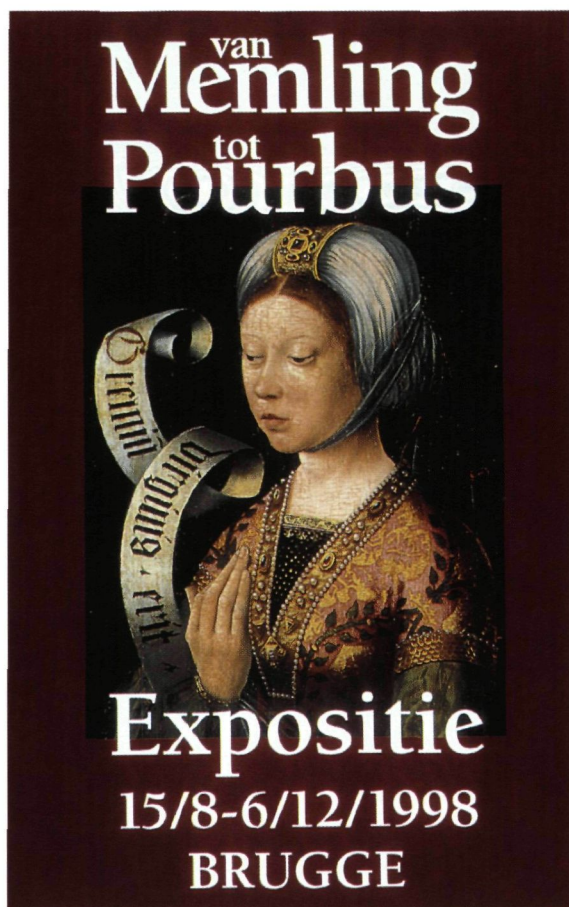
In totaal werden dus op aanvraag 110.753 Vlaanderen Vakantielandbrochures verspreid. Er werden zo'n 39.809 West-Vlaamse infopakketten aangevraagd.

Op de coupon of bon werd eveneens gepeild naar interessesferen. Koplopers waren de kust met 52.753 vermeldingen, platteland en bos met 56.938, fietsen en wandelen met 63.771, gastronomie met 42.319 en steden met 46.796.

**Vlaanderen:
vakantieland dat
blijft verbazen**

Westtoerisme stelde groepsarrangementen samen voor Van Memling tot Pourbus en verwerkte hiervoor liefst 350 aanvragen.

• **Krachttoer van Westtoer voor Van Memling tot Pourbus**

Westtoer heeft een stevige ervaring opgebouwd in het samenstellen en reserveren van groepsarrangementen voor tentoonstellingen, zoals de Memlingtentoonstelling en Van Ensor tot Delvaux. Daarom stelde Westtoer aan de organisatoren van de tentoonstelling Van Memling tot Pourbus voor ook hen daarin bij te staan.

In een eerste fase stelde Westtoer een folder met negen groepsarrangementen samen. Daarnaast promootte de provinciale organisatie in een aparte folder nocturnes bij de Belgische bedrijven. Beide folders werden daarna in België, Nederland, Frankrijk en Duitsland gemaild naar goed omliggende doelgroepen.

Westtoer stond bovendien on line in contact met het callcenter van de tentoonstelling om op elk moment het aantal vrije plaatsen per tijdsblok te kennen. Mede daardoor verliepen de reserveringen probleemloos en mochten de organisatoren zich verheugen op maar liefst 220.000 bezoekers. In totaal verwerkte Westtoer ongeveer 350 aanvragen, goed voor een omzet van meer dan 22,5 miljoen fr.

• **Adapt-bis 'Upgrade 300': digitaal logiesaanbod**

Het verblijfstoerisme aan de Vlaamse kust kampt met sterk teruglopende cijfers in omzet en overnachtingen. Diverse projecten staan echter op stapel om het tij te keren en het toerisme, dat zowat de enige economische sector is aan de Vlaamse kust met mogelijkheid tot extra tewerkstelling, weer toekomst te geven.

Eén daarvan is het Adapt I-project, dat bedrijfsleiders van KMO-bedrijven uit de logiesverstrekkende sectoren inzicht gaf in de problemen van het verblijfstoeerisme aan de Vlaamse kust. Tegelijk werden hen mogelijkheden aangereikt om nieuwe klanten te werven in de omringende landen. In dit platform voor de overheid, de beroepsfederaties en commerciële partners werd onder meer vastgesteld dat een doorbraak slechts kan als er geïnvesteerd wordt in een aangepast distributieapparaat. Een globale

aanpak, gecoördineerd door de beroepsverenigingen en met de steun van de overheid, is daarbij onontbeerlijk vanwege het kleinschalige karakter van de logiesverstrekkende bedrijven aan de Vlaamse kust.

Een concrete uitloper van Adapt I is Adapt-bis 'Upgrade 300', een databank waarop momenteel het volledige logiesaanbod in West-Vlaanderen in kaart wordt gebracht. De databank moet dienen als moederdatabank voor alle elektronische publicaties en de toeristen waar ook ter wereld de kans geven om rechtstreeks in de provincie te reserveren. Logiesverstrekkers en diensten voor toerisme werden van oktober tot eind december 1998 opgeleid en begeleid in het gebruik van Upgrade 300.

• Toeristische kwaliteitszorg cruciaal voor de gemeenten

Gesteund op een uitgebreide kwaliteitsaudit heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau (WES) een aanpak ontwikkeld die moet leiden tot een aanzienlijke kwaliteitsverbetering van het toeristische product. De gemeenten vormen daarin de doelgroep. Zij spelen namelijk een centrale rol in het toeristische gebeuren en beheren een belangrijk deel van het toeristische product. Bovendien moeten zij in staat zijn om de betrokken partijen in de toeristische en vrijetijdssector te overtuigen van het belang van een degelijk kwaliteitsbeleid.

Op vraag van de respectieve stadsbesturen past het WES deze aanpak toe in Oostende, Knokke-Heist, Koksijde en Blankenberge. Dat is niet toevallig, want het verblijfstoerisme aan de Vlaamse kust stagneert en het wordt steeds moeilijker om de bestaande klanten te behouden. De evaluatieresultaten moeten een duidelijk inzicht opleveren in de probleemgebieden van hun toeristische product en de weerslag daarvan op de klantentevredenheid. Op basis daarvan zullen die gemeenten een lijst van prioriteiten voor hun kwaliteitsbeheer kunnen opstellen. In Oostende werd het kwaliteitsplan al in 1998 afgerond.

Provinciedomeinen

Het Fort van Beieren: een stelsel van aarden wallen en grachten, aangelegd in de 18de eeuw.

• Het Fort van Beieren: een nieuw provinciedomein

Het "Fort van Beieren", een groen domein van 26 ha gelegen in de Brugse deelgemeente Koolkerke, is het dertiende domein dat de provincie heeft aangekocht. Het is geen stenen constructie, maar een stelsel van aarden wallen en grachten, in het begin van de 18de eeuw aangelegd door de toenmalige landvoogd Maximiliaan van Beieren.

Nu vormt het een uniek cultuurhistorisch landschap vlakbij de Damse Vaart, waarin nog duidelijk de vierhoekige stervorm van het fort te zien is. Een brede wal omsluit het binnenfort, dat bestaat uit een open weide, afgegrensd door statige populierenrijen, en de restanten van het vroegere kasteelpark. Het buitenfort, gelegen tussen de binnen- en buitenwal, is grotendeels met populieren beplant. In 1999 moet dit nieuwe provinciedomein voor het publiek toegankelijk zijn.

Voor de plantactie in het Zeebos kon de provincie rekenen op een vijftiental West-Vlaamse instellingen voor mentaal gehandicapten en op Blankenbergse verenigingen.

• Aanleg van het Zeebos in Blankenberge

De stad Blankenberge en het provinciebestuur van West-Vlaanderen sloten in 1997 een erfpachtovereenkomst af om op ongeveer 30 ha grond, gelegen tussen Blankenberge en Zeebrugge, het Zeebos aan te leggen.

Daarvoor werden in het voorjaar van 1998 in 20 werkdagen tijd 20 ha in eigen beheer beplant met iets meer dan 65.000 loofbomen. Zowel de actie 'Plant een bos' van een vijftiental West-Vlaamse instellingen voor mentaal gehandicapten als de plantactie van de Blankenbergse jeugd en verenigingen waren een welkome steun.

Het resultaat van al die inspanningen mag er best wezen. De grauwe abeel, de populier, de es, de esdoorn, de eik en de boskers plus de vele struiksoorten groeien probleemloos. Enkel bij de meidoorn, die te vroeg beginnen schieten was, is er wat uitval. Over enkele jaren biedt het Zeebos recreanten en toeristen een flinke dosis natuur en vormt het een visuele buffer voor de infrastructuur van de Zeebrugse haven.

• Natuurontwikkeling in de provinciedomeinen

Regelmatig neemt de provincie initiatieven om de natuur in haar domeinen te ontwikkelen of uit te breiden. Naast bebossing gaat het om verschrallend hooilandbeheer, het opstuwen van beken, het uitgraven van poelen, het afplaggen van heide ...

De provincie zorgt voor natuurontwikkeling in haar eigen domeinen.

Dankzij een betoelaging van het Vlaamse Gewest zijn deze initiatieven in een stroomversnelling beland. In 1998 werden volgende werken uitgevoerd of gepland: de afbraak van een illegale ruwbouw en de velling van een populierenplantage om een moerassig broekbos te verkrijgen, het afgraven van bepaalde weidedelen en de bouw van een observatiehut in de Gavers, het aanplanten van bomen en struiken langs de Damse Vaart ten voordele van de boomkikker, het onderzoek van de creatie van een heischraal grasland in het Lippensgoed-Bulskampveld en van de heraanleg van een walgracht rond de hoeve van Bergelen.

Op 2 mei 1998 werd het vogelasiel Bulskampveld officieel geopend.

• Vogelasiel Bulskampveld geopend

Het provinciebestuur sloot met de vzw Torenvalk, het vogelopvangcentrum van Ruiselede, een overeenkomst af voor het gebruik van enkele gebouwen en gronden in het centrale gedeelte van het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld. De vzw mag de eerste verdieping van het koetshuis en een terrein aan de kruidentuin zelfs kosteloos gebruiken. Op 2 mei 1998 werd het vogelasiel Bulskampveld officieel geopend.

In het koetshuis zijn o.a. een lokaal voor de veearts, diverse verzorgingskooien voor kleine vogels en zoogdieren en een educatieve ruimte ondergebracht. Op de buitenterreinen staan nu een achttal grote kooien waar o.a. roof- en watervogels kunnen herstellen. In de grote voliëre worden vogels voorbereid op hun terugkeer naar de natuur, terwijl de bezoeker dat door het eenrichtingsglas kan observeren.

• De Palingbeek krijgt een beheersplan

In 1998 werd een beheersplan uitgewerkt voor het provinciedomein De Palingbeek. In het voorjaar werden zowel de bospercelen als de graslanden geïnventariseerd. Die inventaris werd samen met bestaand kaartmateriaal verwerkt met behulp van een geografisch informatiesysteem. In het beheersplan, dat de provincie om de vijf jaar zal evalueren en bijsturen, worden de drie functies van een provinciedomein - namelijk natuur- en landschapszorg, recreatie en educatie en duurzame bosbouw - met elkaar verzoend.

Recreatie en vrije tijd

• Autoroutes opgefrist

Recent onderzoek wees uit dat autoroutes nog altijd een belangrijke groep recreanten aanspreken en dat de vraag naar autoroutefolders nog altijd bestaat. Daarom opteerde de West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd (WVT) voor een sanering van het bestaande aanbod, waarbij het aantal routes op de helft wordt teruggebracht en de autoroutes zelf bezoeksgericht worden geconcipieerd.

In deze nieuwe opvatting wordt de autoroute meer op bezienswaardigheden afgestemd. Daarom worden stopplaatsen ingebouwd en wordt de route de rode draad doorheen een aantal bezienswaardigheden. Er moet tijd uitgetrokken worden voor een volwaardige streekverkenning, waarin het rijden wordt afgewisseld met wandelingen, (stads)bezoekjes, rustpauzes op terrasjes enz. Vandaar dat het aantal kilometers in de autoroutes nieuwe stijl flink verminderd is. De routes worden overigens vooral langs secundaire wegen geleid; kleine plattelandswegen met hoofdzakelijk lokaal verkeer worden in functie van fiets- en wandelrecreatie bewust vermeden.

In eerste instantie pakte de WVT het autoroutenet in de Westhoek aan. Zo onderging de Bachten-de-Kuperoute een grondige facelift en werden twee nieuwe themaroutes rond het Wereldoorlog I-gebeuren gecreëerd, met name de In Flanders Fieldsroute en de IJzerfrontroute. De bewegwijzering voor de drie routes werd conform de norm van Toerisme Vlaanderen uitgevoerd met blauw-witte zeshoekige borden. Elke route is ook uitvoerig beschreven in een handige brochure met uitvouwbare kaart.

• Wandelroutenet omspant de provincie

In navolging van het fietsroutenet, dat inmiddels 25 routes omvat, is de provincie met de uitbouw van wandelroutes begonnen. Bedoeling is om de mooiste hoekjes van West-Vlaanderen via dit nieuwe netwerk voor wandelaars te ontsluiten.

Concreet wil de WVT tegen 2005 een 50-tal uniform bewegwijzerde wandelpaden ontwikkelen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de gemeentebesturen, de toeristische diensten en VVV's, het plaatselijke verenigingsleven en de landbouwsector. Het nieuwe plan houdt ook een erkenning van de waarde van onverharde landwegen voor wandelrecreatie in. Daarom zal ernaar gestreefd worden om oude wegtypes, zoals kerkwegels, bospaden, servituede- of erfdienstbaarheidswegen, dijkwegen en jaagpaden in het wandelnetwerk op te nemen. Om de voetpaden te herwaarderen zullen stapstenen (dallen) aangebracht worden. Voor het gebruik van servituede-wegen voorziet het plan ook in de mogelijkheid om langlopende huurovereenkomsten af te sluiten met de eigenaars of grondgebruikers.

In het voorbije jaar zagen drie nieuwe routes het licht: het Beverdijkpad (Lo-Reninge), het Boerenkrijgpad (Wervik-Geluwe) en het Parochieveldpad (Ruisselede). Daarmee wordt het provinciale wandelroutenet uitgebreid tot negen. Elke route wordt met zeshoekige bordjes bewegwijzerd, die om de drie maanden gecontroleerd worden. Van elke route is ook een uitvoerige beschrijving met gedetailleerde kaart beschikbaar.

De uitbouw van het provinciaal wandelroutenet kan rekenen op een belangrijke financiële inbreng van de Europese Unie (Interreg II-programma) en Toerisme Vlaanderen.

De West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd wil tegen 2005 een vijftigtal uniform bewegwijzerde wandelpaden ontwikkelen.

• Peters en meters houden bewegwijzering fietsroutes in het oog

Hoewel provincie en WVT alles in het werk stellen om de 25 provinciale fietsroutes routes goed te onderhouden, werd alsmear vaker de nood gevoeld om ze frequenter op onvolkomenheden te controleren. Er werd voor gekozen om die controlefunctie door vrijwilligers te laten waarnemen. Begin juli lanceerde de WVT in die zin een oproep, waarop ruim 80 enthousiaste West-Vlamingen reageerden om als peter of meter van een route te fungeren.

Vrijwilligers signaleren onvolkomenheden langs provinciale fietsroutes en de provincie voert de herstellingen uit.

Het peter- en meterschap houdt in dat ze maandelijks tijdens het zomerhalfjaar het fietstraject afrijden en eventuele tekortkomingen aan de WVT melden. In principe geldt het meter- en peterschap voor twee jaar, waarna de opdracht kan worden verlengd of aan nieuwe kandidaten doorgegeven. De peters en meters werden op 23 september officieel aangesteld.

• WVT buigt zich met inrichtingsplan over De Fonteintjes

Het duinengebied tussen Blankenberge en Zeebrugge herbergt een aantal floristisch zeer waardevolle duindepressies, die bekend staan onder de naam 'De Fonteintjes'. Hoewel de meest kwetsbare delen als natuureservaat beheerd worden en niet toegankelijk zijn voor het publiek, zorgt recreatie voor verstoring van natuurwaarden, erosie en overlast in de aangrenzende zeereepduinen.

De afdeling Waterwegen Kust, die het terrein beheert, vond het dan ook wenselijk het gehele gebied structureel te herinrichten om de recreatie beter te zoneren en in goede banen te leiden. Daarom gaf zij opdracht aan de WVT tot het maken van een inrichtingsplan in functie van recreatief medegebruik van het gebied. De studie liep over een periode van één jaar. Eind november 1998 werden de studieresultaten ter beschikking gesteld van de opdrachtgever. In 1999 zal de herinrichting van het gebied worden aangevat.

In 1999 wordt de herinrichting van De Fonteintjes aangevat.

• WVT wil 'groen' wegennet inplanten

Naar aanleiding van de Week van de Zachte Weggebruiker organiseerde de WVT op 15 mei 1998 in het Provinciaal Hof een colloquium rond het thema "Toerisme en Langzaam Verkeer". Daar pleitte de vereniging voor de uitbouw van een autonoom netwerk van groene Vlaamse wegen.

Uitgangspunt vormde de vaststelling dat vrije tijd actiever wordt beleefd en ontspanningsvormen als wandelen, fietsen en paardrijden steeds hoger scoren. Voor die sporten zijn echter veilige, rustige paden nodig, die losstaan van het gemotoriseerde wegennet.

'Groene', ecologisch verantwoorde wegen moeten in die leemte voorzien. De ruggengraat daarvoor wordt gevormd door voormalige spoorlijnen en jaagpaden langs kanalen. Via deze assen kunnen de grotere stedelijke kernen onderling met elkaar verbonden worden, terwijl ook een veilige verbinding tussen stad en platteland wordt gecreëerd. Waar dit netwerk ontbrekende schakels vertoont, wil de WVT nieuwe recreatiewegen aanleggen. Plaatselijk kunnen ook buurtwegen in dit nieuwe netwerk worden ingeschakeld. Volgens de WVT moet bij de inrichting van het groene wegennet een meervoudig gebruik door diverse recreatiegroepen (wandelaars, fietsers, ruiters) voorop staan. Zij pleit dan ook voor het aanwenden van alternatieve materialen voor het verharding van het wegdek (o.a. open wegverhardingen in ternair zand of dolomiet).

Sport

• West-Vlaamse In Line Skate-tour 1998

In 1998 werd op algemeen verzoek van de gemeentelijke sportdiensten een vervolg gebreed aan de succesvolle West-Vlaamse In Line Skate-tour.

Tussen 9 mei en 26 september coördineerde de provinciale sportdienst op twaalf verschillende plaatsen verspreid over de hele provincie weer een aantrekkelijk programma, dat volledig in het teken stond van het bij de jeugd populaire in line skating.

2.061 sportievelingen schreven zich in voor deelname aan de competitiewedstrijd, acrobatie op skateramps of streettoestellen, in line hockey en initiatie.

Op 26 september vormde Oostende het decor voor een spetterende apotheose, georganiseerd door de stad en BLOSO: de In Line Skate-happening.

Daar konden de zowat 100 winnaars van de diverse voorrondes van de 'Elfskatentocht' (de In Line Skate-tour werd in 1997 zo genoemd omdat hij toen nog in elf steden plaatsvond) aan de provinciale finalewedstrijden deelnemen.

• Provinciale Sportdag voor Personen met een Handicap

Op 26 mei vormde het BLOSO-Watersportcentrum op het provinciale domein De Gavers in Harelbeke/Deerlijk het decor voor de dertiende uitgave van de Provinciale Sportdag voor Personen met een Handicap. Dit keer was deze gerenommeerde sport-happening enkel voorbehouden voor volwassen gehandicapten. Maar liefst 550 deelnemers leefden zich de hele dag sportief uit in de meest diverse disciplines. Grootste publiekstrekkingen waren zonder twijfel de rondvaart op de Gaverplas, dans, volkssporten en de huifkartocht.

De Doe Aan Sport-beurs laat kinderen proeven van een twintigtal sporttakken.

• Doe Aan Sport-beurs 1998

Van 23 tot en met 25 juni 1998 werd in De Hallen te Kortrijk voor de zesde maal op rij een West-Vlaamse Doe Aan Sport-beurs georganiseerd.

Initiatiefnemers waren de provincie West-Vlaanderen, de Stichting Vlaamse Schoolsport, het BLOSO, het BOIC, de stad Kortrijk en De Hallen Kortrijk.

De bedoeling van deze beurs is dat kinderen van het zesde leerjaar na zes jaar bewegingsopvoeding in het basisonderwijs kennismaken met een zo groot mogelijke waaier van sporten. Die kennismaking gebeurt met opzet niet passief, maar in de vorm van een concrete doe-proef.

De verschillende sporttakken worden in stands voorgesteld door de sportfederaties en hun provinciaal bestuur of lokale sportvereniging.

Elke leerling trachtte zoveel mogelijk van de twintig standen te doorlopen in de hoop een gouden medaille te behalen.

• Provinciale Trofee voor Sportverdienste 1998

In 1998 heeft de bestendige deputatie van West-Vlaanderen de Provinciale Trofee voor Sportverdienste op unaniem advies van de jury toegekend aan Veerle Dejaeghere uit Ardooie. Deze 25-jarige atlete, aangesloten bij Mandel Atletiekclub Izegem, brak in 1998 definitief door in het veldlopen. Haar eindoverwinning in de vermaarde Crosscup vormt een bewijs van haar regelmaat op topniveau. Op de piste liep ze de beste Belgische jaartijd op de 1.500 meter (6de Belgische prestatie aller tijden) en de beste Belgische jaartijd op de 2.000 meter (4de tijd op de wereldranglijsten van 1998).

Een eervolle vermelding ging naar veldrijder Sven Vanthournhout. Dit 18-jarige, aankomende talent maakte furore bij de junioren. Hij behaalde twintig overwinningen, waaronder wereldbekerwedstrijden in Praag en Koksijde én het Belgisch kampioenschap. Op het wereldkampioenschap in Middelfart eindigde hij op de vijfde plaats.

De provincie heeft traditiegetrouw ook een prijs uitgereikt voor een bijzondere sportloopbaan.

De beurs voor bewegingen

Verspreid over vijf sessies van een halve dag hebben 9.800 kinderen uit 341 scholen - dat is maar liefst 75% van alle West-Vlaamse leerlingen uit het zesde leerjaar - de Kortrijkse Hallen bezocht.

Op een oppervlakte van 25.000 m² konden ze in de vijf hallen kiezen uit 85 verschillende sporten.

Ook de leerkrachten konden hun fysieke conditie testen in een wandelproef van 2 km met hartslagmeter.

Die eer viel atlete Anne-Marie Danneels uit Knokke-Heist te beurt. De 37-jarige verpleegkundige was een late roeping en liep haar palmares de laatste tien jaar bijeen. Zowel in het veldlopen als op de lange afstand (3.000, 5.000 en 10.000 m op de piste) behaalde ze op nationaal vlak diverse gouden, zilveren en bronzen plakken. Sinds 1995 nam ze onafgebroken deel aan Europese en Wereldkampioenschappen veldlopen. Knokke-Heist bekroonde haar reeds vier maal tot 'Sportvrouw van het jaar'.

In de categorie 'sportbeoefenaars met een handicap' werd Kurt Van Raefelghem uit Sint-Andries (Brugge) uitgeroepen tot winnaar van de Trofee voor Sportverdiensite. Deze 27-jarige blinde atleet behaalde op het Wereldkampioenschap in Madrid een bronzen medaille in het verspringen en de pentatlon. Daarnaast werden ook twee eervolle vermeldingen uitgereikt aan de zwemmers Sven Decaesstecker uit Kortemark en aan Dimitri Debeuf uit Deerlijk.

• Olympische Familie

Het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) heeft in 1998 in heel het land de promotiecampagne 'Olympische Familie' gelanceerd. Opzet was om in elke provincie het sportiefste gezin te bekronen.

Het initiatief kende - ondanks de enorme publicitaire campagne en de grote voorinteresse - niet het verhoopte succes op gemeentelijk niveau. Wel een schot in de roos was de provinciale finale op 20 september in Lichtervelde. De provinciale sportdienst, de burensportdienst MIVOS, de West-Vlaamse afdeling van het BOIC en het Rode Kruis zorgden ervoor dat 35 gezinnen - het hoogste aantal van de 10 provincies - die dag een sportief hoogfeest aangeboden kregen.

Die gezinnen hielden alvast het olympische vuur brandend door zich onderling te meten in loop-, zwem- en behendigheidswedstrijden, kennistesten en Rode Kruis-proeven. De familie Walraevens uit Roeselare kaapte met brio de titel 'Olympische Familie' weg. In Lanzarote vond de nationale strijd tussen de finalisten van elke provincie plaats, met als inzet een ticket naar de Olympische Spelen in Sydney. Daar werden de West-Vlaamse kandidaten nipt tweede.

• Het Olympiabad van Brugge 20 jaar nat

In 1998 heeft het Provinciaal Olympisch Zwembad Brugge zijn twintigste verjaardag gevierd met tal van natte activiteiten.

Hoogtepunt vormde ongetwijfeld de provinciale opening van de Vlaamse Zwemweek op 14 en 15 november. In aanwezigheid van de gouverneur, 'Iron Man' Luc Van Lierde en Kamiel Spiessens kregen de aanwezigen een originele demonstratie van de boeiende onderwaterwereld in een zwembad. Verder werd een elektronisch scorebord in gebruik genomen en viel de laureaten van de scholenwedstrijd van de Vlaamse Zwemweek een officiële huldiging te beurt. Het publiek mocht het hele weekend gratis genieten van een aantal speciale attracties zoals een hindernissenpiste, deathride, avondfilm, aperitiefzwemmen, ontbijtzwemmen enz.

Twintig jaar Olympiabad.

Welzijn

Inleiding

De provincie heeft in 1998 weer talloze initiatieven genomen die het welzijn van haar burgers moeten verbeteren. Op het vlak van sensibilisering, vorming en informatie moet zeker de afronding van Blikken zonder Blozen worden vermeld. Onder die naam liep een reeks tentoonstellingen rond positieve beeldvorming omtrent personen met een handicap. In Veurne, Ieper, Torhout en Oostende werd de tentoonstelling Veilig (t)huis met bijgaande sensibilisering georganiseerd in samenwerking met de lokale besturen en diensten. In elk van de vier lokaties liepen de scholen er storm voor.

Vormingsinitiatieven rond de nieuwe regelgeving Buitenschoolse Kinderopvang voor particuliere opvanggezinnen en -instellingen en het specifieke initiatief 'creatief met peuters' voor dezelfde doelgroep waren eveneens blikvangers binnen het provinciale gezinsbeleid.

De vorming en informatie voor gemeentelijke jeugdambtenaren en schepenen, huisvestingsambtenaren, ambtenaren bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking enz. bewijzen de bekommernis van het provinciebestuur voor een degelijke beleidsonderbouwing op het lokale niveau. Op vraag van de OCMW's zal de provincie overigens opnieuw aandacht besteden aan specifieke vorming rond lokaal sociaal beleid en tegemoetkomen aan de behoeften van de West-Vlaamse OCMW's. Ook het beleid inzake de planning van het Sociaal Impulsfonds, dat door de OCMW's en de gemeenten samen wordt gevoerd, zal in dit vernieuwde project worden opgenomen.

In de domeinen welzijn, huisvesting en gezondheid heeft de provincie haar coördinerende rol voortgezet. Bovendien speelde ze met een nieuw beleidsplan in op het besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van regionaal overleg en samenwerking in de welzijnssector. Uitgaande van een inventarisering van het zeer uitgebreide overleg in West-Vlaanderen ziet de provincie voor de komende jaren vier belangrijke taken voor zichzelf weggelegd:

- ze wil op regio-basis het overleg ondersteunen tussen de verschillende welzijnssectoren die hun aanpak op elkaar proberen af te stemmen
- ze wil netwerken helpen vormen binnen provinciale, gebiedsgerichte projecten inzake welzijn
- ze wil onderzoek verrichten naar de gebieden waar het overleg ontbreekt of nog mank loopt
- ze wil overlappingsen vermijden en de verschillende overlegniveaus op elkaar helpen afstemmen.

Personen met een handicap

• Provinciaal Platform Regionaal Overleg opgestart

Op 27 april 1998 vond in Torhout de stichtingsvergadering van het Provinciaal Platform voor Regionaal Overleg voor Personen met een Handicap plaats.

Doelstelling van dit overlegplatform is het gezamenlijk zoeken naar een kwalitatief en kwantitatief antwoord op de zorg-, begeleidings- en tewerkstellingsvragen van personen met een handicap en het afstemmen van de vraag op het aanbod in de provincie West-Vlaanderen. Daarbij wordt gestreefd naar een naadloze zorg-op-maat voor elke persoon met een handicap en zijn directe omgeving. Tevens wil dit initiatief een antwoord bieden op de vraag vanwege het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap omtrent overleg. Een stuurgroep werd samengesteld.

• 't Groot Inleefspel

Naar aanleiding van de tentoonstelling Blikken zonder Blozen in Ieper organiseerde de provincie samen met de werkgroep Vorming en Actie een groot inleefspel. Op zondag 25 januari 1998 konden alle jongeren vanaf 12 jaar, met of zonder handicap, deelnemen aan een twee uur durende activiteit.

De deelnemers kropen voor enkele uurtjes in de huid van een persoon met een lichamelijke, sensoriele of andere handicap. Ze werden meegevoerd langs een parcours van eenvoudige doe-opdrachten, waar ze werden geconfronteerd met de mogelijkheden en de beperkingen van mensen met een handicap.

Dagcentrum in 't Venster

Vanuit de nood aan opvangmogelijkheden voor mensen met een motorisch meervoudige handicap in een dagcentrum in de omgeving van Izegem werd 't Venster - een centrum voor vijf mensen - opgestart. Vanuit de visie dat voor gasten die een dagcentrum bezoeken de regio waar het centrum zich bevindt (liefst zo dicht mogelijk bij thuis) primeert op de aard van de handicap, werd vrij snel geopteerd om een 'doelgroepverruiming' aan te vragen. Op die manier ontstond ook de mogelijkheid om mensen met een mentale handicap binnen het dagcentrum op te nemen. Deze mensen worden opgevangen in een eigen leefgroep. De begeleiding, therapeutische ondersteuning en activiteiten worden sterk individueel bepaald.

Tewerkstellingsbeleid

• 30 jaar Federatie van West-Vlaamse Beschutte Werkplaatsen

Op 24 november werd in Roeselare het 30-jarige bestaan van de Federatie van de West-Vlaamse Beschutte Werkplaatsen officieel gevierd.

De provincie stimuleert ze vooral om zwakkere werknemers aan te werven en in dienst te houden door middel van de gepaste omkadering en machines.

Toch pleit de provincie er onafgebroken voor, zowel bij de overheid (de provincie vervult hier zelf een voorbeeldfunctie) als bij bedrijven en in de non-profitsector, om personen met een handicap in het gewone arbeidscircuit tewerk te stellen. De ondersteuning van de diensten voor arbeidstrajectbegeleiding is hiervan een uiting.

• Provinciale stimuli voor de sociale economie

De sociale economie omvat alle projecten die mensen met weinig kansen op de gewone arbeidsmarkt werk verschaffen. Daartoe behoren de zgn. invoegbedrijven, die zich met behulp van een verminderende subsidie na drie jaar in het gewone economische circuit kunnen inpassen.

Doorstromingsprojecten leiden laaggeschoolden tijdelijk op met het oog op hun doorstroming naar de gewone arbeidsmarkt. Sociale werkplaatsen bieden dankzij subsidiëring dan weer permanente tewerkstellingsmogelijkheden in een 'beschermd' omgeving. Arbeidszorgprojecten ten slotte vangen mensen op die om persoonlijke of maatschappelijke redenen geen arbeidscontract in het reguliere of beschermde circuit kunnen krijgen.

Eind 1998 besloot de bestendige deputatie om aan vier proefprojecten van invoegbedrijven die daartoe een aanvraag hebben ingediend en aan de vooropgestelde criteria beantwoorden een subsidie van maximaal 250.000 fr. toe te kennen. Daarmee moeten ze een project van managementondersteuning opzetten dat aan hun concrete noden beantwoordt, zodat ze zich beter op hun integratie in het normale arbeidscircuit kunnen voorbereiden.

Daarnaast besliste de bestendige deputatie om het Steunpunt Lokale Netwerken te Brugge een project-toelage van 1 miljoen fr. te verlenen. Ook hiermee moet een programma van managementondersteuning worden gerealiseerd, maar ook vorming voor projecten voor doorstroming, sociale werkplaatsen en arbeidszorg. Bovendien moet het Steunpunt die projecten bekendmaken bij de bevoegde diensten, die de klanten naar de gepaste tewerkstellingsprojecten doorverwijzen.

Beschutte werkplaatsen bieden een aangepaste omkadering voor zwakkere werknemers.

Gezinsbeleid

• 't Kuipje vangt kinderen na de schooluren op

De provincie zette een onderzoek i.v.m. buitenschoolse kinderopvang op in de gemeenten Alveringem, Lo-Reninge en Vleteren. Dat diende als basis voor de oprichting van een initiatief buitenschoolse kinderopvang onder de noemer 't Kuipje. Dit proefproject werd drie schooljaren lang gefinancierd door de provincie. Voor het schooljaar 98-99 werd er een cofinanciering opgezet tussen de drie gemeenten, de provincie en de Landelijke Beweging.

Thuiszorg

• Communicatieschriftje in de thuiszorg

De samenwerkingsinitiatieven thuiszorg (SIT) zijn organisaties die per regio van minimaal 25.000 inwoners alle hulpverleners in de sector groeperen. Bedoeling is de thuiszorg door de coördinatie van bestaande professionele thuishulpmogelijkheden te optimaliseren.

Daarvoor worden er afspraken gemaakt tussen de verschillende hulpverleners (huisarts, verpleegkundige, maatschappelijk werker, apotheker, kinesist...), zodat de hulpverlening voor de patiënt gecoördineerd verloopt.

Een goede coördinatie staat of valt met een vlotte communicatie tussen de diverse hulpverleners.

In die optiek besliste de bestendige deputatie in juni 1998 een 'communicatieschriftje voor de thuiszorg' op grote schaal aan te maken. In dit schriftje kunnen de zorgverstrekkers hun onderlinge afspraken over de zorgverlening bij de individuele patiënt op een gebruiksvriendelijke manier noteren.

De provincie zette onderzoek op i.v.m. buitenschoolse kinderopvang.

• Palliatieve zorg aangekaart bij West-Vlaamse parlementsleden

Sinds 1996 zijn er in de hele provincie West-Vlaanderen palliatieve netwerken, die de verschillende actoren in de palliatieve zorg verenigen, operationeel. Een provinciale overlegstructuur maakt het mogelijk om de netwerken op elkaar af te stemmen, een gemeenschappelijke visie te ontwikkelen en gemeenschappelijke initiatieven te nemen inzake informatie en vorming. Op die manier kan de zorg- en hulpverlening van de palliatieve patiënt geoptimaliseerd worden.

Onder meer door de discussie rond euthanasie, die eigenlijk een totaal verschillende problematiek veronderstelt, staat ook palliatieve zorg hoog op de politieke agenda. Daarom heeft het provinciaal overleg op 19 juni in Kortrijk een rondetafelgesprek opgezet met een tiental West-Vlaamse (federale en Vlaamse) parlementsleden. Die kregen meteen een aantal bijkomende argumenten aangereikt die ze bij het uittekenen van de beleidslijnen in hun commissies kunnen gebruiken.

Ontwikkelings-samenwerking

• Provinciaal Educatief Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking gaat van start

Op 9 mei 1998 werd in aanwezigheid van Réginald Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, de provinciale overheid en talrijke genodigden het Provinciaal Educatief Centrum (PEC) van Roeselare officieel geopend.

Naast het projectenbeleid en de structurele ondersteuning van de West-Vlaamse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) bouwt de provincie aan een eigen beleid rond de educatie en sensibilisering inzake Noord-Zuidproblematiek. De installatie van het PEC als draaischijf moet in dat kader gezien worden, vermits het centrum het educatieve werk van organisaties, groepen en individuen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling bevordert en ondersteunt. Het centrum verleent onder meer service, stimuleert overleg en zorgt voor vorming. In de toekomst zal het PEC ook een info- en documentatiefunctie vervullen.

De levensechte decors van het kinderwereldatelier dopen de kinderen uit de derde graad van het basisonderwijs helemaal onder in de sfeer van India.

In het PEC zijn het Kinderwereldatelier West-Vlaanderen met als inleefland India en het project Kleur Bekennen operationeel. Het onderzoeksproject 'minderheden' en de provinciale gebiedswerking hebben er ook hun stek. De beschikbare vergaderaccommodatie wordt ter beschikking gesteld van provinciale diensten, de School voor Bestuursrecht, het WIVO en diverse derdewereldorganisaties. Het centrum wordt gecoördineerd door een ambtenaar van de dienst Welzijn, bijgestaan door twee medewerkers.

• 30 miljoen fr. projectensteun

In 1998 werd voor 30 miljoen toelagen verleend aan ontwikkelingsprojecten in het Zuiden. Hiervan ging 42% naar Midden- en Zuid-Amerika en de Caraïben, 37% naar Afrika en 21% naar Azië.

Per sector ging 30% naar onderwijs/vorming en opleiding, 28,5% naar algemeen sociale projecten, 15% naar gezondheidszorg, 12,5% naar land- en tuinbouw en veeteelt, 7,5% naar economie en technische bijstand, 4% naar infrastructuur en 2,5% naar initiatieven voor personen met een handicap.

Op 19 november besliste de bestendige deputatie binnen het totale krediet van 30 miljoen een toelage van 2.500.000 fr. toe te kennen aan het noodhulpfonds van NCOS/11.11.11. voor de slachtoffers van de orkanen Mitch en George. Met deze beslissing gaf de bestendige deputatie een teken van solidariteit aan de duizenden getroffen inwoners van El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Haïti en de Dominicaanse Republiek. Een noodoproep uit de Filippijnen, waar de storm Zef een reeds door de provincie ondersteund project teisterde, werd beantwoord met een toelage van 500.000 fr. De provincie liet meteen ook andere Midden-Amerikaanse projecten die ze ondersteunt de kans om een uitzonderlijke, gemotiveerde aanvraag tot noodhulp in te dienen.

Seniorenbeleid

• Dienstencentrum De Schelpe aan stad Oostende overgedragen

De dienstencentra vormen sinds de jaren '70 een van de meest tastbare bewijzen van de provinciale inspanningen om senioren zolang mogelijk in hun vertrouwde leefomgeving te laten functioneren. In dit unieke concept, dat geënt was op buitenlandse voorbeelden, bouwde de provinciale overheid het dienstencentrum en richtte het in, terwijl het beheer ervan werd toevertrouwd aan het plaatselijke bestuur, met name de gemeente of het OCMW.

Eerst volgden alle arrondissementale hoofdplaatsen het voorbeeld van proefproject Brugge, daarna verschenen de dienstencentra in heel wat andere gemeenten. De provincie nam ruim 400 miljoen fr. voor haar rekening.

In 1992 besliste de provincieraad om de dienstencentra die meer dan tien jaar in gebruik waren over te dragen aan de plaatselijke besturen. In datzelfde jaar werden de dienstencentra van Roeselare, Ieper, Brugge, Diksmuide en Tielt overgedragen; in 1997 was het dienstencentrum van Kortrijk aan de beurt en op 4 mei 1998 kwam dienstencentrum De Schelpe in handen van het Oostendse stadsbestuur.

Tijdens het 25-jarige bestaan van de dienstencentra is de visie omtrent de doelstellingen en werkwijze sterk geëvolueerd. De dienstencentra bieden de lokale bewoners nu voornamelijk activiteiten van informatie, recreatieve, verzorgende en vormende aard aan. Door hun lage drempel behouden en versterken ze bovendien het sociale netwerk van de lokale bewoners.

• Het WOAS: een bijsturing op twee sporen

In de provincie West-Vlaanderen werd in 1994 het West-Vlaams Overleg Adviesraden van Senioren opgericht. Dit overleg dat regionaal is gestructureerd, heeft tot doel de kwaliteit van de lokale seniorenadviesraden te verbeteren door innoverende initiatieven te nemen en daar waar het gevraagd wordt de oprichting van lokale inspraakstructuren aan te moedigen.

Sedert de oprichting van het WOAS werd reeds heel wat werk verricht. Zo werden regionale overlegstructuren uitgebouwd, seniorenconsulenten opgeleid, een handleiding en modelstatuten voor seniorenadviesraden opgesteld en gemeentee overstijgende thema's aangekaart zoals het thema 'wonen'.

Op de Algemene Vergadering van 27 april 1998 werd de werking bijgestuurd zodat senioren meer in staat worden gesteld, met behulp van het WOAS, zelf de werking van hun seniorenadviesraad te optimaliseren. De regionale kern die voornamelijk samengesteld was uit senioren aangeduid vanuit bewegingen en organisaties had onvoldoende voeling met de werking van de lokale seniorenadviesraden. Er werd dan ook beslist de regionale kernen te verruimen met een vertegenwoordiger van elke seniorenadviesraad uit de regio of bij ontstentenis met een woordvoerder (politicus, ambtenaar...) namens de gemeente. Hiermee wordt het WOAS meer in staat gesteld zijn oorspronkelijke doelstelling daadwerkelijk na te streven.

Vervolgens dienen deze regionale kernen sterker begeleid te worden. De rol van de seniorenconsulenten wordt hier sterker op georiënteerd. Daarenboven worden deze consulenten belast met de communicatie tussen de regio's en de stuurgroep. Het bijsturen van de initiële opdrachten van de consulenten leidde tot een nieuwe rekrutering van seniorenconsulenten. Deze worden in 1999 gevormd om de nieuwe opdrachten als procesbegeleider te kunnen waarmaken.

Deze vernieuwde en verruimde samenstelling van de kernen en het inzetten van procesbegeleiders moeten er alvast toe bijdragen dat de initiële basisdoelstellingen van het WOAS meer kans op slagen hebben.

Jeugd

• Provinciale planning inzake jeugdbeleid

In de provincieraadszitting van juni 1998 werden het provinciaal jeugdwerkbeleidsplan 1998-2001 en het concrete werkplan voor 1998 goedgekeurd. De bevoegde minister, Luc Martens, onderschreef dit plan en zal in de komende jaren een toelage van 15 miljoen fr./jaar voorzien voor de uitvoering ervan. Elk jaar zal er een planning voor het komende jaar en een werkingsverslag over het voorbije jaar worden opgesteld.

Het provinciale jeugdwerkbeleid voor de jaren 1998 - 2001 omvat het ondersteunen van organisaties en gemeenten die een bijzonder aandeel hebben in het regionaal/provinciaal jeugdwerkeraanbod en het inspireren van nieuwe initiatieven, voornamelijk t.a.v. jongerengroepen met verschillende vormen van leefculturen.

De prioriteiten werden als volgt bepaald:

- Op de eerste plaats komt de ondersteuning (in het bijzonder van de vorming van jongeren en de kadervorming van de begeleiders) binnen de provinciaal/regionaal gestructureerde jeugdwerkorganisaties.
- Doordat een deel van de werking als project wordt

opgezet, moet ook voor deze vorm van actie ruimte worden geschapen, zolang jongeren centraal staan en er (educatief) voordeel uit putten.

- Er zijn ook heel wat West-Vlaamse initiatieven die door hun kwalitatief hoogstaand aanbod inzake jeugdwerk een degelijke promotie verdienen. Daardoor kan de prijs ook verminderd worden.
- Integratie, wederzijds begrip en samenwerking tussen jongeren die tot een minderheid in de maatschappij behoren moet verder gestimuleerd worden. Dit houdt ook in : het opvolgen van nieuwe methodieken en ontwikkelingen m.b.t. nieuwe (sub)leefculturen

• Provinciale hulp voor het gemeentelijke jeugdbeleid

Hoewel het aantal jeugdconsulenten gestadig groeit, hebben vooral de kleinere gemeenten te kampen met een onderbezetting om een volwaardig jeugdbeleid te kunnen voeren. Daarom stelde de provincie de volgende maatregel in: als ten minste drie kleinere West-Vlaamse gemeenten samen een jeugdconsulent wensen aan te stellen, past ze 900.000 fr. bij in de weddenlast. Zo kunnen die gemeenten de startperiode overbruggen tot ze elk apart de meest geschikte oplossing gevonden hebben. Zeven gemeenten hebben ondertussen twee intergemeentelijke jeugddiensten opgericht.

Realiseren gemeenten gezamenlijke projecten die hun grenzen overschrijden, dan honoreert de provincie West-Vlaanderen hun samenwerking met een financiële tussenkomst (tot 40 % van de kosten). Dit kan bijvoorbeeld een speelpleinwerking voor kinderen met een handicap of een gemeenschappelijke grabbelpaswerking zijn.

Sedert het decreet op het plaatselijk jeugdbeleid in 1995 in werking trad, weegt op elke gemeente de verantwoordelijkheid om een allesomvattend beleidsplan op te stellen, compleet met een doorlichting van de behoeften, bevraging van de jongeren en 'deskundigen' op dit vlak, meerjarenvisie, werkings- en evaluatieverslagen enz.

Een belangrijke taak die de provincie op zich neemt is dan ook het ondersteunen en begeleiden van de gemeenten bij het ontwerpen en realiseren van zo'n jeugdbeleid. Daartoe worden regionale 'overlegtafels' georganiseerd van 'collegagroepen' van schepenen, jeugdambtenaren en jeugdraadmedewerkers. Vanaf september 1998 worden ook overlegtafels voor de gemeentelijke jeugdraden opgestart. Ook voert de provincie een diepgaand onderzoek naar het plaatselijk jeugdbeleid in een aantal kleinere gemeenten.

Ten slotte steunt de provincie de gemeenten ook in heel wat andere initiatieven voor de jeugd: Roefel, de publicaties (en cd-rom) die alle kamphuizen en milieuvriendelijke kampplaatsen inventariseren, een studiedag over infrastructuur, het congres Speelpleinwerking anders bekeken en een informatiedag over jeugdinfrastructuur.

Gezondheidsbeleid

• Logo's: een nieuw kader voor de gezondheidspreventie

Op vraag van Vlaams minister voor het Gezondheidsbeleid Wivina Demeester heeft de provincie West-Vlaanderen het voortouw genomen bij de oprichting van 'logo's'. Deze lokale gezondheidsnetwerken moeten er in de toekomst voor zorgen dat initiatieven inzake ziektepreventie en gezondheidsbevordering efficiënter verlopen, o.m. door het opzetten van lokale acties en een intensere samenwerking tussen de bestaande diensten, verenigingen en lokale besturen. Via een provinciaal overleg, waarin de belangrijkste diensten en verenigingen (ziekenfondsen, huisartsenkringen, Medisch Schooltoezicht ...) vertegenwoordigd waren, is een concept voor de organisatie van de logo's in West-Vlaanderen uitgewerkt. Er zijn er ondertussen vier met een vzw-statuuut opgericht: Brugge, Roeselare-Tielt, Kortrijk en Oostende-leper-Veurne-Diksmuide. Het provinciebestuur zal instaan voor de coördinatie.

De logo's zullen in de eerste plaats werken rond de vijf prioritaire gezondheidsdoelstellingen die door de Vlaamse Gemeenschap vastgelegd werden: tabakspreventie, gezonde voeding, infectieziekten, veiligheid in de privé-sfeer en in het verkeer en borstkankeronderzoek. Daarnaast kunnen de logo's ook rond eigen thema's initiatieven ontwikkelen.

• **West-Vlaanderen voor het eerst volledig gescreeend op baarmoederhalskanker**

Eind 1998 werd voor het eerst in de hele provincie het project baarmoederhalskankeropsporing afgevoerd. Via georganiseerde bevolkingsonderzoeken per regio (Roeselare/Brugge/Kortrijk/Kust-Westhoek) waren de laatste vier jaar alle vrouwen vanaf 25 tot en met 64 jaar aangespoord om een driejaarlijks uitstrijkje van de baarmoederhals - het middel bij uitstek om bij vrouwen zonder klachten een beginnende baarmoederhalskanker op te sporen - te laten nemen. Speciale aandacht ging uit naar de vrouwen die zich daarvoor (bijna) nooit laten onderzoeken, maar ook naar specifieke risicogroepen zoals allochtonen, laaggeschoolden en bestaansminimumtrekkers.

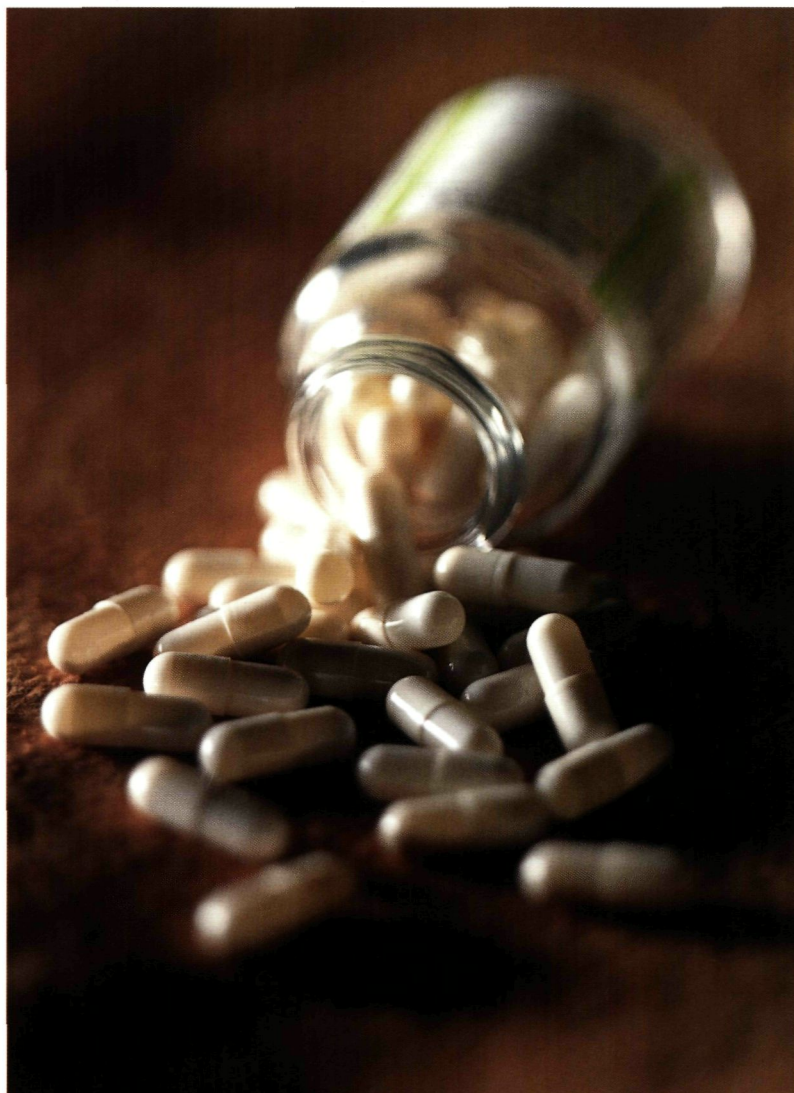
Vier jaar lang werden de antwoordstrookjes minutieus verzameld en statistisch verwerkt. Die geven slechts informatie over het gedrag van de groep vrouwen die het antwoordstrookje terugstuurde, en niet van de hele doelgroep. Toch biedt zo'n onderzoek de mogelijkheid om vergelijkingen te maken tussen de verschillende regio's van de provincie en met andere provincies. In de toekomst kan dan nagegaan worden of de West-Vlaamse vrouwen zich vaker laten onderzoeken of niet. Bedoeling van het hele opzet is uiteraard om een doeltreffend preventieplan op te stellen en door te voeren. Verschillende Vlaamse provincies werken trouwens momenteel aan de bundeling van alle resultaten van de baarmoederhalsuitstrijkjes in één centraal Vlaams register.

• **Drugstory's: tien geboden voor een goede preventieve aanpak**

Op 16 juni bracht het samenwerkingsverband tussen het Provinciaal Preventieplatform Middelengebruik van de provincie West-Vlaanderen en het Overlegplatform voor de Geestelijke Gezondheidszorg voor de provincie West-Vlaanderen de brochure *Drugstory's. Mag het iets meer zijn?* uit. Daarin bespreken de auteurs aan de hand van een aantal verhalen die zich afspelen op school, in de sportclub, op het speelplein, enz. hoe je het best druggebruik kan vermijden of aanpakken. De brochure werd geschreven voor eerstelijns werkers

(jeugdwerkers, politieagenten, sporttrainers, OCMW-medewerkers, opvoeders, leerkrachten, huisartsen...) die in hun werksituatie vaak met druggebruik of vermoedens ervan worden geconfronteerd. De verhalen spelen zich telkens af in de schemerzone tussen preventie en hulpverlening. De ene keer moet gereageerd worden op acute crisissituaties, de andere keer dringt een preventief beleid zich op. Bij vermoedens van druggebruik wordt namelijk niet altijd even gelukkig gereageerd. Om duidelijk te maken welke reacties meer kans geven op een positieve ontwikkeling wordt iedere story besproken aan de hand van tien geboden.

Lokale gezondheidsnetwerken moeten initiatieven inzake ziektepreventie en gezondheidsbevordering beter op elkaar afstemmen.

Huisvesting

• Een provinciale stimulans voor sociale verhuurkantoren

Het recht op menswaardig wonen is een grondrecht dat voor iedereen moet worden waargemaakt. Concreet betekent dat: een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid.

Het huisvestingsbeleid van de provincie is uitgetekend om dit grondrecht ook zoveel mogelijk waar te maken. Daarom kent de provincie al jaren subsidies toe voor het verbeteren van woningen. Niet alleen aan particulieren, maar ook aan lokale organisaties en besturen die zich inzetten voor kansarmen en kwetsbare bewonerscategorieën.

*Iedereen heeft recht op wonen.
Het huisvestingsbeleid van de provincie wil dit grondrecht waarmaken.*

In dat kader besliste de provincieraad in '98 om vanaf 1 januari 1999 Regionale Sociale Verhuurkantoren te helpen oprichten via een starttoelage van 500.000 fr. Zo'n RSVK moet betaalbare en comfortabele huisvestingsvormen verschaffen aan personen of gezinnen die door hun financiële en/of maatschappelijke situatie geen of weinig kans hebben om op de bestaande huisvestingsmarkt aan bod te komen. Bovendien moet het een bijdrage leveren tot het huisvestings- en woningaanbod van de doelgroep en in meer dan één gemeente actief zijn. Belangrijk hierbij is dat het RVSK zelf het initiatief neemt om met lokale huisvestings- en welzijnsactoren samen te werken. Het mag zijn activiteiten evenwel maar uitoefenen vanaf één jaar na de oprichting van de rechtsvorm.

Aangezien de regio Roeselare-Tielt de meeste woningen telt die van slechte kwaliteit zijn, werd onder impuls en met participatie van de provincie op 18 november een Regionaal Sociaal Verhuurkantoor voor Midden West-Vlaanderen opgericht. De provincie heeft ook beslist te participeren in elk regionaal sociaal verhuurkantoor dat daarom vraagt.

Een aanvrager van bouwpremies kan voortaan terecht in één loket.

• Wonen, een lokale kwestie van belang

Op vraag van Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, zijn de Vlaamse provincies enkele jaren geleden gestart met het verzamelen van gegevens over huisvesting die voor alle Vlaamse provincies vergelijkbaar zijn.

In een eerste fase sloot de provincie West-Vlaanderen, net als de andere provincies, een overeenkomst af met het steunpunt Wonen en Woonbeleid van de UFSIA. Het steunpunt zou instaan voor de coördinatie en de levering van vooral kwantitatieve data, terwijl de provincie deskundig personeel zou aannemen dat die gegevens kan analyseren. Op die manier krijgen zowel de provincie als de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap elementen aangereikt voor hun beleid.

Als eerste resultaat van de samenwerking tussen de Vlaamse provincies en UFSIA kwam de studie *Focus op wonen: huisvestingsdimensies in de Vlaamse gemeenten* uit de bus. Om de verhouding tussen sterke en zwakke kanten van de woonsituatie te meten werd in dat onderzoek een score per gemeente opgesteld. Er wordt zowel een integrale score (nl. de gezamenlijke scores van de informatiedomeinen demografie, het sociaal-economische en wonen) als een score per informatiedomein berekend.

Wat de integrale woonscore betreft werd vastgesteld dat de kustgemeenten, de steden Brugge en Kortrijk en een aantal plattelandsgemeenten in de Westhoek gekenmerkt worden door de minst rooskleurige situatie. Ook gemeenten in de regio Roeselare-Tielt kampen met een gebrekkige huisvesting in de diverse woonkernen.

• Experiment met het eenloket-systeem in Roeselare

Om te vermijden dat een aanvrager van een premie bij de gemeente, de provincie en het Vlaams Gewest tot driemaal toe dezelfde gegevens moet meedelen en dezelfde attesten moet indienen wordt in elke provincie gewerkt aan een éénloketsysteem.

Voor West-Vlaanderen werd de stad Roeselare als proefgemeente uitgekozen. Voortaan kunnen particulieren bij de huisvestingsambtenaar alle premies aanvragen en alle formulieren indienen. Eén formulier en de bijbehorende attesten zijn dus voldoende om een geldige aanvraag te doen bij de drie besturen. Het formulier wordt door het gemeentebestuur doorgestuurd naar de provincie en het Vlaams Gewest. Daarna wordt het dossier vervolledigd en door elk bestuur afzonderlijk behandeld.

Na evaluatie en eventuele bijsturing van het proefproject kan het eenloket-systeem in de toekomst uitgebreid worden tot de overige West-Vlaamse gemeenten. Die moeten dan wel net als Roeselare over een huisvestingsambtenaar beschikken die alle vragen over de verschillende premies kan beantwoorden en de aanvragers kan helpen bij het invullen van het formulier.

Kansenfonds

Projecten die de maatschappelijke achterstelling in haar meest diverse vormen aanpakken of een nieuwe kans op maatschappelijke ontwikkeling of welzijn nastreven, kunnen bij de provincie financieel een toelage van maximaal 1 miljoen fr. of een renteloze lening van maximaal 2 miljoen fr. aanvragen.

Om financiële steun te krijgen, moeten de projecten of initiatieven worden opgezet door verenigingen zonder winstgevend doel.

Over de voorbije 5 jaar werd aan 30 projecten of initiatieven voor een bedrag van 16,7 miljoen fr. aan subsidies en voor een bedrag van 7,8 miljoen fr. aan renteloze leningen toegekend.

De aanvragende verenigingen komen uit verschillende hoeken: van kinderopvang en algemeen welzijnswerk tot minderheden en senioren. Vaak gaat het om opleiding en tewerkstelling van kansarmen.

Gelijke kansen

• De combinatie arbeid en gezin in bedrijven

Nu in driekwart van de gezinnen de man niet meer de enige kostwinner is en de vrouw ook voor een inkomen zorgt, blijkt de traditionele arbeidsorganisatie aan vernieuwing toe. Voltijds werken op vaste uren, een heel leven lang, heel wat tweeverdienergezinnen vinden dat niet ideaal. Veel vrouwen - en soms ook (jonge) mannen - willen naast hun beroepsarbeid meer tijd voor hun gezin en verlangen naar een job die ze grotendeels tijdens de schooluren van de kinderen kunnen doen.

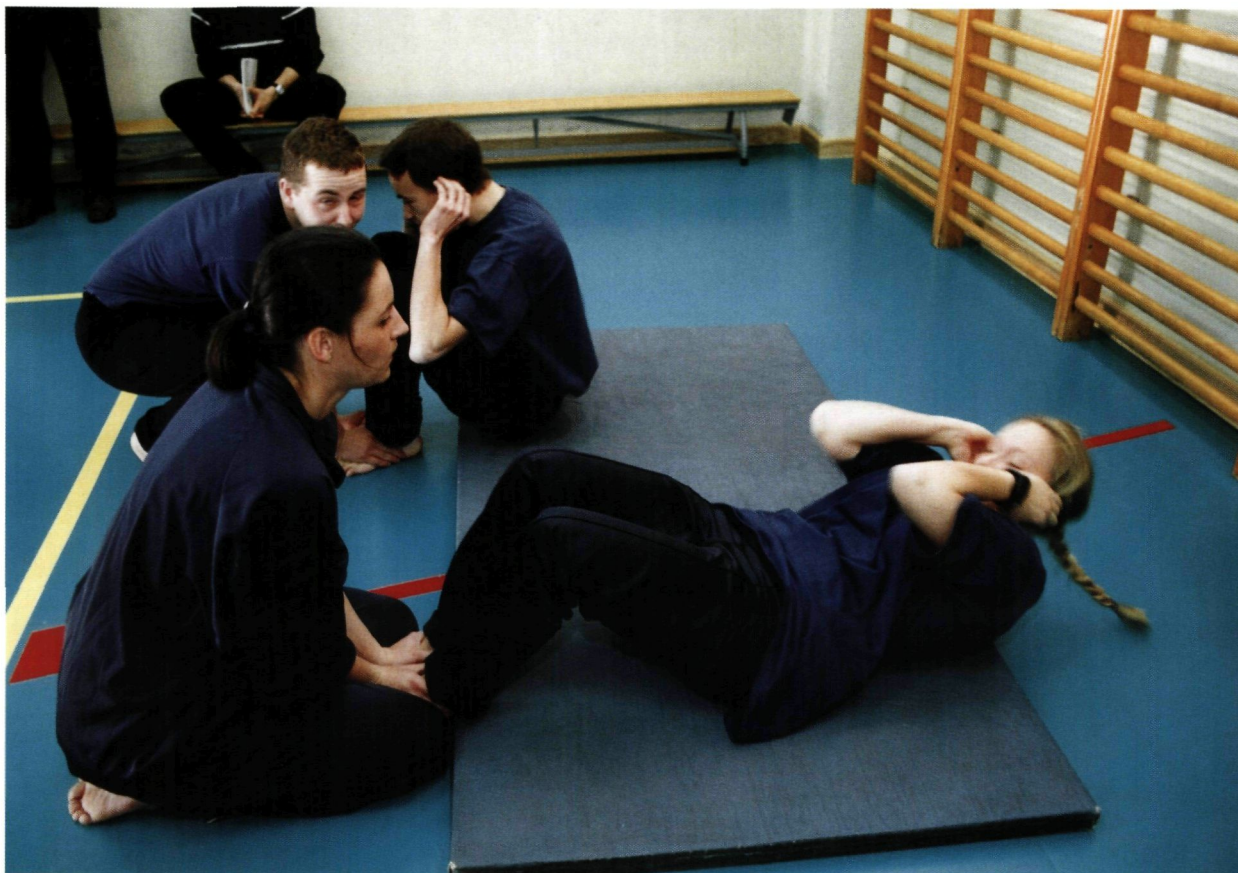
Drie bedrijven die op dat vlak pionierswerk hebben verricht, kwamen aan het woord tijdens een rondetafelgesprek dat de dienst Gelijke Kansen in november 1998 onder de titel Gezinsvriendelijke flexibiliteit in bedrijven organiseerde.

Eén of meer vrije halve dagen per week, duobanen, korte werkdagen, vrijaf tijdens schoolvakanties, vierdagenweek, loopbaanonderbreking...: de werkgevers die zo'n systemen mogelijk maken in hun bedrijf, zijn er best tevreden over. Ook hun werknemers zien die systemen best zitten: de motivatie is hoog, het absenteïsme laag, het verloop bijna nihil.

• Beroepsgeheim

De dienst Gelijke Kansen van de provincie, meer bepaald het project ter bestrijding van fysiek/seksueel geweld op volwassen slachtoffers, organiseerde op 24 november een studiedag met als thema: 'beroepsgeheim: stimulans of hinderpaal bij het 'samen' werken rond slachtoffers van fysiek/seksueel geweld? Ruim 300 West-Vlaamse hulpverleners uit verschillende sectoren namen actief deel. Politieambtenaren, hulpverleners uit de psycho-sociale, medische en justitiële sector wisselden in workshops informatie met elkaar uit over het toepassen van het beroepsgeheim in de behandeling van slachtoffers van fysiek/seksueel geweld.

Voor het eerst slaagden meer vrouwelijke dan mannelijke kandidaat-politieagenten voor de fysieke proeven.

• Vrouw en politie

In het kader van haar gelijkekansenbeleid bij de politie zette de provincie in samenwerking met de West-Vlaamse Politieschool een project op om meisjes voor te bereiden op de lichamelijke proef.

Dat is namelijk een van de proeven die gehouden worden in de voorselectie op de opleiding tot politieagent en meisjes presteren daar traditioneel minder goed. In overleg met de provinciale Sportdienst werd een voorbereidende training uitgewerkt, die zowel kwantitatief als kwalitatief een schitterend resultaat kende. Niet alleen namen een 80-tal vrouwen eraan deel, voor het eerst in de geschiedenis van de West-Vlaamse selectie slaagden meer vrouwelijke kandidaat-politieagenten voor de fysieke proef dan mannelijke.

• Vrouw en politiek

Pas in 1948 kregen de vrouwen in België stemrecht en in 1998 werd de vijftigste verjaardag daarvan door de vrouwenbeweging overal in het land gevierd.

Onder de titel Een vrouw, een stem hield de dienst Gelijke Kansen van de provincie een studiedag in Wevelgem, die hij koppelde aan de opening van een tentoonstelling van het Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis.

Uit de studiedag bleek dat het toekennen van stemrecht aan vrouwen niet voldoende was om een evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek tot stand te brengen. De quotawet (wet Smet-Tobback) die bepaalt dat 1/3 (en als overgangsmaatregel 1/4) van de kandidaten op de verkieslijsten vrouwen moeten zijn, heeft evenmin een massa vrouwen een mandaat bezorgd.

Eind 1998 zetelden er 11% vrouwen in de Kamer, 24% in de Senaat, 18% in het Vlaams parlement, 21,5% in de provincieraden, 19% in de gemeenteraden.

Onderwijs en permanente vorming

9

Inleiding

Hoe ziet het onderwijs eruit waarmee de Vlaamse gemeenschap de 21ste eeuw moet binnenstappen? In geen geval mag het zich beperken tot pure informatieoverdracht. Wel moeten de leerlingen, studenten en cursisten vaardigheden en attitudes aangeleerd worden waarmee ze actief aan het sociale, culturele en economische leven kunnen deelnemen. Zonder dat verschillen in sociale herkomst, ras, etnische herkomst, levensbeschouwing, godsdienst, geslacht en individuele persoonskenmerken ze daarbij hinderen.

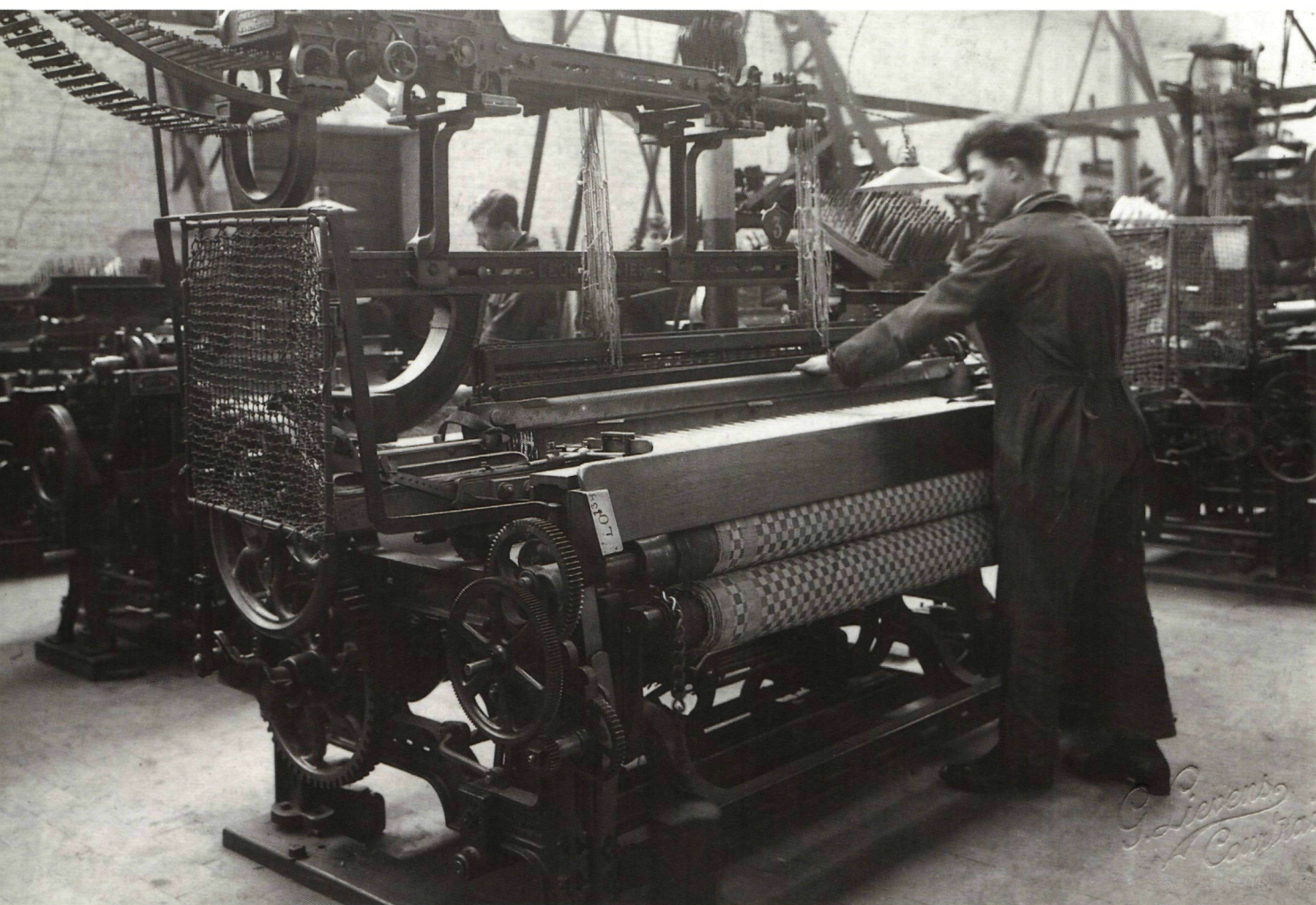
Het spreekt voor zich dat dit een onderwijscultuur vergt die bewust 'klant'-gericht is en open staat voor permanente vernieuwing. De overheid, en meer bepaald de provincie, neemt haar verantwoordelijkheid op en levert daartoe een aanzienlijke inhoudelijke, logistieke en financiële bijdrage.

Provinciaal Technisch Instituut

• 100 jaar textielopleiding

In heel wat Vlaamse steden werden in de tweede helft van de 19de eeuw zogenaamde weefleerwerkplaatsen opgericht, die leerjongens vertrouwd moesten maken met de fel opkomende mechanische weefgetouwen. In Kortrijk gebeurde dat in 1855. Na enkele jaren besliste de overheid om die opleiding tot een volwaardige beroepsleergang om te vormen. Daarom richtte de stad Kortrijk op 16 augustus 1886 de Stedelijke Beroepsschool voor Weef- en Spinkunde, Verf- en Appreteerkunde op, die vanaf 1898 onderdak kreeg in een nieuw schoolgebouw in de Sint-Janslaan.

De weefwerkplaats van de beroepsschool, 75 jaar geleden.

Meer dan 50 jaar later, in 1956, werd deze stedelijke school, die ondertussen ook heel wat andere afdelingen telde en van naam was veranderd (Hogere en Middelbare Technische School van de Stad Kortrijk), door de provincie overgenomen. Het Provinciaal Technisch Instituut (PTI) was geboren.

De provinciale overheid heeft het PTI in al die jaren uitgebreid tot een degelijke technische school, die door voortdurende investeringen in de diverse textielafdelingen haar afkomst en reputatie in het textielonderwijs niet verloochent. De directie nam het begin van het schooljaar 1998-99 te baat om dat in haar eeuwvierting te onderstrepen.

Omdat het ontwerp van decreet op het volwassenenonderwijs (Onderwijs voor Sociale Promotie) het voortbestaan van het textielonderwijs bedreigde, riep de directie de aanwezige bedrijfsleiders op om ertegen te reageren. Uiteindelijk heeft een nieuw decreet die dreiging bezworen.

• Voortbestaan secundair textielonderwijs in het PTI nu ook gewaarborgd

Op donderdag 8 oktober werd in Gent, in aanwezigheid van de kersverse minister van Onderwijs Eddy Baldewijns, een textielconvenant ondertekend. Daarin verbindt de textielfederatie (met sociale partners) zich ertoe om het textielonderwijs in Vlaanderen met een substantiële inbreng in stand te houden.

In ruil daarvoor engageert het Departement Onderwijs zich om een uitgebreid textielaanbod in drie textielscholen, waaronder het PTI, te blijven subsidiëren.

Zo kan in 1999 in het tweede leerjaar van de eerste graad reeds een typische basisoptie Textiel ingericht worden, als voorbereiding op de diverse studierichtingen Textiel vanaf de tweede graad TSO en BSO.

De opleiding textieltekenen aan het eind van de jaren zestig.

• Start van het BSO beroepsvoorbereidend leerjaar textiel

Sedert jaar en dag organiseert het PTI in verschillende textieldisciplines technisch onderwijs. Sedert het wegvallen van de beroepsrichtingen Textiel in andere scholen in Menen en Roeselare ontbrak echter elk aanbod van beroepsonderwijs richting Textiel ten westen van de as Brugge-Roeselare-Kortrijk. Een leemte die het PTI wegens de programmatiestop niet mocht opvullen.

Toen die opgeheven werd, kreeg het PTI met ingang van 1 september 1998 de toelating om in het 2de leerjaar van de eerste graad een beroepsvoorbereidend leerjaar Metaal-Textiel te organiseren. Bedoeling is om daar later ook een tweede en derde graad aan toe te voegen.

Het beroepsonderwijs Textiel biedt minder algemene en meer praktijkgerichte vakken aan dan haar technische tegenhanger.

• Een pak meer leerlingen in de afdeling volledig leerplan

Bij de telling van de leerlingen op 1 september 1998 werd een stijging vastgesteld van 60 leerlingen ten opzichte van de officiële tellingscijfers van het vorige schooljaar. Het totale aantal leerlingen in het voltijdse dagonderwijs van het PTI bedroeg 564.

Het is een geruststellende gedachte dat de stijging het grootst was in de eerste graad. Verder bleek dat de mechanische richtingen in het PTI iets beter scoorden dan de elektrische, terwijl de textielrichtingen zowat 17 procent voor hun rekening nemen.

Meisjesleerlingen maken er ongeveer 11 procent van de schoolbevolking uit.

	1ste graad	2de graad	3de graad	Totaal
1993 - 1994	116	207	140	463
1994 - 1995	125	216	158	499
1995 - 1996	113	222	184	519
1996 - 1997	101	212	205	518
1997 - 1998	124	187	193	504
1998 - 1999	164	194	203	561

Provinciaal Maritiem Instituut

• Temafish: een Leonardo da Vinci-project

Op initiatief van het Leonardo da Vinci Agentschap van IJsland werd in 1997 een contactseminarie georganiseerd in Reykjavik, waaraan potentiële promotoren uit de visserijsector uit Vlaanderen en andere EU-lidstaten konden deelnemen. Bedoeling was de basis te leggen van een toekomstige samenwerking in het kader van een Leonardo da Vinci-project.

Dit seminarie resulteerde o.a. in 'Temafish' (Telemaintenance in the fishing sector and training and tools for maintenance practice), een idee rond het onderhoud en/of herstelling op afstand van vissersvaartuigen. IJsland, Italië en België verklaarden zich bereid om het uit te werken.

De partnerlanden zouden in eigen land uitkijken naar deelnemers binnen de visserijsector, naar geïnteresseerde toeleveringsbedrijven, naar maritieme onderwijsinstellingen en naar organisaties die wilden instaan voor verdere beroepsopleiding.

In België besloten het PMI, de VDAB en ondernemingen gespecialiseerd in scheepsonderhoud en -herstellingen om aan Temafish samen te werken. Ondertussen werd het oefenschip 0.29 'Broodwinner' uitgerust met software die efficiënt scheepsonderhoud op afstand mogelijk moest maken. Leerkrachten en leerlingen van het PMI hebben daarbij, geruggesteund door de Belgische en buitenlandse partners, baanbrekend werk verricht.

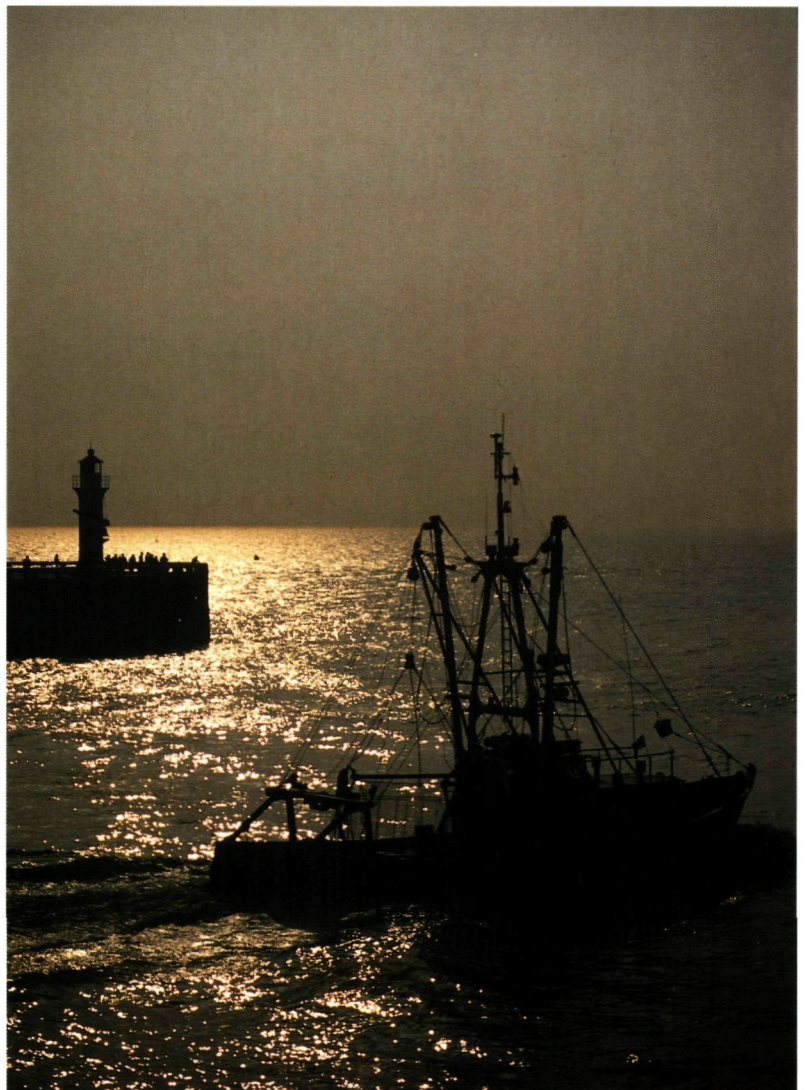
• Nieuwe opleiding kustvaart aan het PMI

Op 28 augustus werd in Gent, aan boord van een sleepvaartuig, een convenant Maritieme Opleidingen ondertekend. Via dit convenant wil de provincie West-Vlaanderen het zeevisserijonderwijs uitbouwen tot een volwaardig secundair onderwijs, dat afgestemd is op de behoeften van de maritieme industrie (met name de bagger-, sleepvaart- en offshorebedrijven).

Een nieuwe studierichting, die in het PMI van Oostende zal worden aangeboden, moet de leerlingen in zowel gesofisticeerde technologie als moderne managementtechnieken inwijden.

Na vier jaar zullen getuigschriften van aspirant-officier ter kustvaart en aspirant-officier werktuigkundige >3000 kW worden uitgereikt, waarmee de leerlingen onmiddellijk aan de slag kunnen in diverse maritiem gebonden bedrijven of waarmee ze kunnen voortstuderen aan de Hogere Zeevaartschool.

In beide gevallen kunnen ze, na de nodige ervaring aan boord, het tot respectievelijk kapitein ter kustvaart of hoofdwerktuigkundige >3000 kW brengen. Lagere functies aan boord van grotere schepen en passende promotiekansen behoren uiteraard ook tot de mogelijkheden.

De nieuwe opleiding kustvaart geeft toegang tot diverse maritiem gebonden bedrijven of tot verdere studies aan de Hogere Zeevaartschool.

Permanente vorming

• Permanente vorming, meer dan ooit een must

Het West-Vlaams Instituut voor de Vorming van Overheidspersoneel (WIVO) zal in 2000 twintig jaar bestaan. Bij de oprichting werd het scheppen van permanente opleidingsmogelijkheden voor ambtenaren als een kerntaak naar voren geschoven.

Dat geldt vandaag meer dan ooit, want opleiding wordt meer en meer ingezet om aan de sterk veranderende verwachtingen die aan een lokaal bestuur gesteld worden tegemoet te komen.

De vormgeving en de inhoud van de opleiding zijn uiteraard fel geëvolueerd. In 1998 werden opleidingen aangeboden rond de meest diverse onderwerpen, van management-opleidingen over telefoontrainingen tot en met de nieuwe OCMW-boekhouding. De doelgroep varieert van administratief tot technisch personeel, op alle mogelijke niveaus.

Daarnaast profileerde WIVO zich ook als de partner van de West-Vlaamse lokale besturen inzake personeelsbeleid en organisatieontwikkeling. Zij kunnen bij het WIVO terecht voor consulting en teambegeleiding, maar ook voor de selectie en coaching van hun medewerkers.

• School voor Bestuursrecht

De activiteiten van de School voor Bestuursrecht, die aansluiten bij de opvatting dat mensen het verschil maken, zijn gericht op het vormen van moderne organisaties en hedendaags HRM.

Zoals ieder jaar werd weer bij de klanten gepolst naar de noden op het werkveld. Hieruit worden conclusies getrokken om het bestaande aanbod ofwel inhoudelijk aan te passen en/of uit te breiden.

Zo werden twee nieuwe modules van 50 lestijden op punt gezet: archiefbeheer en persoonlijke effectiviteit. Met meer dan 60 inschrijvingen per sessie bleken beide modules een schot in de roos te zijn. Ook werd verder gewerkt aan de spreiding dag- en avondonderwijs.

Bij de lokale besturen werd een enquête gehouden waaruit bleek dat de klanten de waarde van de School voor Bestuursrecht hoog inschatten. Bovendien wint bij de besturen het besef dat een goed gevormd ambtenaar er twee waard is duidelijk veld, want voor het eerst in de geschiedenis van de School werd de magische kaap van 500 cursisten overschreden.

Cultuur

10

Inleiding

Twee topmomenten van het cultureel jaar 1998 waren de opening van het In Flanders Fields Museum in Ieper en de tiende Open Monumentendag, voor de gelegenheid een heel weekend, in het teken van feest.

De culturele uitwisseling met Westfalen-Lippe kreeg als thema 'de cultuur van de herinnering' mee, die met Suffolk besteedde aandacht aan archeologie en monumentenzorg. De uitwisseling werd geconcretiseerd door middel van studiebezoeken.

Op het vlak van musea werd heel wat gerealiseerd. Er was om te beginnen het nieuwe museumdecreet en daaruit volgend de aanstelling van een provinciale museumconsulent. Daarnaast werd in samenwerking met de provincie een netwerk van musea in het leven geroepen: tien kleinere musea in West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk die alle de sociaal-economische geschiedenis van hun regio in beeld brengen, hebben hun krachten gebundeld en zijn een samenwerkingsverband aangegaan.

Ook in 1998 werden opnieuw heel wat provinciale

prijzen en toernooien georganiseerd.

Met de prijzen voor letterkunde, voor kunstambachten en industriële vormgeving, voor beeldende kunst, voor architectuur en voor geschiedenis werd weer heel wat West-Vlaams talent bekroond.

De liefhebbersverenigingen konden zich meten op de toernooien voor muziek, zang en toneel.

De provinciale archiefdienst organiseerde in het voorjaar een tentoonstelling over de beginnende industrialisering in West-Vlaanderen. Deze tentoonstelling had plaats in het Provinciaal Hof te Brugge.

Blikvangers in het PMMK waren de tentoonstelling René Magritte en de Hedendaagse Kunst en de retrospectie van Edgard Tytgat en Armand Vanderlick. Via een uitgebreide educatieve werking streeft het museum ernaar om de interesse voor moderne en hedendaagse kunst bij jongeren (en bij het grote publiek) te stimuleren.

Naar aanleiding van de Europalia-tentoonstelling verzorgde het Afflatus Kwintet uit Praag een concert in de Brugse Ryelandtzaal.

• Europalia '98 belicht Tsjechië

In 1998 onderging Europalia een schaalverkleining: het werd een jaarlijks festival met een meer bescheiden budget. In zes tentoonstellingen, verspreid over heel België, werd een beeld gegeven van Tsjechië. De enige Vlaamse tentoonstelling werd opgezet in Brugge.

De provincie West-Vlaanderen trad op als mede-organisator van de tentoonstelling Praag in kleur, waar 205 aquarellen, tekeningen en gravures uit de 19de eeuw getoond werden. De tentoonstelling vond plaats van 18 oktober tot 29 november 1998 in de benedenzaal van het Provinciaal Hof in Brugge. Ze kende een vrij groot succes: er werden 15.100 individuele bezoekers genoteerd en 18 groepen werden door gespecialiseerde gidsen rondgeleid.

• Cursistendag Basiseducatie

Op 17 oktober werd in de Westhoek de tweejaarlijkse Cursistendag Basiseducatie gehouden. In verschillende groepen bezochten de deelnemers aan de cursussen basiseducatie een aantal kerken, een kaasmakerij, enkele boerderijen en het museum

Peter Verhelst, Bart Moeyaert en Paul de Wispelaere, met gouverneur Paul Breyne en gedeputeerde Gerrit Defreyne.

In Flanders Fields. Elke activiteit werd begeleid door mensen die ervaring hebben met de problematiek van laaggeschoolden.

Op het einde van de dag kwam de hele groep samen voor een optreden van de West-Vlaamse, maar universele zanger-componist Willem Vermandere.

De Ice Cube van Johan Neerman

• Provinciale prijzen 1998

De prijs voor letterkunde van de provincie West-Vlaanderen stond in het teken van de roman. Er werden acht gepubliceerde en zeventien niet-gepubliceerde werken ingediend.

Voor het gepubliceerde werk werd de prijs toegekend aan Peter Verhelst voor zijn roman *De Kleurenvanger*. Premies werden echter niet toegekend. In de categorie niet-gepubliceerd werk kreeg geen enkel werk de prijs of een premie.

De proclamatie had plaats op 28 november 1998 in het Provinciaal Hof te Brugge. Er werd hulde gebracht aan de West-Vlamingen Bart Moeyaert, bekroond met de Vlaamse Cultuurprijs voor Jeugdliteratuur 1995-1997, en Paul de Wispelaere, die eerder op het jaar de Grote Prijs der Nederlandse Letteren in ontvangst mocht nemen.

Voor **de provinciale prijs voor kunstambachten en industriële vormgeving** werd in 1998 de industriële vormgeving beoordeeld, waarmee bedoeld wordt: het ontwerpen van een product dat geschikt en bedoeld is om als serieproduct te worden vermenigvuldigd. Voor deze wedstrijd werden 27 ontwerpen ingediend door twaalf verschillende kunstenaars.

Johan Neerman (°1959) uit Kortrijk werd laureaat met zijn *Ice Cube*, een multifunctionele hangende en verplaatsbare vitrinekast. Bart Baccarne (°1958 Roeselare) uit Gentbrugge, Adriaan Debruyne (°1969) uit Heuvelland en Marc Dejonghe (°1962 Blankenberge) uit Antwerpen kregen elk een premie. Piet Tuts (°1966) uit Sint-Kruis ontving de jaarlijkse aanmoedigingspremie van de Vriendenkring Kunst Houtland.

De tweejaarlijkse **provinciale prijs voor beeldende kunst** van de provincie West-Vlaanderen was in 1998 bestemd voor 'multipliceerbare' kunstvormen. Hiermee worden creaties bedoeld die op meerdere exemplaren kunnen worden geproduceerd of gereproduceerd, zoals grafische werken, fotografie, film, video, performance, multiples en alle hedendaagse uitdrukkingsvormen op het gebied van de beeldende kunst met een herhaalbaar karakter. Voor deze prijs werden in totaal 140 kunstwerken ingediend door 57 West-Vlaamse kunstenaars.

Laureaat werd Jan Bossier (°1962) uit Tielt voor zijn inzending *Reflections in a golden eye*.

Een eerste premie werd ex aequo toegekend aan Waldo Engels (°1963) uit Zwevegem en Jürgen Van der Veken (°1973 Brugge) uit Gent. Een tweede premie ging ex aequo naar Viviane Michels (°1954) uit Kortrijk en Jan Verhaeghe (°1965) uit Brugge.

De tweejaarlijkse **provinciale prijs architectuur** was in 1998 voorbehouden voor niet-stedelijke architectuur, met name de nieuwbouw of verbouwing in de oude dorpskernen van landelijke gemeenten. In totaal werden 24 projecten ingediend door 22 architecten.

Ralf Coussée (°1959 Roeselare) uit Assebroek kreeg de laureaatsprijs voor zijn realisatie van een bankfiliaal in Oostnieuwkerke. Ex aequo werd de prijs toegekend aan Johan Laethem (°1955 Beernem) voor zijn verbouwing van twee woningen tot één in de Eeckbosstraat in Meulebeke.

Hendrik Vermoortel (°1950 Roeselare) - Buro II uit Roeselare ontving een eerste premie voor zijn ontwerp van de polyvalente zaal De Gulden Zonne in Hooglede.

Met de zesjaarlijkse **provinciale prijs voor geschiedenis** wil de provincie originele en belangrijke studies honoreren die bijdragen tot de lokale en regionale geschiedenis van West-Vlaanderen.

Uit het uitzonderlijk ruime aanbod van 18 inzendingen selecteerde de jury er maar liefst zes.

In de groep van niet-academisch gevormden gingen de laureaatsprijs naar Pieter Jan Verstraete voor zijn werk *Reimond Tollenaere*. De eervolle vermelding ging naar Johnny Desreumaux voor zijn inzending *Sociaal-economische achtergrond van de Kortrijkse rebellen uit het confiscatieregister van 1383*.

In de groep academisch gevormden kreeg Hendrik Defoort de laureaatsprijs voor *Mijnheer Slunse. Het socialisme van August Debusse 1872-1963* ex aequo met Jan Dumolyn voor *De Brugse opstand 1436-1438*. De eervolle vermelding ging ex aequo naar Dirk Decuyper voor *Malheur van de keizer. Geluwe 1914-1918* en Egide van Hoonacker voor *Kortrijk 14-18*.

De uitreiking van de prijzen vond op 11 december plaats in de Schouwburg van Ieper.

Ralf Coussée kreeg de laureaatsprijs voor architectuur voor zijn realisatie van een bankfiliaal in Oostnieuwkerke.

Negentien jongerenensembles waren te horen op het Festival voor Jeugdmuziekkorpsen in Harelbeke.

• Toernooien voor liefhebbersverenigingen

Elk jaar organiseert de provincie wedstrijden voor liefhebbersverenigingen. Daarin kunnen zowel muzikanten (harmonies, fanfares en brassbands) als zangers hun beste beentje voorzetten.

In de lente van 1998 slaagden 17 van de 25 deelnemende blaasorkesten van de provinciale klassering erin om in de afdeling uitmuntendheid opgenomen te worden of te blijven.

In de herfst waren de koren aan de beurt. In de derde afdeling slaagden de zeven deelnemers allemaal en twee ervan, The Bare Necessities uit Brugge en Colliemando uit Roeselare, kregen zelfs een speciale vermelding. Van de tien koren die opteeden voor de eerste afdeling zagen er zeven hun inspanningen gehonoreerd. Ook in die afdeling kregen twee koren een speciale vermelding: het Koninklijk Piuskoor uit Ardooie en de Camerata Ostendia uit Oostende.

• Festival voor jeugdmuziekkorpsen

Voor het zevende Festival voor Jeugdmuziekkorpsen op 8 en 15 maart waren niet minder dan 19 jongerenensembles te gast in het Ontmoetingscentrum van Harelbeke. Om de jongeren te stimuleren tot samenwerking en beluistering van elkaars werk werden de ensembles telkens in groepen van drie of vier korpsen op het podium geplaatst. Om de beurt kregen ze de kans om hun eigen korps aan het talrijk opgekomen publiek te presenteren en ook samen een stuk te spelen. Vooral dat laatste wekte veel enthousiasme bij zowel de jonge muzikanten als het publiek.

• Culturele uitwisseling Westfalen-Lippe en West-Vlaanderen

De culturele uitwisseling tussen Westfalen-Lippe en West-Vlaanderen kreeg als thema 'de cultuur van de herinnering' mee.

In mei 1998 kregen de Westfaalse bezoekers de kans om te zien hoe de West-Vlamingen in de voorbije tachtig jaar de schokkende ervaring van de Eerste Wereldoorlog hebben verwerkt.

Het bezoek ging langs oorlogsgedenktekens, militaire begraafplaatsen en oorlogsrelicten die in het

West-Vlaamse landschap nog zo talrijk aanwezig zijn. Vooral de indrukwekkend sobere Britse Tyne Cotbegraafplaats in Passendale en het beklemmende Soldatenfriedhof van Vladslo, waar de beelden van het 'Treurende Ouderpaar' staan, lieten op de Duitse bezoekers een diepe indruk na. Het Westhoek Vredespark en het pas geopende museum In Flanders Fields laten niets aan duidelijkheid te wensen over: West-Vlaanderen betreurt elke oorlogsellende en zet daar als ondubbelzinnig antwoord een permanent streven naar vrede tegenover.

Bij het tegenbezoek aan Westfalen in oktober viel vooral op hoe groot de impact van de Dertigjarige Oorlog en de daaropvolgende Vrede van Westfalen van 1648 voor heel Europa geweest is. Dit werd duidelijk geïllustreerd door de grote overzichtstentoonstelling in Münster en Osnabrück over de Vrede van Westfalen. Een tocht langs het concentratiekamp Stalag 326, het Wewelsburgkasteel, cultusplaats en opleidingscentrum van de SS, en het aansluitende gesprek over hoe de Duitsers hun oorlogsverleden ervaren leidden tot twee vaststellingen: Duitsland zoekt nog steeds om zijn oorlogsverleden te verwerken en waarden als vrede en democratie zijn eigenlijk bijzonder kwetsbaar.

- **Musea van Ambachten van Land en Zee: een netwerk in West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk**

Tien musea in West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk hebben, in samenwerking met het provinciebestuur West-Vlaanderen, de Agence d'Urbanisme de Dunkerque en de Europese Unie, de krachten gebundeld. Bedoeling daarvan is hun traditionele kleinschaligheid, zowel op logistiek als thematisch vlak, te doorbreken en bezoekers naar elkaar door te sturen. Het grote bindteken tussen deze tien Musea van Ambachten van Land en Zee is inhoudelijk: allemaal belichten ze de sociaal-economische geschiedenis van hun regio.

Daarnaast bracht deze vereniging van musea een Festivalkalender 1998 uit. Alle festivalactiviteiten, van juni tot september, in de tien musea worden erin vermeld, compleet met animatie, wedstrijden, speciale bezoeken, optredens enz.

De culturele uitwisseling met Westfalen-Lippe stond in het teken van de herinnering aan beide wereldoorlogen.

De Vlaamse musea zijn :

Bakkerijmuseum W.P. Zuidgasthuishoeve vzw - Veurne
 Het Nationaal Visserijmuseum van Oostduinkerke -
 Koksijde
 Museum Mout- en Brouwhuis De Snoek - Alveringem
 Nationaal Hopmuseum - Poperinge
 Tabaksmuseum - Wervik
 Nationaal Vlas-, Kant- en Linnenmuseum - Kortrijk

De Franse musea zijn :

Musée Portuaire - Duinkerke
 Ecomusée du Bommelaers Wall - Ghyvelde
 Musée des Moulins - Villeneuve d'Ascq
 Musée du Terroir - Villeneuve d'Ascq

• Culturele uitwisseling Suffolk en West-Vlaanderen

Een van de prioriteiten in de samenwerkingsovereenkomst tussen Suffolk en West-Vlaanderen is de instandhouding en toeristische ontsluiting van het culturele erfgoed van de beide regio's. Dit jaar ging de aandacht naar 'Archeologie en Monumentenzorg'.

Tijdens het driedaagse studiebezoek van West-Vlaamse archeologen en provinciale ambtenaren aan Suffolk in juni 1998 werd onder meer van gedachten gewisseld over het beleid en het onderzoek binnen de archeologische monumentenzorg. Het viel de West-Vlaamse bezoekers daarbij op dat Engeland ondanks de budgettaire problemen een heel stuk verder staat inzake de zorg voor het archeologische patrimonium.

Een gevarieerd cultuurtoeristisch programma gaf de West-Vlamingen een idee van het Angelsaksische verleden van de regio. De absolute aandachtstrekker was Sutton Hoo, een uiterst belangrijk site met vijftien grafheuvels uit de Angelsaksische tijd.

West-Vlaamse archeologen brachten een bezoek aan West Stow Village, een gereconstrueerd Angelsaksisch dorp uit de 8ste eeuw.

Stefan Gaelens en Alexander Makay tijdens West-Vlaanderen Muzikaal in Poperinge.

• West-Vlaanderen Muzikaal

In 1998 was West-Vlaanderen Muzikaal te gast in het cultureel centrum Ghybe te Poperinge.

Het programma werd volledig ingevuld door de West-Vlaamse laureaten van de Nationale Muziekwedstrijd van het Gemeentekrediet 1997, nl. Bieke Afschrift (piano), Stefan Gaelens (gitaar), Jos Gheerardyn (viool), Alexander Makay (gitaar), Peter Messiaen (viool), Ruth Stijnen (piano), Bart Verhaeghe (cello), Evelyne Verhaeghe (dwarsfluit) en Björn Verschoore (saxofoon).

Ze werden allemaal gehuldigd en gaven een gewaardeerde opvoering van een zelfgekozen stuk.

• De West-Vlaamse Beiaardbrochure

In juni werd de *West-Vlaamse Beiaardbrochure*, die bij de liefhebbers een begrip geworden is, in Veurne opnieuw voorgesteld. Ze biedt een overzicht van alle beiaardconcerten in West-Vlaanderen tussen mei en september. Op de Appelmarkt konden genodigden en voorbijgangers genieten van een staal uit het omvangrijke beiaardrepertoire, uitgevoerd door zeven West-Vlaamse vertolkers.

• Orgelconcert in de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge

De Brugse kathedraal bood voor de tiende keer een schitterend kader voor het jaarlijkse provinciale orgelconcert. Titularis van het orgel Ignace Michiels bracht werk van de bekendste orgelcomponisten, gaande van Bach over de symfonisch gerichte Franse componisten Vierne en Widor tot hedendaagse componisten zoals Nigel Ogden. Van die laatste speelde hij het grappige "Scherzo for the white rabbit", waarmee hij bewees dat humor in de orgelmuziek gerust kan, zelfs in een statige kathedraal.

Het monumentale orgel van de Sint-Salvatorskathedraal

Monumentenzorg, archeologie en patrimonium

• Open Monumentendag 1998 in feestkledij

Open Monumentendag Vlaanderen, die in 1998 aan zijn tiende editie toe was, werd voor de gelegenheid uitgebreid tot een volledig weekend op 12 en 13 september.

70% van de gemeenten namen deel met 737 monumenten. Het aantal bezoekers werd op 550.000 geschat. West-Vlaanderen telde 187 opengestelde gebouwen in 46 gemeenten.

De provincie West-Vlaanderen zette het OMD-weekend in met een groots jubileumfeest voor het eigen personeel op 11 september. Diezelfde avond had op de kiosk van het Wapenplein in Oostende de officiële vooropening voor het grote publiek plaats. Een schitterend muziek- en lichtspektakel dat het leven van Ensor evoceerde, lokte meer dan 5.000 kijkers.

De initiatieven van derden waaraan de provincie ondersteuning of medewerking verleende en de eigen provinciale openstellingen lokten ondanks het bar slechte weer heel wat bezoekers. Het Provinciaal Hof in Brugge was met zijn 10.830 bezoekers een uitschieter. Meer dan 2.500 bezoekers lieten de kans om 'bij de gouverneur op de koffie' te gaan niet onbenut. Zij kregen een rondleiding in de aantrekkelijke salons van het neoclassicistische gebouw. Nog in Brugge kreeg het bisschoppelijk paleis 5.500 monumentengangers over de vloer.

De salons van de ambtswoning van de gouverneur lokten 2.500 bezoekers.

Viijfduizend kijkers genoten van het muziek- en lichtspektakel bij de officiële vooropening van Open Monumentendag in Oostende.

Opgravingen leveren nieuwe gegevens op over het 15de eeuwse vissersdorp Walraversijde

• **Het archeologische onderzoek in Raversijde**

In 1992 startten de provincie en het IAP (Instituut voor het Archeologisch Patrimonium) een archeologisch onderzoek in Raversijde. Dat werd in 1998 voortgezet met de afwerking van de zone langs de Duinenstraat. Deze zone zal in de loop van 1999 definitief kunnen worden aangelegd en ingericht.

Het onderzoek van twee uitzonderlijk goed bewaarde woningen daar leverde fundamenteel nieuwe gegevens op over de aard en het uitzicht van de 15de-eeuwse behuizing voor Walraversijde.

Past Forward, een ontwerpbureau uit het Engelse York, maakte ondertussen een plan op voor de toeristische ontsluiting van Walraversijde. Het omvat de bouw van vier middeleeuwse woningen (gebaseerd op gegevens van deze en andere opgravingen), een reconstructie van deze opgraving en een gebouw met een gecombineerde onthaal- en museumfunctie.

• **Herstel van de Sint-Niklaaskerk in Mese**

De Sint-Niklaaskerk in Mese werd tijdens de Eerste Wereldoorlog volledig vernield en rond 1930 heropgebouwd. Ze is dringend aan restauratie toe, maar de eigenaar, de stad Mese, was daar met haar 1000 inwoners en haar beperkte jaarlijkse begroting niet toe in staat.

Vandaar dat om uitzonderlijke financiële steun werd gevraagd aan het Vlaams Gewest en de provincie. Hoewel de kerk niet als monument is beschermd, gingen beide besturen toch in op het verzoek. Zo kende het Vlaamse Gewest een toelage van 60 % toe en de provincie een toelage van 20 %, waardoor de restauratie effectief kon worden uitgevoerd.

Voor de restauratie werd de Wullepitmolen volledig ontmanteld.

• Restauratie van de Wullepitmolen in Zarren

De Wullepitmolen in Zarren werd in opdracht van de provincie gerestaureerd voor circa 10 miljoen fr. De Vlaamse Regering zorgde voor een toelage van 60%. Die restauratie vergde veel ambachtelijk werk, waarbij veel slechte onderdelen, vooral het houtwerk, vernieuwd moesten worden.

De Wullepitmolen is een staakmolen op gesloten, ronde voet. Hij dankt zijn naam aan het molenaarsgeslacht Wullepit, dat tussen 1805 en 1949 bijna onafgebroken eigenaar en uitbater was. In 1949 draaide de molen voor het laatst, waarna hij aan weer en wind ten prooi viel. Op 13 juni 1973 werd hij een beschermd monument en in 1994 werd hij voor één symbolische frank eigendom van de provincie. Meteen de vijfde windmolen voor de provincie, die in de jaren '70 haar politiek van molenbehoud inluidde met de aankoop en restauratie van de Schellemolen in Damme.

De provincie had ook oog voor andere molens. Zo verleende ze een verhoogde toelage van 20% voor de restauratie van de Grote Molen in Meetkerke en nam ze het gerestaureerde Molentje Decroos in Eggewaartskapelle in gebruik.

• Restauratie straalkapellen Sint-Salvatorskathedraal

De restauratie van de Sint-Salvatorskathedraal gaat onverminderd verder. De werkzaamheden concentreren zich sinds de herfst van 1997 rond het koor.

De vernieuwing van de dakbedekking kwam het eerst aan de beurt en was kort na de zomer van 1998 voltooid. Het was een hele klus, omdat elke kapel over een eigen dakstructuur beschikt. Leien, dakgoten en regenpijpen werden vervangen en waar nodig werd het metselwerk hersteld of vernieuwd.

De verschillende kapellen van de kathedraal kregen een nieuwe dakbedekking.

Vijftienduizend mensen bezochten de tentoonstelling over het bevrijdingsoffensief in 1918.

Musea

• Het nieuwe museumdecreet en de aanstelling van een provinciaal museumconsulent

Om de museumsector bij te staan bij het uitvoeren van het museumdecreet werd afgesproken dat elke provincie een museumconsulent zou aanwerven. West-Vlaanderen heeft als tweede provincie de functie ingevuld: begin januari 1998 kon de eerste West-Vlaamse museumconsulent aan het werk. Alle provinciale consulenten worden bijgestaan door drie Vlaamse museumconsulenten, die elk gespecialiseerd zijn in een bepaald domein (conservering, inventarisering en publiekswerking).

De provinciale museumconsulent staat voornamelijk in voor advies, begeleiding en ondersteuning van de musea in de provincie, zowel van erkende als niet-erkende. Alle mogelijke aspecten van de museumwerking vallen daaronder: verzamelbeleid, ruimtes, conserveringsmaatregelen, depotbeheer, inventarisatie, presentatie, publiekswerking enz.. De consulent informeert en begeleidt de musea bovendien op weg naar erkenning. Samen met het provinciebestuur organiseert hij ook opleidingen voor de medewerkers van de respectieve musea, wat de professionaliteit alleen maar ten goede kan komen.

Een andere kerntaak is coördinatie. Volgens de geest van het decreet zouden vele musea immers beter samenwerken en bepaalde groepen van musea zouden zelfs structureel onder één beheer moeten komen. De consulent stimuleert het overleg daarover tussen de verschillende musea en zet de nodige samenwerkingsverbanden op.

Ten slotte helpt hij ook met de uitbouw van twee provinciale musea (Bulskampveld te Beernem en het Lijsternest te Ingooigem) en neemt hij initiatieven voor een algemeen provinciaal museumbeleid.

• De vrije kijk van Koningin Elisabeth op de bevrijding in 1918

Van 1 juli tot 11 november liep er in de bovenzaal van het Memoriaal Prins Karel in het domein Raversijde een tijdelijke tentoonstelling waarin het einde van de Eerste Wereldoorlog na 80 jaar werd herdacht. Als thema werd het bevrijdingsoffensief op het Belgische grondgebied (28 september - 11 november 1918) gekozen.

Koning Albert en Koningin Elisabeth, de ouders van Prins Karel, waren sterk bij dit offensief betrokken. Koning Albert was opperbevelhebber van het Belgisch leger en aanvoerder van de Legergroep Vlaanderen, waar ook vreemde troepen deel van uitmaakten. Koningin Elisabeth van haar kant trok zich het lot van de oorlogsslachtoffers aan. Ze legde deze bewogen dagen ook in een merkwaardige fotoreeks vast.

Deze reeks, bewaard in de archieven van het Koninklijk Paleis, vormde de kern van de tentoonstelling. Een selectie werd in de vorm van grote diapositieven tentoongesteld en omringd met persoonlijke voorwerpen die aan het vorstenpaar herinnerden. Centraal in de tentoonstelling stond een diorama, waarin soldaten met hun uitrusting, paarden, een ambulance en artilleriestukken de sfeer van het eindoffensief opriepen. Ongeveer 15.000 geïnteresseerden kwamen in het Memoriaal over de vloer.

• In Flanders Fields Museum in Ieper

Op 2 april 1998 opende het In Flanders Fields Museum zijn deuren op de eerste verdieping van de Lakenhallen van Ieper. Op de officiële opening op 25 april waren o.m. Robin Cook, Brits minister van Buitenlandse Zaken en op dat ogenblik voorzitter van de EU, Eric Derycke, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken, Paul Breyne, gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, en Luc Dehaene, burgemeester van Ieper aanwezig. Van de ruim 138 miljoen investeringskosten namen

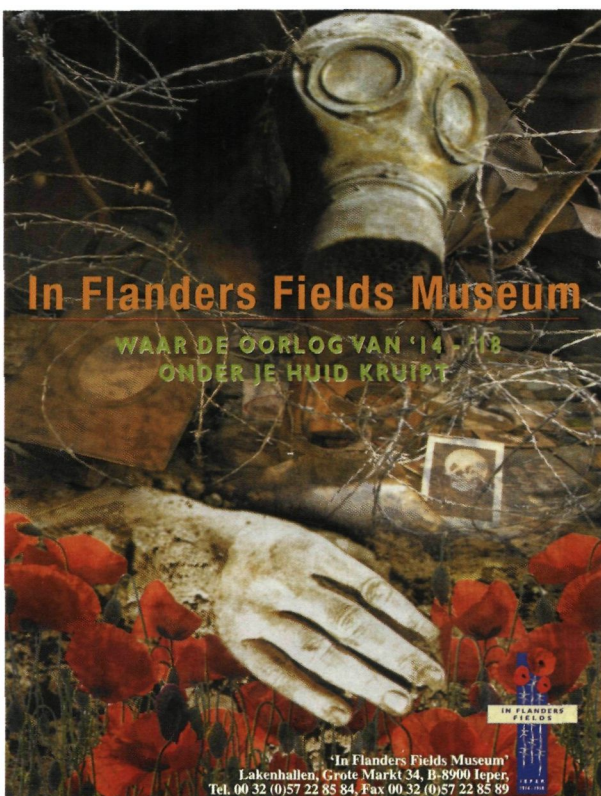
de provincie West-Vlaanderen en de stad Ieper elk ongeveer één derde voor hun rekening. Andere belangrijke partners waren Toerisme Vlaanderen, de Europese programma's EFRO en 5B en een groep privé-sponsors, met als belangrijkste Bellewaerde, Picanol en Barco.

Het nieuwe museum, waaraan de provincie ook een inhoudelijke bijdrage leverde, kende een heel geslaagde start. Van april tot december kreeg het 168.729 bezoekers over de vloer, en dat overtrof de stoutste verwachtingen. Pers en publiek reageerden dan ook voor het overgrote deel zeer enthousiast. Ze waardeerden vooral de impliciete vredesboodschap van de tentoonstelling en de conceptkeuze om de geschiedenis van de 'Grote Oorlog' te vertellen vanuit het standpunt van de gewone mensen die de oorlog zelf meemaakten. Maar ook de vorm waarmee die inhoud gestalte kreeg, met een prominent gebruik van multimedia en interactiviteit, viel in de smaak. Die positieve gevoelens tegenover het museum blijken trouwens ook uit het feit dat talrijke bezoekers oorlogsverhalen en documenten uit hun eigen familie meebrachten, wat geleid heeft tot de permanente plaatsing van 'personenkiosken'. Het bezoekersonderzoek dat tijdens het eerste werkjaar werd gevoerd, leert dat 55% van de bezoekers Nederlandstalig zijn.

In Flanders Fields krijgt royaal aandacht

Ieper en het In Flanders Fields Museum mochten zich in 1998 nog een tweede keer verheugen in de aandacht van de nationale en internationale pers. Naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van het einde van de Eerste Wereldoorlog brachten de Britse koningin en het Belgische vorstenpaar op 11 november een bezoek aan de stad en het museum. Nog even aanstippen dat het museum op 15 november onderscheiden werd met de prestigieuze Silver Otter Award, wat betekent dat de Britse reisjournalisten het uitverkozen als het beste overzeese toeristische project van 1998.

Daar zitten toch ook enkele duizenden Nederlanders bij, die in Ieper blijkbaar voor het eerst met W.O. I kennismaken. De tweede grote taalgroep van de bezoekers is het Engels (35%), wat gezien de uitzonderlijke banden tussen Ieper en het Verenigd Koninkrijk en het Gemenebest niet te verwonderen is. Frans en Duits scoren nog vrij laag. Alle leeftijden zijn zowat gelijk vertegenwoordigd en iets meer dan de helft van de bezoekers kwam in groep naar het museum. Wat de algemene beoordeling betreft haalt het museum een score van maar liefst 8,6 op 10.

Het onderzoek toont ook aan dat het In Flanders Fields Museum ook economisch een verantwoorde investering is geweest. 27% van alle bezoekers verbleef meer dan één dag in de Westhoek, en de consumptie (in de horeca, maar ook winkels en zo) steeg aanzienlijk. De totale economische impact van het museum, zowel voor Ieper als de rest van de Westhoek, wordt op ruim 250 miljoen fr. geschat. Het museum zou bovendien direct en indirect verantwoordelijk zijn voor 50 extra jobs.

Het PMMK, Museum voor Moderne Kunst, in Oostende

Het PMMK bood in 1998 na de succesvolle tentoonstelling Van Ensor tot Delvaux en Emile Claus opnieuw een goed gevuld en rijk tentoonstellingsprogramma aan. En dat werd door het grote publiek blijkbaar geapprecieerd: een honderdduizendtal bezoekers vonden hun weg naar het museum.

• René Magritte en de Hedendaagse Kunst

Op vrijdag 3 april werd in het bijzijn van 1100 genodigden de tentoonstelling René Magritte en de Hedendaagse Kunst officieel geopend.

Deze tentoonstelling, die heel wat kunstenaars uit het internationale hedendaagse kunstforum belichtte, toonde de doorstroming van ideeën en het gedachtengoed van René Magritte in de hedendaagse kunst. Daardoor vulde ze de retrospectieve René Magritte, die gelijktijdig plaats vond in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten te Brussel, uitstekend aan en kaderde ze in de vele manifestaties die opgezet werden naar aanleiding van het herdenken van de 100ste verjaardag van de schilder René Magritte. 25.000 bezoekers brachten een bezoek aan deze tentoonstelling.

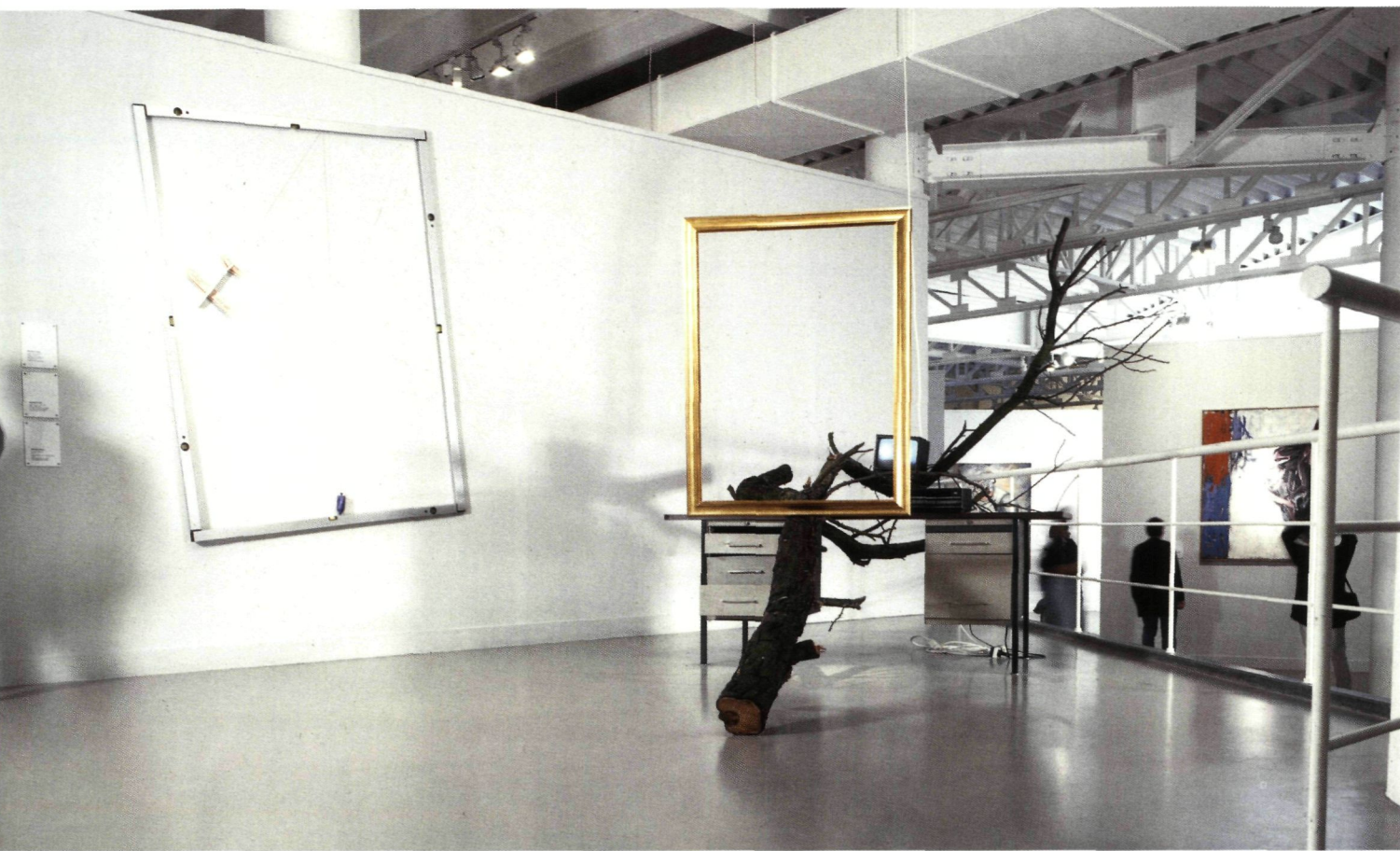
• Tytgat, Vanderlick en Woodman

Een kleine maand later, op 18 juli, vond de opening plaats van de zomertentoonstellingen: de retrospectieven van Edgard Tytgat en Armand Vanderlick en de tentoonstelling van Betty Woodman, glas en keramiek.

Meer dan 160 werken van Edgard Tytgat werden bijeengebracht in een interessante dialoog: droom en werkelijkheid, sprookje en realiteit voerden de bezoeker mee naar een bizarre en naïeve wereld.

René Magritte en de Hedendaagse Kunst vulde perfect de vele manifestaties aan n.a.v. de herdenking van de 100ste verjaardag van Magritte.

De retrospectieve Edgard Tytgat toonde ook meubilair uit de vroegere woning van de kunstenaar.

Zaalzicht op de zomertentoonstellingen rond Tytgat, Vanderlick en Woodman.

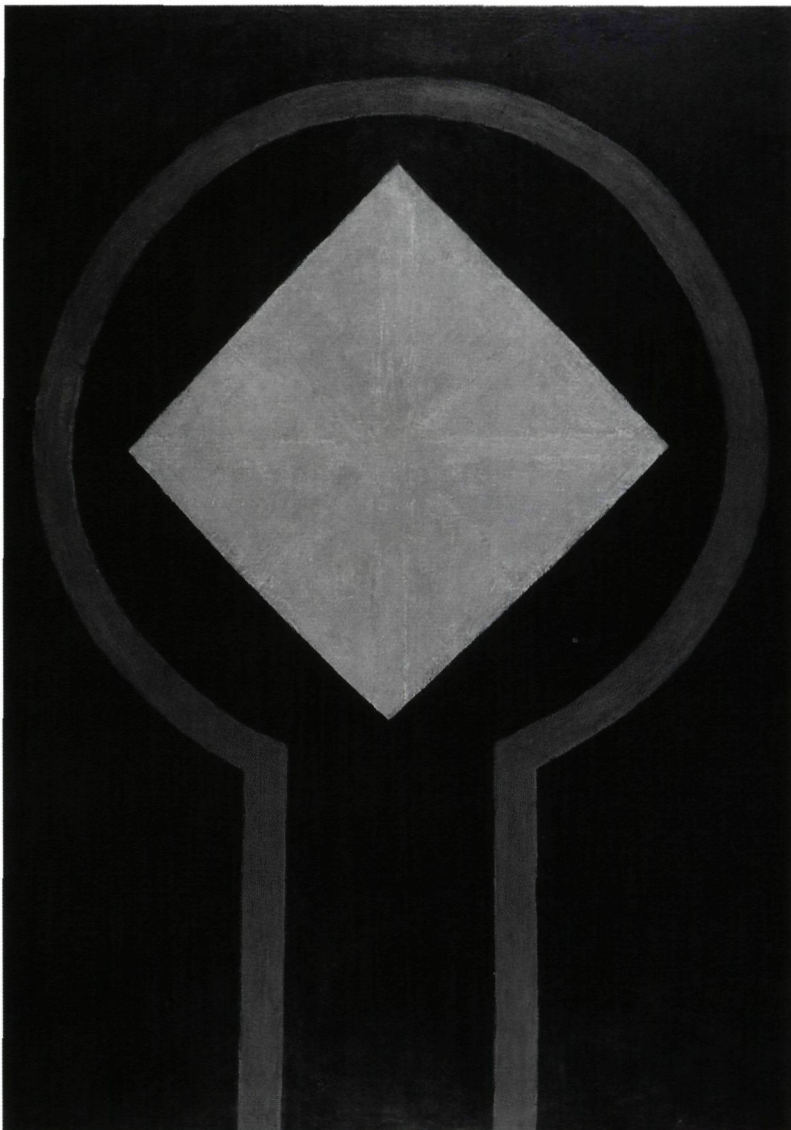

Voor velen was deze retrospectieve een aangename herontdekking van een kunstenaar die, 25 jaar na de laatste grote retrospectieve, nog steeds als een randfiguur van het Vlaamse expressionisme wordt beschouwd.

Uitzonderlijke stukken, zoals beschilderd meubilair uit zijn vroegere woning en de miniatuur-kermismolen van Watermaal, werden voor het eerst samen tentoongesteld. Bijzondere aandacht genoot ook het grafische oeuvre, dat nagenoeg volledig aanwezig was.

Minder bekend bij het grote publiek, maar daarom niet minder interessant, was de tentoonstelling van het animistische oeuvre van Armand Vanderlick. Hij schilderde stillevens, marines en interieurs, veelal

Een stille compositie van Dan van Severen.

uitgevoerd in blauwgrijze tinten. Zij betekenden voor de bezoeker een oase van rust in de Oostendse zomerdrukke.

Tot slot werd ook het keramische werk van Betty Woodman in het PMMK belicht. Deze in Italië wonende Amerikaanse artieste toonde hoe rijk en gevarieerd een oeuvre waarin enkel met lijnen en kleuoppervlakten gespeeld wordt en waarin één voorwerp (de vaas) als inspiratiebron diende, wel kan zijn.

• De generatie van '60 vraagt aandacht

Op 12 augustus riep conservator Willy Van den Bussche een vijftiental kunstenaars samen om een manifest te ondertekenen waarin de officiële culturele instanties in België worden gewezen op de onterechte verwaarlozing van hun generatie '60 in de kunstwereld. Jan Burssens, Gilbert Swimberghe, Bram Bogart, Michel Martens, Antoon De Clerck, Octave Landuyt, Marcel Maeyer, Paul Van Hoeydonck, Gilbert De Cock, Kamiel Van Breedam, Roger Raveel, Dan Van Severen en Guy Vandenbranden gingen op zijn verzoek in.

Het manifest werd aan Vlaams minister van Cultuur Luc Martens overhandigd en gaf aanleiding tot een boeiende polemiek.

• Een vierluik ter afsluiting

Het drukke tentoonstellingsjaar werd afgerond met 4 exposities. De stille composities van Dan van Severen en de strakke vormen Albert Rubens vormden een opmerkelijk contrast met het extraverte werk van de Duitse kunstenaar Thomas Lange, die met zijn *Verdrijving uit het Paradijs* een intrigerende hedendaagse interpretatie van een eeuwenoud bijbels thema gaf. De 10de Van Bommel Van Dam prijs ten slotte, alweer een vrucht van de samenwerking tussen het Van Bommel Van Dam Museum en het PMMK, is een prijs die om de drie jaar door deze stichting wordt uitgereikt ter aanmoediging van een veelbelovend Nederlands of Vlaams kunstenaar. Samen met laureaat Hjalmar Riemersma werden een dertigtal kunstenaars tentoongesteld.

• De educatieve werking

De educatieve brochures en videofilms.

Naar goede gewoonte heeft het PMMK ook in 1998 bij elke tentoonstelling educatieve brochures voor leerlingen en leerkrachten van het basis- en secundair onderwijs gemaakt. Daarin worden niet alleen het leven en het oeuvre van de kunstenaar belicht, maar wordt ook de tentoonstelling in een kunsthistorische context geplaatst.

Het museum streeft ernaar om op die manier de interesse voor moderne en hedendaagse kunst bij de jongeren op te wekken. Bovendien wil het ze ook een stukje kunstgeschiedenis bijbrengen en ze tot museumbezoek stimuleren.

De rijk geïllustreerde boekjes, die ook altijd een aantal opdrachten bevatten, kunnen hun nut bewijzen tijdens de klassikale voorbereiding en nabespreking van het bezoek aan de tentoonstelling. Hoewel de teksten in de eerste plaats opgemaakt zijn voor het onderwijs, tonen steeds meer individuele bezoekers belangstelling. Bovendien kopen ook alsmaar meer ouders de brochures voor hun kinderen tijdens een individueel bezoek.

Van bijzonder belang waren de educatieve boekjes die verschenen naar aanleiding van de tentoonstelling René Magritte en de hedendaagse kunst.

De educatieve dienst van het museum verzorgde de uitgave van het boekje voor het secundair onderwijs en werkte voor de boekjes voor het basisonderwijs samen met een aantal leerkrachten. Dat laatste kadert in de inspanningen van het museum om de mensen uit het onderwijs zoveel mogelijk bij haar educatieve programma te betrekken.

Daarnaast werd ook een videofilm, waarin de deelnemende kunstenaars werden voorgesteld, gerealiseerd en aan de museumbezoekers getoond.

Dat gebeurde trouwens ook voor de retrospectieven Edgard Tytgat en Armand Vanderlick. Zowel voor deze tentoonstellingen als voor Dan Van Severen en Albert Rubens werden eveneens educatieve brochures uitgegeven.

Rondleidingen, een wedstrijd en nocturnes

De rondleidingen met een gids voor groepen kenden opnieuw een groot succes: niet minder dan 282 aanvragen van scholen en culturele verenigingen werden dit jaar genoteerd. De grootste belangstelling genoot de Retrospectieve Edgard Tytgat, die bovendien als onderwerp van een wedstrijd voor de jeugd fungeerde.

Nog even aanstippen dat in het PMMK ook 53 nocturnes werden georganiseerd.

Eindwerken en een opendeurdag voor leerkrachten

Steeds meer leerlingen doen een beroep op het museum om hen bij hun eindwerk te helpen. Voor het PMMK betekent dat een stimulans om de educatieve mogelijkheden binnen het museum nog meer uit te bouwen.

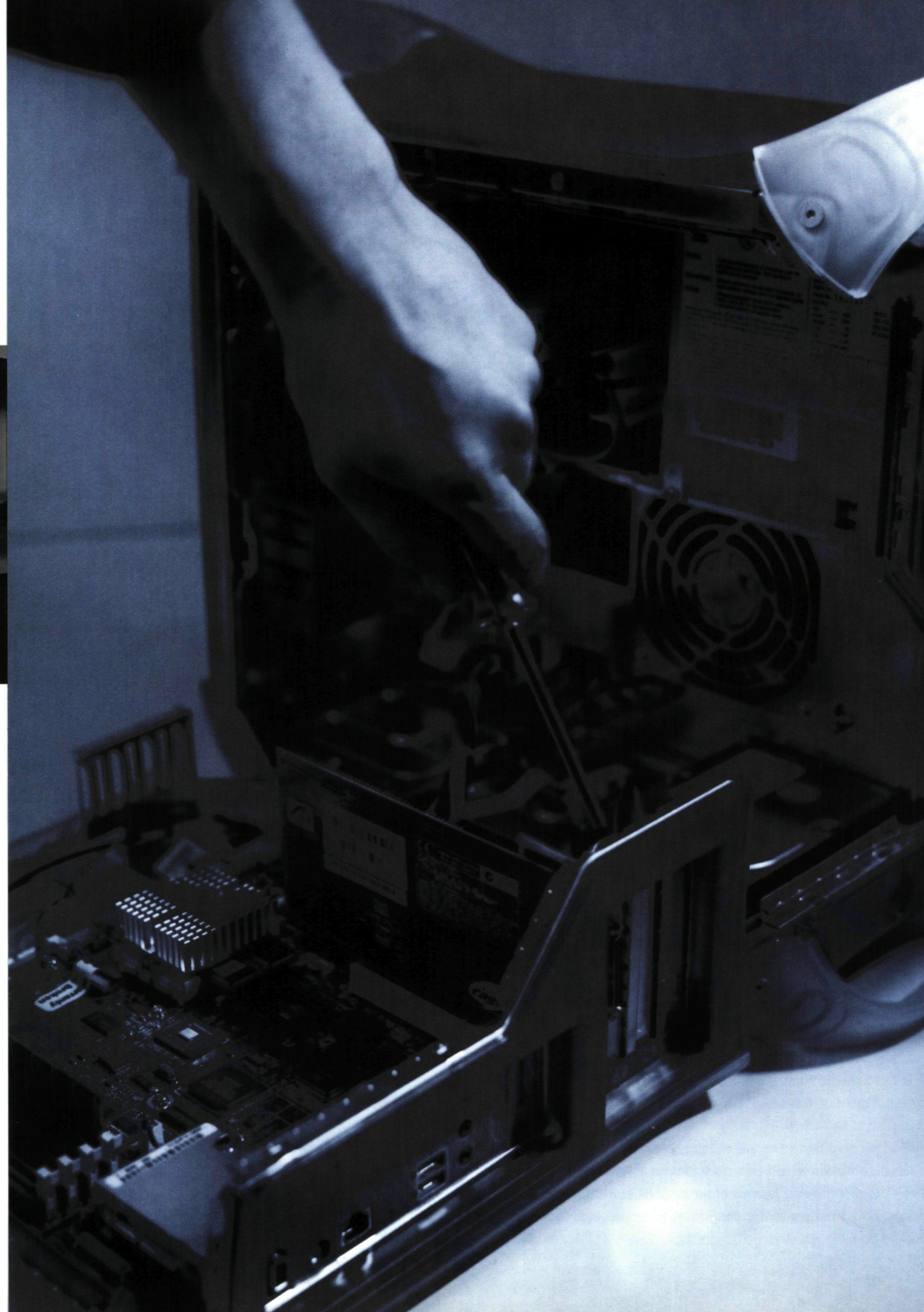
Maar ook de leerkrachten worden door het PMMK in de watten gelegd. Om het museum, de vaste collectie, de tijdelijke tentoonstellingen en de educatieve voorzieningen een nog ruimere bekendheid te geven bij deze doelgroep werd op 23 december een opendeurdag georganiseerd. Ruim 120 leerkrachten gingen op deze uitnodiging in.

• Het PMCP, Museum Constant Permeke, in Jabbeke

Voor dit museum was 1998 een uitzonderlijk jaar. De inkomhal van het museum werd volledig herdacht en bemeubeld door Emiel Veranneman, neef van Constant Permeke. Het nieuwe meubilair wordt gekenmerkt door soberheid en een strakke vormgeving.

Op initiatief van hoofdconservator Willy Van den Bussche, die tevens commissaris-generaal van het gehele project was, werd in het najaar een grote retrospectieve Constant Permeke georganiseerd in het Parijse Hôtel de Ville. Hij werd daarvoor bijgestaan door tal van nationale en internationale musea en privé-instellingen. Meer dan 30.000 voornamelijk Parijse bezoekers, maakten kennis met deze Vlaamse kunstenaar en ontdekten dat er buiten het Franse impressionisme nog kunst bestaat.

West-Vlaanderen

---

economisch

11

Inleiding

West-Vlaanderen heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld tot een dynamische provincie, die kan bogen op een weefsel van kleine, middelgrote en grote ondernemingen. De West-Vlaamse provinciale overheid hecht veel belang aan de economische welvaart van West-Vlaanderen en is zich ervan bewust dat de bedrijven de mogelijkheid moeten hebben om hun activiteiten in optimale omstandigheden te ontwikkelen.

Het provinciebestuur stimuleert dan ook, niet zelden met ruime financiële middelen, tal van instituten en instellingen die actief zijn op het vlak van de economie in al haar aspecten, zoals planning en regionaal economisch beleid, opleiding van bedrijfsleiders en werknemers, economisch advies, economische expansie en reconversie en ruimtelijke ordening.

Zo kunnen onder meer de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM), het Westvlaams Economisch Studiebureau en het Vormingsinstituut voor KMO jaarlijks rekenen op een substantiële financiële steun vanwege de provincie. Bovendien participeert ze in Leiedal en in de West-Vlaamse intercommunales WIH (Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid), WIER (Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconversie) en WITAB (Westvlaamse Intercommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor ruimtelijke ordening).

Daarnaast heeft de provincie ook een aantal eigen initiatieven ontwikkeld. Ze kent bijvoorbeeld via de Provinciale Kamer voor Ambachten en Neringen een startpremie toe aan jonge, beginnende zelfstandigen. Voorts introduceert ze in speciale projecten de integrale kwaliteitszorg bij zelfstandigen en in kleine bedrijven.

De laatste jaren streeft de provincie ernaar om meer rechtstreeks haar stempel drukken op het West-Vlaamse economische beleid en onderzoekt zij waar extra logistieke en/of financiële ondersteuning zinvol is.

Economisch West-Vlaanderen

In 1998 werd de internationale economie geconfronteerd met een groeivertraging, die haar oorzaak vond in de financiële crisissen in de Oost-Aziatische groei landen en in Japan. De recessie in de Oost-Aziatische landen had een grote weerslag op de economie van de VS.

Hoewel het effect op de Europese groei minder groot was dan op de VS, kreeg het oude continent vanaf de zomermaanden toch met een groeivertraging af te rekenen. Toch kon die de gunstige evolutie van de werkloosheid niet ombuigen.

Binnen Europa kreeg de conjunctuur in 1998 namelijk meer en meer een duaal karakter. Terwijl grote en sterk exportgerichte ondernemingen geleidelijk ook de gevolgen van de internationale financiële crisis begonnen te voelen, bleven de sectoren die voornamelijk op de Europese interne markt gericht zijn – en waar vooral KMO's actief zijn – het goed doen.

Verwacht wordt dat de exporteurs nog een tijd de nefaste gevolgen van de zwakke internationale omgeving zullen ondervinden. De perspectieven voor de ondernemingen die op de interne EU-markt gericht zijn zullen allicht gunstig blijven. Het vertrouwen van de consument en de gunstige situatie op de arbeidsmarkt zullen voorlopig gehandhaafd blijven.

Een van de sociaal-economische indicatoren waarmee de West-Vlaamse conjunctuur traditioneel gemeten wordt is de conjunctuurcurve van de Nationale Bank. Dat is een kwalitatieve indicator die gebaseerd is op de opinie van bedrijfsleiders omtrent een aantal evoluties, en meer bepaald hun positieve en negatieve antwoorden op vragen over een aantal facetten van hun activiteit, de economische vraag en de vooruitzichten.

De algemene conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen verbeterde onafgebroken in 1997 en haalde begin 1998 een niveau dat sedert de

hoogconjunctuur van 1990 niet meer bereikt werd. Vanaf februari liep de conjunctuurindicator echter terug, eerst nog aarzelend, maar vanaf augustus fors. Deze achteruitgang is vooral toe te schrijven aan de verslechtering van de deelindicator van de industrie. De deelindicator van de bouw ging weliswaar ook achteruit, maar in mindere mate, en die van de handel verbeterde zelfs in 1998.

De toenemende onzekerheid bij de West-Vlaamse ondernemers vond geen weerspiegeling in de omzet- en investeringscijfers van de grote ondernemingen met een zetel in West-Vlaanderen. Belangrijk is wel dat bij de opmaak van dit overzicht enkel cijfers bekend waren tot en met de maand september van 1998.

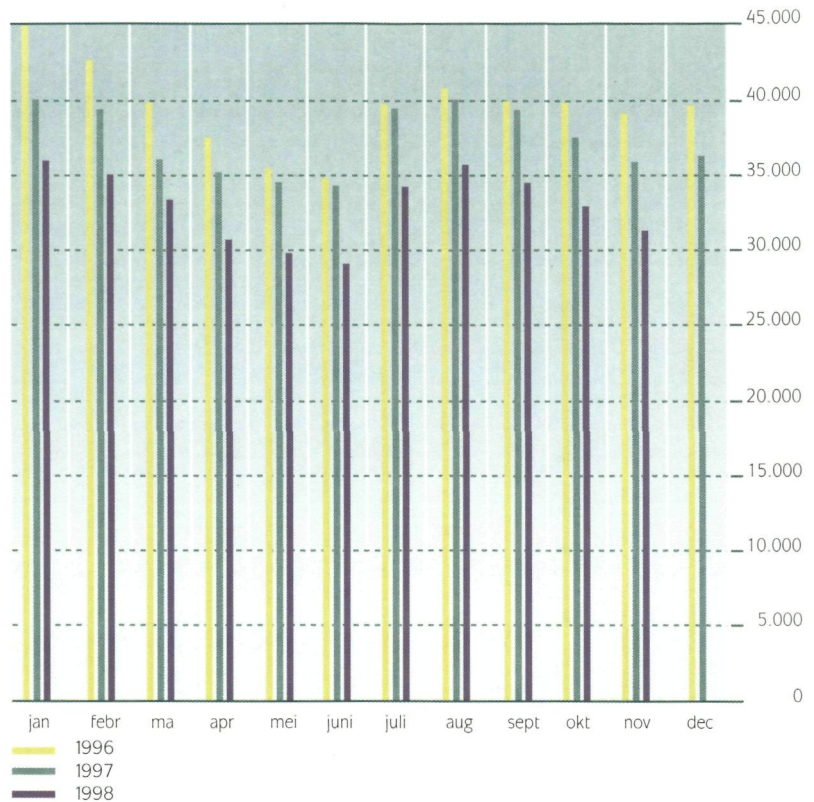
In september 1998 haalden de ondernemingen een omzet van 147,6 miljard fr., wat 1,4% meer was dan in dezelfde maand van 1997. In de periode januari-september 1998 werd 65 miljard fr. of 5,5% meer omzet gerealiseerd dan in dezelfde periode van 1997. De reële toename van de omzet, dit wil zeggen aangepast aan de inflatie, bedroeg in deze periode circa 4,4%.

De investeringen bedroegen in september 1998 zo'n 6,4 miljard fr. Over de eerste negen maanden van 1998 werd wel 7,1 miljard fr. of 16% meer geïnvesteerd dan in dezelfde zeven maanden van 1997. Na aanpassing aan de inflatie is dit circa 14,8%.

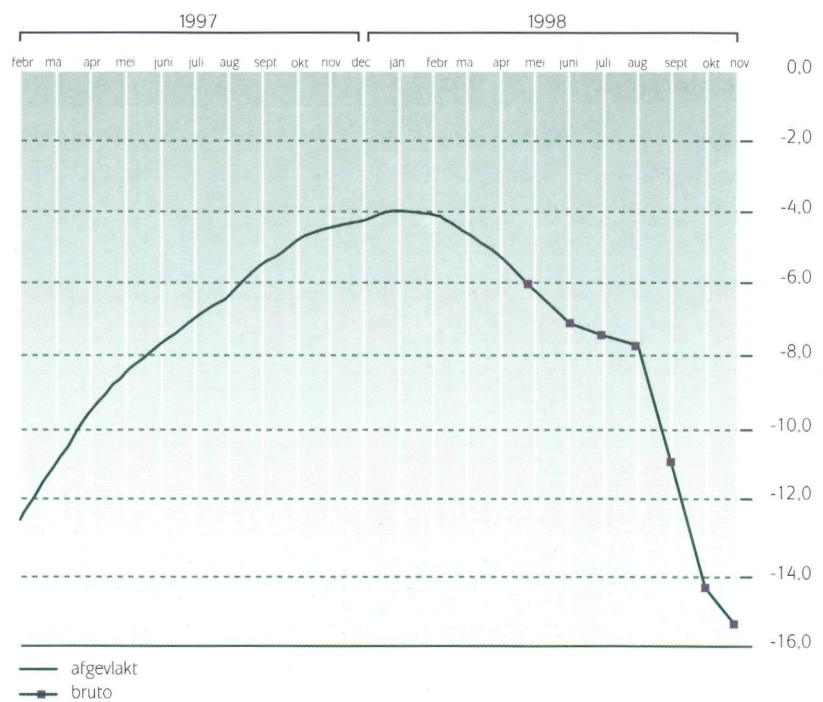
Ook het elektriciteitsverbruik bleef positief evolueren. Het kwartaalcijfer van het elektriciteitsverbruik onder hoogspanning in West-Vlaanderen was ook in de eerste twee kwartalen van 1998 hoger op jaarbasis.

De arbeidsmarktindicatoren in West-Vlaanderen deden het in 1998 eveneens uitstekend.

In november 1998 telde West-Vlaanderen 31.311 niet-werkende werkzoekenden, waarvan 12.100 mannen (38,6%) en 19.211 vrouwen (61,4%). Gemiddeld waren er in 1998 maandelijks ruim 4.000 of 11,5% werklozen minder dan in 1997. De gemiddelde procentuele afname was bij mannen en vrouwen even groot.

Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen.

Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

In september 1998 haalden de West-Vlaamse ondernemingen een omzet van 147,6 miljard fr., een stijging van 1,4% in vergelijking met september vorig jaar.

In elk van de West-Vlaamse arrondissementen daalde het maandgemiddelde (de maanden januari tot en met november) van de werkloosheid in 1998 ten opzichte van 1997. De grootste relatieve dalingen situeerden zich in de arrondissementen Kortrijk (-15,6%), Tielt (-15,5%) en Roeselare (-13,9%). Daarna volgden de Westhoekarrondissementen Ieper (-13,3%) en Diksmuide (-9,2%). In de kustarrondissementen Veurne (-9,0%), Brugge (-8,4%) en Oostende (-8,1%) was de afname het kleinst.

Het aandeel van de jeugdwerkloosheid volgde ook in 1998 het normale seizoengebonden verloop. Sedert augustus steeg het aandeel jeugdwerklozen op jaarbasis, zij het zeer weinig. Het aantal jeugdwerklozen nam echter af op jaarbasis, maar relatief gezien toch minder dan de totale werkloosheid, waardoor hun aandeel toenam.

Op het einde van elke maand van 1998 werden ook telkens meer lopende werkaanbiedingen in West-

Vlaanderen opgetekend dan op het einde van dezelfde maanden van 1997. Het voorlopige gemiddelde (januari tot en met november) wijst op een maandgemiddelde dat 34% hoger lag in 1998 in vergelijking met 1997.

Gewestelijke Ontwikkelings- maatschappij

• Buitenlandse investeerders kiezen voor West-Vlaanderen

De inspanningen van de GOM-West-Vlaanderen om de economie van de provincie te blijven versterken met buitenlandse projecten leidden in de eerste helft van 1998 tot mooie resultaten. Na de vestiging van DHL in Roeselare en de belangrijke uitbouw van Flanders Language Valley genoten ook Oostende en Brugge van buitenlandse belangstelling.

Op de Oostendse luchthaven ging het afhandelingsbedrijf Aero Groundservices Oostende van start. Het is het eerste buitenlandse filiaal van Aero

Groundservices, de grootste onafhankelijke afhandelingsfirma op de Amsterdamse luchthaven Schiphol. Voor de Oostendse luchthaven biedt de vestiging beloftevolle perspectieven, want er worden nieuwe vrachtrafiekken op Amerikaanse en Oosterse bestemmingen in het vooruitzicht gesteld. Eens op volle toeren wil het bedrijf werk verschaffen aan 200 mensen.

De onderhandelingen over de oprichting van het Dirk Frimoutcentrum, het centrum van de dynamiek van de ruimte en de aarde, werden positief afgerond op 2 juli 1998. Tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie West-Vlaanderen, de stad Oostende, de GOM-West-Vlaanderen, de Dirk Frimoutstichting en de Britse Vardon Attractions werd een samenwerkingsverband opgericht om dit initiatief in Oostende gestalte te geven. Op termijn zullen ongeveer 20 personen in het centrum aan het werk kunnen.

Ook het Amerikaanse chemische bedrijf J.M. Huber besliste om zich definitief in Oostende te vestigen. Het gaat er de chemische cluster waar CNO, Proviron en Euroftal reeds actief zijn als onafhankelijke pro-

Het elektriciteitsverbruik bleef positief evolueren, een gunstige indicator voor de economie in West-Vlaanderen.

ductie-eenheden versterken. Als eerste in Vlaanderen zal het bedrijf er neerslaande silicaten produceren voor de voedings-, rubber- en verfsector. De investering bedraagt 600 miljoen fr. en het bedrijf zal operationeel zijn in september 1999. De tewerkstelling zal 20 tot 25 personen bereiken.

Met drie nieuwe projecten breekt de haven van Zeebrugge definitief door als distributiehuis voor buitenlandse groepen. De Zweedse woudproductengroep Stora zal haar Europees distributiecentrum in de Zeebrugse buitenhaven vestigen. Van bij aanvang zal de Stora trafiek 700.000 ton per jaar bedragen, maar op termijn zal die uitgroeien tot 3,5 miljoen ton. Het bedrijf, dat de zesde grootste papierproducent ter wereld is, mikt op termijn op een tewerkstelling van 200 personen. De keuze van Zeebrugge als Europees distributiecentrum past in de introductie van een revolutionair transportconcept.

In een 50/50 joint venture met World Port Services zal American Port Services 300 miljoen investeren in een 26 ha groot autodistributiecentrum in de achterhaven van Zeebrugge, dat in de winter van '99 operationeel zal zijn. De lokale goederenbehandelaar Sea-Ro Terminal zal voor de los- en laadactiviteiten instaan. De eerste trafiek die er verwacht wordt zal bestaan uit auto's van Chrysler, die in de V.S. geproduceerd worden; op jaarbasis gaat het om een 50.000-tal stuks.

Ten slotte kondigde ook de Japanse bandenproducent Bridgestone/Firestone de vestiging aan van zijn Europese distributiecentrum in Zeebrugge. In de eerste fase zullen voornamelijk truckbanden behandeld en opgeslagen worden, zo'n half miljoen stuks per jaar. Dit project is de eerste vestiging in het Distripark in de Zeebrugse achterhaven.

Volgens ramingen van de GOM-West-Vlaanderen zullen al die buitenlandse investeerders samen ten minste 500 directe tewerkstellingsplaatsen scheppen.

• Vernieuwde Toeleveringsdatabank Vlaanderen

Sinds eind 1998 beschikken de Vlaamse GOM's over de vernieuwde Toeleveranciersdatabank Vlaanderen voor hun bemiddeling tussen uitbesteders en toeleveranciers. Deze databank bevat gedetailleerde technische toeleveringsgegevens (producten, bewerkingen en diensten op maat) van meer dan 1.000 Vlaamse bedrijven in de sectoren metaal, kunststof en rubber, elektrotechniek en elektronica en industriële diensten. Uitbestedende binnen- en buitenlandse bedrijven die op zoek zijn naar geschikte toeleveranciers kunnen bij de GOM-West-Vlaanderen terecht voor een gratis selectie. Naast de toeleveringsdatabank organiseert de GOM-West-Vlaanderen groepsstands op toeleveringsvakbeurzen en geeft ze het kwartaal tijdschrift *Toeleveren Vandaag* en de sectoriële toeleveringsrepertoria uit.

• Bouwvergunning voor het Vlaamse Centrum voor Kunststofverwerking

In 1998 werd door de GOM-West-Vlaanderen een bouwvergunning ingediend om op het terrein van de Kortrijkse universiteit KULAK een Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking (VCK) op te richten. Het VCK zal op de gelijkvloerse verdieping van het innovatie- en incubatiecentrum gehuisvest zijn.

In het centrum zal er gespecialiseerd onderwijs gegeven worden en zullen bedrijven terechtkunnen met hun technologische problemen. Voor het onderwijs zal met de hogescholen in West-Vlaanderen en de KULAK worden samengewerkt.

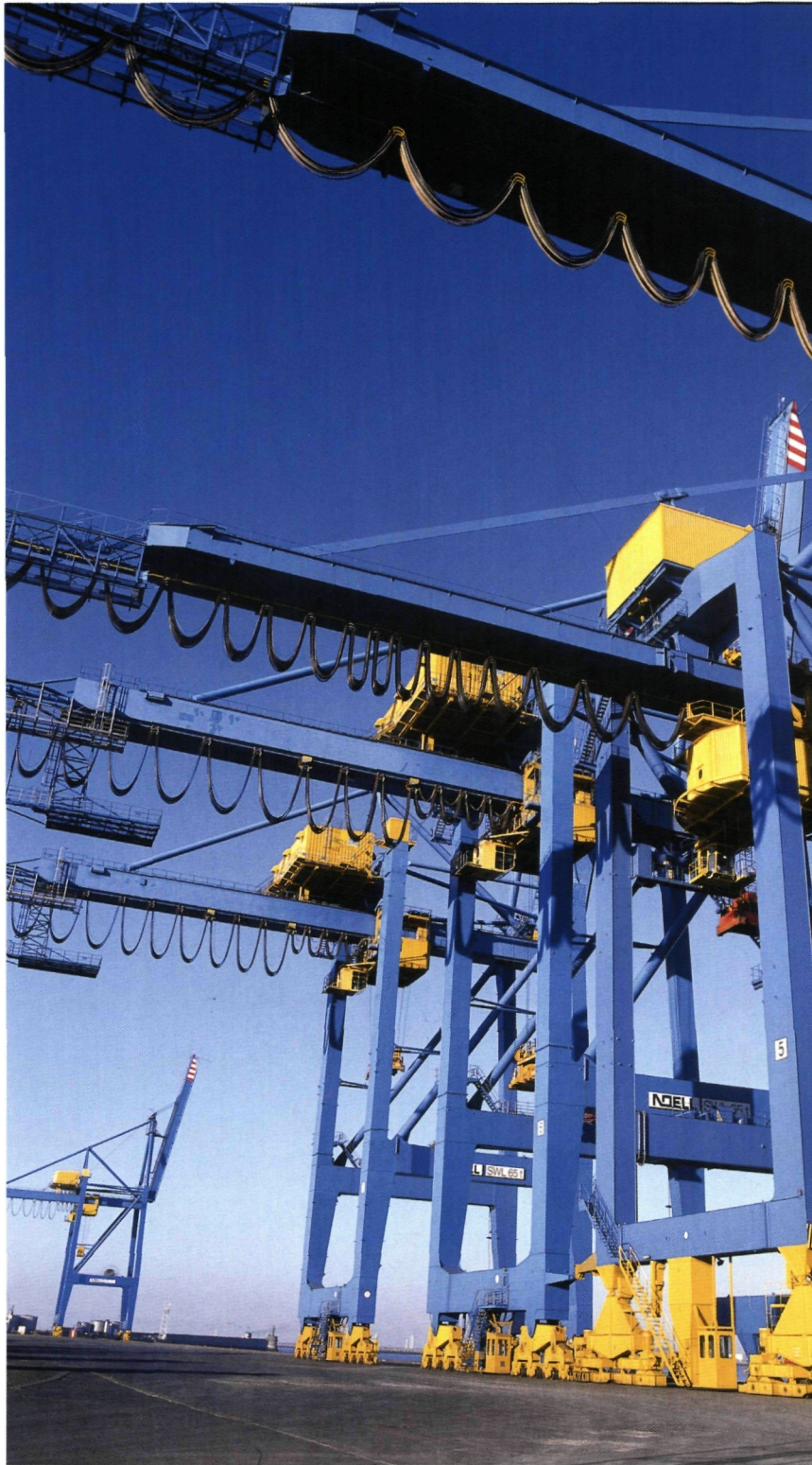
Toelage voor de promotie van de Zeebrugse en Oostendse zeehavens

De provincie heeft in haar begroting '98 1 miljoen fr. voorzien als bijdrage in de internationale promotie van de zeehavens van Zeebrugge en Oostende. Deze subsidie kadert in doelstelling 2 van de provinciale beleidsnota economie, nl. het inpassen van West-Vlaanderen in het internationale transportnetwerk, waarbij onder meer het belang aangehaald wordt van de zeehavens in West-Vlaanderen als poorten voor economische ontwikkeling.

De subsidie wordt verleend aan de havengemeenschappen die representatief zijn voor de privé-sector in beide zeehavens, nl. de vzw APZI voor de haven van Zeebrugge en de vzw Oostendse Havengemeenschap voor de haven van Oostende.

Als basis wordt een verdeelsleutel gehanteerd die rekening houdt met het maritiem goederenverkeer, de scheepstonnenmaat, de tewerkstelling, de toegevoegde waarde en de investeringen.

Van beide havengemeenschappen wordt verwacht dat ze die subsidie zullen gebruiken voor de uitvoering van een promotieprogramma en dat ze hun activiteiten ontplooiën in een geest van wederzijdse toenadering.

Integrale kwaliteitszorg in de KMO's

Op donderdag 17 september 1998 vond in het Provinciaal Hof te Brugge de uitreiking plaats van het kwaliteitslabel voor de drukker en de textielreiniger en van het kwaliteitscertificaat voor de advocaat, de architect, de gerechtsdeurwaarder en de notaris.

Het idee van integrale kwaliteitszorg (IKZ) is vooral in grote ondernemingen goed ingeburgerd.

Toch is IKZ ook voor de kleinere bedrijven een belangrijk wapen in de steeds harder wordende concurrentiestrijd. Daarom riep de provincie in 1992 een stuurgroep in het leven die opleidingsprogramma's rond IKZ voor kleine bedrijven opstelt.

Omdat het volgen van opleidingen voor kwaliteitszorg en het beroep doen op externe begeleiding een dure aangelegenheid is, levert de provincie een belangrijke financiële bijdrage. Ze houdt met name het bedrag van de inschrijvingsgelden voor de opleidingen laag en komt tussen in de kosten voor individuele en groepsbegeleiding.

Aan de bedrijven die met succes de IKZ-opleiding gevolgd hebben wordt een kwaliteitslabel uitgereikt, dat ze twee jaar lang voor hun promotie mogen gebruiken. Daarna volgt een nieuwe doorlichting.

Aan de laureaten uit sectoren die geen publiciteit mogen voeren, wordt een kwaliteitscertificaat uitgereikt.

Het aantal deelnemers aan het IKZ-programma voor kleine drukkerijen was niet zo groot, maar de deelnemers lieten er zich zeer lovend over uit. Aan zes drukkerijen werd een kwaliteitslabel uitgereikt.

Bij de textielreinigers konden zowel de bedrijfsleiders van de stomerijen als die van de wasserijen een opleiding volgen. Negentien bedrijven uit deze sector mochten het kwaliteitslabel in ontvangst nemen.

Wat de vrije beroepen betreft werd in '98 voor het tweede jaar op rij een IKZ-programma voor architecten uitgewerkt. Aan negen architecten werd een kwaliteitscertificaat toegekend. Ook het opleidingsprogramma voor de juridische vrije beroepen, dat voor de eerste maal georganiseerd werd, kon op een grote interesse rekenen. Niet minder dan vijftien advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders behaalden het kwaliteitscertificaat.

INFORMATIE

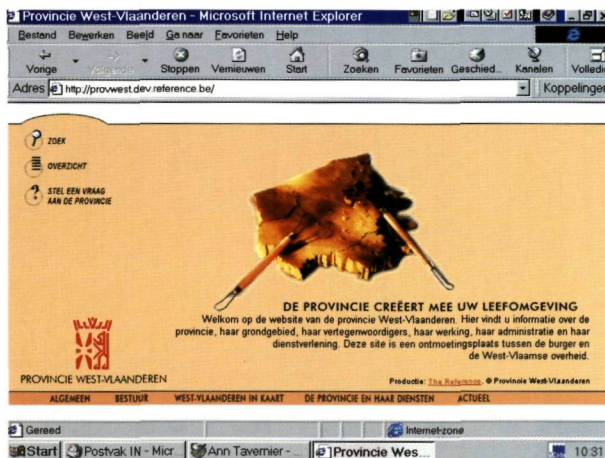
• West op Zondag in een nieuwe formule

Sinds 27 september kunnen West-Vlamingen 's zondags weer afstemmen op WTV en Focus voor West op Zondag. Deze coproductie tussen de regionale zenders en de provincie evolueerde van een actualiteitenmagazine naar een eerder informatief programma van het provinciebestuur.

West op Zondag startte in maart 1996 met opnamen vanuit het Provinciaal Hof. De ambitie bestond erin om een West-Vlaamse mini-Zevende Dag te maken met debatten over de hormonenmafia of de politie-hervormingen, naast boeiende portretten van onder meer Patrick Peire, Pieter Aspe of Frank Deleu. Bij een biertje en een kaasje fungeerden telkens een 30-tal provincieraadsleden en ambtenaren als live-publiek. Sommigen hielden er zelfs een korte tv-bekendheid aan over...

Voor de tweede jaargang verhuisden de opnamen naar de stemmige bistro van het provinciaal domein d'Aertrycke. Opnamen op locatie waren echter een dure zaak, zodat het derde seizoen West op Zondag vanuit de WTV-studio werd gepresenteerd. Dit decor blijft ook behouden voor de nieuwe reeks van 36 afleveringen die doorloopt tot eind juni 1999. Patrick Mahieu presenteert de nieuwe West op Zondag die drie onderdelen telt:

- 'De provincie in de kijker' waarin telkens één beleidsitem van de provincie wordt voorgesteld.
- 'De klapstoel' waarin een opmerkelijke West-Vlaming in beeld komt;
- en de provinciale 'Uit-tips'.

• De provincie on line

In juni 1998 werd, bij de voorstelling van het jaarboek, de website van de provincie gelanceerd. Met dit nieuwe communicatiemiddel wil de provincie tegemoet komen aan de steeds groeiende vraag naar informatie. Moderne informatie- en communicatie-technologie biedt uitstekende kansen om de relatie tussen burgers en overheid te verbeteren en de doelmatigheid van de overheid te vergroten.

Door informatie op een provinciale website ter beschikking te stellen creëert de provincie als het ware een 24-uurs informatieloket waar de burger allerlei actuele informatie kan opvragen. Over hoe hij een vergunning kan aanvragen, de verslagen van de provincieraad, het provinciaal beleid, de laatste persberichten. Snapt hij iets niet dan kan hij met een druk op de knop aanvullende informatie aanvragen.

Het is duidelijk dat Internet de andere communicatiemedia niet kan vervangen. Het bereik van Internet is daarvoor nu nog te beperkt, ook al is nu al meer dan 20 % van de bevolking af en toe op Internet te vinden. Het Internet heeft nu echter al wel duidelijke voordelen boven de meer traditionele media. Het is snel, relatief goedkoop, wereldwijd, actueel, het biedt informatie en communicatie op maat, in gigantische hoeveelheden en 24 uur per dag. Kortom een onmiskenbare schakel in het communicatieproces tussen de burger en de provinciale overheid.

• De provincie steunt evenementen

Naast eigen organisaties ondersteunt de provincie ook de inspanningen van privé-organisaties en verenigingen die manifestaties organiseren op het grondgebied van West-Vlaanderen.

Dit gebeurt enerzijds via de toekenning van onderscheidingen van de provincie West-Vlaanderen.

In 1998 werden hiervoor 321 aanvragen ingediend. In totaal werden 804 onderscheidingen uitgereikt. Het gaat hierbij om:

- bekens en schalen van de provincie West-Vlaanderen voor sportieve of recreatieve prestaties
- eretekens voor verdienstelijke bestuurders van provinciale, arrondissementale of lokale bestuurders
- onderscheidingen voor prijs- en premiewinnaars van provinciale cultuurwedstrijden en voor prijswinnaars van wedstrijden van lokale culturele organisaties
- provinciale medailles voor groeps- of individuele sportieve of recreatieve prestaties in wedstrijden georganiseerd in West-Vlaanderen
- provinciale eretekens voor verenigingen uit onze provincie die, ter gelegenheid van hun 50-jarig bestaan, de titel 'Koninklijke Maatschappij' werden toegekend.
- 23 honderdjarigen in onze provincie werden gefeliciteerd en kregen een herinneringsschaal aangeboden.

Anderzijds geeft de provincie ook een financiële tussenkomst in de organisatiekosten van nationale of internationale evenementen die eenmalig in onze provincie worden georganiseerd. Hiervoor werd in 1998 aan 6 organisaties elk een bedrag van 50.000 frank toegekend.

• Uit in West: een schot in de roos.

Op zondag 17 mei waren opnieuw duizenden West-Vlamingen op de fiets, in de wagen of op de bus gesprongen om deel te nemen aan de zesde editie van Uit in West, de jaarlijkse opendeurdag van het provinciebestuur. Door de jaren heen evolueerde deze manifestatie van een gezinsdag naar een promotiedag waarbij men wil streven naar een betere naambekendheid van het bestuur.

De diensten cultuur, welzijn, sport en onderwijs hadden hun tenten opgeslagen in het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld in Beernem. Afrikaanse en Indische dansen, Indische sprookjes, handschilderen, een huis bouwen, een graffiti-muur, een bezoek aan de kruidentuin, het vogelasiel en het Centrum voor Bedreigde Neerhofdieren ... het is slechts een kleine greep uit het animatieaanbod. Vier bezoekers kregen in de vooravond ook nog een luchtdoop met een warmeluchtballon.

De animatie in De Palingbeek in Ieper, waar de diensten Mirona, Externe Relaties en Toerisme en Recreatie hadden postgevat, was dan weer internationaal gekleurd met doedelzakspelers uit Kent, verhalen uit Finland en multiculturele theatervoorstellingen. Daarnaast konden de kinderen onder meer genieten van een reuzenvertelster, een uitstap in kabouterland en een goochelshow. Vanaf 17.00 uur ging het provinciebestuur live in de ether met Radio 2-West-Vlaanderen.

In beide domeinen werden de fietsers en de gebruikers van het openbaar vervoer met een geschenkje bedacht.

Later word ik brandweerman.

Een aandenken in zeefdruk aan een geslaagde gezinsuitstap.

Ook de allerkleinsten konden hun fysieke conditie laten testen.

Arrondisse- ment Brugge	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Beernem	7.167ha 58a 09ca	7.490	7.011	14.501
Blankenberge	1.741ha 11a 80ca	8.289	9.108	17.397
Brugge	13.840ha 22a 02ca	56.056	59.517	115.573
Damme	8.952ha 04a 75ca	5.452	5.430	10.882
Jabbekke	5.376ha 48a 38ca	6.789	6.774	13.563
Knokke-Heist	5.644ha 32a 28ca	15.725	17.058	32.783
Oostkamp	7.964ha 54a 60ca	10.492	10.645	21.137
Torhout	4.523ha 27a 65ca	9.385	9.358	18.743
Zedelgem	6.033ha 59a 13ca	10.869	10.928	21.797
Zuilenkerke	4.886ha 24a 99ca	1.412	1.370	2.782
Totaal	66.129ha 43a 69ca	131.959	137.199	269.158

Arrondisse- ment Diksmuide	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Diksmuide	14.940ha 18a 18ca	7.676	7.718	15.394
Houthulst	5.589ha 39a 36ca	4.422	4.466	8.888
Koekelare	3.918ha 52a 58ca	4.124	4.034	8.158
Kortemark	5.499ha 97a 96ca	6.120	6.100	12.220
Lo-Reninge	6.293ha 87a 59ca	1.616	1.565	3.181
Totaal	36.241ha 95a 67ca	23.958	23.883	47.841

Arrondisse- ment Ieper	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Ieper	13.061ha 04a 15ca	17.235	17.973	35.208
Heuvelland	9.423ha 53a 04ca	4.296	4.139	8.435
Langemark-				
Poelkapelle	5.252ha 90a 46ca	3.807	3.760	7.567
Mesen	357ha 83a 35ca	495	468	963
Poperinge	11.933ha 06a 10ca	9.543	9.692	19.235
Vleteren	3.814ha 82a 41ca	1.811	1.799	3.610
Wervik	4.361ha 24a 79ca	8.791	9.013	17.804
Zonnebeke	6.757ha 33a 24ca	5.731	5.684	11.415
Totaal	54.961ha 77a 54ca	51.709	52.528	104.237

Arrondisse- ment Kortrijk	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Anzegem	4.178ha 86a 52ca	6.846	6.754	13.600
Avelgem	2.174ha 81a 27ca	4.446	4.589	9.035
Deerlijk	1.681ha 56a 79ca	5.673	5.748	11.421
Harelbeke	2.914ha 00a 07ca	13.158	13.175	26.333
Kortrijk	8.003ha 06a 92ca	36.917	38.491	75.408
Kuurne	1.000ha 83a 46ca	6.405	6.440	12.845
Lendelede	1.315ha 01a 80ca	2.733	2.747	5.480
Menen	3.306ha 96a 39ca	15.723	16.558	32.281
Spiere-Helkijn	1.077ha 66a 50ca	913	950	1.863
Waregem	4.508ha 70ca 20a	17.702	18.012	35.714
Wevelgem	3.875ha 23a 54ca	15.510	15.682	31.192
Zwevegem	6.324ha 24a 38ca	11.611	11.769	23.380
Totaal	40.360ha 97a 84ca	137.637	140.915	278.552

Arrondisse- ment Oostende	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Bredene	1.307ha 90a 87ca	6.774	6.882	13.656
De Haan	4.216ha 91a 75ca	5.490	5.740	11.230
Gistel	4.225ha 40a 65ca	5.352	5.447	10.799
Ichtegem	4.533ha 46a 95ca	6.688	6.518	13.206
Middelkerke	7.565ha 33a 53ca	8.032	8.358	16.390
Oostende	3.772ha 38a 83ca	32.315	35.280	67.595
Oudenburg	3.538ha 30a 03ca	4.331	4.379	8.710
Totaal	29.159ha 72a 61ca	68.982	72.604	141.586

Arrondisse- ment Roeselare	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Hoogdele	3.783ha 62a 47ca	4.879	4.800	9.679
Ingelmunster	1.615ha 72a 65ca	5.294	5.406	10.700
Izegem	2.548ha 31a 37ca	13.036	13.457	26.493
Ledegem	2.475ha 82a 00ca	4.687	4.684	9.371
Lichtervelde	2.593ha 14a 15ca	4.148	4.183	8.331
Moorslede	3.534ha 10a 58ca	5.382	5.370	10.752
Roeselare	5.979ha 39a 35ca	26.573	27.248	53.821
Staden	4.624ha 00a 34ca	5.507	5.459	10.966
Totaal	27.154ha 12a 91ca	69.506	70.607	140.113

Arrondisse- ment Tielt	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Ardoorie	3.457ha 60a 94ca	4.868	4.754	9.622
Dentergem	2.593ha 55a 11ca	3.874	3.877	7.751
Meulebeke	2.934ha 80a 57ca	5.460	5.502	10.962
Oostrozebeke	1.662ha 18a 41ca	3.602	3.630	7.232
Pittem	3.442ha 15a 45ca	3.321	3.276	6.597
Ruiselede	3.020ha 15a 23ca	2.554	2.531	5.085
Tielt	6.850ha 43a 57ca	9.515	9.725	19.240
Wielsbeke	2.101ha 71a 08ca	4.382	4.419	8.801
Wingene	6.842ha 07a 35ca	6.241	6.140	12.381
Totaal	32.904ha 67a 71ca	43.817	43.854	87.671

Arrondisse- ment Veurne	opper- vlakte	man- nen	vrou- wen	totaal
Alveringem	8.000ha 97a 90ca	2.428	2.288	4.716
De Panne	2.389ha 68a 96ca	4.692	5.167	9.859
Koksijde	4.395ha 96a 24ca	9.561	9.921	19.482
Nieuwpoort	3.100ha 44a 30ca	4.982	5.250	10.232
Veurne	9.633ha 97a 03ca	5.650	6.043	11.693
Totaal	27.521ha 04a 43ca	27.313	28.669	55.982

WEST-VLAANDEREN MORFOLOGISCH

West-Vlaanderen heeft een oppervlakte van 314.433 ha 72 a en 40 ca. opgesplitst in acht bestuurlijke arrondissementen en 64 gemeenten. De provincie telt 1.125.140 inwoners waarvan 554.881 mannen en 570.259 vrouwen.

NUTTIGE ADRESSEN EN LOCATIES (op 1/6/1999)

PROVINCIALE OVERHEID

Zetel van de provincieraad en van de bestendige deputatie

Provinciaal Hof, Markt 3,
8000 Brugge
tel. (050) 40 57 61
fax (050) 40 57 50

Kabinet van de gouverneur

Burg 3, 8000 Brugge
tel. (050) 40 58 11
fax (050) 40 58 00

Kabinetten gedeputeerden Vens, Peuteman, Van der Stichele-De Jaegere, Naeyaert, Defreyne en Durnez

Provinciehuis Boeverbos,
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 31 11
fax (050) 40 31 08

Kabinet van de provinciegriffier

Provinciehuis Boeverbos,
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 31 11
fax (050) 40 73 00

PROVINCIALE ADMINISTRATIE

PROVINCIALE DIENSTEN:

Locaties:

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 31 11
fax (050) 40 31 00

Provinciehuis Boeverbos - Filiaal

Koning Leopold III-laan 31,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 34 61
fax (050) 40 31 01

Provinciehuis Abdijbeke

Abdijbekastraat 9,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 71 11
fax (050) 40 71 00

Proosdij

Burg 2, 8000 Brugge
tel. (050) 40 56 29
fax (050) 40 56 01

diensten:

- dienst wegen
  - dienst waterlopen
  - dienst logistiek (gebouwen en VGV)
  - dienst overheidsopdrachten en patrimonium
  - dienst toerisme en recreatie
  - dienst economie, landbouw,
  - visserij en middenstand
- Provinciehuis Abdijbeke

- griffie
  - dienst organisatie en HRM
  - administratieve bibliotheek
  - directie financiën en personeel
  - directie externe relaties,
  - Europese programma's en gebiedsgerichte werking
  - dienst promotie en onthaal
  - huishoudelijke dienst
  - dienst milieu, ruimtelijke ordening en natuur
  - dienst welzijn
  - dienst cultuur
  - dienst onderwijs
- Provinciehuis Boeverbos

- dienst pers en communicatie
- Proosdij
- dienst logistiek (informatietechnologie en grafische dienst)
- Provinciehuis Boeverbos - Filiaal

- dienst sport
- Doornstraat 114,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 76 86
fax (050) 40 76 87
- archiefdienst
- Groot Seminarie, Potterierei 72,
8000 Brugge
tel. (050) 34 62 77 of 34 71 66
fax (050) 34 90 79

- PTD zone zuid
- Zonnebeekseweg 361,
8900 Ieper
tel. (057) 21 76 46
fax (057) 21 84 28

- gebiedsgerichte werking
- Provinciehuis Boeverbos,
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 31 11
fax (050) 40 31 00

Provinciehuis Abdijbeke,
Abdijbekastraat 9,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 71 11
fax (050) 40 71 00

Esenkasteel, Woumenweg 100,
8600 Diksmuide (Esen)
tel. (051) 51 93 50
fax (051) 51 93 51

Orangerie Broel, Dam 71,
8500 Kortrijk
tel. (056) 24 99 99
fax (056) 24 99 90

Korte Meersstraat 6,
8900 Ieper
tel. (057) 22 90 90
fax (057) 21 72 89

FEDERALE DIENSTEN VAN DE GOUVERNEUR

Locaties:

- Burg 4, 8000 Brugge
tel. (050) 40 56 11
fax (050) 40 56 00

- Riddersstraat 13,
8000 Brugge
tel. (050) 33 62 20
fax (050) 34 72 64

Diensten:

arrondissementscommissarissen:

- De Rammelaere Luc
(Brugge-Oostende)
- Teerlynck Mieke
(Kortrijk-Roeselare-Tielt)
- Riddersstraat 13
- Debyser Johan
(Veurne-leper-Diksmuide)

Burg 4

- dienst openbare hulpverlening

Burg 4

- dienst rampenfonds en burgerlijke stand
- dienst kerkfabrieken,
- rijkspersoneel en vertalingen
- Riddersstraat 13

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Afdeling Provinciaal Gouvernement West- Vlaanderen

Locaties:

Burg 4, 8000 Brugge
tel. (050) 40 56 11
fax (050) 40 56 00

Provinciehuis Boeverbos,
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 31 11
fax (050) 40 31 00

Diensten:

- cel personeel - werking lokale besturen
  - cel financiën - economie
  - cel patrimonium - overheidsopdrachten
  - cel persoonsgebonden materies-
logistiek
- Burg 4
- cel milieu, ruimtelijke ordening en natuur
- Provinciehuis Boeverbos

PROVINCIAAL ONDERWIJS EN WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN

Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw 'Instituut Arthur Olivier'

Ieperseweg 87,
8800 Roeselare (Rumbeke)
tel. (051) 26 14 00
fax (051) 24 00 20

Provinciaal Technisch Instituut (PTI)

- Campus Graaf Karel de Goedelaan 7,
8500 Kortrijk
tel. (056) 22 13 41
fax (056) 22 53 52

- Campus Tuinbouwschool
Condédreef 10
8500 Kortrijk
tel. (056) 22 00 13
fax (056) 20 44 71

Provinciaal Maritiem Instituut (PMI)

- Kursaalstraat 55,
8301 Knokke-Heist
tel. (050) 51 10 01
fax (050) 51 64 44

- Mercatorlaan 15,
8400 Oostende
tel. (059) 70 40 19
fax (059) 51 38 71

VORMINGSCENTRA

School voor Bestuursrecht van West-Vlaanderen

Provinciehuis Boeverbos - Filiaal,
Koning Leopold III-laan 31,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 34 61
fax (050) 40 31 01

West-Vlaamse Brandweerschool

Burg 4, 8000 Brugge
tel. (050) 40 56 11
fax (050) 40 56 00

West-Vlaamse Politieschool (WPS)

Koning Leopold III-laan 41,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 45 40
fax (050) 39 38 79

West-Vlaams Instituut voor de Vorming van Overheidspersoneel (WIVO)

Provinciehuis Boeverbos - Filiaal,
Koning Leopold III-laan 31,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 34 61
fax (050) 40 31 01

West-Vlaams Agrarisch Vormingsinstituut

leperseweg 87,
8800 Roeselare (Rumbeke)
tel. (051) 26 14 00
fax (051) 24 00 20

Provinciaal Educatief Centrum voor Ontwikkelings- samenwerking (PEC)

Hugo Verrieststraat 22,
8800 Roeselare
tel. (051) 26 50 50
fax (051) 20 43 49

PROVINCIALE SPORT- ACCOMMODATIE

Provinciaal Olympisch Zwembad

Doornstraat 110,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 39 02 00
fax (050) 40 20 70

PROVINCIEMUSEA

PMMK - Museum voor Moderne Kunst

Romestraat 11,
8400 Oostende
tel. (059) 50 81 18
fax (059) 80 56 26

PMCP - Museum Constant Permeke

Gistelsteenweg 341,
8490 Jabbeke
tel. (050) 81 12 88
fax (050) 81 55 40

PMSS - Provinciaal Museum Stijn Streuvels 'Het Lijsternest'

Stijn Streuvelsstraat 25,
8570 Anzegem (Ingooigem)
tel. (056) 77 72 14

Provinciaal Museum van het Bulskampveld

Provinciedomein Lippensgoed-
Bulskampveld
8730 Beernem
tel. (050) 78 91 76

Memoriaal Prins Karel en Openluchtmuseum Atlantikwall

Domein Raversijde,
Duiensteinstraat 147,
8400 Oostende
tel. (059) 70 22 85
fax (059) 51 45 03

PROVINCIEDOMEINEN

Tillegembos

Tillegemstraat 83,
8200 Brugge (Sint-Michiels)
- domeinwachter: tel. (050) 38 24 16
- kasteel: tel. (050) 38 02 96
- cafetaria De Trutselaar:
tel. (050) 38 98 10

Lippensgoed-Bulskampveld

Bulskampveld 9,
8730 Beernem
- kasteel en domeinwachter:
tel. (050) 78 91 76
- cafetaria: Bulskampveld 10 -
tel. (050) 78 95 65

't Veld

Bloemgatstraat (nabij baan Brugge-
Kortrijk), 8850 Ardooie
- domeinwachter: tel. (051) 74 52 85
- cafetaria De Keunepupe:
tel. (051) 63 39 95

De Palingbeek

Verbrande Molenstraat 5,
8902 Ieper (Zillebeke)
- domeinwachter: tel. (057) 20 34 72
- cafetaria: Palingbeekstraat 18 -
tel. (057) 20 56 72

De Gavers

Meersstraat 5,
8530 Harelbeke
- domeinwachter: tel. (056) 21 35 02
- cafetaria: tel. (056) 72 55 22

Sterrebos

Sterrebosdreef 66,
8800 Roeselare (Rumbeke)
- domeinwachter:
tel. (051) 20 11 80
- cafetaria: tel. (051) 21 17 96

d'Aertrycke

Zeeweg 42,
8820 Torhout
tel. (050) 22 22 76

Raversijde

Duiensteinstraat 147,
8400 Oostende
tel. (059) 70 22 85
fax (059) 51 45 03

De Damse Vaart

Brugge-Damme

De Baliekouter

Dentergem (Wakken)

De Ieperse Gasthuisbossen

Ieper-Zonnebeke

Kemmelberg

Heuvelland

Bergelen

Wevelgem

Zeebos

Blankenberge

PROVINCIALE UITLEEN- DIENSTEN VOOR AUDIO- VISUEEL MATERIAAL

Doornstraat 112, 8200 Brugge (Sint-Andries)

tel. (050) 40 76 76
fax (050) 40 76 75

VAH - departement PIH

Emiel Clauslaan 3,
8500 Kortrijk
tel. (056) 22 56 22
fax (056) 22 28 89

Feest- en Cultuurpaleis

Wapenplein
8400 Oostende
tel. (059) 70 61 31
fax (059) 51 57 16

PTD-zone zuid

Zonnebeekseweg 361,
8900 Ieper
tel. (057) 21 56 06
fax (057) 21 84 28

SOCIALE DIENSTVERLENING

Provinciale verzorgingscentra uitgebaat door een v.z.w.:

Provinciaal Bezigheidshome

- De Waaiberg v.z.w.
Koolskampstraat 22d,
8830 Hoogdele (Gits)
tel. (051) 26 30 80
fax (051) 24 45 45
- Den Dorpel v.z.w.
De Witte Reek 35,
8800 Roeselare
tel. (051) 24 51 55
- 't Venster v.z.w.
Willem Elsschotstraat 19/1,
8870 Izegem (Emelgem)
tel. (051) 31 84 72
fax (051) 31 90 34

Provinciaal Instituut voor
Diep-Oligofrenen 'Ons Erf v.z.w.'
Chartreusweg 53,
8200 Brugge (Sint-Michiels)
tel. (050) 38 70 01
fax (050) 38 23 14

Dienstencentra door de provincie opgericht en in beheer gege- ven of in eigendom overgedra- gen aan het lokale gemeente- bestuur of OCMW

De Balsemboom

Ganzestraat 33,
8000 Brugge
tel. (050) 33 78 17

De Kersecorff

Rijke Klarenstraat 83,
8900 Ieper
tel. (057) 20 37 78

Beukenhove

Ontvangerstraat 3,
8700 Tielt
tel. (051) 40 26 46

Ten Elsberge

Mandellaan 101,
8800 Roeselare
tel. (051) 24 60 50

Ten Patershove

Maria Doolaegheststraat 2a,
8600 Diksmuide
tel. (051) 51 91 49

De Schelpe

Schelpenstraat 20,
8400 Oostende
tel. (059) 70 50 59

De Zonnewijzer

Lange Meersstraat 6,
8500 Kortrijk
tel. (056) 21 99 77

De Zonnebloem

Zuidstraat 67,
8630 Veurne
tel. (058) 31 57 78

**PARA-PROVINCIALE
INSTELLINGEN**
**Provinciale West-Vlaamse
Vereniging voor Toerisme
'Westtoerisme' v.z.w.**

Kasteel Tillegem,
8200 Brugge (Sint-Michiels)
tel. (050) 38 02 96
fax (050) 38 02 92

**West-Vlaamse Vereniging voor
de Vrije Tijd (WVT) v.z.w.**

Provinciehuis Abdijbeke,
Abdijbekestraat 9,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 71 11
fax (050) 40 71 03

Monumentenwacht**West-Vlaanderen v.z.w.**

Provinciehuis Boeverbos - Filiaal,
Koning Leopold III-laan 31,
8200 Brugge (Sint-Andries)
tel. (050) 40 34 61
fax (050) 40 31 01

**Gewestelijke Ontwikkelings-
maatschappij (GOM) West-
Vlaanderen**

Baron Ruzettelaan 33,
8310 Brugge (Assebroek)
tel. (050) 35 81 31
fax (050) 36 31 86

**Instituut voor
Zeewetenschappelijk
Onderzoek (IZWO)**

Victorialaan 3,
8400 Oostende
tel. (059) 32 10 45
fax (059) 32 18 13

INTERCOMMUNALES
**West-Vlaamse Intercommunale
voor Economische Expansie
en Reconversie (WIER) s.v.**

Baron Ruzettelaan 35,
8310 Brugge (Assebroek)
tel. (050) 35 81 31
fax (050) 35 68 49

**West-Vlaamse Intercommunale
voor Huisvestingsbeleid (WIH)
s.v.**

Baron Ruzettelaan 35,
8310 Brugge (Assebroek)
tel. (050) 35 81 31
fax (050) 35 68 49

**West-Vlaamse Intercommunale
voor Technisch Advies en
Bijstand voor Ruimtelijke
Ordening (WITAB) s.v.**

Baron Ruzettelaan 35,
8310 Brugge (Assebroek)
tel. (050) 35 81 31
fax (050) 35 68 49

**Intercommunale Maatschappij
voor Ruimtelijke Ordening,
Economische Expansie en
Reconversie voor het Gewest
Kortrijk 'Leiedal'**

Kennedypark 10,
8500 Kortrijk
tel. (056) 21 96 01
fax (056) 22 89 03

**West-Vlaamse
Elektriciteitsmaatschappij
(WVEM)**

Hoogstraat 37,
8000 Brugge
tel. (050) 44 77 11
fax (050) 33 07 05

**West-Vlaamse Intercommunale
Vliegveld Wevelgem-Bissegem
(WIV) s.v.**

Luchthavenstraat 1 bus 1,
8560 Wevelgem
tel. (056) 35 14 12
fax (056) 35 40 59

**Intercommunale Maatschappij
voor Openbare Gezondheid in
het Gewest Kortrijk (IMOG)
s.v.**

Kortrijksesteenweg 264,
8530 Harelbeke
tel. (056) 71 61 17
fax (056) 71 09 85

Gaselwest

Pr. Kennedypark 12
8500 Kortrijk
tel. (056) 36 93 71
fax (056) 36 93 60

IMEWO

Scheepsdalelaan 56,
8000 Brugge
tel. (050) 44 08 11
fax (050) 44 09 05

**Intercommunale
Kustreddingsdienst West-
Vlaanderen (IKWV)**

Secretariaat: Gemeentehuis,
Zeelaan 44, 8670 Koksijde
tel. (058) 53 30 30
fax (058) 53 30 94

BURGEMEESTERS, SECRETARISSEN EN ONTVANGERS VAN DE WEST-VLAAMSE GEMEENTEN (op 1/6/99)

Naam en functie	Dienstadres
ALVERINGEM	
Burgemeester : Quaghebeur Valère	St.-Rijkersstraat 19, 8690 Alveringem
Secretaris : Verschave Hendrik	tel. (058) 28 88 82
Gewestelijke Ontvanger :	fax (058) 28 88 83
Van Leirsberghe Peter	Jachthoornlaan 19, 8200 Brugge
ANZEGEM	
Burgemeester : Gerniers Victor	Dorpsplein, 8570 Anzegem
Secretaris : Avet Rita	tel. (056) 69 44 51
Gemeenteontvanger : Vercruysse Eddy	fax (056) 68 09 09
ARDOOIE	
Burgemeester : Callens Karlos	Marktplaats 1, 8850 Ardooie
Secretaris : Pillaert Dominiek	tel. (051) 74 40 40
Gemeenteontvanger : Pattyn Isabelle	fax (051) 74 72 92
AVELGEM	
Burgemeester : Vantieghem Lieven	Kortrijkstraat 8, 8580 Avelgem
Secretaris : Declercq Koen	tel. (056) 64 41 87
Gemeenteontvanger : Boudrez Geert	fax (056) 64 61 70
BEERNEM	
Burgemeester : Van Parijs Walter	Bloemendalestraat 112, 8730 Beernem
Secretaris : Focquaert Robert	tel. (050) 78 84 49
Gemeenteontvanger : Gevaert Tom	fax (050) 79 04 63
BLANKENBERGE	
Burgemeester : Monset Ludo	J.F. Kennedyplein 1, 8370 Blankenberge
Secretaris : Verheyden Peter	tel. (050) 42 99 42
Stadsontvanger : Plompen Dirk	fax (050) 42 90 29
BREDENE	
Burgemeester : Vanhooren Willy	Centrumplein 1, 8450 Bredene
Secretaris : Vansteenkiste Roland	tel. (059) 33 91 91
Gemeenteontvanger : Devos Fernand	fax (059) 33 00 36
BRUGGE	
Burgemeester : Moenaert Patrick	Burg 11, 8000 Brugge
Secretaris : Devriese Fernand	tel. (050) 44 81 11
Stadsontvanger : Coens Johan	fax (050) 44 80 80
DAMME	
Burgemeester : Vandille Leopold	Kasteelstraat 9, 8340 Damme
Secretaris : Blomme Werner	tel. (050) 50 08 94
Stadsontvanger : De Bruyckere Rachel	fax (050) 51 11 51
DEERLIJK	
Burgemeester : Terryn Roger	Harelbekestraat 27, 8540 Deerlijk
Secretaris : Longueville Trees	tel. (056) 71 44 02
Gemeenteontvanger :	fax (056) 72 83 99
Vanryckeghem Leopold	
DE HAAN	
Burgemeester : Cattrysse Ivan	Leopoldlaan 24, 8420 De Haan
(Klemskerke)	tel. (059) 24 21 24
Secretaris : Museeuw Franky	fax (059) 24 21 23
Gemeenteontvanger : Muysshondt Willy	

DENTERGEM

Burgemeester : Degroote Koenraad	Kerkstraat 1, 8720 Dentergem
Secretaris : Naessens Kathelijne	tel. (051) 63 61 03
	fax (051) 63 59 00
Gewestelijke Ontvanger : Mattan Erik	Henri Dunantstraat 45, 8870 Izegem

DE PANNE

Burgemeester : Vanheste Willy	Zeelaan 21, 8660 De Panne
Secretaris : Witdouch Daniël	tel. (058) 42 16 16
Gemeenteontvanger : Supelley Jean-Pierre	fax (058) 42 16 17

DIKSMUIDE

Burgemeester : Laridon Hendrik	Grote Markt 6, 8600 Diksmuide
Secretaris : Vandendriessche Patrick	tel. (051) 51 91 51
Stadsontvanger : Geers Patrick	fax (051) 51 00 20

GISTEL

Burgemeester : Defreyne Roland	Heyvaertlaan z/n, 8470 Gistel
Secretaris : Wydooghe Lieve	tel. (059) 27 02 00
Stadsontvanger : De Groote Paul	fax (059) 27 02 46

HARELBEKE

Burgemeester : Decavele Luc	Marktstraat 29, 8530 Harelbeke
Secretaris : Duyck Albert	tel. (056) 73 33 11
Stadsontvanger : Debooser Hedwig	fax (056) 73 33 19

HEUVELLAND

Burgemeester : Lemaire José	Bergstraat 24, 8956 Heuveland (Kemmel)
Secretaris : Ooghe Robert	tel. (057) 45 04 50
Gemeenteontvanger : Vermeersch Johan	fax (057) 44 56 04

HOOGLEDE

Burgemeester : Pillaert Jean-Pierre	Marktplaats 1, 8830 Hooghelede
Secretaris : Dekens Rik	tel. (051) 20 30 30
Gemeenteontvanger : Terryn Hans	fax (051) 20 38 26

HOUTHULST

Burgemeester : Vandenbussche Maria	Terreststraat 2, 8650 Houthulst
Secretaris : Schacht Jocelyne	tel. (051) 70 41 05
	fax (051) 70 34 16
Gewestelijke Ontvanger : Maene Eric	Leopold II-laan 88, 8670 Koksijde

ICHTEGEM

Burgemeester : Bonny Karl	Markt 1, 8480 Ichtegem
Secretaris : Delarue Luc	tel. (059) 29 97 70
Gemeenteontvanger : Boucquez Daniël	fax (059) 29 80 65

IEPER

Burgemeester : Dehaene Luc	Grote Markt 34, 8900 Ieper
Secretaris : Breyne Jan	tel. (057) 22 85 55
Stadsontvanger : Carbonez Guy (wnd.)	fax (057) 22 85 76

INGELMUNSTER

Burgemeester : Defreyne Georges	Oostrozebekestraat 4, 8770 Ingelmunster
Secretaris : Wylin Noël	tel. (051) 31 13 01
Gemeenteontvanger : Vroman Jean-Pierre	fax (051) 31 82 83

IZEGEM

Burgemeester : Verledens Willy
 Secretaris : Charlier Daniël
 Stadsontvanger : Sintobin Philippe

Korenmarkt 9-10, 8870 Izegem
 tel. (051) 30 22 04
 fax (051) 31 48 67

JABBEKE

Burgemeester : Verleye Roland
 Secretaris : Acke Gabriël
 Gemeenteontvanger : Astaes Jan

Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke
 tel. (050) 81 01 11
 fax (050) 81 01 17

KNOKKE-HEIST

Burgemeester : Graaf Lippens Leopold
 Secretaris : Verhaeghe Marc
 Gemeenteontvanger : Pauwels Eric

A. Verweeplein 1, 8300 Knokke-Heist
 tel. (050) 63 01 00
 fax (050) 63 01 59

KOEKELARE

Burgemeester : Lansens Patrick
 Secretaris : Goethals Robert
 Gemeenteontvanger : Canele Raoul

St.-Maartensplein 19, 8680 Koekelare
 tel. (051) 58 92 01
 fax (051) 58 84 96

KOKSIJDE

Burgemeester : Vanden Bussche Marc
 Secretaris : Beun Freddy
 Gemeenteontvanger : Vandeputte Jean-Philippe

Zeelaan 44, 8670 Koksijde
 tel. (058) 53 30 30
 fax (058) 53 30 37

KORTEMARK

Burgemeester : Dupulthys Firmin
 Secretaris : Vandoorne Joseph
 Gemeenteontvanger : Cromheecke Hans

Stationsstraat 68, 8610 Kortemark
 tel. (051) 56 81 21
 fax (051) 57 51 20

KORTRIJK

Burgemeester : de Béthune Emmanuel
 Secretaris : Soete Eric
 Stadsontvanger : Vanhoutte Johan

Grote Markt 54, 8500 Kortrijk
 tel. (056) 23 90 11
 fax (056) 20 39 13

KUURNE

Burgemeester : Vangansbeke Paul
 Secretaris : Deroo Walter
 Gemeenteontvanger : Cattelein Betty

Marktplein 9, 8520 Kuurne
 tel. (056) 73 71 11
 fax (056) 70 60 15

LANGEMARK-POELKAPELLE

Burgemeester : Dewilde Willy
 Secretaris : Vanyasacker Daniël
 Gemeenteontvanger : Gheeraert Michel

Kasteelstraat 1, 8920 Langemark-Poelkapelle
 tel. (057) 49 09 10
 fax (057) 48 60 50

LEDEGEM

Burgemeester : Van Gheluwe Patrick
 Secretaris : Demeyere Geert
 Gewestelijke Ontvanger : Berteloot Marcel

Rollegemstraat 33, 8880 Ledegem
 tel. (056) 50 91 80
 fax (056) 50 51 40

LENDELEDE

Burgemeester : Messely Jozef
 Secretaris : Wastyn José
 Gemeenteontvanger : Lambrecht Marc

Dorpsplein 1, 8860 Lendeledede
 tel. (051) 33 63 00
 fax (051) 31 67 12

LICHTERVELDE

Burgemeester : Kindt Gabriël
 Secretaris : Vandenbussche Ivan
 Gewestelijke Ontvanger :
 Roelens Christiane

Marktplaats 2, 8810 Lichtervelde
 tel. (051) 72 56 22
 fax (051) 72 23 80
 G. Roelantsplein 9, 8310 Brugge

LO-RENINGE

Burgemeester : Vanheule Frans
 Secretaris : Ackerman Dirk
 Gewestelijke Ontvanger :
 Vanpeperstraete Maria

Oude Eiermarkt 9, 8647 Lo-Reninge
 tel. (058) 28 80 20
 fax (058) 28 90 71
 Rudyard Kiplinglaan 2, 8900 Ieper

MENEN

Burgemeester : Libbrecht Jean
 Secretaris : Algoet Eric
 Stadsontvanger : Pille Peter

Grote Markt 1, 8930 Menen
 tel. (056) 51 11 01
 fax (056) 51 64 02

MESEN

Burgemeester : Liefvooghe Jean
 Secretaris : Florissoone Patrick
 Gewestelijke Ontvanger : Vanrobaeys Anja

Markt 1, 8957 Mesen
 tel. (057) 44 50 40
 fax (057) 44 50 40

MEULEBEKE

Burgemeester : Vanpoucke Daniël
 Secretaris : Maes Willy
 Gemeenteontvanger : Devolder Bernard

Markt 1, 8760 Meulebeke
 tel. (051) 48 80 80
 fax (051) 48 54 40

MIDDELKERKE

Burgemeester : Verlinde Frank
 Secretaris : Coulier Leo
 Gemeenteontvanger : Ryckewaert Pierre

Spermaliestraat 1, 8430 Middelkerke
 tel. (059) 31 30 16
 fax (059) 31 43 64

MOORSLEDE

Burgemeester : Ghekiere Walter
 Secretaris : Vanhoutte Jozef
 Gemeenteontvanger : Cappelle Mireille

Marktplaats 1, 8890 Moorslede
 tel. (051) 77 70 06
 fax (051) 77 10 76

NIEUWPOORT

Burgemeester : Crabbe Roland
 Secretaris : T'Jaecx Roland
 Stadsontvanger : Fremaut Martine

Marktplein 7, 8620 Nieuwpoort
 tel. (058) 22 44 22
 fax (058) 22 44 45

OOSTENDE

Burgemeester : Vandecasteele Jean
 Secretaris : Vandenabeele Johan
 Stadsontvanger : Deprêtere Christina

Leopold II-laan, 8400 Oostende
 tel. (059) 80 55 00
 fax (059) 80 65 47

OOSTKAMP

Burgemeester : Vanparys Luc
 Secretaris : Vandewalle Jozef
 Gemeenteontvanger : Van Vijnck Hugo

Gemeenteplein 1, 8020 Oostkamp
 tel. (050) 83 31 00
 fax (050) 82 66 76

OOSTROZEBEKE

Burgemeester : Bonte Jean-Marie
 Secretaris : De Pourcq Guy
 Gewestelijke Ontvanger : Vanheede Marcel

Ernest Brengierstraat 6 bus 1,
 8780 Oostrozebeke
 tel. (056) 67 11 11
 fax (056) 67 11 27
 Belgiëlaan 18, 8700 Tielt

Burgemeester : Dereeper Ignace	Weststraat 24, 8460 Oudenburg
Secretaris : Mergaert Georges	tel. (059) 26 71 71
	fax (059) 26 54 06
Gewestelijke Ontvanger : Brouckaert Cathy	Nieuwe Steenweg 23c, 8377 Zuienkerke

Burgemeester : Delaere Ivan	Markt 1, 8740 Pittem
Secretaris : Depredomme Ignace	tel. (051) 46 66 11
Gemeenteontvanger : Debaecke Martine	fax (051) 46 51 38

Burgemeester : d'Udekem d'Acoz Henri	Grote Markt 1, 8970 Poperinge
Secretaris : Roelens Bernard	tel. (057) 33 40 81
Stadsontvanger : Wyffels Dries	fax (057) 33 75 81

Burgemeester : Denys Daniël	Botermarkt 2, 8800 Roeselare
Secretaris : Leenknecht Johan	tel. (051) 26 22 22
Stadsontvanger : Buyse Johan	fax (051) 26 22 80

Burgemeester : Biebuyck Etienne	Markt 1, 8755 Ruiselede
Secretaris : De Leersnyder Luc	tel. (051) 68 80 63
	fax (051) 68 79 33
Gewestelijke Ontvanger : Teerlynck Marc	Beukenlaan 47, 8310 Brugge (Sint-Kruis)

Burgemeester : Walraet Dirk	Oudenaardseweg 71,
Secretaris : Maes Linda	8587 Spiere-Helkijn
	tel. (056) 45 55 57
	fax (056) 45 69 30
Gewestelijke Ontvanger : Cuvelier Steven	Meiweg 18, 8560 Wevelgem

Burgemeester : Lowie Josiane	Marktplaats 2, 8840 Staden
Secretaris : Debaene Johan	tel. (051) 70 06 00
Gemeenteontvanger : Pattyn Karien	fax (051) 70 41 16

Burgemeester : Van Daele Michiel	Tramstraat 2, 8700 Tielt
Secretaris : Verbeke Dirk	tel. (051) 42 60 60
Stadsontvanger (wnd.): Lambert Frans	fax (051) 40 51 89

Burgemeester : De Cuyper Norbert	Markt 1, 8820 Torhout
Secretaris : Vandamme Luc	tel. (050) 22 11 22
Stadsontvanger : Cordie Noël	fax (050) 22 05 80

Burgemeester : Verfaillie Jan	Grote Markt 27, 8630 Veurne
Secretaris : Coulier Edwin	tel. (058) 33 05 11
Stadsontvanger : Degraeve Kris	fax (058) 33 05 93

Burgemeester : Boussemaere Frans	Kasteelstraat 39, 8640 Vleteren
Secretaris : Depyper Ignace	tel. (057) 40 00 99
	fax (057) 40 13 66
Gewestelijke Ontvanger : Verbeke Els	Brugsesteenweg 98, 8460 Oudenburg

Burgemeester : Carron Guido	Gemeenteplein 2, 8790 Waregem
Secretaris : De Langhe Guido	tel. (056) 62 12 11
Gemeenteontvanger : Matton Joseph	fax (056) 62 12 23

Burgemeester : Lernout-Martens Rosa	St.-Maartensplein 16, 8940 Wervik
Secretaris : Verraes Philippe	tel. (056) 30 01 01
Stadsontvanger : Volckaert Stefaan	fax (056) 30 01 48

Burgemeester : Seynaeve Gilbert	Vanackerestraat 16, 8560 Wevelgem
Secretaris : Ponseele Jozef	tel. (056) 43 34 00
Gemeenteontvanger : Parmentier Kurt	fax (056) 43 34 01

Burgemeester : Lambrecht George	Rijksweg 314, 8710 Wielsbeke
Secretaris : Van Halst Lucien	tel. (056) 66 85 91
Gemeenteontvanger : Vancoillie Julien	fax (056) 66 56 46

Burgemeester : Verkest Hendrik	Oude Bruggestraat 13, 8750 Wingene
Secretaris : Pattyn Rik (wnd.)	tel. (051) 65 70 71
Gemeenteontvanger : De Ceuleners Pascal	fax (051) 65 70 78

Burgemeester : Verhegge Hilaire	Pater A. Vynckelein 1, 8210 Zedelgem
Secretaris : Ramon André	tel. (050) 20 90 97
Gemeenteontvanger : De Meester Hilde	fax (050) 20 82 28

Burgemeester : Bourgois Maurice	Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke
Secretaris : Ghesquière Antoine	tel. (051) 77 71 34
Gemeenteontvanger : Delancker Luc	fax (051) 78 07 40

Burgemeester : Cuypers Henri	Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Secretaris : Goethals Franky	tel. (050) 42 70 48
Gewestelijke Ontvanger :	fax (050) 42 85 45
Debaecke Katrien	Ruddervoordestraat 53,
	8210 Zedelgem

Burgemeester : Deprez Paul	Otegemstraat 100, 8550 Zwevegem
Secretaris : Vercoutere André	tel. (056) 76 55 67
Gemeenteontvanger : Vandenbogaerde Rik	fax (056) 76 55 68

VOORZITTERS, SECRETARISSEN EN ONTVANGERS VAN DE WEST-VLAAMSE OCMW'S

ALVERINGEM

Voorzitter : Laureys Wilfried
Secretaris : Scelp Jo (wnd.)
Gewestelijke Ontvanger : Pottie Bernard

Gapaard 9, 8690 Alveringem (Hoogstade)
tel. (058) 28 81 34
fax (058) 28 85 92
Knotwilgenlaan 1, 8755 Ruiselede

ANZEGEM

Voorzitter : Van den Heede Paul
Secretaris : Maes Frieda
Gewestelijke Ontvanger : Cuvelier Steven

Oudenaardestraat 52, 8570 Anzegem
tel. (056) 77 88 28
fax (056) 77 48 82
Meiweg 18, 8560 Wevelgem

ARDOOIE

Voorzitter : Sercu-Bourgeois Antonia
Secretaris : Desmet Patricia
OCMW-ontvanger : Pattyn Isabelle

Marktplaats 3, 8850 Ardoeie
tel. (051) 74 59 37
fax (051) 74 48 47

AVELGEM

Voorzitter : Wolfvelde Frans
Secretaris : Vandenberghé André
Gewestelijke Ontvanger : Cuvelier Steven

Leopoldstraat 26, 8580 Avelgem
tel. (056) 64 53 06
fax (056) 64 80 49
Meiweg 18, 8560 Wevelgem

BEERNEM

Voorzitter : David Robert
Secretaris : Claeys Jan
Gewestelijke Ontvanger :
Van Leirsberghe Peter

Lattenkliersstr. 46, 8730 Beernem
(Sint Joris)
tel. (050) 78 82 40
fax (050) 78 10 29
Jachthoornlaan 19, 8200 Brugge

BLANKENBERGE

Voorzitter : De Ville Eric
Secretaris : Demeulemeester Luc
OCMW-Ontvanger : Vandenbussche André

Jordaenslaan 34, 8370 Blankenberge
tel. (050) 43 24 50
fax (050) 43 24 69

BREDENE

Voorzitter : Gevaert Gilbert
Secretaris : Eerebout Jan
OCMW-Ontvanger : Nyssen Wilfried

Duinenstraat 106, 8450 Bredene
tel. (050) 32 08 43
fax (050) 32 15 95

BRUGGE

Voorzitter : Vandevoorde Frank
Secretaris : Parrein Hubert
OCMW-Ontvanger : Sap Luc

Karthuizerinnestraat 4, 8000 Brugge
tel. (050) 33 98 54
fax (050) 34 53 93

DAMME

Voorzitter : Demeester Eric
Secretaris : Dalle Marc
OCMW-Ontvanger : Dubois Eveline

Burgstraat 2A, 8340 Damme (Sijsele)
tel. (050) 35 88 10
fax (050) 46 10 81

DEERLIJK

Voorzitter : Vanrobays Patrick
Secretaris : Van Thuyne Mireille
Gewestelijke Ontvanger : Mattan Erik

Stationsstraat 28, 8540 Deerlijk
tel. (056) 71 85 68
fax (056) 72 76 51
Henri Dunantstraat 45, 8870 Izegem

DE HAAN

Voorzitter : Flahaut-Pouillon Andrée
Secretaris : Vansteenkiste Willy
Gewestelijke Ontvanger : Brouckaert Cathy

Markt 2, 8420 De Haan
tel. (050) 42 84 80
fax (050) 41 61 33
Nieuwe Steenweg 23c, 8377 Zuienkerke

DENTERGEM

Voorzitter : Persyn Noël
Secretaris : Vanmeerhaeghe Bernard
Gewestelijke Ontvanger : Mattan Erik

Wapenplaats 23, 8720 Dentergem
(Wakken)
tel. (056) 60 22 01
fax (056) 61 49 88
Henri Dunantstraat 45, 8870 Izegem

DE PANNE

Voorzitter : Butsraen Robert
Secretaris : Deconinck Karel
Gewestelijke Ontvanger : Vanrobaeys Anja

Koninklijke Baan 10, 8660 De Panne
tel. (058) 42 17 17
fax (058) 41 22 82
Oude Beselarestraat 131, 8940 Wervik

DIKSMUIDE

Voorzitter : Mycke Fernand
Secretaris : Merlevede Chris
OCMW-Ontvanger : Declercq Johan

IJzerheemplein 4, 8600 Diksmuide
tel. (051) 50 42 15
fax (051) 51 08 25

GISTEL

Voorzitter : Claerhout Wilfried
Secretaris : Delanoeye Patrick
Gewestelijke Ontvanger :
Bakelant Philippe

Bruidstraat 11, 8470 Gistel
tel. (059) 27 60 48
fax (059) 27 53 42
Plataanlaan 25, 8500 Kortrijk

HARELBEKE

Voorzitter : Deprez Ruddy
Secretaris : Raes Luc
OCMW-Ontvanger : Eggermont Rudy

Paretteplein 19, 8530 Harelbeke
tel. (056) 73 51 90
fax (056) 73 51 99

HEUVELLAND

Voorzitter : Dejaegher-Avet Lieve
Secretaris : Lefebvre Hugo
OCMW-Ontvanger : Vermeersch Johan

Bergstraat 24, 8956 Heuveland
(Kemmel)
tel. (057) 45 04 80
fax (057) 44 56 04

HOOGLEDE

Voorzitter : Lemahieu Jean-Claude
Secretaris : Van Eeckhout Filip
OCMW-Ontvanger : Terryn Hans

Stationsstraat 4, 8830 Hoogleden
tel. (051) 22 88 01
fax (051) 22 90 95

HOUTHULST

Voorzitter : Lanoye Godelieve	Vijverstraat 30, 8650 Houthulst
Secretaris : Deweerdt Bernard	tel. (051) 70 41 64
	fax (051) 70 43 64
Gewestelijke Ontvanger :	
Vanpeperstraete Maria	Rudyard Kiplinglaan, 2, 8900 Ieper

ICHTEGEM

Voorzitter : Depuydt Roger	Koekelareststraat 5, 8480 Ichtegem
Secretaris : Declerck Wilfried	tel. (051) 58 18 91
	fax (051) 58 29 15
Gewestelijke Ontvanger : Teerlynck Marc	Beukenlaan 47, 8310 Brugge

IEPER

Voorzitter : Vandamme Brigitta	Rijselsestraat 38, 8900 Ieper
Secretaris : Deruytter Jozef	tel. (057) 20 48 31
	fax (057) 21 83 89

OCMW-Ontvanger : Seynaeve Piet

INGELMUNSTER

Voorzitter : Coopman Jaak	Oostrozebekestraat 4, 8770 Ingelmunster
Secretaris : Vandeweghe Joost	tel. (051) 31 13 03
	fax (051) 31 82 83
Gewestelijke Ontvanger : Pottie Bernard	Knotwilgenlaan 1, 8755 Ruiselede

IZEGEM

Voorzitter : Vandendriessche Jacques	Kokelareststraat, 2, 8870 Izegem
Secretaris : Herreman Frits	tel. (051) 33 66 33
OCMW-Ontvanger : Dubois Odiel	fax (051) 33 66 30

JABBEKE

Voorzitter : Derudder Gilbert	Caverstraat 16, 8490 Jabbeke
Secretaris : Vandewalle Katrien	tel. (050) 81 01 80
	fax (050) 81 46 86
Gewestelijke Ontvanger : De Vos Bram	Oudenburgweg 63, 8490 Jabbeke

KNOKKE-HEIST

Voorzitter : Rosseel André	Noordhinder 31, 8301 Knokke-Heist
Secretaris : Roets Paul	(Heist-aan Zee)
	tel. (050) 53 00 61
OCMW-Ontvanger : Claeys Jan	fax (050) 51 64 62

KOEKELARE

Voorzitter : Jonckheere Paul	Ichtegemstraat 18, 8680 Koekelare
Secretaris : Van der Veken Ann	tel. (051) 58 10 01
Gewestelijke Ontvanger :	fax (051) 58 33 87
Van Leirsberghe Peter	Jachthoornlaan 19, 8200 Brugge

KOKSIJDE

Voorzitter : Gantois Rita	Leopold II-laan 2, 8670 Koksijde
Secretaris : Thabert Willy	tel. (058) 51 60 11
	fax (058) 52 21 32
Gewestelijke Ontvanger : Maene Eric	Leopold II-laan 88, 8670 Koksijde

KORTEMARK

Voorzitter : Dufourt Rita	Hospitaalstraat 31, 8610 Kortemark
Secretaris : Denecker Rita	tel. (051) 56 64 63
	fax (051) 57 07 98
Gewestelijke Ontvanger : De Vos Bram	Oudenburgweg 63, 8490 Jabbeke

KORTRIJK

Voorzitter : Destoop Frans	Budastraat 27, 8500 Kortrijk
Secretaris : Vanheusden Tony	tel. (056) 24 48 00
OCMW-Ontvanger : Sabbe Luc	fax (056) 24 48 48

KUURNE

Voorzitter : Maertens Frans	Gasthuisstraat 16, 8520 Kuurne
Secretaris : Vandenheede André	tel. (056) 73 70 11
	fax (056) 72 56 90
Gewestelijke Ontvanger : Bardyn Leopold	Hippodroomstraat 36, 8530 Harelbeke

LANGEMARK-POELKAPELLE

Voorzitter : Wyffels Alain	Zonnebekestraat 71, 8920 Langemark-Poelkapelle
Secretaris : Persyn Els	tel. (057) 49 08 10
	fax (057) 48 52 89
Gewestelijke Ontvanger : Verbeke Els	Brugsesteenweg 98, 8460 Oudenburg

LEDEGEM

Voorzitter : Selschotter Raf	Rollegemstraat 130, 8880 Ledegem
Secretaris : Dessein Nathalie	tel. (056) 50 66 45
	fax (056) 50 50 09
Gewestelijke Ontvanger : Berteloot Marcel	Noorderlaan 19, 8930 Menen

LENDELEDE

Voorzitter : Decroubele Romain	Winkelsestraat 8, 8860 Lendeledede
Secretaris : Lambrecht Marc	tel. (051) 30 31 31
	fax (051) 31 67 12
Gewestelijke Ontvanger : De Vos Bram	Oudenburgweg 63, 8490 Jabbeke

LICHTERVELDE

Voorzitter : Goddyn Johan	Dr. Roelenslaan 2, 8810 Lichtervelde
Secretaris : Vandenbussche Kris	tel. (051) 72 54 91
	fax (051) 72 64 94
Gewestelijke Ontvanger : Roelens Christiane	G. Roelantsplein 9, 8310 Brugge
	(Assebroek)

LO-RENINGE

Voorzitter : Morlion Lode	W. Van Loolaan 1, 8647 Lo-Reninge
Secretaris : Decroos Luc	tel. en fax (058) 28 96 79
Gewestelijke Ontvanger : Vanrobaeys Anja	Oude Beselareststraat 131, 8940 Wervik

MENEN

Voorzitter : Vandamme Marc	Leopoldplein 12, 8930 Menen
Secretaris : Vanneste Bart	tel. (056) 52 11 11
OCMW-Ontvanger : Ducastel Christoph	fax (056) 51 94 16

MESEN

Voorzitter : Bossaert André   Markt 1, 8957 Mesen
 Secretaris : Florissoone Patrick   tel. (057) 44 50 40
                                                  fax (057) 44 50 40
 Gewestelijke Ontvanger : Vanrobaeys Anja   Oude Beselarestraat 131, 8940 Wervik

MEULEBEKE

Voorzitter : Demuyne André   Bonestraat 24, 8760 Meulebeke
 Secretaris : Ide Erna   tel. (051) 48 84 49
                                                  fax (051) 48 51 99
 Gewestelijke Ontvanger : Pottier Bernard   Knotwilgenstraat 1, 8755 Ruiselede

MIDDELKERKE

Voorzitter : Vydts Paul   Sluisvaartstraat 17, 8430 Middelkerke
 Secretaris : Vanmeenen Dirk   tel. (059) 31 92 10
 OCMW-Ontvanger : Desseyn Ann   fax (059) 31 21 52

MOORSLEDE

Voorzitter : Deceuninck Luc   Marktplaats 18a, 8620 Moorslede
 Secretaris : Leenknecht Geert   tel. (051) 77 11 21
                                                  fax (051) 78 00 05
 Gewestelijke Ontvanger : Bardyn Leopold   Hippodroomstraat 36, 8530 Harelbeke

NIEUWPOORT

Voorzitter : Lefevre Frans   Astridlaan 103, 8620 Nieuwpoort
 Secretaris : Van der Auwera Maria   tel. (058) 22 38 10
 OCMW-Ontvanger : Pieters Philip   fax (058) 22 38 28

OOSTENDE

Voorzitter : De Block Franky   Edith Cavellstraat 15, 8400 Oostende
 Secretaris : Goddaert Fernand   tel. (059) 55 56 10
 OCMW-Ontvanger : Libin Guy   fax (059) 55 59 61

OOSTKAMP

Voorzitter : Himpens Herman   Dorpsplein 1, 8020 Oostkamp
                                                  (Waardamme)
 Secretaris : Heyneman Daniël   tel. (050) 27 73 11
 OCMW-Ontvanger : de Smedt Luc   fax (050) 28 01 78

OOSTROZEBEKE

Voorzitter : Dewitte Geert   Kalbergstraat 92, 8780 Oostrozebeke
 Secretaris : Vansteenkiste Ann   tel. (056) 66 69 29
                                                  fax (056) 66 81 92
 Gewestelijke Ontvanger :
 Vanheede Marcel   Belgiëlaan 18, 8700 Tielt

OUDENBURG

Voorzitter : Coene Erna   Ettelgemsestraat 20, 8460 Oudenburg
 Secretaris : Accou Wouter (wnd.)   tel. (059) 26 68 56
                                                  fax (059) 26 89 33
 Gewestelijke Ontvanger : Verbeke Els   Brugsesteenweg 98, 8460 Oudenburg

PITTEM

Voorzitter : D'Halluin Gerard   Markt 1, 8740 Pittem
 Secretaris : Depredomme Ignace   tel. (051) 46 66 11
 OCMW-Ontvanger : Debaecke Martine   fax (051) 46 51 38

POPERINGE

Voorzitter : Lahaye Philip   Veurnestraat 22, 8970 Poperinge
 Secretaris : Vallaey Bart   tel. (057) 33 33 00
 OCMW-Ontvanger : Laheye Geert   fax (057) 33 90 39

ROESELARE

Voorzitter : Debruyne André   Brugsesteenweg 90, 8800 Roeselare
 Secretaris : Decoene Georges   tel. (051) 23.62.83
                                                  fax (051) 24 35 86
 OCMW-Ontvanger : Bucket Geert

RUISELEDE

Voorzitter : Gelaude Gilbert   Markt 1, 8755 Ruiselede
 Secretaris : De Leersnyder Luc   tel. (051) 68 94 84
                                                  fax (051) 68 63 80
 Gewestelijke Ontvanger : Teerlynck Marc   Beukenlaan 47, 8310 Brugge

SPIERE-HELKIJN

Voorzitter : Rigole Roland   Oudenaardseweg 71, 8587 Spiere-Helkijn
 Secretaris : Maes Linda   tel. (056) 45 59 59
                                                  fax (056) 45 69 30
 Gewestelijke Ontvanger : Bardyn Leopold   Hippodroomstraat 36, 8530 Harelbeke

STADEN

Voorzitter : Schaballie Cecile   Hospitaalstraat 1, 8840 Staden
 Secretaris : Vandecandelaere Emiel   tel. (051) 70 04 01
                                                  fax (051) 70 52 80
 Gewestelijke Ontvanger : Bakelant Philippe   Plataanlaan 25, 8500 Kortrijk

TIELT

Voorzitter : Mortier Jan   Schependomstraat 4, 8700 Tielt
 Secretaris : Baertsoen René   tel. (051) 40 13 01
 OCMW-Ontvanger : De Mynck Geert   fax (051) 40 76 69

TORHOUT

Voorzitter : Deroo Servais   Vestingstraat 1, 8820 Torhout
 Secretaris : Vandecasteele Eddy   tel. (050) 22 12 22
 OCMW-Ontvanger : Warmoes Sven   fax (050) 22 08 84

VEURNE

Voorzitter : Van Eygen Marc   Kaaiplaats 2, 8630 Veurne
 Secretaris : Dekervel Marc   tel. (058) 33 23 00
                                                  fax (058) 31 12 24
 OCMW-Ontvanger : Deschrijver Johan

VLETEREN

Voorzitter : Deroo Stefaan   Woestendorp 12, 8640 Vleteren
 Secretaris : Ooghe Karolien   tel. (057) 42 21 39
                                                  fax (057) 42 10 38
 Gewestelijke Ontvanger : Bakelant Philippe   Plataanlaan 25, 8500 Kortrijk

WAREGEM

Voorzitter : Vanherreweghe Willy   Schakelstraat 41, 8790 Waregem
 Secretaris : Loosveldt Dirk   tel. (056) 62 98 11
 OCMW-Ontvanger : Vandaele Jozef   fax (056) 62 99 11

WERVIK

Voorzitter : Verhaeghe Dany	Steenakker 30, 8940 Wervik
Secretaris : Deloddere Myriam	tel. (056) 30 02 23
OCMW-Ontvanger : Lesaffer Ralf	fax (056) 31 42 06

WEVELGEM

Voorzitter : Debels Francies	Deken Jonckheerestraat 9, 8560 Wevelgem
Secretaris : Oosthuyse Stefaan	tel. (056) 41 90 95
OCMW-Ontvanger : Mourant Rosemie	fax (056) 40 20 64

WIELSBEKE

Voorzitter : Demeulenaere Noël	Hernieuwenstraat 15, 8710 Wielsbeke
Secretaris : Snauwaert Rik	tel. (056) 66 52 83
OCMW-Ontvanger : Vancoillie Julien	fax (056) 66 95 05

WINGENE

Voorzitter : Verhoye Jackie	Marktplaats 5, 8750 Wingene
Secretaris : Broche Johan	tel. (051) 61 07 11
	fax (051) 61 07 18
Gewestelijke Ontvanger : Debaecke Katrien	Ruddervoordestraat 53, 8210 Zedelgem

---

ZEDELGEM

Voorzitter : Vandendriessche-David Lieve	Brugsestraat 3, 8211 Zedelgem (Aartrijke)
Secretaris : Hongenaert Luc	tel. (050) 20 07 28
OCMW-Ontvanger : Roelens Géry	fax (050) 20 86 99

ZONNEBEKE

Voorzitter : Verstraete Marc	Langemarkstraat 10, 8980 Zonnebeke
Secretaris : Mestdagh Laurent	tel. (051) 77 90 20
	fax (051) 78 07 72
Gewestelijke Ontvanger : Vanpeperstraete Maria	Rudyard Kiplinglaan 2, 8900 Ieper

---

ZUIENKERKE

Voorzitter : De Jonghe Bernard	Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Secretaris : Bonte Hubert	tel. (050) 42 79 98
	fax (050) 42 67 37
Gewestelijke Ontvanger : Debaecke Katrien	Ruddervoordestraat 53, 8210 Zedelgem

---

ZWEVEGEM

Voorzitter : Vanhoutteghem Jean-Pierre	Bekaertstraat A1, 8550 Zwevegem
Secretaris : Roobrouck John	tel. (056) 76 52 50
OCMW-Ontvanger : Detollenaere Didier	fax (056) 75 81 55

Colofon

Het jaarboek 1999 van de provincie West-Vlaanderen werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Redactieraad

Werner Vens,
gedeputeerde-voorzitter
Fernand Peuteman,
gedeputeerde
Hilaire Ost,
provinciegriffier
Gisèle Keersebilck,
dienst Promotie en Onthaal

Eindredactie

Verheecke Peter,
dienst Pers en Communicatie
Verstraete Marjolijn,
dienst Pers en Communicatie

Bijzondere medewerkers

Alle ambtenaren van het provinciebestuur en van de para-provinciale instellingen die een bijdrage geleverd hebben tot de realisatie van het jaarboek.

Johan Mahieu, grafische vormgeving
Bart Decramer, Kudzu, rewriting
Ria Verweider, taalnazicht
Jean Godecharle, introductiefoto's
Graphic Group Van Damme, prepress en druk

Fotografen

Daniël de Kievith
Jean Godecharle
Bruno Couwenberg
Hugo Maertens
Fernand Proot
Violet Corbett-Brock
Magenta
Objectief
Bades
Danny Terry
Guido Coolens
Patrick Vaernewyck
Fotografie Heyndryckx
Jean-Jacques Soenen

Verantwoordelijke uitgever:
Hilaire Ost, provinciegriffier
Provincie West-Vlaanderen
Provinciehuis Boeverbos
Kon. Leopold III-laan 41
8200 Sint -Andries/Brugge

Voor al uw vragen, suggesties of opmerkingen bij dit jaarboek kunt u steeds terecht bij de dienst Pers en Communicatie,
Burg 2 te 8000 Brugge
telefoon: (050) 40 56 29
fax: (050) 40 56 01
e-mail: provincie@west-vlaanderen.be
depotnummer: D/1999/0248/22

